

Den Europæiske Unions Tidende

L 212

Dansk udgave

Retsforskrifter

61. årgang

22. august 2018

Indhold

I Lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 ⁽¹⁾ 1

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2018/1139

af 4. juli 2018

om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 100, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Der bør til enhver tid sikres et højt og ensartet sikkerhedsniveau for den civile luftfart ved hjælp af fælles sikkerhedsregler og ved hjælp af foranstaltninger, der sikrer, at varer, personer og organisationer, der er involveret i aktiviteter inden for civil luftfart i Unionen, overholder disse regler.
- (2) Desuden bør der til enhver tid sikres et højt og ensartet miljøbeskyttelsesniveau ved hjælp af foranstaltninger, der sikrer, at varer, personer og organisationer, der er involveret i aktiviteter inden for civil luftfart i Unionen, overholder relevant EU-ret samt internationale standarder og international anbefalet praksis.
- (3) Endvidere bør tredjelandes luftfartøjer, der opererer til, i eller fra det område, som de relevante bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union (»TEU«) og i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»TEUF«) (»traktaterne«) finder anvendelse på, være underlagt passende tilsyn på EU-niveau inden for de rammer, der udstikkes af konventionen angående international civil luftfart, underskrevet i Chicago den 7. december 1944 (»Chicagokonventionen«), som alle medlemsstaterne er part i.
- (4) Det er ikke hensigtsmæssigt at fastsætte fælles regler for alle luftfartøjer. I lyset af deres begrænsede risiko for sikkerheden for den civile luftfart bør navnlig luftfartøjer, der har en enkel konstruktion eller hovedsageligt

⁽¹⁾ EUT C 75 af 10.3.2017, s. 111.

⁽²⁾ EUT C 88 af 21.3.2017, s. 69.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 12.6.2018 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 26.6.2018.

anvendes lokalt, eller luftfartøjer, som er hjemmebyggede eller meget sjældne, eller som kun eksisterer i et begrænset antal, fortsat være underlagt tilsyn i medlemsstaterne uden nogen forpligtelse i medfør af denne forordning for andre medlemsstater til at anerkende sådanne nationale ordninger. Dog kan Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (»agenturet«) offentliggøre vejledende materiale med henblik på at lette udarbejdelsen af nationale regler for luftfartøjer, der ikke er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde.

- (5) Der bør imidlertid gives mulighed for at anvende visse bestemmelser i denne forordning på bestemte typer luftfartøjer, som ellers ikke er omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning, hvilket især gælder luftfartøjer, som fremstilles industrielt, og som kunne have gavn af fri omsætning i Unionen. Derfor bør organisationer, der er involveret i konstruktion af sådanne luftfartøjer, have lov til at ansøge agenturet om et typecertifikat eller, hvor det er relevant, til at afgive en erklæring til agenturet vedrørende en luftfartøjstype, som disse organisationer vil bringe i omsætning.
- (6) Denne forordning bør fastsætte en række nye værktøjer, som bør støtte gennemførelsen af enkle og forholdsmæssige regler for sports- og fritidsflyvning. De foranstaltninger, der træffes i overensstemmelse med denne forordning med henblik på at regulere dette segment af luftfartssektoren, bør være forholdsmæssige, omkostningseffektive, fleksible og baseret på eksisterende bedste praksis i medlemsstaterne. Disse foranstaltninger bør udarbejdes rettidigt, i tæt samarbejde med medlemsstaterne og undgå at skabe unødvendige administrative og økonomiske byrder for producenter og operatører.
- (7) Det er ikke hensigtsmæssigt at fastsætte fælles regler for alle flyvepladser. Flyvepladser, som ikke er åbne for offentlig brug, eller flyvepladser, som ikke anvendes til erhvervsmæssig lufttransport, eller flyvepladser uden asfalterede instrumentlandingsbaner på mere end 800 meter, og som ikke udelukkende betjener helikoptere, der benytter instrumentindflyvnings- eller udflyvningsprocedurer, bør fortsat være underlagt tilsyn i medlemsstaterne uden nogen forpligtelse i medfør af denne forordning for andre medlemsstater til at anerkende sådanne nationale ordninger.
- (8) Medlemsstaterne bør kunne meddele flyvepladser med små trafikmængder dispensation fra denne forordning, hvis de pågældende flyvepladser opfylder de fælles minimumssikkerhedsmål, der er fastsat i de relevante væsentlige krav i denne forordning. Hvis en medlemsstat indrømmer sådanne dispensationer, bør de også anvendes på udstyr, der benyttes på den pågældende flyveplads, og på de leverandører af groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS), der udøver deres virksomhed på de flyvepladser, der er omfattet af en dispensation. Dispensationer, som medlemsstater har indrømmet flyvepladser forud for denne forordnings ikrafttræden, bør fortsat være gyldige, og oplysninger om disse dispensationer bør gøres tilgængelige for offentligheden.
- (9) Flyvepladser, der kontrolleres og drives af militæret, samt lufttrafikstyring og luftfartstjenester (»ATM/ANS«), der leveres eller stilles til rådighed af militæret, bør ikke være omfattet af denne forordnings anvendelsesområde. Dog bør medlemsstaterne i overensstemmelse med deres nationale ret sikre, at sådanne flyvepladser, når de er åbne for offentligheden, og sådan ATM/ANS, når det anvendes til lufttrafik, som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 549/2004 ⁽¹⁾ finder anvendelse på, frembyder et niveau af sikkerhed og interoperabilitet med civile systemer, der er lige så effektivt som det, der følger af anvendelsen af de væsentlige krav til flyvepladser og ATM/ANS, som er fastsat i nærværende forordning.
- (10) Hvis medlemsstaterne foretrækker det, bør de, navnlig med henblik på at nå sikkerheds-, interoperabilitets- eller effektivitetsgevinster, have mulighed for at anvende denne forordning i stedet for national ret på luftfartøjer, der udfører militær-, told-, politi-, eftersøgnings- og rednings-, brandsluknings-, grænsekontrol- og kystvagtsaktiviteter eller lignende aktiviteter og yder tjenester, som udøves eller ydes i offentlighedens interesse. De medlemsstater, der gør brug af denne mulighed, bør samarbejde med agenturet, navnlig ved at levere alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne bekræfte, at de pågældende luftfartøjer og aktiviteter overholder de relevante bestemmelser i denne forordning.
- (11) For at tage hensyn til luftfartsindustriens og luftfartøjsoperatørernes interesser og synspunkter bør medlemsstaterne kunne meddele dispensation fra nærværende forordning for aktiviteter vedrørende konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation, der foretages med hensyn til visse små luftfartøjer, bortset fra ubemandede luftfartøjer, fra denne forordning, medmindre der for så vidt angår disse luftfartøjer er udstedt, eller det vurderes, at der er udstedt et certifikat i overensstemmelse med nærværende forordning eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 ⁽²⁾, eller der er afgivet en erklæring i overensstemmelse med nærværende forordning. Sådanne dispensationer bør ikke skabe nogen forpligtelse i medfør af nærværende

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 549/2004 af 10. marts 2004 om rammerne for oprettelse af et fælles europæisk luftrum (»rammeforordningen«) (EUT L 96 af 31.3.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 af 20. februar 2008 om fælles regler for civil luftfart og om oprettelse af et europæisk luftfartssikkerhedsagentur, og om ophævelse af Rådets direktiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF (EUT L 79 af 19.3.2008, s. 1).

forordning for andre medlemsstater til at anerkende sådanne nationale ordninger. Sådanne dispensationer bør dog ikke forhindre en organisation, som har hovedforretningssted i den medlemsstat, der har indrømmet den pågældende dispensation, i at beslutte at udføre sine konstruktions- og fremstillingsaktiviteter med hensyn til luftfartøjer, der er omfattet af den pågældende beslutning, i overensstemmelse med nærværende forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag heraf.

- (12) De foranstaltninger, der træffes i henhold til denne forordning med henblik på at regulere civil luftfart i Unionen, og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, bør svare til og stå i et rimeligt forhold til arten af de forskellige typer luftfartøjsoperationer og -aktiviteter, som de vedrører, og de risici, de adresserer. Sådanne foranstaltninger bør også så vidt muligt formuleres på en måde, der fokuserer på de mål, der søges nået, mens de levner mulighed for at anvende forskellige midler til at nå disse mål, og bør også fremme en systemisk tilgang til civil luftfart, der tager hensyn til den indbyrdes sammenhæng mellem sikkerhed og andre tekniske aspekter af luftfartsreglerne, herunder cybersikkerhed. Dette bør bidrage til at nå de krævede sikkerheds-niveauer på en mere omkostningseffektiv måde og til at stimulere teknisk og operationel innovation. Der bør anvendes anerkendte branchestandarder og praksisser, hvis det er konstateret, at de sikrer opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i denne forordning.
- (13) Det er væsentligt at anvende forsvarlige principper til forvaltning af sikkerheden med henblik på fortsat at forbedre sikkerheden for den civile luftfart i Unionen, foregribe nye sikkerhedsrisici og anvende de begrænsede tekniske ressourcer bedst muligt. Det er derfor nødvendigt at etablere en fælles ramme for planlægning og gennemførelse af sikkerhedsfremmende foranstaltninger. Med henblik herpå bør der på EU-niveau udarbejdes en europæisk plan for luftfartssikkerhed og et europæisk program for luftfartssikkerhed. Hver medlemsstat bør desuden udarbejde et statsligt sikkerhedsprogram i overensstemmelse med de krav, der fremgår af bilag 19 til Chicagokonventionen. Programmet bør ledsages af en plan, der beskriver, hvilke foranstaltninger der skal træffes af medlemsstaten for at afhjælpe de identificerede sikkerhedsrisici.
- (14) I henhold til bilag 19 til Chicagokonventionen skal medlemsstaterne sørge for et acceptabelt niveau for sikkerhedsresultaterne for de luftfartsaktiviteter, som medlemsstaterne er ansvarlige for. For at bistå medlemsstaterne med at leve op til dette krav på en koordineret måde bør den europæiske plan for luftfartssikkerhed fastsætte et niveau for sikkerhedsresultaterne for Unionen for de forskellige kategorier af luftfartsaktiviteter. Dette niveau for sikkerhedsresultaterne bør ikke have bindende karakter, men bør snarere udtrykke Unionens og medlemsstaternes ambitioner for den civile luftfarts sikkerhed.
- (15) Chicagokonventionen indeholder minimumsstandarder for at garantere sikkerhed og miljøbeskyttelse i forbindelse med den civile luftfart. Unionens væsentlige krav og yderligere bestemmelser for deres gennemførelse, som fastsættes i denne forordning, bør sikre, at medlemsstaterne på en ensartet måde opfylder de forpligtelser, der er fastsat i Chicagokonventionen, herunder forpligtelserne over for tredjelande. Hvis Unionens regler adskiller sig fra de minimumsstandarder, der er fastsat i Chicagokonventionen, berøres medlemsstaternes forpligtelse til at underrette Organisationen for International Civil Luftfart herom ikke.
- (16) I overensstemmelse med de internationale standarder og den internationale anbefalede praksis, der er fastsat i Chicagokonventionen, bør der indføres væsentlige krav, som finder anvendelse på luftfartøjsmateriel, dele, ikkefastmonteret udstyr, flyvepladser og levering af ATM/ANS. Ydermere bør der indføres væsentlige krav, som finder anvendelse på personer og organisationer, der er involveret i operation af luftfartøjer, operation af flyvepladser og levering af ATM/ANS, samt væsentlige krav, der finder anvendelse på personer, som er involveret i uddannelse og helbredsundersøgelser af flybesætning og flyveledere, og materiel, som anvendes i forbindelse hermed.
- (17) Det er vigtigt, at det personale, som leverandører af ATM/ANS anvender, såsom personale, der arbejder med lufttrafikikkerhedselektronik («ATSEP»), er tilstrækkeligt kvalificeret og uddannet til at udføre sine opgaver. Leverandører af ATM/ANS bør også gennemføre uddannelses- og kontrolprogrammer under hensyntagen til de forskellige typer sikkerhedsrelaterede opgaver, som deres personale udfører. De gennemførelsesretsakter, der vedtages i henhold til denne forordning, vedrørende ansvarsområder for leverandører af ATM/ANS bør fastsætte yderligere detaljerede harmoniserede regler for sådant personale, herunder ATSEP, for at sikre det nødvendige sikkerhedsniveau.
- (18) De væsentlige krav til miljøgodkendelse af konstruktion af luftfartøjsmateriel bør, når det er nødvendigt, adressere både flystøj og emissioner, for at beskytte miljøet og menneskers sundhed mod skadelige virkninger fra dette materiel. De bør modsvare de krav, der i denne henseende er blevet indført på internationalt plan, som er fastsat i Chicagokonventionen. For at sikre fuld overensstemmelse bør der i denne forordning henvises til de

relevante bestemmelser i nævnte konvention. Materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr bør imidlertid underkastes de væsentlige krav til miljøgodkendelse, der er fastsat i bilag III til denne forordning, i det omfang bestemmelserne i Chicagokonventionen ikke indeholder miljøbeskyttelseskrav. For så vidt angår ovennævnte materiel, dele og ikkefastmonterede udstyr bør der også skabes mulighed for at fastsætte detaljerede miljøbeskyttelseskrav.

- (19) Der bør også fastsættes væsentlige krav for sikker levering af groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS).
- (20) I lyset af den civile luftfarts stadig større afhængighed af moderne informations- og kommunikationsteknologier bør der fastsættes væsentlige krav for at beskytte de informationer, som den civile luftfartssektor benytter.
- (21) En flyvepladsoperatørs forpligtelser kan opfyldes direkte af flyvepladsoperatøren eller i visse tilfælde af en tredjepart. I sådanne tilfælde bør flyvepladsoperatøren have en ordning med den pågældende tredjepart, der sikrer overholdelse af denne forordning og de delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.
- (22) Der bør fastsættes væsentlige krav vedrørende indberetning og analyse af sikkerhedsmæssige begivenheder. De detaljerede regler, der vedtages for at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af disse væsentlige krav, bør være i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 376/2014 ⁽¹⁾.
- (23) Luftfartøjsmateriel, dele og ikkefastmonteret udstyr, flyvepladser og deres sikkerhedsrelaterede udstyr, operatører af luftfartøjer og flyvepladser, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter og leverandører af ATM/ANS samt piloter, flyveledere og personer, materiel og organisationer, der er involveret i disses uddannelse og helbredsundersøgelse, bør certificeres eller godkendes, når det er påvist, at de opfylder de væsentlige krav eller, hvis det er relevant, andre krav, der er fastsat i eller i medfør af denne forordning. Med henblik på at lette certificeringsprocessen bør der vedtages de nødvendige detaljerede regler for udstedelse af sådanne certifikater og, hvis det er relevant, afgivelse af sådanne erklæringer med henblik herpå under hensyntagen til denne forordnings mål og den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko.
- (24) Kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i udøvelsen af erhvervmæssig lufttransport, bør certificeres og bør som følge af denne certificering få udstedt et bevis. For at sikre ensartede regler for udstedelsen af dette bevis bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at fastsætte de detaljerede regler og procedurer for kvalificering af kabinebesætningsmedlemmer. Det bør også være muligt for Kommissionen i disse gennemførelsesretsakter, under hensyntagen til den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, at kræve, at kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i andre typer operationer, certificeres og er i besiddelse af et bevis. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽²⁾.
- (25) Organisationer, der er involveret i konstruktion og fremstilling af luftfartøjsmateriel, dele og ikkefastmonteret udstyr, bør gives mulighed for at erklære, at konstruktionen af materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr er i overensstemmelse med de relevante branchestandarder, hvis dette anses at ville tilvejebringe et acceptabelt sikkerhedsniveau. Denne mulighed bør begrænses til materiel, der anvendes inden for sports- og fritidsflyvning, og være underlagt passende begrænsninger og betingelser for at garantere sikkerheden.
- (26) Eftersom ubemandede luftfartøjer også opererer i luftrummet sammen med bemandede luftfartøjer, bør denne forordning omfatte ubemandede luftfartøjer uanset disses operationelle masse. Teknologierne i ubemandede luftfartøjer giver nu mulighed for en lang række operationer, og disse operationer bør være underlagt regler, som står i et rimeligt forhold til den risiko, der er ved den pågældende operation eller type af operationer.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 376/2014 af 3. april 2014 om indberetning og analyse af samt opfølgning på begivenheder inden for civil luftfart, ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 996/2010 og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/42/EF, Kommissionens forordning (EF) nr. 1321/2007 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1330/2007 (EUT L 122 af 24.4.2014, s. 18).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (27) Med henblik på at gennemføre en risikobaseret tilgang og proportionalitetsprincippet bør medlemsstaterne have en grad af fleksibilitet for så vidt angår operationer med ubemandede luftfartøjer under hensyntagen til forskellige lokale forhold i de enkelte medlemsstater, såsom befolkningstæthed, samtidig med at der sikres et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau.
- (28) Reglerne for ubemandede luftfartøjer bør bidrage til at sikre overholdelse af de relevante rettigheder, der er garanteret i henhold til EU-retten, og navnlig retten til respekt for privatliv og familieliv, som er fastsat i artikel 7 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og retten til beskyttelse af personoplysninger, som er fastsat i chartrets artikel 8 og artikel 16 i TEUF, og som er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ⁽¹⁾.
- (29) De væsentlige krav, der gælder for ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, bør også omfatte aspekter vedrørende elektromagnetisk kompatibilitet og radiofrekvenser for at sikre, at de ikke forårsager skadelig interferens, at de anvender radiofrekvenserne på en effektiv måde, og at de understøtter en effektiv radiofrekvensanvendelse. Mange typer luftfartsudstyr er dog ikke nødvendigvis bestemt til anvendelse specifikt i enten ubemandede luftfartøjer eller i bemandede luftfartøjer, men kan i stedet anvendes i begge. Derfor bør de krav, der vedrører elektromagnetisk kompatibilitet og radiofrekvenser, kun gælde fra det øjeblik og i det omfang, konstruktionen af de ubemandede luftfartøjer og af tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr er underlagt krav om certificering i overensstemmelse med denne forordning. Begrundelsen for dette er at sikre, at den ordning, der finder anvendelse på sådant luftfartsudstyr, er tilpasset den ordning, der finder anvendelse på andre luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, som der i henhold til denne forordning også kræves en sådan certificering af. For så vidt angår indhold bør disse krav, for at sikre overensstemmelse, svare til kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/30/EU ⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU ⁽³⁾.
- (30) For nogle typer af ubemandede luftfartøjer er det ikke nødvendigt at anvende bestemmelserne i denne forordning om registrering, certificering, identifikation, tilsyn og håndhævelse samt bestemmelserne om agenturet for at nå et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau. De markedsovervågningsmekanismer, der er fastsat i EU-lovgivningen om harmonisering af materiel, bør finde anvendelse i disse tilfælde.
- (31) I lyset af de risici, som ubemandede luftfartøjer kan udgøre for sikkerhed, privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger, sikkerhed (security) eller miljøet, bør der fastsættes krav vedrørende registrering af ubemandede luftfartøjer og af operatører af ubemandede luftfartøjer. Det er også nødvendigt at oprette digitale, harmoniserede og interoperable nationale registreringssystemer, som oplysninger, herunder de samme grundlæggende data, om ubemandede luftfartøjer og operatører af ubemandede luftfartøjer, der er registreret i overensstemmelse med denne forordning og de gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, bør lagres i. Disse nationale registreringssystemer bør være i overensstemmelse med gældende EU-ret og national ret om privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger, og de oplysninger, der er lagret i de pågældende registreringssystemer, bør være lettilgængelige.
- (32) Der bør i betingelserne, reglerne og procedurerne for de situationer, hvor konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af ubemandede luftfartøjer samt det personale og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, bør certificeres, tages hensyn til arten af den pågældende type operation og den dertil knyttede risiko. Der bør i disse betingelser, regler og procedurer navnlig tages hensyn til operationens type, omfang og kompleksitet, herunder, hvis det er relevant, trafikmængde og -type, der håndteres af den ansvarlige organisation eller person, om operationen er åben for offentligheden, i hvilket omfang operationen kan bringe anden lufttrafik eller personer og ejendom på jorden i fare, formålet med flyvningen og den lufttrumstype, der anvendes, og det pågældende ubemandede luftfartøjs kompleksitet og præstationer.
- (33) Det bør være muligt at nedlægge forbud mod eller fastsætte begrænsninger eller særlige betingelser for de aktiviteter, der er omhandlet i kapitel III i denne forordning, hvor det er nødvendigt af hensyn til den civile luftfarts sikkerhed. Denne mulighed bør udøves i overensstemmelse med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, som Kommissionen vedtager med henblik herpå. Medlemsstaterne har mulighed for i overensstemmelse med EU-retten at træffe foranstaltninger, der ikke er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, bl.a. på grund af den offentlige sikkerhed og beskyttelsen af retten til privatlivets fred og beskyttelsen af personoplysninger.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/30/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om elektromagnetisk kompatibilitet (EUT L 96 af 29.3.2014, s. 79).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU af 16. april 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet og om ophævelse af direktiv 1999/5/EF (EUT L 153 af 22.5.2014, s. 62).

- (34) Modellluftfartøjer betragtes med henblik på denne forordning som ubemandede luftfartøjer og anvendes hovedsagelig til fritidsaktiviteter. Delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedrørende ubemandede luftfartøjer, der vedtages på grundlag af denne forordning, bør tage hensyn til det forhold, at sådanne modelluftfartøjer hidtil har haft en god sikkerhedsstatistik, særlig dem, der opereres af medlemmer af modelflyveforeninger eller -klubber, som har udarbejdet særlige adfærdskodekser for sådanne aktiviteter. Desuden bør Kommissionen ved vedtagelsen af disse delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter tage hensyn til nødvendigheden af en gnidningsløs overgang fra de forskellige nationale systemer til Unionens nye lovgivningsmæssige ramme, således at modelluftfartøjer fortsat kan operere, som de gør i dag, samt tage hensyn til eksisterende bedste praksis i medlemsstaterne.
- (35) For at nå målene i denne forordning bør Kommissionen, agenturet og medlemsstaternes kompetente myndigheder ved at dele ressourcer og arbejde sammen fungere som et fælles europæisk luftfartssikkerhedssystem. Agenturet bør aktivt fremme en fælles certificerings- og tilsynskultur og udveksling af bedste administrative praksis, herunder ved at lette udveksling af personale mellem kompetente myndigheder, for at bidrage til at nå målene i denne forordning under hensyntagen til feedback fra interessenter. Agenturets tilsynsaktiviteter for så vidt angår medlemsstaternes anvendelse af denne forordning bør også tage sigte på at styrke medlemsstaternes kompetente myndigheders kapacitet til at opfylde deres forpligtelser vedrørende certificering og tilsyn og at overføre viden mellem disse myndigheder.
- (36) Det er nødvendigt at støtte medlemsstaterne i udførelsen af deres certificerings-, og tilsynsopgaver — navnlig i forbindelse med samarbejdsbaseret og grænseoverskridende tilsyn — samt håndhævelsesopgaver ved at etablere et effektivt regelsæt for pooling og deling af luftfartsinspektører og andre specialister med relevant ekspertise. I denne henseende, og for at muliggøre sådanne personaleudvekslinger mellem de kompetente nationale myndigheder, bør agentures gives en koordinerende rolle.
- (37) Agenturet og de kompetente nationale myndigheder bør samarbejde om at forbedre afdækningen af usikre forhold og iværksætte de fornødne afhjælpende foranstaltninger. Medlemsstaterne bør navnlig være i stand til at omfordele de ansvarsområder i denne forordning, der vedrører certificering, tilsyn og håndhævelse, til hinanden eller til agenturet, navnlig hvis dette er nødvendigt for at opnå øget sikkerhed eller en mere effektiv anvendelse af ressourcerne. En sådan omfordeling bør være frivillig, bør kun finde sted, når der er tilstrækkelig garanti for, at de pågældende opgaver kan udføres effektivt, og i betragtning af det tætte forhold mellem certificering, tilsyn og håndhævelse nødvendigvis omfatte alle disse ansvarsområder med hensyn til den juridiske eller fysiske person, det luftfartøj, det udstyr, den flyveplads, det ATM/ANS-system eller den ATM/ANS-komponent, som er berørt af omfordelingen. Omfordelingen af ansvar bør ske efter gensidig aftale, der bør være mulighed for at tilbagekalde omfordelingen, og der bør indgås ordninger, der fastsætter de nødvendige detaljer for at sikre en problemfri overgang og en fortsat effektiv udførelse af de pågældende opgaver. Ved indgåelsen af disse detaljerede ordninger bør der tages behørigt hensyn til de berørte juridiske eller fysiske personers synspunkter og legitime interesser og, hvor det er relevant, agenturets synspunkter.
- (38) Efter en sådan omfordeling af ansvar til en anden medlemsstat bør den kompetente nationale myndighed i den medlemsstat, som har accepteret anmodningen om omfordeling, være den kompetente myndighed og bør som følge heraf have alle beføjelser og hele ansvaret med hensyn til de berørte juridiske eller fysiske personer som fastsat i denne forordning, de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, og national ret i den medlemsstat, som har accepteret anmodningen. Omfordeling med hensyn til håndhævelse bør kun vedrøre afgørelser og foranstaltninger i tilknytning til certificerings- og tilsynsopgaver, som blev omfordelt til den kompetente nationale myndighed i den medlemsstat, som har accepteret anmodningen. Disse afgørelser og foranstaltninger bør kunne prøves ved de nationale domstole i den medlemsstat, som har accepteret anmodningen, i overensstemmelse med national ret i den pågældende medlemsstat. Det er muligt, at den medlemsstat, der accepterede anmodningen, vil blive holdt ansvarlig for udførelsen af de pågældende opgaver. Alle andre former for håndhævelsesansvar hos den medlemsstat, som har foretaget anmodningen, bør ikke berøres af omfordelingen.
- (39) Muligheden for at omfordele ansvaret for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, som er fastsat i denne forordning, til agenturet eller en anden medlemsstat bør ikke berøre medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser i henhold til Chicagokonventionen. Det følger heraf, at selvom en sådan omfordeling indebærer en overdragelse af ansvar til agenturet eller til en anden medlemsstat i henhold til EU-retten, berører dette ikke ansvaret i henhold til Chicagokonventionen for den medlemsstat, som har fremsat anmodningen.
- (40) Eftersom samarbejde mellem agenturet og de kompetente nationale myndigheder er afgørende for at sikre et højt og ensartet sikkerhedsniveau i Unionen, bør omfordeling af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver fra kompetente nationale myndigheder til agenturet for så vidt angår organisationer, der har en betydelig del af deres

faciliteter og personale i mere end en medlemsstat, ikke bringe de kompetente nationale myndigheders bæredygtighed for så vidt angår deres viden, kompetencer, ressourcer og økonomisk levedygtighed i fare, bør ikke skabe former for konkurrence mellem agenturet og kompetente nationale myndigheder og bør ikke påvirke agenturets uafhængighed, når det foretager standardinspektioner med det formål at verificere, om denne forordning gennemføres på en ensartet måde.

- (41) Der bør oprettes en støttemekanisme for tilsyn i situationer, hvor bekræftede sikkerhedsrelaterede beviser, der stammer fra inspektioner og andre tilsynsaktiviteter udført af agenturet, indikerer, at en medlemsstat har alvorlige og vedvarende problemer med effektivt at varetage visse af eller alle sine certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning, og hvis sådanne situationer bringer den civile luftfarts sikkerhed i fare. I så fald bør agenturet og den berørte medlemsstat efter anmodning fra Kommissionen oprette et midlertidigt program for teknisk bistand med henblik på at bistå den berørte medlemsstat med at afhjælpe de påpegede mangler. Et sådant program for teknisk bistand kan navnlig omfatte uddannelse af inspektører og andet relevant personale, bistand til udvikling af tilsynsdokumentation og -procedurer samt anden praktisk og materiel støtte, der er nødvendig for at genoprette sikkerheden. Ved udformningen af programmet for teknisk bistand og under gennemførelsen heraf bør der tages hensyn til agenturets og den berørte medlemsstats behov og synspunkter. Hvis den berørte medlemsstat erkender, at programmet ikke kan gennemføres korrekt efter planen, bør den dog underrette Kommissionen herom og enten omfordele ansvaret for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, som manglerne vedrører, til agenturet eller en anden medlemsstat eller træffe andre foranstaltninger til at afhjælpe manglerne.
- (42) For at nå de væsentligste mål i denne forordning samt målene vedrørende den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital bør certifikater og erklæringer, der er udstedt og afgivet i henhold til denne forordning og til de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, være gyldige og bør anerkendes i alle medlemsstater uden yderligere krav eller vurderinger.
- (43) Når der udstedes certifikater i henhold til denne forordning, kan der være behov for at tage hensyn til certifikater eller anden relevant dokumentation, der beviser, at kravene er opfyldt, og som er udstedt i henhold til tredjelandes lovgivning. Dette bør ske, hvis der er fastsat bestemmelser herom i de relevante internationale aftaler, som Unionen har indgået med tredjelande, eller i de delegerede retsakter, som Kommissionen har vedtaget i henhold til denne forordning, og i overensstemmelse med de pågældende aftaler eller delegerede retsakter.
- (44) I lyset af de i denne forordning fastsatte regler om anerkendelse af certifikater og anden relevant dokumentation, der beviser, at kravene er opfyldt, og som er udstedt i henhold til tredjelandes lovgivning, bør enhver international aftale, der er indgået mellem en medlemsstat og et tredjeland, opsiges eller ajourføres, hvis denne aftale ikke opfylder disse regler.
- (45) Der bør være en vis grad af fleksibilitet i forhold til anvendelsen af reglerne i denne forordning eller regler, der i delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtages på grundlag heraf, for at give medlemsstaterne mulighed for at træffe de nødvendige foranstaltninger til straks at kunne reagere på problemer vedrørende sikkerheden for civil luftfart eller indrømme dispensationer i tilfælde af visse hastende uforudseelige omstændigheder eller hastende operationelle behov under iagttagelse af passende betingelser, navnlig for at sikre proportionalitet, objektiv kontrol og gennemsigtighed. Af hensyn til proportionaliteten bør agenturet og Kommissionen kun vurdere de pågældende dispensationer med henblik på henholdsvis at afgive en henstilling eller træffe afgørelse, hvis foranstaltningernes eller dispensationernes varighed er længere end en flyveplanperiode, dvs. otte måneder, dog med forbehold af Kommissionens beføjelser i henhold til artikel 258 i TEUF. Hvis agenturet er den kompetente myndighed til at udstede visse certifikater i henhold til denne forordning, bør det også have beføjelse til at indrømme sådanne dispensationer i samme situationer og på samme betingelser som dem, der gælder for medlemsstaterne. I den forbindelse bør der også fastsættes bestemmelser, som giver mulighed for, hvis det er relevant, at indføre ændringer af de relevante regler i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag af denne forordning, navnlig for at tillade andre fremgangsmåder til at opfylde kravene, dog således at der sikres et acceptabelt sikkerhedsniveau for den civile luftfart i Unionen.
- (46) Med henblik på at sikre, at denne forordning anvendes korrekt, og under hensyntagen til behovet for at identificere, vurdere og afhjælpe risici for den civile luftfarts sikkerhed bør Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder udveksle de tilgængelige oplysninger i forbindelse med anvendelsen af denne forordning. Agenturet bør med henblik herpå have mulighed for at organisere et struktureret samarbejde om indsamling, udveksling og analyse af relevante sikkerhedsrelaterede oplysninger ved, hvor det er muligt, at

anvende eksisterende informationssystemer. Med henblik herpå bør det have tilladelse til at indgå de nødvendige aftaler med fysiske og juridiske personer, der er omfattet af denne forordning, eller med sammenslutninger af sådanne personer. Det bør præciseres, at agenturet ved udførelsen af en sine koordinerende opgaver vedrørende indsamling, udveksling og analyse af oplysninger forbliver bundet af de restriktioner vedrørende agenturets adgang til oplysninger fra optagelser af cockpit voice eller image recorders og flight data-recorder-optagelser, som er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 996/2010 ⁽¹⁾, særlig artikel 8, stk. 2, litra d), artikel 14, stk. 1, litra g), og artikel 14, stk. 2.

- (47) Det er nødvendigt at indføre foranstaltninger for at sikre passende beskyttelse af oplysninger, der indsamles, udveksles og analyseres i henhold til denne forordning af Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder, samt for at sikre beskyttelse af kilderne til sådanne oplysninger. Disse foranstaltninger bør ikke gribe urimeligt ind i medlemsstaternes retssystemer. De bør derfor ikke berøre gældende nationale materielle og processuelle strafferet, herunder anvendelse af oplysninger som bevismateriale. Desuden bør tredjeparters ret til at anlægge civile søgsmål ikke berøres af disse foranstaltninger og kun være underlagt national ret.
- (48) For at lette udveksling af oplysninger mellem Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne, herunder af data, som er relevante for certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesaktiviteter, bør der etableres et elektronisk register over sådanne oplysninger, som bør forvaltes af agenturet i samarbejde med Kommissionen og medlemsstaterne.
- (49) Forordning (EU) 2016/679 finder anvendelse på behandlingen af personoplysninger i forbindelse med nærværende forordning. I henhold til nævnte forordning kan medlemsstaterne indrømme dispensationer fra og fastsætte begrænsninger for nogle af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat deri, herunder for så vidt angår behandlingen af medicinske og sundhedsmæssige oplysninger. Det er nødvendigt at behandle personoplysninger, særlig medicinske og sundhedsmæssige oplysninger, omfattet af registret oprettet i henhold til nærværende forordning for at muliggøre et effektivt samarbejde mellem medlemsstaterne om pilotcertificering og tilsyn med piloternes helbredsmæssige egnethed. Udveksling af personoplysninger bør være underlagt strenge betingelser og være begrænset til, hvad der er absolut nødvendigt for at nå målene i nærværende forordning. Derfor bør principperne i forordning (EU) 2016/679 suppleres eller præciseres i nærværende forordning, hvor det er nødvendigt.
- (50) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 ⁽²⁾, særlig bestemmelserne heri om fortrolighed og behandlingssikkerhed, finder anvendelse på agenturets behandling af personoplysninger under udførelse af dets opgaver i henhold til denne forordning og mere specifikt, når det forvalter registret oprettet i henhold til nærværende forordning. På baggrund heraf bør principperne i forordning (EF) nr. 45/2001 suppleres eller præciseres i nærværende forordning, hvor det er nødvendigt.
- (51) Agenturet blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1592/2002 ⁽³⁾ inden for Unionens eksisterende institutionelle struktur og kompetencefordeling, er uafhængigt for så vidt angår tekniske spørgsmål og har retlig, administrativ og finansiell selvstændighed. Agenturet er blevet tildelt yderligere kompetencer med forordning (EF) nr. 216/2008. Der bør foretages visse justeringer i agenturets struktur og funktion, så det bedre kan varetage de nye opgaver, der overføres til det med denne forordning.
- (52) I henhold til Unionens institutionelle system er gennemførelse af EU-retten primært medlemsstaternes ansvar. Certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, bør derfor i princippet udføres på nationalt niveau af en eller flere af medlemsstaternes kompetente myndigheder. I visse klart definerede tilfælde bør agenturet dog også have beføjelse til at udføre disse opgaver. I disse tilfælde bør agenturet også kunne træffe de nødvendige foranstaltninger vedrørende operation af luftfartøjer, flybesætningers kvalifikationer og anvendelse af tredjelandes luftfartøjer, hvis det er den bedste fremgangsmåde for at sikre et ensartet indre marked og lette dets funktion.
- (53) Agenturet bør bistå Kommissionen med teknisk ekspertise i forbindelse med udarbejdelsen af den nødvendige lovgivning og om nødvendigt bistå medlemsstaterne og industrien med gennemførelsen heraf. Det bør kunne udstede certificeringsspecifikationer og vejledende materiale sammen med andre detaljerede specifikationer og vejledende materiale samt foretage tekniske undersøgelser og udstede certifikater eller registrere erklæringer i fornødent omfang.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 996/2010 af 20. oktober 2010 om undersøgelse og forebyggelse af havarier og hændelser inden for civil luftfart og om ophævelse af direktiv 94/56/EF (EUT L 295 af 12.11.2010, s. 35).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EUT L 8 af 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1592/2002 af 15. juli 2002 om fælles regler for civil luftfart og om oprettelse af et europæisk luftfartssikkerhedsagentur (EFT L 240 af 7.9.2002, s. 1).

- (54) Globale satellitnavigationssystemer (»GNSS«), særlig Unionens Galileoprogram, som oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 ⁽¹⁾, vil spille en central rolle i forbindelse med gennemførelsen af et europæisk lufttrafikstyringssystem. I den forbindelse bør det præciseres, at tjenester, der forstærker signaler udsendt af GNSS-kernekonstellationers satellitter med henblik på luftfart, såsom dem, der leveres af operatøren af den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS) og af andre leverandører, bør betragtes som ATM/ANS. Agenturet bør også have beføjelse til at udvikle de nødvendige tekniske specifikationer og certificere organisationer, der leverer ATM/ANS i hele Europa, såsom tjenesteleverandøren af EGNOS, for at sikre et højt og ensartet niveau af sikkerhed, interoperabilitet og operationel effektivitet.
- (55) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2111/2005 ⁽²⁾ forpligtes agenturet til at give Kommissionen alle de oplysninger, som kunne være relevante i forbindelse med ajourføring af listen over luftfartsselskaber, som af sikkerhedsmæssige grunde har fået driftsforbud i Unionen. Agenturet bør også bistå Kommissionen med gennemførelsen af nævnte forordning ved at foretage de fornødne vurderinger af tredjelandsoperatører og de myndigheder, der er ansvarlige for tilsynet med dem, og ved at udarbejde passende henstillinger til Kommissionen.
- (56) For at sikre overholdelse af denne forordning bør det være muligt at pålægge indehavere af certifikater, der er udstedt af agenturet, og virksomheder, der har afgivet erklæringer til agenturet, bøder eller tvangsbøder eller begge dele, hvis de har overtrådt de for dem gældende regler, jf. denne forordning. Kommissionen bør pålægge sådanne bøder og tvangsbøder efter henstilling fra agenturet. I den forbindelse bør Kommissionen i lyset af omstændighederne i hver enkelt sag reagere på de pågældende overtrædelser på en forholdsmæssig og passende måde under hensyntagen til andre mulige foranstaltninger som f.eks. inddragelse af certifikatet.
- (57) Med henblik på at bidrage til en ensartet anvendelse af denne forordning bør agenturet have beføjelse til at føre tilsyn med medlemsstaternes anvendelse, bl.a. ved at gennemføre inspektioner.
- (58) Agenturet bør på grundlag af sin tekniske ekspertise bistå Kommissionen med at fastlægge dens forskningspolitik og med at gennemføre Unionens forskningsprogrammer. Det bør have tilladelse til at udføre forskning, som er umiddelbart nødvendig, og til at deltage i ad hoc-forskningsprojekter under Unionens rammeprogram for forskning og innovation eller andre privat eller offentligt finansierede programmer i og uden for Unionen.
- (59) På baggrund af den indbyrdes sammenhæng mellem flyvesikkerhed og luftfartssikkerhed (security) inden for den civile luftfart bør agenturet deltage i samarbejdet om luftfartssikkerhed, herunder cybersikkerhed. Det bør med sin ekspertise bidrage til Kommissionens og medlemsstaternes gennemførelse af Unionens regler på området.
- (60) Agenturet bør efter anmodning bistå medlemsstaterne og Kommissionen med internationale relationer inden for områder, der er omfattet af denne forordning, særlig for så vidt angår harmonisering af regler og gensidig anerkendelse af certifikater. Det bør have beføjelse til gennem samarbejdsordninger at etablere passende forbindelser med myndighederne i tredjelande og internationale organisationer med kompetencer inden for områder, der er omfattet af denne forordning, efter høring af Kommissionen. For at fremme sikkerheden på globalt plan og i lyset af de høje standarder, der anvendes i Unionen, bør agenturet have mulighed for inden for sit kompetenceområde på ad hoc-basis at deltage i teknisk samarbejde, forskning og bistandsprojekter med tredjelande og internationale organisationer. Agenturet bør også bistå Kommissionen med gennemførelsen af EU-retten på andre tekniske områder af de civile luftfartsregler, f.eks. sikkerhed (security) eller det fælles europæiske luftrum, hvis agenturet har relevant ekspertise på området.
- (61) Agenturet bør have mulighed for at godkende leverandører af flyveuddannelse og gennemføre sådanne uddannelses tiltag for at fremme bedste praksis og en ensartet gennemførelse af EU-lovgivning om luftfartssikkerhed.
- (62) Agenturet bør ledes og drives efter principperne i den fælles erklæring af 19. juli 2012 fra Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen om decentraliserede agenturer.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 af 11. december 2013 om etablering og drift af de europæiske satellit-baserede navigationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2111/2005 af 14. december 2005 om opstilling af en fællesskabsliste over luftfartsselskaber med driftsforbud i Fællesskabet og oplysning til passagerer om det transporterende luftfartsselskabs identitet, samt ophævelse af artikel 9 i direktiv 2004/36/EF (EUT L 344 af 27.12.2005, s. 15).

- (63) Kommissionen og medlemsstaterne bør være repræsenteret i agenturets bestyrelse, så de kan føre effektiv kontrol med dets virksomhed. Bestyrelsen bør have de nødvendige beføjelser, navnlig til at udpege den administrerende direktør og vedtage den konsoliderede årlige aktivitetsrapport, programmeringsdokumentet, det årlige budget og agenturets finansielle bestemmelser.
- (64) Af hensyn til åbenheden bør interessenterne have observatørstatus i agenturets bestyrelse.
- (65) Offentlighedens interesse kræver, at agenturet udelukkende bygger sit sikkerhedsrelaterede arbejde på uafhængig ekspertise og meget nøje anvender denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf. Alle agenturets sikkerhedsrelaterede afgørelser bør derfor træffes af den administrerende direktør, som bør have stor fleksibilitet med hensyn til at indhente rådgivning og tilrettelægge agenturets interne arbejdsgang.
- (66) Det er nødvendigt at sikre, at de parter, der berøres af agenturets afgørelser, har adgang til de nødvendige retsmidler, som bør passe til luftfartsområdets særlige karakter. Der bør derfor indføres en passende klageadgang, således at agenturets afgørelse kan påklages for et klagenævn, hvis afgørelser kan indbringes for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til TEUF.
- (67) Alle Kommissionens afgørelser i henhold til denne forordning kan prøves ved Domstolen i henhold til TEUF. Domstolen bør i henhold til artikel 261 i TEUF tillægges fuld prøvelsesret vedrørende afgørelser, hvorved Kommissionen pålægger bøder eller tvangsbøder.
- (68) Når agenturet udarbejder udkast til mere generelle regler, som skal gennemføres af de nationale myndigheder, bør medlemsstaterne høres. Når sådanne udkast til regler kan have betydelige sociale følger, bør interessenter, herunder arbejdsmarkedsparterne i Unionen, høres af agenturet i nødvendigt omfang.
- (69) Agenturet bør med henblik på at udføre sine opgaver i henhold til denne forordning effektivt og i det fornødne omfang samarbejde med EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer på områder, hvor deres virke vedrører tekniske aspekter af den civile luftfart. Agenturet bør især samarbejde med Det Europæiske Kemikalieagentur oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 ⁽¹⁾ om udveksling af oplysninger om sikkerheden af kemiske stoffer, deres indvirkning på luftfartssikkerheden og de relaterede videnskabelige og tekniske aspekter. Hvis der er behov for høring vedrørende militære aspekter, bør agenturet foruden medlemsstaterne høre Det Europæiske Forsvarsagentur oprettet ved Rådets afgørelse (FUSP) 2015/1835 ⁽²⁾ og militære eksperter udpeget af medlemsstaterne.
- (70) Det er nødvendigt at give offentligheden fyldestgørende oplysninger om sikkerhedsniveauet for den civile luftfart og miljøbeskyttelsesniveauet i forbindelse hermed, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 ⁽³⁾ og relevant national lovgivning.
- (71) For at sikre agenturet fuld autonomi og uafhængighed bør det have et selvstændigt budget, der primært finansieres gennem bidrag fra Unionen og de afgifter og gebyrer, der betales af brugerne af det europæiske luftfartssikkerhedssystem. Ingen finansielle bidrag, som agenturet modtager fra medlemsstaterne, tredjelande eller andre enheder eller personer, må bringe agenturets uafhængighed og uvildighed i fare. Unionens budgetprocedure bør gælde for så vidt angår Unionens bidrag og enhver anden støtte, som kommer fra Unionens almindelige budget, og revisionen af regnskaberne bør foretages af Den Europæiske Revisionsret. For at give agenturet mulighed for at deltage i alle relevante fremtidige projekter bør det gives mulighed for at modtage tilskud.
- (72) For at sikre, at agenturet på en effektiv og rettidig måde og med respekt for forsvarlig økonomisk forvaltning kan imødekomme efterspørgslen efter de aktiviteter, som agenturet udfører, navnlig for så vidt angår certificering og en eventuel omfordeling af ansvarsområder fra medlemsstaterne, bør der i stillingsfortegnelsen tages hensyn til, hvilke ressourcer der er behov for med henblik på at efterkomme efterspørgslen efter certificering og andre af

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Rådets afgørelse (FUSP) 2015/1835 af 12. oktober 2015 om fastlæggelse af statuten, hjemstedet og de nærmere bestemmelser for Det Europæiske Forsvarsagents drift (EUT L 266 af 13.10.2015, s. 55).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EUT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

agenturets aktiviteter på en effektiv og rettidig måde, herunder de aktiviteter, der følger af omfordelingen af ansvarsområder. Med henblik herpå bør der etableres en række indikatorer, som skal anvendes til at måle agenturets arbejdsbyrde og effektivitet i forbindelse med de aktiviteter, der finansieres via afgifter og gebyrer. Ud fra disse indikatorer bør agenturet planlægge sit personalebehov og forvalte ressourcer hidrørende fra afgifter og gebyrer, således at det er i stand til at efterkomme efterspørgslen og reagere på ændringer i indtægten fra afgifter og gebyrer.

- (73) Der er behov for at indføre passende foranstaltninger, som skal sikre den nødvendige beskyttelse af følsomme sikkerhedsrelaterede oplysninger.
- (74) De afgifter og gebyrer, der opkræves af agenturet, bør fastsættes på en gennemsigtig, fair, ikkediskriminerende og ensartet måde. De bør ikke skade den pågældende EU-industris konkurrenceevne. Desuden bør de indføres på et grundlag, der tager hensyn til de pågældende juridiske eller fysiske personers evne til at betale, især for så vidt angår små og mellemstore virksomheder.
- (75) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Størstedelen af disse gennemførelsesbeføjelser, navnlig dem, der vedrører fastsættelse af detaljerede bestemmelser vedrørende regler og procedurer, bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (76) Kommissionen bør vedtage gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks, når det i behørigt begrundede tilfælde vedrørende korrigerende foranstaltninger og beskyttelsesforanstaltninger er påkrævet af særligt hastende årsager.
- (77) For at tage hensyn til tekniske, videnskabelige, operationelle eller sikkerhedsmæssige behov bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, for så vidt angår ændring eller, hvis det er relevant, supplerende af de bestemmelser om luftdygtighed, der vedrører konstruktion og fremstilling, flyvetidsbegrænsninger, flyvepladsoperatører, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, og konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt bestemmelserne om det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, tredjelandsoperatører, om visse aspekter af tilsyn og håndhævelse, om anerkendelse af tredjelandes certificering, om bøder og tvangsbøder, om klagenævnet og om de krav, der er fastsat i bilag II-IX til denne forordning.

Endvidere bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, for så vidt angår ændring af henvisningerne i denne forordning til de miljøbeskyttelseskrav, der findes i ændring 12 til bind I, ændring 9 til bind II og i den oprindelige udgave af bind III, alle gældende pr. 1. januar 2018, i bilag 16 til Chicagokonventionen, med henblik på at ajourføre dem i lyset af senere ændringer til bilag 16 til nævnte konvention.

- (78) Ved vedtagelse af de delegerede retsakter om ændring af bilag II-IX til denne forordning bør Kommissionen tage behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, og navnlig de internationale standarder, der er fastsat i samtlige bilag til Chicagokonventionen.
- (79) Ved vedtagelse af delegerede retsakter i henhold til denne forordning er det navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning⁽¹⁾. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (80) Leverandører af ANS bør fastlægge og gennemføre beredskabsplaner for en afbrydelse af ATM-tjenester.
- (81) Det bør søges at inddrage europæiske tredjelande for at sikre, at den civile luftfarts sikkerhed forbedres i hele Europa. Europæiske tredjelande, der har indgået internationale aftaler med Unionen om at indføre og anvende gældende EU-ret på det område, der er omfattet af denne forordning, bør tilknyttes agenturets arbejde på de regler og procedurer, der er aftalt inden for rammerne af de pågældende aftaler.

⁽¹⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (82) Ved denne forordning fastlægges fælles regler for civil luftfart, og oprettelsen af agenturet bevares. Forordning (EF) nr. 216/2008 bør derfor ophæves.
- (83) Da de regler, der er nødvendige for det europæiske lufttrafikstyringsnets interoperabilitet (EATMN), enten er indeholdt i nærværende forordning eller vil blive indeholdt i delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, bør Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 552/2004 ⁽¹⁾ ophæves. Der vil dog blive behov for en vis periode, inden de nødvendige delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter kan forberedes, vedtages og finde anvendelse.

De gennemførelsesregler, der vedtages på grundlag af forordning (EF) nr. 552/2004, bør derfor indtil videre fortsat finde anvendelse, dvs. Kommissionens forordning (EF) nr. 1033/2006 ⁽²⁾, (EF) nr. 1032/2006 ⁽³⁾, (EF) nr. 633/2007 ⁽⁴⁾, (EF) nr. 262/2009 ⁽⁵⁾, (EF) nr. 29/2009 ⁽⁶⁾, (EU) nr. 73/2010 ⁽⁷⁾ og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1206/2011 ⁽⁸⁾, (EU) nr. 1207/2011 ⁽⁹⁾ og (EU) nr. 1079/2012 ⁽¹⁰⁾. Derfor bør visse artikler i forordning (EF) nr. 552/2004 og de bilag dertil, som de henviser til, fortsat finde anvendelse for så vidt angår det omfattede område indtil de relevante gennemførelsesretsakters og delegerede retsakters anvendelsesdato.

- (84) Forordning (EF) nr. 216/2008 ændrer Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 ⁽¹¹⁾ ved at slette bilag III dertil med virkning fra ikrafttrædelsen af de tilsvarende foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 8, stk. 5, i forordning (EF) nr. 216/2008. Sådanne foranstaltninger, der endnu ikke er vedtaget, vedrører flyvetidsbegrænsninger og hviletidsbestemmelser for så vidt angår taxaflvninger, ambulanceflvninger og erhvervsmæssige lufttransportoperationer med flyvemaskiner med én pilot. De øvrige bestemmelser i forordning (EØF) nr. 3922/91 er forældede. Forordning (EØF) nr. 3922/91 bør derfor ophæves fra anvendelsesdatoen for de foranstaltninger, der endnu ikke er vedtaget. Forordning (EØF) nr. 3922/91 nedsætter dog også Udvalget for Luftfartsikkerhed som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011, og dette udvalg bistår også Kommissionen i forbindelse med forordning (EF) nr. 2111/2005. Forordning (EF) nr. 2111/2005 bør derfor ændres for at sikre, at dette udvalg fortsætter med at bistå Kommissionen med henblik på den pågældende forordning, også efter ophævelsen af forordning (EØF) nr. 3922/91.
- (85) De ændringer, som denne forordning giver anledning til, har indvirkning på gennemførelsen af anden EU-lovgivning. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 ⁽¹²⁾ og forordning (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og (EF) nr. 2111/2005 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed. Navnlig bør det være muligt for de ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder under hensyntagen til de forventede erfaringer, der kan drages til forbedring af luftfartssikkerheden, at beslutte ikke at igangsætte en sikkerhedsundersøgelse, hvis et havari eller en alvorlig hændelse vedrører et ubemandet luftfartøj, til hvilket der ikke kræves et certifikat eller en erklæring i henhold til denne forordning, og ingen personer er blevet dødeligt eller alvorligt kvæstet. Det bør i så fald præciseres, at de pågældende certifikater og erklæringer er dem, der påviser, at konstruktionen af det ubemandede luftfartøj overholder de gældende krav, og som er under agenturets tilsyn. Denne fleksibilitet, der tillægges sikkerhedsundersøgelsesmyndighederne, bør gælde fra datoen for denne forordnings ikrafttræden.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 552/2004 af 10. marts 2004 om interoperabilitet i det europæiske lufttrafikstyringsnet («interoperabilitetsforordningen») (EUT L 96 af 31.3.2004, s. 26).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1033/2006 af 4. juli 2006 om procedurekravene for flyveplaner i fasen før flyvning i det fælles europæiske luftrum (EUT L 186 af 7.7.2006, s. 46).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1032/2006 af 6. juli 2006 om krav til automatiske systemer til udveksling af flyvedata med henblik på anmeldelse, koordination og overdragelse af flyvninger mellem flyvekontrolenheder (EUT L 186 af 7.7.2006, s. 27).

⁽⁴⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 633/2007 af 7. juni 2007 om krav til anvendelse af en flyvedataoverførselsprotokol med henblik på anmeldelse, samordning og overdragelse af flyvninger mellem flyvekontrolenheder (EUT L 146 af 8.6.2007, s. 7).

⁽⁵⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 262/2009 af 30. marts 2009 om fastsættelse af krav for den koordinerede tildeling og brug af Mode S-interrogator-koder i det fælles europæiske luftrum (EUT L 84 af 31.3.2009, s. 20).

⁽⁶⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 29/2009 af 16. januar 2009 om fastlæggelse af krav til datalink-tjenester i det fælles europæiske luftrum (EUT L 13 af 17.1.2009, s. 3).

⁽⁷⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 73/2010 af 26. januar 2010 om fastlæggelse af krav til luftfartsdatas og luftfartsinformations kvalitet i det fælles europæiske luftrum (EUT L 23 af 27.1.2010, s. 6).

⁽⁸⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1206/2011 af 22. november 2011 om fastlæggelse af krav til luftfartøjsidentifikation med henblik på overvågning af det fælles europæiske luftrum (EUT L 305 af 23.11.2011, s. 23).

⁽⁹⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1207/2011 af 22. november 2011 om fastlæggelse af krav til overvågningens præstationer og interoperabilitet i det fælles europæiske luftrum (EUT L 305 af 23.11.2011, s. 35).

⁽¹⁰⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1079/2012 af 16. november 2012 om krav til talekanaladskillelse for det fælles europæiske luftrum (EUT L 320 af 17.11.2012, s. 14).

⁽¹¹⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 af 16. december 1991 om harmonisering af tekniske krav og administrative procedurer inden for civil luftfart (EFT L 373 af 31.12.1991, s. 4).

⁽¹²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafik tjenester i Fællesskabet (EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3).

- (86) Forordning (EF) nr. 1008/2008 bør ændres for at tage behørigt hensyn til de muligheder, der er fastsat i denne forordning, så agenturet kan blive den kompetente myndighed for udstedelse af og tilsyn med Air Operator Certificates (»AOC«). Da luftfartsselskaber med faste driftssteder i flere medlemsstater får stadig større betydning, hvilket indebærer, at den kompetente myndighed for licenser og den kompetente myndighed for AOC ikke nødvendigvis er den samme længere, er det nødvendigt effektivt at styrke tilsynet med disse luftfartsselskaber. Forordning (EF) nr. 1008/2008 bør derfor ændres med henblik på at sikre et tæt samarbejde mellem de myndigheder, der er ansvarlige for tilsynet med henholdsvis AOC og licenser.
- (87) I betragtning af de ændringer af Unionens regelsæt for især ubemandede luftfartøjer, der indføres ved denne forordning, bør direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU ændres. Navnlig bør det for andre luftfartøjer end ubemandede luftfartøjer samt for motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr tilhørende andre luftfartøjer end ubemandede luftfartøjer sikres, at alt sådant luftfartsudstyr fortsat er undtaget fra disse direktivers anvendelsesområde. Ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr bør også undtages fra disse direktivers anvendelsesområde, men dog kun fra det øjeblik og i det omfang, konstruktionen af de ubemandede luftfartøjer og af tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr certificeres af agenturet i overensstemmelse med denne forordning, eftersom de i henhold til denne forordning i så fald er underlagt væsentlige krav vedrørende elektromagnetisk kompatibilitet og radiofrekvenser, og eftersom overholdelsen af disse krav skal vurderes og sikres som led i reglerne om certificering, tilsyn og håndhævelse som fastsat i denne forordning. Dog bør undtagelse af sådant luftfartsudstyr fra anvendelsesområdet for direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU kun vedrøre luftfartsudstyr, der er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, og som udelukkende er bestemt til brug i luften på beskyttede luftfartsfrekvenser. Det følger heraf, at udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer samt andet udstyr, der er bestemt til brug i luften, men også til visse andre former for brug, ikke er undtaget fra anvendelsesområdet for direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og derfor kan være omfattet af reglerne i både denne forordning og de nævnte direktiver.
- (88) Målene for denne forordning, nemlig at tilvejebringe og opretholde et højt og ensartet sikkerhedsniveau for den civile luftfart og samtidig sikre et højt og ensartet miljøbeskyttelsesniveau, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne på grund af luftfartens tværnationale karakter og kompleksitet, men kan på grund af deres anvendelsesområde, der omfatter hele Unionen, bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

PRINCIPPER

Artikel 1

Genstand og formål

1. Hovedformålet med denne forordning er at fastlægge og opretholde et højt og ensartet sikkerhedsniveau for den civile luftfart i Unionen.
2. Denne forordning tager desuden sigte på at:
  - a) bidrage til den overordnede luftfartspolitik på EU-niveau og til at forbedre den civile luftfartssektors samlede resultater
  - b) lette den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital på de områder, der er omfattet af denne forordning, skabe lige vilkår for alle aktører på det indre luftfartsmarked og forbedre EU-luftfartsindustriens konkurrenceevne
  - c) bidrage til et højt ensartet miljøbeskyttelsesniveau
  - d) lette bevægeligheden for varer, tjenesteydelser og personale i hele verden på de områder, der er omfattet af denne forordning, ved at etablere et passende samarbejde med tredjelande og disses luftfartsmyndigheder og fremme den gensidige anerkendelse af certifikater og andre relevante dokumenter
  - e) fremme omkostningseffektiviteten, bl.a. ved at undgå overlapning, og fremme effektiviteten af regulerings-, certificerings- og tilsynsprocesserne samt en effektiv anvendelse af relaterede ressourcer på EU-niveau og nationalt niveau

- f) bidrage til at tilvejebringe og opretholde et højt og ensartet niveau for sikkerhed (security) inden for civil luftfart på de områder, der er omfattet af denne forordning
- g) bistå medlemsstaterne med udøvelsen af deres rettigheder og opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til Chicagokonventionen på de områder, der er omfattet af denne forordning, ved at sikre en fælles fortolkning og en ensartet og rettidig gennemførelse af konventionens bestemmelser, hvor det er relevant
- h) udbrede Unionens opfattelse af standarder og regler for civil luftfart i hele verden ved at etablere et passende samarbejde med tredjelande og internationale organisationer
- i) fremme forskning og innovation, bl.a. inden for regulerings-, certificerings- og tilsynsprocesserne
- j) fremme teknisk og operationel interoperabilitet og udveksling af bedste administrative praksis på de områder, der er omfattet af denne forordning
- k) støtte passagerernes tillid til sikker civil luftfart.

3. Målene i stk. 1 og 2 nås ved bl.a. at:

- a) udarbejde og vedtage alle nødvendige retsakter og anvende dem på en ensartet måde
- b) træffe foranstaltninger til at forbedre sikkerhedsstandarderne
- c) sikre, at de erklæringer og certifikater, der afgives eller udstedes i henhold til denne forordning og til de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, gælder og er anerkendt i hele Unionen uden yderligere krav
- d) med deltagelse af standardiseringsorganer og andre brancheorganisationer udarbejde detaljerede tekniske standarder med henblik på overholdelse af denne forordning og af de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, hvis det er relevant
- e) oprette Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur som et uafhængigt organ (»agenturet«)
- f) sikre, at de kompetente nationale myndigheder og agenturet gennemfører alle nødvendige retsakter på en ensartet måde inden for deres respektive ansvarsområder
- g) indsamle, analysere og udveksle oplysninger som støtte for et evidensbaseret beslutningsgrundlag
- h) iværksætte bevidstgørelses- og oplysningstiltag, herunder uddannelse, formidling og udbredelse af relevante oplysninger.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på:

- a) fysiske eller juridiske personers konstruktion og fremstilling af materiel, dele og udstyr til fjernkontrol af luftfartøjer under agenturets eller en medlemsstats tilsyn, i det omfang dette ikke er omfattet af litra b)
- b) konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af luftfartøjer samt deres motorer, propeller, dele, ikkefast-monteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af luftfartøjer, når luftfartøjet er eller vil være:
  - i) registreret i en medlemsstat, i det omfang medlemsstaten ikke har overdraget sit ansvar i henhold til Chicagokonventionen til et tredjeland, og luftfartøjet ikke opereres af en luftfartøjsoperatør fra et tredjeland
  - ii) registreret i et tredjeland og opereres af en luftfartøjsoperatør, der er etableret eller har hjemsted eller hovedforretningssted i det område, som traktaterne finder anvendelse på
  - iii) et ubemandet luftfartøj, der hverken er registreret i en medlemsstat eller i et tredjeland, og som opereres inden for det område, som traktaterne finder anvendelse på, af en luftfartøjsoperatør, der er etableret eller har hjemsted eller hovedforretningssted i det pågældende område
- c) en tredjelandsluftfartsoperatørs operation af luftfartøjer til, i eller fra det område, som traktaterne finder anvendelse på

- d) konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, der anvendes eller er bestemt til anvendelse på de flyvepladser, der er omhandlet i litra e), og levering af groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS) på disse flyvepladser
- e) konstruktion, vedligeholdelse og drift af flyvepladser, herunder det sikkerhedsrelaterede udstyr, der benyttes på disse flyvepladser, der er beliggende i det område, som traktaterne finder anvendelse på, og som:
  - i) er åbne for offentlig brug
  - ii) betjener erhvervsmæssig lufttransport og
  - iii) har en asfalteret instrumentlandingsbane på mindst 800 meter, eller som udelukkende betjener helikoptere, der benytter instrumentindflyvnings- eller udflyvningsprocedurer
- f) uden at dette berører EU-retten eller national ret om miljø og fysisk planlægning, sikring af de i litra e) omhandlede flyvepladsers omgivelser
- g) levering af ATM/ANS i det fælles europæiske luftrum samt konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og drift af systemer og komponenter, der anvendes ved leveringen af nævnte ATM/ANS
- h) udformning af luftrumsstrukturer i det fælles europæiske luftrum, uden at dette berører Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 551/2004 ⁽¹⁾ og medlemsstaternes ansvar med hensyn til luftrummet under deres jurisdiktion.

2. Denne forordning finder også anvendelse på personale og organisationer, der er involveret i udøvelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1.

3. Denne forordning finder ikke anvendelse på:

- a) luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af luftfartøjer, mens der udføres militær-, told-, politi-, eftersøgnings- og rednings-, brandsluknings-, grænsekontrol- og kystvagtsaktiviteter eller lignende aktiviteter eller tjenester under en medlemsstats kontrol og ansvar, som udøves eller ydes i offentlighedens interesse af eller på vegne af et organ, der har en offentlig myndigheds beføjelser, og det personale og de organisationer, der er involveret i de aktiviteter og tjenester, som udøves eller leveres af disse luftfartøjer
- b) flyvepladser eller dele heraf samt udstyr, personale og organisationer, som kontrolleres og drives af militæret
- c) ATM/ANS, herunder systemer, komponenter, personale og organisationer, der leveres eller stilles til rådighed af militæret
- d) konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af luftfartøjer som anført i bilag I, hvis operation indebærer en lav risiko for luftfartøjsikkerheden, samt det personale og de organisationer, der er involveret heri, medmindre der er udstedt, eller det vurderes, at der er udstedt et certifikat for luftfartøjet i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 216/2008.

Medlemsstaterne sikrer, at udøvelse af aktiviteter og levering af tjenester med de i litra a) omhandlede luftfartøjer foregår under behørig hensyntagen til sikkerhedsmålene i denne forordning. Medlemsstaterne sikrer også, at disse luftfartøjer i givet fald adskilles sikkert fra andre luftfartøjer.

Uden at det berører medlemsstaternes forpligtelser i henhold til Chicagokonventionen, kan luftfartøjer, der er omfattet af bilag I til denne forordning og registreret i en medlemsstat, opereres i andre medlemsstater med forbehold af samtykke fra den medlemsstat, på hvis område operationen finder sted. Sådanne luftfartøjer kan også vedligeholdes, og deres konstruktion kan ændres i andre medlemsstater, forudsat at disse ændringer i konstruktionen og disse vedligeholdelsesaktiviteter udføres under tilsyn af den medlemsstat, hvor luftfartøjet er registreret, og i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i den pågældende medlemsstats nationale ret.

4. Uanset stk. 3, første afsnit, litra d), finder denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, anvendelse på konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af en luftfartøjstype, der henhører under anvendelsesområdet for bilag I, punkt 1, litra e), f), g), h) eller i), og på det personale og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, når:

- a) den organisation, der er ansvarlig for konstruktionen af den pågældende luftfartøjstype, har ansøgt agenturet om et typecertifikat i overensstemmelse med artikel 11 eller, hvis det er relevant, har afgivet en erklæring til agenturet i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, litra a), vedrørende den pågældende luftfartøjstype

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 551/2004 af 10. marts 2004 om organisation og udnyttelse af det fælles europæiske luftrum («luftrumsforordningen») (EUT L 96 af 31.3.2004, s. 20).

- b) luftfartøjstypen er beregnet til seriefremstilling, og
- c) luftfartøjstypens konstruktion ikke tidligere er godkendt i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale lovgivning.

Denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, finder anvendelse på den pågældende luftfartøjstype fra den dato, hvor typecertifikatet er udstedt, eller, hvis det er relevant, fra den dato, hvor erklæringen er afgivet. Bestemmelserne om vurdering af ansøgningen om typecertifikat og agenturets udstedelse af typecertifikatet finder dog anvendelse fra den dato, hvor ansøgningen er modtaget.

5. Med forbehold af nationale sikkerheds- og forsvarskrav og artikel 7, stk. 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 550/2004 ⁽¹⁾ sørger medlemsstaterne for, at:

- a) anlæg som omhandlet i nærværende artikels stk. 3, første afsnit, litra b), der er åbne for offentlig brug, og
- b) ATM/ANS som omhandlet i nærværende artikels stk. 3, første afsnit, litra c), der leveres til lufttrafik, som forordning (EF) nr. 549/2004 finder anvendelse på,

giver et niveau af sikkerhed og interoperabilitet med civile systemer, der er lige så effektivt som det, der følger af anvendelsen af de væsentlige krav, der er fastsat i nærværende forordnings bilag VII og VIII.

6. En medlemsstat kan beslutte at anvende enhver af eller enhver kombination af bestemmelserne i kapitel III, afdeling I, II, III eller VII, på nogle af eller alle de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 3, første afsnit, litra a), og på det personale og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, hvis den i lyset af de berørte aktiviteter, personalegrupper og organisationers kendetegn samt formålet med og indholdet af de pågældende bestemmelser finder, at disse bestemmelser kan anvendes på effektiv vis.

Fra den dato, der er fastsat i den pågældende beslutning, er de berørte aktiviteter, personalegrupper og organisationer udelukkende omfattet af bestemmelserne i den eller de pågældende afdelinger og bestemmelserne i denne forordning vedrørende anvendelsen af de pågældende afdelinger.

Den berørte medlemsstat underretter straks Kommissionen og agenturet om sin beslutning og giver dem alle relevante oplysninger, navnlig:

- a) hvilke(n) afdeling der er tale om
- b) hvilke aktiviteter, personalegrupper og organisationer der er tale om
- c) begrundelsen for denne beslutning og
- d) den dato, hvorfra beslutningen finder anvendelse.

Hvis Kommissionen efter at have hørt agenturet finder, at betingelsen i første afsnit ikke er opfyldt, vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastsætter dens afgørelse herom. Efter underretning om sådanne gennemførelsesretsakter til den berørte medlemsstat skal den berørte medlemsstat straks beslutte at ændre eller tilbagekalde den tidligere beslutning, jf. dette stykkes første afsnit, og underrette Kommissionen og agenturet herom.

Med forbehold af fjerde afsnit, kan en medlemsstat også beslutte at ændre eller tilbagekalde den tidligere beslutning, jf. dette stykkes første afsnit. Den underretter i så fald straks Kommissionen og agenturet herom.

Agenturet registrerer i det register, der er omhandlet i artikel 74, alle beslutninger og afgørelser fra Kommissionen og medlemsstaterne, som der gives underretning om i henhold til dette stykke.

Kommissionen, agenturet og den berørte medlemsstats kompetente myndigheder samarbejder om anvendelsen af dette stykke.

7. Medlemsstaterne kan beslutte at meddele dispensation fra denne forordning for konstruktion, vedligeholdelse og drift af en flyveplads og det sikkerhedsrelaterede udstyr, der anvendes på den pågældende flyveplads, hvis flyvepladsen højst betjener 10 000 passagerer ved erhvervsmæssig lufttransport om året og højst håndterer 850 godsbevægelser om året, under forudsætning af at de berørte medlemsstater sikrer, at en sådan dispensation ikke er til hinder for opfyldelsen af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 33.

Fra den dato, der er fastsat i den pågældende beslutning om dispensation, er konstruktion, vedligeholdelse og drift af den pågældende flyveplads, det sikkerhedsrelaterede udstyr og flyvepladsens groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS) ikke længere omfattet af denne forordning eller de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 550/2004 af 10. marts 2004 om udøvelse af luftfartstjenester i det fælles europæiske luftrum (»luftfartstjenesteforordningen«) (EUT L 96 af 31.3.2004, s. 10).

Den berørte medlemsstat skal straks underrette Kommissionen og agenturet om sin beslutning om dispensation og begrundelsen for vedtagelsen deraf.

Hvis Kommissionen efter at have hørt agenturet finder, at en sådan dispensation ikke overholder betingelserne i første afsnit, vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastsætter dens afgørelse herom. Efter underretning om sådanne gennemførelsesretsakter til en berørt medlemsstat skal den berørte medlemsstat straks ændre eller tilbagekalde dens beslutning om dispensation og underrette Kommissionen og agenturet herom.

Medlemsstaterne underretter også Kommissionen og agenturet om de dispensationer, som de har indrømmet i henhold til artikel 4, stk. 3b, i forordning (EF) nr. 216/2008.

Medlemsstaterne foretager årligt en gennemgang af antallet af bevægelser på flyvepladser, der er omfattet af en dispensation i henhold til dette stykke eller artikel 4, stk. 3b, i forordning (EF) nr. 216/2008. Hvis det ved gennemgangen konstateres, at en af de pågældende flyvepladser betjente mere end 10 000 passagerer ved erhvervsmæssig lufttransport om året eller håndterede mere end 850 godsbevægelser om året i tre på hinanden følgende år, tilbagekalder den berørte medlemsstat dispensationen af den pågældende flyveplads. Den underretter i så fald Kommissionen og agenturet herom.

Agenturet registrerer i det register, der er omhandlet i artikel 74, alle beslutninger og afgørelser fra Kommissionen og medlemsstaterne, som der gives underretning om i henhold til dette stykke.

8. En medlemsstat kan beslutte at meddele dispensation fra denne forordning for aktiviteter vedrørende konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation for så vidt angår en eller flere af følgende kategorier af luftfartøjer:

- a) fly, bortset fra ubemandede fly, med højst to sæder, en målbar stallingshastighed eller en mindste stabil flyvehastighed i landingskonfiguration på højst 45 knob kalibreret lufthastighed og en maksimal startmasse (MTOM), jf. indberetning fra medlemsstaten, som ikke overstiger 600 kg for fly, der ikke er bestemt til operation på vand, eller 650 kg for fly, der er bestemt til operation på vand
- b) helikoptere, bortset fra ubemandede helikoptere, med højst to sæder og en MTOM, jf. indberetning fra medlemsstaten, som ikke overstiger 600 kg for helikoptere, der ikke er bestemt til operation på vand, eller 650 kg for helikoptere, der er bestemt til operation på vand
- c) svævefly, bortset fra ubemandede svævefly, og motorsvævefly, bortset fra ubemandede motorsvævefly, med højst to sæder og en MTOM, jf. indberetning fra medlemsstaten, som ikke overstiger 600 kg.

For så vidt angår de kategorier af luftfartøjer, som er omhandlet i første afsnit, må medlemsstaterne dog ikke træffe en sådan beslutning vedrørende luftfartøjer, for hvilke der er udstedt, eller det vurderes, at der er udstedt et certifikat i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 216/2008 eller nærværende forordning, eller for hvilke en erklæring er afgivet i overensstemmelse med nærværende forordning.

9. En beslutning om dispensation truffet af en medlemsstat i henhold til stk. 8 forhindrer ikke en organisation, som har hovedforretningssted på den pågældende medlemsstats område, i at beslutte at udføre sine konstruktions- og fremstillingsaktiviteter med hensyn til luftfartøjer, der er omfattet af denne beslutning, i overensstemmelse med denne forordning og med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf. Hvis en sådan organisation træffer en sådan beslutning, underretter den pågældende medlemsstat herom. I så fald finder beslutningen om dispensation truffet af den pågældende medlemsstat i henhold til stk. 8 ikke anvendelse på disse aktiviteter vedrørende konstruktion og fremstilling eller på luftfartøjer, der er konstrueret og fremstillet som følge af disse aktiviteter.

10. Uden at det berører medlemsstaternes forpligtelser i henhold til Chicagokonventionen, kan luftfartøjer, der er omfattet af beslutningen om dispensation, der er truffet i henhold til stk. 8, og som er registreret i den medlemsstat, der traf den pågældende beslutning, opereres i andre medlemsstater med forbehold af samtykke fra den medlemsstat, på hvis område operationen finder sted. Sådanne luftfartøjer kan også vedligeholdes, eller deres konstruktion kan ændres i andre medlemsstater, forudsat at sådanne vedligeholdelsesaktiviteter og sådanne ændringer i konstruktionen udføres under tilsyn af den medlemsstat, hvor luftfartøjet er registreret, og i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i den pågældende medlemsstats nationale ret.

Et certifikat, der er udstedt for luftfartøjer, som er omfattet af en beslutning om dispensation truffet i henhold til stk. 8, skal klart angive, at det pågældende certifikat ikke er udstedt i henhold til denne forordning, men i henhold til national ret i den medlemsstat, der udsteder certifikatet. Andre medlemsstater kan kun anerkende sådanne nationale certifikater, hvis de selv har truffet en tilsvarende beslutning i henhold til stk. 8.

11. Bestemmelser i national ret i den medlemsstat, der har truffet en beslutning om dispensation i henhold til stk. 8, om aktiviteter vedrørende konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation med hensyn til det luftfartøj, der er omfattet af den pågældende beslutning, skal stå i et rimeligt forhold til den pågældende aktivitet og den dertil knyttede risiko og tage hensyn til de formål og principper, der er fastsat i henholdsvis artikel 1 og 4.

Den medlemsstat, der har truffet en beslutning om dispensation i henhold til stk. 8, underretter straks Kommissionen og agenturet om den pågældende beslutning og giver dem alle relevante oplysninger, og navnlig om den dato, hvorfra den pågældende beslutning finder anvendelse, og de kategorier af luftfartøjer, der er omfattet af beslutningen.

En medlemsstat kan beslutte at ændre eller tilbagekalde en beslutning om dispensation, som den har truffet i henhold til stk. 8. Den underretter i så fald straks Kommissionen og agenturet herom.

Agenturet registrerer i det register, der er omhandlet i artikel 74, alle beslutninger fra medlemsstaterne, som der gives underretning om i henhold til dette stykke.

En beslutning om dispensation truffet af en medlemsstat i henhold til stk. 8 finder også anvendelse på de organisationer og det personale, der er involveret i de aktiviteter vedrørende konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation, som den pågældende beslutning finder anvendelse på.

Artikel 3

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »tilsyn«: kontinuerlig kontrol foretaget af eller på vegne af den kompetente myndighed for at sikre, at de krav i denne forordning og i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, som danner grundlag for et certifikats udstedelse eller en erklærings afgivelse, fortsat er opfyldt
- 2) »Chicagokonventionen«: konventionen angående international civil luftfart med bilag, undertegnet i Chicago den 7. december 1944
- 3) »materiel«: luftfartøjer, motorer eller propeller
- 4) »del«: element af et materiel som defineret ved det pågældende materiels konstruktionstype
- 5) »ATM/ANS«: lufttrafikstyring og luftfartstjenester og omfatter alle følgende: lufttrafikstyringsfunktioner og -tjenester som defineret i artikel 2, nr. 10), i forordning (EF) nr. 549/2004, luftfartstjenester som defineret i artikel 2, nr. 4), i nævnte forordning, herunder de netstyringsfunktioner og -tjenester, der er omhandlet i artikel 6 i forordning (EF) nr. 551/2004, samt tjenester, der forstærker signaler udsendt af GNSS-kernekonstellationers satellitter med henblik på luftfart, udformning af flyveprocedurer og tjenester, der består i dataindsamling og -bearbejdning og formatering og levering af data til almen lufttrafik med henblik på luftfart
- 6) »ATM/ANS-komponenter«: materielle genstande såsom hardware og immaterielle genstande såsom software, som EATM's interoperabilitet bygger på
- 7) »ATM/ANS-system«: samlingen af luftbårne og jordbaserede komponenter samt luftrumsbaseret udstyr, der understøtter luftfartstjenesterne i alle faser af en flyvning
- 8) »ATM-masterplanen«: den plan, som er godkendt ved Rådets afgørelse 2009/320/EF ⁽¹⁾ i overensstemmelse med artikel 1, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 219/2007 ⁽²⁾
- 9) »certificering«: enhver form for anerkendelse i henhold til denne forordning baseret på en behørig vurdering af, at en juridisk eller fysisk person, et materiel, en del, ikkefastmonteret udstyr, udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, en flyveplads, sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, et ATM/ANS-system, en ATM/ANS-komponent eller en flyvesimulatortræningsanordning opfylder de gældende krav i denne forordning og i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, i form af et certifikat, der udstedes som bevis for, at kravene er opfyldt
- 10) »erklæring«: en skriftlig erklæring, som en juridisk eller fysisk person, der er omfattet af denne forordning, afgiver på eget ansvar i henhold til denne forordning, og som bekræfter, at de gældende krav i denne forordning og i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, vedrørende en juridisk eller fysisk person, et materiel, en del, ikkefastmonteret udstyr, udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, et ATM/ANS-system, en ATM/ANS-komponent eller en flyvesimulatortræningsanordning er opfyldt

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2009/320/EF af 30. marts 2009 om godkendelse af den europæiske masterplan for lufttrafikstyringen under ATM-forskningsprojektet i forbindelse med det fælles europæiske luftrum (SESAR) (EUT L 95 af 9.4.2009, s. 41).

⁽²⁾ Rådets forordning (EF) nr. 219/2007 af 27. februar 2007 om oprettelse af et fællesforetagende til udvikling af en ny generation af det europæiske lufttrafikstyringssystem (SESAR) (EUT L 64 af 2.3.2007, s. 1).

- 11) »kvalificeret organ«: en godkendt juridisk eller fysisk person, som i henhold til denne forordning kan pålægges visse certificerings- eller tilsynsopgaver af agenturet eller en kompetent national myndighed under agenturets eller myndighedens kontrol og ansvar
- 12) »certifikat«: alle certifikater, godkendelser, licenser, tilladelser, attester eller andre dokumenter udstedt på grundlag af en certificering som bevis for, at de gældende krav er opfyldt
- 13) »luftfartøjsoperatør«: enhver juridisk eller fysisk person, der opererer eller har til hensigt at operere med et eller flere luftfartøjer
- 14) »flyvepladsoperatør«: enhver juridisk eller fysisk person, der driver eller har til hensigt at drive en eller flere flyvepladser
- 15) »flyvesimulatortræningsanordning«: alle anordninger, hvormed flyveforhold simuleres på jorden, bl.a. flyvesimulatorer, flyvetræningsanordninger, træningsanordninger til flyve- og navigationsprocedurer og anordninger til træning af grundlæggende instrumentfærdigheder
- 16) »flyveplads«: et nærmere bestemt område på landjorden eller vandet eller på en fast, en fast offshore eller en flydende struktur, herunder bygninger, installationer og udstyr, der er beregnet til anvendelse helt eller delvist ved landing, afgang og manøvrering af luftfartøjer
- 17) »sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr«: enhver form for instrumenter, udstyr, mekanismer, apparater, tilbehør, software eller ekstraudstyr, som anvendes eller er bestemt til at blive anvendt til at bidrage til sikker operation af luftfartøjer på en flyveplads
- 18) »forplads«: et afgrænset område på en flyveplads, som er beregnet til luftfartøjers ophold under ombordtagning eller afsætning af passagerer, bagage, post eller gods, tankning, parkering eller vedligeholdelse
- 19) »forpladstjeneste (AMS)«: en tjeneste, der ydes med henblik på at styre luftfartøjers og køretøjers aktiviteter og bevægelser på en forplads
- 20) »flyveinformationstjeneste«: en tjeneste, som har til formål at levere rådgivning og informationer, der fremmer en sikker og effektiv afvikling af lufttrafikken
- 21) »almen lufttrafik«: al flyvning, der foretages med civile luftfartøjer og statsluftfartøjer efter de procedurer, der er fastsat af Organisationen for International Civil Luftfart (»ICAO«)
- 22) »internationale standarder og international anbefalet praksis«: de internationale standarder og den internationale anbefalede praksis, der er vedtaget af ICAO i overensstemmelse med artikel 37 i Chicagokonventionen
- 23) »groundhandlingtjenester«: alle tjenesteydelser, der leveres på flyvepladser, og som består af sikkerhedsrelaterede aktiviteter inden for tilsyn på jorden, flight dispatch og lastkontrol, passagerhåndtering, bagagehåndtering, fragt- og posthåndtering, forpladshandling af luftfartøjer, servicering af fly, brændstof- og oliepåfyldning og lastning af catering, herunder tilfælde, hvor luftfartøjsoperatører leverer disse groundhandlingtjenester til sig selv (egen-groundhandling)
- 24) »erhvervsmæssig lufttransport«: flyveoperation med transport af passagerer, fragt eller post mod betaling eller en anden form for vederlag
- 25) »sikkerhedsresultater«: Unionens, en medlemsstats eller en organisations resultater på sikkerhedsområdet som defineret ved dens sikkerhedsmål og sikkerhedsindikatorer
- 26) »sikkerhedsindikator«: et parameter, der anvendes til overvågning og vurdering af de opnåede sikkerhedsresultater
- 27) »sikkerhedsmål«: et planlagt eller tilsigtet mål for overholdelse af sikkerhedsindikatorerne i et bestemt tidsrum
- 28) »luftfartøj«: enhver maskine, der i atmosfæren kan oppebæres af andre af luftens reaktioner end luftens reaktioner mod jordoverfladen
- 29) »ikkefastmonteret udstyr«: instrumenter, udstyr, mekanismer, apparater, tilbehør, software eller ekstraudstyr, der bringes om bord på et luftfartøj af luftfartøjsoperatøren, som ikke er en del, og som anvendes eller er bestemt til at anvendes ved operationer eller kontrol med et luftfartøj, som støtter de ombordværendes overlevelse, eller som kan indvirke på den sikre operation af luftfartøjet

- 30) »ubemandet luftfartøj«: ethvert luftfartøj, der opereres eller er beregnet til at operere autonomt eller blive fjernstyret uden en pilot om bord
- 31) »fjernpilot«: en fysisk person, der er ansvarlig for sikker udførelse af en flyvning af et ubemandet luftfartøj ved at betjene dets styregrejer enten manuelt eller, når det ubemandede luftfartøj flyver automatisk, ved at overvåge dets kurs og til enhver tid være i stand til at gribe ind og ændre kursen
- 32) »udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer«: instrumenter, udstyr, mekanismer, apparater, tilbehør, software eller ekstraudstyr, der er nødvendige for at kunne operere det ubemandede luftfartøj sikkert, som ikke er en del, og som ikke bringes om bord på det ubemandede luftfartøj
- 33) »det fælles europæiske luftrum«: luftrummet over det område, som traktaterne finder anvendelse på, og ethvert andet luftrum, hvor medlemsstaterne anvender forordning (EF) nr. 551/2004 i henhold til nævnte forordnings artikel 1, stk. 3
- 34) »kompetent national myndighed«: et eller flere organer, der er udpeget af en medlemsstat, og som har fået tildelt de fornødne beføjelser og ansvaret for at udføre certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, og til forordning (EF) nr. 549/2004.

Artikel 4

Principper for foranstaltninger i medfør af denne forordning

1. De foranstaltninger, som Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne træffer i medfør af denne forordning, skal:
  - a) afspejle det aktuelle tekniske niveau og bedste praksis inden for luftfarten, idet der tages hensyn til de erfaringer på området, der er gjort på internationalt plan, og de videnskabelige og tekniske fremskridt på de respektive områder
  - b) bygge på den bedste tilgængelige dokumentation og analyse
  - c) give mulighed for omgående at gribe ind over for fastslåede årsager til havarier, alvorlige hændelser og tilsigtede sikkerhedsbrud (security)
  - d) tage hensyn til den indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige aspekter af luftfartssikkerhed og mellem luftfarts-sikkerhed, cybersikkerhed og andre tekniske aspekter af luftfartsreglerne
  - e) når det er muligt, fastsætte krav og procedurer på en måde, der er resultatorienteret og sætter fokus på de mål, der søges nået, og samtidig giver mulighed for at anvende forskellige midler til at nå disse resultatorienterede mål
  - f) fremme samarbejdet mellem myndighederne på EU-niveau og medlemsstatsniveau og en effektiv ressourceanvendelse
  - g) fastlægge ikkebindende foranstaltninger, herunder så vidt muligt foranstaltninger til fremme af sikkerheden
  - h) tage hensyn til Unionens og medlemsstaternes internationale rettigheder og forpligtelser inden for civil luftfart, herunder dem, der omhandles i Chicagokonventionen.
2. De foranstaltninger, der træffes i henhold til denne forordning, skal være i overensstemmelse med og stå i rimeligt forhold til de enkelte aktiviteter art og den dertil knyttede risiko. Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne tager ved forberedelsen og gennemførelsen af sådanne foranstaltninger afhængigt af den pågældende aktivitet hensyn til:
  - a) om andre personer end flybesætningen medføres om bord, og navnlig, om operationen er åben for offentligheden
  - b) i hvilket omfang aktiviteten kan være til fare for tredjeparter eller ejendom på jorden
  - c) det pågældende luftfartøjs kompleksitet, præstationer og operationelle egenskaber
  - d) formålet med flyvningen, luftfartøjstypen og den luftrumstype, der anvendes
  - e) operationens eller aktivitetens type, omfang og kompleksitet, herunder, hvis det er relevant, trafikmængde og type, der håndteres af den ansvarlige organisation eller person
  - f) i hvilket omfang de personer, der berøres af risiciene ved operationen, har mulighed for at vurdere disse risici og udøve kontrol over dem
  - g) resultaterne af tidligere certificerings- og tilsynsaktiviteter.

KAPITEL II

FORVALTNING AF LUFTFARTSSIKKERHEDEN

Artikel 5

Det europæiske program for luftfartssikkerhed

1. Efter høring af agenturet og medlemsstaterne vedtager og offentliggør Kommissionen et dokument, som den ajourfører efter behov, som beskriver, hvordan det europæiske luftfartssikkerhedssystem fungerer, og som indeholder de regler, aktiviteter og processer, der tager sigte på at forvalte sikkerheden inden for den civile luftfart i Unionen (»det europæiske program for luftfartssikkerhed«) i overensstemmelse med denne forordning.

2. Det europæiske program for luftfartssikkerhed skal som minimum indeholde de elementer vedrørende det statslige ansvar for sikkerhedsforvaltningen, som er beskrevet i internationale standarder og international anbefalet praksis.

Det europæiske program for luftfartssikkerhed skal også indeholde en beskrivelse af processen for videreudvikling, vedtagelse, ajourføring og gennemførelse af den europæiske plan for luftfartssikkerhed, der er omhandlet i artikel 6, og som medlemsstaterne og de relevante interessenter skal bidrage aktivt til.

Artikel 6

Europæisk plan for luftfartssikkerhed

1. Agenturet udarbejder, vedtager og offentliggør i tæt samarbejde med medlemsstaterne og de relevante interessenter, jf. artikel 5, stk. 2, andet afsnit, en europæisk plan for luftfartssikkerhed, som den efterfølgende ajourfører mindst en gang om året. Den europæiske plan for luftfartssikkerhed skal på grundlag af en vurdering af relevante sikkerhedsoplysninger indeholde en beskrivelse af de væsentligste sikkerhedsrisici, der har indvirkning på det europæiske luftfartssikkerhedssystem, og den skal beskrive de foranstaltninger, der er nødvendige for at imødegå disse risici.

2. Agenturet registrerer i tæt samarbejde med medlemsstaterne og de relevante interessenter, jf. artikel 5, stk. 2, andet afsnit, i en særlig sikkerhedsrisikoportefølje de sikkerhedsrisici, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, og overvåger gennemførelsen af de foranstaltninger, som de berørte parter træffer for at imødegå disse risici, og fastsætter i givet fald sikkerhedsindikatorer.

3. Der skal i den europæiske plan for luftfartssikkerhed under hensyntagen til målene i artikel 1 angives niveauet for sikkerhedsresultaterne i Unionen. Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne skal i fællesskab bestræbe sig på at nå dette niveau for sikkerhedsresultaterne.

Artikel 7

Statsligt sikkerhedsprogram

1. Hver enkelt medlemsstat udarbejder og opretholder efter høring af relevante interessenter et statsligt sikkerhedsprogram med henblik på at forvalte de sikkerhedsaspekter af den civile luftfart, der vedrører luftfartsaktiviteter henhørende under dens ansvarsområde (»det statslige sikkerhedsprogram«). Programmet skal stå i rimeligt forhold til omfanget og kompleksiteten af disse aktiviteter, og stemme overens med det europæiske program for luftfartssikkerhed.

2. Det statslige sikkerhedsprogram skal som minimum indeholde elementer vedrørende det statslige ansvar for sikkerhedsforvaltningen beskrevet i internationale standarder og international anbefalet praksis.

3. Der skal i det statslige sikkerhedsprogram under hensyntagen til målene i artikel 1 og det niveau for de sikkerhedsresultater, der er omhandlet i artikel 6, stk. 3, angives det niveau for de sikkerhedsresultater, der skal nås på nationalt plan, for luftfartsaktiviteter henhørende under den pågældende medlemsstats ansvarsområde.

Artikel 8

Statslig plan for luftfartssikkerhed

1. Det statslige sikkerhedsprogram skal omfatte eller ledsages af en statslig plan for luftfartssikkerhed. På grundlag af en vurdering af relevante sikkerhedsoplysninger skal hver medlemsstat, efter høring af relevante interessenter, i denne plan anføre de væsentligste sikkerhedsrisici, der har indvirkning på dens nationale sikkerhedssystem for civil luftfart, og beskrive de foranstaltninger, der er nødvendige for at imødegå disse risici.

2. Den statslige plan for luftfartssikkerhed skal indeholde de risici og foranstaltninger, der er fastsat i den europæiske plan for luftfartssikkerhed, og som er relevante for den pågældende medlemsstat. Medlemsstaten underretter agenturet om de risici og foranstaltninger i den europæiske plan for luftfartssikkerhed, som den ikke finder relevante for dens nationale luftfartssikkerhedssystem samt begrundelsen herfor.

KAPITEL III

VÆSENTLIGE KRAV

AFDELING 1

Luftdygtighed og miljøbeskyttelse

Artikel 9

Væsentlige krav

1. De luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr skal opfylde de væsentlige krav til luftdygtighed, der er fastsat i bilag II til denne forordning.

2. For så vidt angår støj og emissioner skal de pågældende luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr opfylde de miljøbeskyttelseskrav, der findes i ændring 12 til bind I, i ændring 9 til bind II og i den oprindelige udgave af bind III, alle gældende pr. 1. januar 2018, i bilag 16 til Chicagokonventionen.

De væsentlige krav til miljøgodkendelse, der er fastsat i bilag III til denne forordning, finder anvendelse på materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr, i det omfang de bestemmelser i Chicagokonventionen, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit, ikke indeholder miljøbeskyttelseskrav.

Organisationer, der er involveret i konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af materiel som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), skal overholde punkt 8 i bilag III til denne forordning.

Artikel 10

Overensstemmelse

1. For så vidt angår luftfartøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller og dele sikres overholdelsen af artikel 9 som fastsat i artikel 11 og 12 og artikel 15, stk. 1.

2. For så vidt angår luftfartøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr sikres overholdelsen af artikel 9 som fastsat i artikel 11-16.

Artikel 11

Konstruktion af materiel

Konstruktionen af materiel skal certificeres, og der skal udstedes et typecertifikat. Ændringer i konstruktionen skal også certificeres, og der skal som følge heraf udstedes et ændret typecertifikat, herunder supplerende typecertifikater. Konstruktionsreparationer skal certificeres, og der skal udstedes en godkendelse hertil.

Der udstedes en godkendelse af data om operationel egnethed, der er forbundet med konstruktionstypen. Godkendelsen skal medtages i typecertifikatet eller i givet fald det begrænsede typecertifikat, der er omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra b).

Typecertifikatet, det ændrede typecertifikat, konstruktionsreparationsgodkendelsen og godkendelsen af data om operationel egnethed udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at materiellets konstruktion overholder det certificeringsgrundlag, der er fastlagt i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. i) og ii), alt efter hvad der er relevant, og at materiellets konstruktion ikke har egenskaber eller karakteristika, der betyder, at den ikke kan miljøgodkendes, eller at den er usikker at anvende.

Typecertifikatet, det ændrede typecertifikat, konstruktionsreparationsgodkendelsen og godkendelsen af data om operationel egnethed kan også udstedes, uden at der er ansøgt herom, hvis det udstedes af en organisation, der er godkendt i overensstemmelse med artikel 15, og som har fået tildelt beføjelser til at udstede sådanne certifikater eller godkendelser i henhold til den delegerede retsakt, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra k), hvis denne organisation har fastslået, at det pågældende materiels konstruktion overholder betingelserne i nærværende stykkes tredje afsnit.

Der kræves ikke et særskilt typecertifikat for konstruktionen af motorer og propeller, der er certificeret som en del af konstruktionen af et luftfartøj i henhold til denne artikel.

*Artikel 12***Konstruktion af dele**

Medmindre andet er fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, skal konstruktionen af dele certificeres, og der skal udstedes et certifikat.

Certifikatet udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at delens konstruktion overholder det certificeringsgrundlag, der er fastlagt i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. iii).

Certifikatet kan også udstedes, uden at der er ansøgt herom, hvis det udstedes af en organisation, der er godkendt i overensstemmelse med artikel 15, og som har fået tildelt beføjelser til at udstede sådanne certifikater i henhold til den delegerede retsakt, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra k), hvis denne organisation har fastslået, at delens konstruktion overholder det certificeringsgrundlag, der er fastlagt i henhold til de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. iii).

Der kræves ikke et særskilt certifikat for konstruktionen af dele, der er certificeret som en del af konstruktionen af materiel i henhold til artikel 11.

*Artikel 13***Konstruktion af ikkefastmonteret udstyr**

Hvis der er fastsat krav herom i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, skal konstruktionen af ikkefastmonteret udstyr certificeres, og der skal udstedes et certifikat.

Certifikatet udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at det ikkefastmonterede udstyrs konstruktion overholder det certificeringsgrundlag, der er fastlagt i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. iii).

Certifikatet kan også udstedes, uden at der er ansøgt herom, hvis det udstedes af en organisation, der er godkendt i overensstemmelse med artikel 15, og som har fået tildelt beføjelser til at udstede disse certifikater i henhold til den delegerede retsakt, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra k), hvis denne organisation har fastslået, at konstruktionen af det ikkefastmonterede udstyr overholder det certificeringsgrundlag, der er fastlagt i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. iii).

*Artikel 14***De enkelte luftfartøjer**

1. Luftfartøjer skal certificeres individuelt, og der skal udstedes et luftdygtighedsbevis og, hvis dette kræves i henhold til de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, et støjcertifikat.

Beviserne og certifikaterne udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at luftfartøjet er i overensstemmelse med den konstruktion, der er certificeret i overensstemmelse med artikel 11, og at luftfartøjet er driftssikkert og kan opereres i overensstemmelse med miljøkravene.

2. Beviserne og certifikaterne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, forbliver gyldige, så længe luftfartøjet og dets motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr vedligeholdes i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der vedrører fortsat luftdygtighed, og som er omhandlet i artikel 17, og er driftssikkert og kan opereres i overensstemmelse med miljøkravene.

*Artikel 15***Organisationer**

1. Medmindre andet er fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, skal de organisationer, der er ansvarlige for konstruktion og fremstilling af materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr, certificeres, og der skal udstedes en godkendelse. Godkendelsen udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at den overholder bestemmelserne i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, for at sikre overholdelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9. Denne godkendelse skal præcisere, hvilke beføjelser der tildeles organisationen, og godkendelsens omfang.

2. Der kræves også en godkendelse for:

- a) organisationer, der er ansvarlige for vedligeholdelse og sikring af fortsat luftdygtighed for materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr
- b) organisationer, der er involveret i uddannelse af personale, som er ansvarligt for godkendelse af materiel, dele eller ikkefastmonteret udstyr til brug efter vedligeholdelse.

Dog finder første afsnit ikke anvendelse i situationer, hvor der, som følge af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter, jf. artikel 17, stk. 1, litra b), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves sådanne godkendelser.

De godkendelser, der er omhandlet i dette stykke, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, og som er vedtaget for at sikre overholdelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9.

3. Det præciseres i de godkendelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, hvilke beføjelser der tildeles organisationen. Disse godkendelser kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra b).

4. Godkendelserne, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af en sådan godkendelse, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra b).

5. Når der som følge af vedtagelsen af de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra b), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves en godkendelse som omhandlet i nærværende artikels stk. 2, kan gennemførelsesretsakter omhandlet i artikel 17 stadig kræve, at den pågældende organisation afgiver en erklæring om, at den har kvalifikationerne og midlerne til at påtage sig sit ansvar forbundet med de aktiviteter, den udfører i overensstemmelse med de pågældende gennemførelsesretsakter.

Artikel 16

Personale

1. Personale, der er ansvarligt for godkendelse af materiel, dele eller ikkefastmonteret udstyr efter vedligeholdelse, skal være i besiddelse af et certifikat undtagen i situationer, hvor der som følge af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra d), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, og navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves sådanne certifikater.

Dette certifikat udstedes på anmodning, hvis ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, og som er vedtaget for at sikre overholdelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9.

2. Det præciseres i certifikatet omhandlet i nærværende artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles personalet. Certifikatet kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra d).

3. Certifikatet, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra d).

Artikel 17

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår luftdygtighed

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9, vedrørende de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) reglerne og procedurerne for opretholdelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 14 og artikel 18, stk. 2, første afsnit, litra a)
- b) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de godkendelser, der er omhandlet i artikel 15, stk. 2, og for de situationer, hvor der ikke kræves sådanne godkendelser
- c) reglerne og procedurerne for de erklæringer, der er omhandlet i artikel 15, stk. 5, og for de situationer, hvor der kræves sådanne erklæringer
- d) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 16, og for de situationer, hvor der ikke kræves sådanne certifikater
- e) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af godkendelser og certifikater, der er udstedt i overensstemmelse med artikel 15, stk. 2, og artikel 16, og organisationer, der afgiver erklæringer i overensstemmelse med artikel 15, stk. 5
- f) reglerne og procedurerne for vedligeholdelse af materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr

- g) reglerne og procedurerne for sikring af luftfartøjers fortsatte luftdygtighed
- h) supplerende luftdygtighedskrav til materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr, hvis konstruktion allerede er certificeret, og som er nødvendige til at sikre fortsat luftdygtighed og opnå forbedringer på sikkerhedsområdet.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 1, 6 og 8 til Chicagokonventionen.

Artikel 18

Fravigelser

1. Uanset artikel 9-13, alt efter hvad der er relevant:

- a) kan overensstemmelsen af konstruktionen af materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr med de gældende væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9, vurderes uden udstedelse af et certifikat, hvis dette er fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra d), nr. i). I så fald skal betingelserne og procedurerne for en sådan vurdering fastsættes i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra j). Det kan i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra d), nr. i), fastsættes, at den organisation, der er ansvarlig for konstruktion og fremstilling af denne type materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr, skal have lov til at afgive en erklæring om, at dens konstruktion opfylder de væsentlige krav og de detaljerede specifikationer, der er fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra i), og som er vedtaget for at sikre, at konstruktionen opfylder disse væsentlige krav.
- b) når et luftfartøjs konstruktion ikke opfylder de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9, kan der udstedes et begrænset typecertifikat. Certifikatet udstedes i så fald på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at luftfartøjets konstruktion overholder det certificeringsgrundlag, der er fastlagt i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. i) og ii), og at luftfartøjets konstruktion i lyset af den tilsigtede anvendelse er egnet, for så vidt angår luftdygtighed og miljøgodkendelse.

2. Uanset artikel 9, 10 og 14, alt efter hvad der er relevant:

- a) udstedes der i henhold til de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, et begrænset luftdygtighedsbevis eller et begrænset støjcertifikat for et luftfartøj, hvis konstruktion der er afgivet erklæring om, jf. stk. 1, litra a), eller som der er udstedt et begrænset typecertifikat for, jf. stk. 1, litra b). Beviserne og certifikaterne udstedes i så fald på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at luftfartøjet er i overensstemmelse med den pågældende konstruktion, og at luftfartøjet er driftssikkert og kan opereres i overensstemmelse med miljøkravene.
- b) kan der i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, udstedes flyvetilladelse med henblik på at tillade operation af et luftfartøj, som ikke har et gyldigt luftdygtighedsbevis eller et gyldigt begrænset luftdygtighedsbevis. Flyvetilladelsen udstedes i så fald på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at luftfartøjet kan gennemføre en basisflyvning under sikre forhold.

Flyvetilladelsen kan også udstedes, uden at der er ansøgt herom, hvis den udstedes af en organisation, der er godkendt i overensstemmelse med artikel 15, og som har fået tildelt beføjelser til at udstede sådanne flyvetilladelser i henhold til den delegerede retsakt, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra k), eller den gennemførelsesretsakt, der er omhandlet i artikel 17, stk. 1, litra e), såfremt denne organisation har fastslået, at luftfartøjet kan gennemføre en basisflyvning under sikre forhold.

Flyvetilladelsen udstedes med passende begrænsninger som fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra f), og navnlig med begrænsninger med henblik på at beskytte tredjeparters sikkerhed.

Artikel 19

Delegerede beføjelser

1. For så vidt angår de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128, der fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende:

- a) detaljerede miljøbeskyttelseskrav for materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr i de situationer, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2, andet afsnit

- b) betingelserne for agenturets fastlæggelse og underretning af ansøgeren som omhandlet i artikel 77 om:
- i) certificeringsgrundlaget for typecertificering af materiel som omhandlet i artikel 11 og artikel 18, stk. 1, litra b)
  - ii) certificeringsgrundlaget for godkendelse af data om materiellets operationelle egnethed som omhandlet i artikel 11, herunder
    - mindstepensum for typeratingkurser for personale, der har ansvaret for at certificere vedligeholdelse
    - mindstepensum for typeratingkurser for piloter og referencedata til objektiv kvalificering af tilknyttede simulatorer
    - masterminimumsudstyslisten, hvis det er relevant
    - luftfartøjstypedata af relevans for kabinebesætningen
    - supplerende specifikationer til sikring af overholdelse af afdeling III
  - iii) certificeringsgrundlaget for certificering af dele og ikkefastmonteret udstyr, herunder sikkerhedsrelateret udstyr og de instrumenter, der er omhandlet i artikel 30, stk. 7, som omhandlet i artikel 12 og 13
- c) de specifikke betingelser for de i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. ii), omhandlede luftfartøjers opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 9
- d) betingelserne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 11, 12, 13 og artikel 18, stk. 1, litra b), herunder:
- i) de betingelser, der finder anvendelse i situationer, hvor der med henblik på opfyldelsen af målene i artikel 1 skal kræves eller ikke skal kræves sådanne certifikater, eller der skal gives tilladelse til afgivelse af erklæring under hensyn til den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko
  - ii) betingelserne for de pågældende certifikaters og bevisers gyldighedsperiode og for deres fornyelse, hvis gyldighedsperioden er begrænset
- e) betingelserne for udstedelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de luftdygtighedsbeviser og støjcertifikater, der er omhandlet i artikel 14, stk. 1, samt de begrænsede luftdygtighedsbeviser og begrænsede støjcertifikater, der er omhandlet i artikel 18, stk. 2, første afsnit, litra a)
- f) betingelserne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension, tilbagekaldelse og anvendelse af flyvetilladelser som omhandlet i artikel 18, stk. 2, første afsnit, litra b)
- g) betingelserne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af godkendelser som omhandlet i artikel 15, stk. 1, og for de situationer, hvor der med henblik på opfyldelsen af målene i artikel 1 skal kræves eller i givet fald ikke skal kræves sådanne godkendelser, eller der skal gives tilladelse til afgivelse af erklæring, afhængigt af den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko
- h) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater udstedt i henhold til artikel 11, 12, 13, artikel 14, stk. 1, artikel 15, stk. 1, artikel 18, stk. 1, litra b), og artikel 18, stk. 2, og de organisationer, der har afgivet erklæringer i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, litra a), og nærværende stykkes litra g)
- i) betingelserne for fastlæggelse af de detaljerede specifikationer for konstruktionen af materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr, der er omfattet af en erklæring i henhold til artikel 18, stk. 1, litra a)
- j) betingelserne og procedurerne for vurdering i henhold til artikel 18, stk. 1, litra a), af, om materiel, deles og ikkefastmonteret udstyrs konstruktion opfylder kravene til luftdygtighed og miljøgodkendelse uden udstedelse af et bevis eller certifikat, herunder betingelser og begrænsninger for operationer
- k) de betingelser, på hvilke organisationer, der har fået udstedt en godkendelse i henhold til artikel 15, stk. 1, kan få tildelt beføjelser til at udstede certifikater som omhandlet i artikel 11, 12, 13 og artikel 18, stk. 2, første afsnit, litra b).

2. For så vidt angår luftdygtighed og miljøgodkendelse af de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 med henblik på at ændre bilag II og III, hvis dette er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller udviklingen inden for luftdygtighed eller miljøgodkendelse, i det nødvendige omfang for at opfylde målene fastsat i artikel 1.

3. For så vidt angår miljøgodkendelse af luftfartøjer, jf. artikel 2, stk. 1, litra a) og b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 for at ændre henvisningerne til de bestemmelser i Chicagokonventionen, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2, første afsnit, med henblik på at ajourføre dem i lyset af senere ændringer af disse bestemmelser, som træder i kraft efter 4. juli 2018, og som bliver gældende i alle medlemsstaterne, for så vidt sådanne tilpasninger ikke udvider denne forordnings anvendelsesområde.

AFDELING II

Flybesætning

Artikel 20

Væsentlige krav

Piloter og kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i operation af de i artikel 2, stk. 1, litra b), omhandlede luftfartøjer, bortset fra ubemandede luftfartøjer, samt flyvesimulatortræningsanordninger og personer og organisationer, der er involveret i uddannelse, test, kontrol eller helbredsundersøgelse af piloter og kabinebesætninger, skal opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i bilag IV.

Artikel 21

Piloter

1. Piloter skal være i besiddelse af et pilotcertifikat og et helbredsbevis til piloter, der er relevant for den operation, der skal udføres, undtagen i situationer, hvor der som følge af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter omhandlet i artikel 23, stk. 1, litra c), nr. i), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves sådanne certifikater eller helbredsbeviser.

2. Pilotcertifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, og som er vedtaget for at sikre overholdelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20.

3. Helbredsbeviset til piloter, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, hvis ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, og som er vedtaget for at sikre overholdelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20.

4. Det præciseres i pilotcertifikatet og helbredsbeviset til piloter, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles piloten.

Pilotcertifikatet og helbredsbeviset til piloter kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, litra c).

5. Pilotcertifikatet eller helbredsbeviset til piloter, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat eller helbredsbevis i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, litra c).

6. Uddannelse på og erfaring med luftfartøjer, der ikke er omfattet af denne forordning, kan anerkendes med henblik på opnåelse af et pilotcertifikat som omhandlet i denne artikels stk. 1, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, litra c), nr. iv).

Artikel 22

Kabinebesætning

1. Kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i udøvelsen af erhvervmæssig lufttransport, skal være i besiddelse af et bevis.

2. Under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, kan det kræves, at kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i andre operationer end erhvervmæssig lufttransport, også skal være i besiddelse af et bevis, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 2, litra a).

3. Beviserne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20.

4. Det præciseres i beviset, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, hvilke beføjelser der tildeles kabinebesætningen. Beviserne kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 2, litra a).

5. Beviset, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant bevis, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 2, litra a).

6. Kabinebesætningen gennemgår inden udøvelsen af deres beføjelser og derefter regelmæssigt en helbredsundersøgelse for at sikre, at de opfylder de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20 vedrørende helbredsmæssig egnethed, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 2, litra b).

Artikel 23

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår piloter og kabinebesætning

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20, for så vidt angår piloter, der er involveret i operationen af de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) de forskellige kategorier af pilotcertifikater og helbredsbeviser til piloter, der er omhandlet i artikel 21, og de forskellige ratings for sådanne pilotcertifikater, der gælder for de forskellige typer aktiviteter
- b) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af pilotcertifikater, ratings og helbredsbeviser til piloter
- c) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af pilotcertifikater, ratings og helbredsbeviser til piloter, herunder:
  - i) reglerne og procedurerne for situationer, hvor der ikke skal kræves sådanne certifikater, ratings og helbredsbeviser
  - ii) reglerne og procedurerne for ombytning af nationale pilotcertifikater og nationale helbredsbeviser til piloter til de pilotcertifikater og helbredsbeviser til piloter, der er omhandlet i artikel 21, stk. 1
  - iii) reglerne og procedurerne for ombytning af nationale flyvemekanikercertifikater til de pilotcertifikater, der er omhandlet i artikel 21, stk. 1
  - iv) reglerne og procedurerne for anerkendelse af uddannelse på og erfaring med luftfartøjer, der ikke er omfattet af denne forordning, med henblik på opnåelse af et pilotcertifikat som omhandlet i artikel 21, stk. 1.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 20, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 1 til Chicagokonventionen.

Disse gennemførelsesretsakter skal, hvis det er relevant, omfatte bestemmelser om udstedelse af alle typer pilotcertifikater og ratings, der kræves i bilag 1 til Chicagokonventionen. Disse gennemførelsesretsakter kan også omfatte bestemmelser om udstedelse af andre typer pilotcertifikater og ratings.

2. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20, for så vidt angår medlemmer af kabinebesætningen, der er involveret i operationen af de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af beviser til kabinebesætningen, og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne beviser til kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i andre operationer end erhvervsmæssig lufttransport
- b) reglerne og procedurerne for helbredsundersøgelse af kabinebesætningsmedlemmer som omhandlet i artikel 22
- c) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af beviser til kabinebesætningen som omhandlet i artikel 22.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

Artikel 24

Uddannelsesorganisationer og flyvemedicinske centre

- 1. Der kræves en godkendelse for flyvemedicinske centre.

2. Der kræves en godkendelse for organisationer, der varetager uddannelse af piloter og kabinebesætning, undtagen i situationer, hvor der som følge af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves sådanne godkendelser.
3. Godkendelserne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20.
4. Det præciseres i godkendelserne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, hvilke beføjelser der tildeles organisationen. Disse godkendelser kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).
5. Godkendelserne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af en sådan godkendelse, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).
6. Når der som følge af vedtagelsen af de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, og navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves en godkendelse omhandlet i nærværende artikels stk. 2 af en organisation, der uddanner piloter og kabinebesætning, kan det i de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra b), fortsat kræves, at den pågældende organisation afgiver erklæring om, at den har kvalifikationerne og midlerne til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med de aktiviteter, den udfører i overensstemmelse med disse gennemførelsesretsakter.

Artikel 25

Flyvesimulatortræningsanordninger

1. Der kræves et certifikat for hver flyvesimulatortræningsanordning, der anvendes til træning af piloter, undtagen i situationer, hvor der som følge af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, og navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves sådanne certifikater.
2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at ansøgeren og anordningen overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20.
3. Anordningens funktioner præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1. Certifikatet kan ændres for at afspejle ændringer af funktionerne, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).
4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren eller anordningen ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).
5. Hvis der er fastsat krav herom i de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, skal den organisation, der er ansvarlig for flyvesimulatortræningsanordningens funktion, anmodes om at erklære anordningens opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20, og af de detaljerede specifikationer, der er fastsat i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra b).

Artikel 26

Instruktører, eksaminatorer og læger

1. Personer med ansvar for flyvetræning, flyvesimulatortræning eller bedømmelse af piloters færdigheder skal ligesom flyvelæger være i besiddelse af et certifikat, undtagen i situationer, hvor der som følge af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a), under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, ikke kræves et sådant certifikat.
2. Under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, og navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, kan det kræves, at personer med ansvar for at uddanne kabinebesætningen eller for at bedømme kabinebesætningens færdigheder skal være i besiddelse af et certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).
3. Certifikaterne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20.

4. Det præciseres i certifikaterne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, hvilke beføjelser der tildeles.

Certifikaterne kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).

5. Certifikaterne, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og betingelserne for udstedelse og opretholdelse af sådanne certifikater, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra a).

Artikel 27

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår uddannelse, test, kontrol og helbredsundersøgelse

1. For at sikre ensartet anvendelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20, vedrørende flyvesimulatræningsanordninger og personer og organisationer, der er involveret i uddannelse, test, kontrol eller helbredsundersøgelse af piloter og kabinebesætning, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de godkendelser og certifikater, der er omhandlet i artikel 24, 25 og 26, og for de situationer, hvor der skal kræves eller ikke skal kræves sådanne godkendelser og certifikater
- b) de regler og procedurer, der gælder, når organisationer, som varetager uddannelse af piloter og kabinebesætning, og operatører af flyvesimulatræningsanordninger afgiver de erklæringer, der er omhandlet i henholdsvis artikel 24, stk. 6, og artikel 25, stk. 5, og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne erklæringer
- c) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af godkendelser og certifikater som omhandlet i artikel 24, 25 og 26 og organisationer, der afgiver en erklæring i henhold til artikel 24, stk. 6, og artikel 25, stk. 5.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 20, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 1 og 6 til Chicagokonventionen.

Artikel 28

Delegerede beføjelser

1. For så vidt angår piloter og kabinebesætningsmedlemmer, der er involveret i operation af de i artikel 2, stk. 1, litra b), omhandlede luftfartøjer, bortset fra ubemandede luftfartøjer, samt flyvesimulatræningsanordninger og personer og organisationer, der er involveret i uddannelse, test, kontrol eller helbredsundersøgelse af piloter og kabinebesætningsmedlemmer, tillægges Kommissionen beføjelse til i overensstemmelse med artikel 128 at vedtage delegerede retsakter med henblik på at ændre bilag IV, hvis dette er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller dokumenterede sikkerhedsforhold, der vedrører flybesætninger, i det nødvendige omfang for at opfylde målene i artikel 1.

2. De i stk. 1, omhandlede bestemmelser skal, hvis det er relevant, omfatte bestemmelser om udstedelse af alle typer pilotcertifikater og kategorier, der er omhandlet i Chicagokonventionen. De kan også omfatte bestemmelser om udstedelse af andre typer certifikater og kategorier.

AFDELING III

Flyveoperationer

Artikel 29

Væsentlige krav

Operation af de i artikel 2, stk. 1, litra b), omhandlede luftfartøjer, bortset fra ubemandede luftfartøjer, skal opfylde de væsentlige krav i bilag V og, hvis det er relevant, bilag VII og VIII.

Artikel 30

Luftfartøjsoperatører

1. For at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 29, og under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, kan det kræves, at luftfartøjsoperatører, der er etableret eller har hjemsted eller hovedforretningssted i det område, som traktaterne finder anvendelse på, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 31, stk. 1, første afsnit, litra b) og c):

- a) afgiver erklæring om, at de har kvalifikationer og midlerne til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med operation af luftfartøjer i overensstemmelse med gennemførelsesretsakterne, eller
- b) er i besiddelse af et certifikat.

2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 31, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 29.

3. Det præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles luftfartøjsoperatøren. Certifikatet kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 31, stk. 1, første afsnit, litra b).

4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 31, stk. 1, første afsnit, litra b).

5. Under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, kan det kræves, at de luftfartøjsoperatører, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 31:

- a) opfylder specifikke krav, når der indgås code sharing-aftaler eller leaseaftaler
- b) opfylder specifikke krav ved operation af et luftfartøj, der er registreret i et tredjeland
- c) udarbejder en minimumsudstysliste (MEL) eller et tilsvarende dokument, som skal sikre operation af luftfartøjet under nærmere angivne forhold, når bestemte instrumenter, bestemt udstyr eller bestemte funktioner er ude af drift ved påbegyndelsen af flyvningen.

6. Medlemsstaterne sikrer, at operation af luftfartøjer til, i eller fra det område, som traktaterne finder anvendelse på, foretaget af en luftfartøjsoperatør, der er etableret eller har hjemsted eller hovedforretningssted uden for dette område, men for hvem en medlemsstat i henhold til Chicagokonventionen varetager de funktioner og opgaver, der påhviler operatørens hjemstat, samt det personale og de organisationer, der er involveret i disse operationer, opfylder et sikkerhedsniveau svarende til det, der fastlægges ved denne forordning.

7. Hvis der er fastsat krav herom i de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 31, stk. 1, første afsnit, litra g), skal luftfartøjer være udstyret med det nødvendige sikkerhedsrelaterede udstyr og de nødvendige instrumenter, der om nødvendigt er certificeret i overensstemmelse med den delegerede retsakt, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra b), nr. iii), herunder følgende udstyr eller en del deraf:

- a) flight recorders
- b) midler til sporing af et luftfartøjs position
- c) midler til rettidig genskabelse af data fra flight recorders i det tilfælde, hvor et luftfartøj er i nød, ved anvendelse af elektronisk kommunikation i realtid eller andre passende tekniske løsninger.

Artikel 31

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår flyveoperationer

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 29, vedrørende operation af de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) de specifikke regler og procedurer for operation af luftfartøjer i overensstemmelse med de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 29

- b) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1, litra b), og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne certifikater
- c) de regler og procedurer, der gælder, når luftfartøjsoperatører afgiver den erklæring, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1, litra a), og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne erklæringer
- d) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater som omhandlet i artikel 30, stk. 1, litra b), og luftfartøjsoperatører, der afgiver erklæringer, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1, litra a)
- e) de supplerende krav, der er nødvendige for at sikre opfyldelsen af de i artikel 29 omhandlede krav gældende for luftfartøjsoperatører, der er etableret, har hjemsted eller hovedforretningssted i et område, hvor traktaterne finder anvendelse, når de pågældende luftfartøjsoperatører indgår code sharing-aftaler eller leaseaftaler, eller hvis de opererer med et luftfartøj, der er registreret i et tredjeland
- f) reglerne og procedurerne for luftfartøjsoperatørerne i artikel 30, stk. 1, for så vidt angår udarbejdelse af en minimumsudstyrsliste (MEL) eller et tilsvarende dokument, og for de situationer, hvor den kræves
- g) reglerne og procedurerne, hvorefter et luftfartøj skal være udstyret med det nødvendige sikkerhedsrelaterede udstyr og de nødvendige instrumenter, herunder de flight recorders og/eller de midler, der er omhandlet i artikel 30, stk. 7, og reglerne og procedurerne for sikring, beskyttelse, anvendelse og, hvis det er relevant, sikker transmission af de pågældende data.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 29, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 6 til Chicagokonventionen.

Artikel 32

Delegerede beføjelser

1. For så vidt angår operation af de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 for at fastsætte detaljerede regler om:

- a) de betingelser vedrørende flyve- og tjenestetidsbegrænsninger samt hviletidsbestemmelser, som operatørerne i artikel 30, stk. 1, og deres flybesætninger skal opfylde
- b) de betingelser og procedurer, der er nødvendige for at sikre opfyldelsen af de væsentlige krav i artikel 29 for så vidt angår de kompetente nationale myndigheders godkendelse af individuelle specifikationsystemer for flyvetid og agenturets afgivelse af udtalelser om disse systemer, jf. artikel 76, stk. 7.

2. For så vidt angår operation af de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), bortset fra ubemandede luftfartøjer, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 med henblik på at ændre bilag V og i givet fald bilag VII og VIII, hvis dette er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller dokumenterede sikkerhedsforhold, der vedrører flyveoperationer, i det nødvendige omfang for at opfylde målene i artikel 1.

AFDELING IV

Flyvepladser

Artikel 33

Væsentlige krav

Flyvepladser, sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, drift af flyvepladser og levering af groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS) på flyvepladser, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra e), skal opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i bilag VII og i givet fald bilag VIII.

Artikel 34

Certificering af flyvepladser

1. Der kræves et certifikat for hver flyveplads. Certifikatet dækker flyvepladsen og dens sikkerhedsrelaterede udstyr, medmindre dette sikkerhedsrelaterede udstyr er omfattet af en erklæring eller et certifikat, der er omhandlet i henholdsvis artikel 35, stk. 1, litra a) og b).

2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at flyvepladsen:
  - a) overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, og flyvepladscertificeringsgrundlaget i nærværende artikels stk. 5, og
  - b) ikke frembyder træk eller karakteristika, som gør den usikker at anvende.
3. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan ændres for at medtage ændringer af flyvepladsen eller dens sikkerhedsrelaterede udstyr, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra c).
4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis flyvepladsen eller dens sikkerhedsrelaterede udstyr ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra c).
5. Certificeringsgrundlaget for en flyveplads består af følgende:
  - a) de gældende certificeringsspecifikationer for den type flyvepladser
  - b) de bestemmelser i de gældende certificeringsspecifikationer, for hvilke et tilsvarende sikkerhedsniveau er blevet accepteret
  - c) de særlige detaljerede tekniske specifikationer, der er nødvendige, når konstruktionskarakteristikaene for en bestemt flyveplads eller erfaringerne med driften heraf gør, at de i dette stykkes litra a) omhandlede specifikationer er utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige til at sikre, at de væsentlige krav i artikel 33 er opfyldt.

Artikel 35

Sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr

1. Under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, kan de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, kræve, at organisationer, som er involveret i konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, der anvendes eller er bestemt til anvendelse på flyvepladser, som er omfattet af denne forordning:
  - a) afgiver erklæring om, at dette udstyr overholder de detaljerede specifikationer, der er fastsat i henhold til gennemførelsesretsakterne, der er omhandlet i artikel 36, eller
  - b) er i besiddelse af et certifikat for det sikkerhedsrelaterede flyvepladsudstyr.
2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at udstyret overholder de detaljerede specifikationer, der er fastsat i henhold til de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 33.
3. Udstyrets funktioner præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b). Certifikatet kan ændres for at afspejle ændringer af funktionerne, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra d).
4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis udstyret ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra d).

Artikel 36

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår flyvepladser og sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 33, vedrørende flyvepladser og sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:
  - a) reglerne og procedurerne for fastlæggelse af certificeringsgrundlaget for en flyveplads og for underretning af ansøgeren herom på grundlag af artikel 34, stk. 5, med henblik på certificering i henhold til artikel 34, stk. 1
  - b) reglerne og procedurerne for fastlæggelse af detaljerede specifikationer for sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr og for underretning af ansøgeren herom med henblik på certificering i henhold til artikel 35, stk. 1

- c) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de flyvepladscertifikater, der er omhandlet i artikel 34, herunder driftsbegrænsninger, der skyldes flyvepladsens særlige konstruktion
- d) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af certifikater for sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, der er omhandlet i artikel 35, stk. 1, og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne certifikater
- e) reglerne og procedurerne for fastlæggelse af de gældende detaljerede specifikationer for sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, som der skal afgives erklæring om, jf. artikel 35, stk. 1
- f) de regler og procedurer, der gælder, når der afgives en erklæring i overensstemmelse med artikel 35, stk. 1, vedrørende sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne erklæringer
- g) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater som omhandlet i artikel 34 og artikel 35, stk. 1, og organisationer, der afgiver erklæring i henhold til artikel 35, stk. 1
- h) reglerne og procedurerne for anerkendelse af certifikater til nationale flyvepladser, der er udstedt i henhold til national ret, og ombytning heraf til de flyvepladscertifikater, der er omhandlet i denne forordnings artikel 34, herunder foranstaltninger, der allerede er godkendt af de pågældende medlemsstater på grundlag af anmeldte forskelle sammenlignet med bilag 14 til Chicagokonventionen.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 33, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 14 til Chicagokonventionen.

Artikel 37

Organisationer

1. Organisationer, der er ansvarlige for drift af flyvepladser skal certificeres, og der skal udstedes et certifikat. Certifikatet skal udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder bestemmelserne i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 39, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 33.

Certifikatet skal præcisere de beføjelser, der tildeles organisationen, og certifikatets anvendelsesområde.

2. Organisationer med ansvar for levering af groundhandlingstjenester og forpladstjenester (AMS) på flyvepladser, som er omfattet af denne forordning, afgiver erklæring om, at de har kvalifikationer og midlerne til i overensstemmelse med de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 33, at påtage sig det ansvar, der er forbundet med leveringen af disse tjenester.

Artikel 38

Beskyttelse af flyvepladsens omgivelser

1. Medlemsstaterne træffer de fornødne foranstaltninger til at sikre, at flyvepladser på deres område beskyttes mod aktiviteter og anden udvikling i omgivelserne, der kan medføre uacceptable risici for luftfartøjer, der benytter flyvepladsen.

2. De i artikel 37, stk. 1, omhandlede organisationer skal overvåge aktiviteter og anden udvikling, der kan medføre uacceptable sikkerhedsrisici for luftfarten i omgivelserne omkring en flyveplads, hvis drift de har ansvaret for. De træffer de fornødne foranstaltninger til at afbøde disse risici, for så vidt som dette er under deres kontrol, og hvis det ikke er tilfældet, underretter de de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor flyvepladsen ligger, om disse risici.

3. For at sikre ensartet anvendelse af denne artikel vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

Artikel 39

Delegerede beføjelser

1. For så vidt angår drift af flyvepladser og levering af groundhandlingstjenester og forpladstjenester (AMS) på flyvepladser tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128, der fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende:

- a) de specifikke betingelser for drift af flyvepladser i overensstemmelse med de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 33

- b) betingelserne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 37, stk. 1
  - c) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af de certifikater, der er omhandlet i artikel 37, stk. 1
  - d) de betingelser og procedurer, der gælder, når organisationer, der leverer groundhandlingtjenester, og organisationer, der leverer forpladstjenester (AMS), afgiver erklæring i henhold til artikel 37, stk. 2, herunder operatørernes anerkendelse af disse erklæringer uden yderligere verificering
  - e) de beføjelser og det ansvar, der tildeles organisationer, der leverer groundhandlingtjenester, og organisationer, der leverer forpladstjenester (AMS), og som har afgivet erklæring i henhold til artikel 37, stk. 2
2. For så vidt angår flyvepladser, sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, drift af flyvepladser og levering af groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS), tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 med henblik på at ændre bilag VII og i givet fald bilag VIII, hvis dette er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller dokumenterede sikkerhedsforhold, der vedrører flyvepladser, i det nødvendige omfang for at opfylde målene i artikel 1.

AFDELING V

ATM/ANS

Artikel 40

Væsentlige krav

1. Leveringen af ATM/ANS, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), skal foregå i overensstemmelse med de væsentlige krav, der er fastsat i bilag VIII og i givet fald bilag VII.
2. Luftfartøjer, der opererer i det fælles europæiske luftrum, undtagen dem, der deltager i de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 2, stk. 3, litra a), skal opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i bilag VIII, punkt 1.

Artikel 41

Leverandører af ATM/ANS

1. Der kræves et certifikat for leverandører af ATM/ANS.
2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40.
3. Det præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles. Certifikatet kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, stk. 1, første afsnit, litra b).
4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, stk. 1, første afsnit, litra b).
5. Uanset denne artikels stk. 1, og hvis dette er tilladt i medfør af de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, kan medlemsstaterne beslutte, at leverandører af flyveinformationstjenester kan afgive erklæring om, at de har kvalifikationer og midlerne til i overensstemmelse med de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40, at påtage sig det ansvar, der er forbundet med leveringen af disse tjenester. I så fald underretter den pågældende medlemsstat Kommissionen, agenturet og de øvrige medlemsstater om sin beslutning herom.
6. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne indrømme dispensationer for leverandører af ATM/ANS fra kravet om, at de skal være i besiddelse af et certifikat, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:
  - a) leverandøren har sit hovedforretningssted uden for de områder, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen
  - b) den pågældende leverandørs levering af ATM/ANS vedrører lufttrafik i små mængder i en begrænset del af det luftrum, som den medlemsstat, der indrømmer dispensationen, er ansvarlig for, og hvor denne del af luftrummet grænser op til et luftrum, som et tredjeland er ansvarligt for
  - c) et krav til leverandøren om at godtgøre, at vedkommende overholder de regler, der er omhandlet i stk. 1, ville kræve en uforholdsmæssigt stor indsats fra den pågældende leverandørs side i lyset af arten af og risikoen i forbindelse med den pågældende aktivitet, som den udfører i det pågældende luftrum

- d) den pågældende medlemsstat har for leverandørens levering af ATM/ANS fastsat regler og procedurer, der i overensstemmelse med internationale standarder og international anbefalet praksis og under hensyn til de særlige omstændigheder i den foreliggende sag sikrer et acceptabelt sikkerhedsniveau og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40, og har opstillet hensigtsmæssige og effektive midler og ordninger for tilsyn og håndhævelse for at sikre overholdelsen af disse regler og procedurer
- e) dispensationens anvendelsesområde er klart defineret, og dispensationen er begrænset til det strengt nødvendige; overstiger dispensationens varighed fem år, skal den tages op til regelmæssig revision med passende mellemrum, og dispensationen anvendes på en ikkediskriminerende måde.

Hvis en medlemsstat agter at indrømme en sådan dispensation, underretter den Kommissionen og agenturet om sin hensigt ledsaget af alle relevante oplysninger.

Kommissionen vedtager efter høring af agenturet gennemførelsesretsakter, der indeholder dens afgørelse om, hvorvidt betingelserne i dette stykkes første afsnit er opfyldt. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 127, stk. 2. Disse gennemførelsesretsakter offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* og registreres af agenturet i det register, der er omhandlet i artikel 74.

Den berørte medlemsstat indrømmer først dispensationen, hvis de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i tredje afsnit, indeholder en positiv afgørelse herom. Den inddrager dispensationen, hvis den, navnlig gennem den regelmæssige revision, jf. første afsnit, litra e), bliver bekendt med, at betingelserne i første afsnit ikke længere er opfyldt. Den underretter i så fald straks Kommissionen og agenturet om indrømmelsen af en dispensation og, hvis det er relevant, om resultatet af disse revisioner og eventuelle inddragelser.

Artikel 42

Organisationer, der er involveret i konstruktion, fremstilling eller vedligeholdelse af ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter

- Under hensyn til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, kan det kræves, at organisationer, der er involveret i konstruktion, fremstilling eller vedligeholdelse af ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43:
  - afgiver erklæring om, at de har kvalifikationerne og midlerne til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med de aktiviteter, der udføres i overensstemmelse med gennemførelsesretsakterne, eller
  - er i besiddelse af et certifikat.
- Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40.
- Det præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), hvilke beføjelser der tildes. Certifikatet kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, stk. 1, første afsnit, litra d).
- Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, litra b), kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 43, stk. 1, første afsnit, litra d).

Artikel 43

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår leverandører af ATM/ANS og organisationer, der er involveret i konstruktion, fremstilling eller vedligeholdelse af ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter

- For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40, vedrørende levering af ATM/ANS, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:
  - de specifikke regler og procedurer for levering af ATM/ANS i overensstemmelse med de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40, herunder udarbejdelse og gennemførelse af nødplanen i overensstemmelse med bilag VIII, punkt 5.1, litra f)
  - reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 41, stk. 1

- c) de regler og procedurer, der gælder, når leverandører af flyveinformationstjenester afgiver den erklæring, der er omhandlet i artikel 41, stk. 5, og for de situationer, hvor det skal være tilladt at afgive sådanne erklæringer
- d) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de certifikater, der er omhandlet i artikel 42, stk. 1, litra b), og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne certifikater
- e) de regler og procedurer, der gælder, når organisationer afgiver den erklæring, der er omhandlet i artikel 42, stk. 1, litra a), og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne erklæringer
- f) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater som omhandlet i artikel 41, stk. 1, og artikel 42, stk. 1, litra b), og organisationer, der afgiver erklæring i henhold til artikel 41, stk. 5, og artikel 42, stk. 1, litra a).

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. Reglerne i stk. 1 skal tage behørigt hensyn til ATM-masterplanen.

3. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 40, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 2-4, 10, 11 og 15 til Chicagokonventionen.

Artikel 44

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår anvendelse af luftrummet og konstruktion af luftrumsstrukturer

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40, vedrørende levering af ATM/ANS, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), samt konstruktion af luftrumsstrukturer vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) driftsreglerne for anvendelse af luftrummet, luftfartøjets udstyr og de ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, der er nødvendige for anvendelsen af luftrummet
- b) reglerne og procedurerne for konstruktion af luftrumsstrukturer for at sikre overholdelsen af artikel 46.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. Reglerne i stk. 1 skal tage behørigt hensyn til ATM-masterplanen.

3. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 40, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 2, 3, 10, 11 og 15 til Chicagokonventionen.

Artikel 45

ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter

1. Hvis de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 47, fastsætter det, skal leverandører af ATM/ANS som omhandlet i artikel 41 afgive erklæring om, at de ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, som skal sættes i drift af disse tjenesteleverandører, overholder de detaljerede specifikationer, der er fastsat i overensstemmelse med de delegerede retsakter, som er omhandlet i artikel 47, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40.

2. Hvis de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 47, fastsætter det, skal ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter certificeres og have udstedt et certifikat.

Certifikatet udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at disse systemer og komponenter overholder de detaljerede specifikationer, der er fastsat i overensstemmelse med de delegerede retsakter, som er omhandlet i artikel 47, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40.

Hvis de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 47, fastsætter det, kan en organisation, som er involveret i konstruktion, fremstilling eller vedligeholdelse af ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, uanset dette stykkes første afsnit afgive erklæring om, at disse systemer og komponenter overholder de detaljerede specifikationer, der er fastsat i overensstemmelse med de delegerede retsakter, som er omhandlet i artikel 47, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 40, og at systemerne og komponenterne er egnede til brug.

*Artikel 46***Udformning af luftrumsstrukturer**

Medlemsstaternes sikrer, at luftrumsstrukturer er udformet, inspiceret og valideret på passende vis, inden de kan frigives og anvendes af luftfartøjer, i overensstemmelse med de detaljerede regler, som vedtages af Kommissionen i henhold til artikel 44, stk. 1, litra b).

*Artikel 47***Delegerede beføjelser**

1. For så vidt angår ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 for at fastsætte detaljerede regler om:
  - a) betingelserne for fastlæggelse af detaljerede specifikationer for ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter og for underretning af ansøgeren herom med henblik på certificering i henhold til artikel 45, stk. 2
  - b) betingelserne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af certifikater som omhandlet i artikel 45, stk. 2, og for de situationer, hvor der med henblik på opfyldelsen af målene i artikel 1 skal kræves sådanne certifikater, eller der skal kunne gives tilladelse til afgivelse af erklæring, afhængigt af den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko
  - c) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater som omhandlet i artikel 45, stk. 2
  - d) de beføjelser og det ansvar, der tildeles organisationer, som afgiver erklæring i henhold til artikel 45, stk. 1 og 2
  - e) de betingelser og procedurer, der gælder for ATM/ANS-leverandørers afgivelse af erklæring som omhandlet i artikel 45, stk. 1, og for de situationer, hvor der med henblik på opfyldelsen af målene i artikel 1 skal kræves sådanne erklæringer i lyset af den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko
  - f) betingelserne for fastlæggelse af de detaljerede specifikationer, der gælder for ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, som der skal afgives erklæring om, jf. artikel 45, stk. 1 og 2.
2. For så vidt angår levering af ATM/ANS tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 for at ændre bilag VIII og i givet fald bilag VII, hvis det er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller dokumenterede sikkerhedsforhold, der vedrører ATM/ANS, i det nødvendige omfang for at opfylde målene i artikel 1.

*AFDELING VI***Flyveledere***Artikel 48***Væsentlige krav**

Flyveledere, der er involveret i levering af ATM/ANS som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), og personer, organisationer og syntetiske træningsanordninger, der er involveret i uddannelse, test, kontrol eller helbredsundersøgelser af disse flyveledere, skal opfylde de væsentlige krav i bilag VIII.

*Artikel 49***Flyveledere**

1. Flyveledere skal være i besiddelse af et flyveledercertifikat og et helbredsbevis til flyveledere, der er relevant for den tjeneste, der skal leveres.
2. Flyveledercertifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 50, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, som er omhandlet i artikel 48.
3. Helbredsbeviset til flyveledere, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når flyvelederen har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 50, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, som er omhandlet i artikel 48.
4. Det præciseres i flyveledercertifikatet og helbredsbeviset til flyveledere, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles flyvelederen. Dette flyveledercertifikat og helbredsbevis til flyveledere kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 50, stk. 1, første afsnit, litra c).

5. Flyveledercertifikatet og helbredsbeviset til flyveledere, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et certifikat eller helbredsbevis, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 50, stk. 1, første afsnit, litra c).

Artikel 50

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår flyveledere

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 48, vedrørende flyveledere vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) de forskellige kategorier, ratings og påtegninger på flyveledercertifikatet som omhandlet i artikel 49
- b) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af flyveledercertifikater, ratings og certifikatpåtegninger og helbredsbeviser som omhandlet i artikel 49
- c) regler og procedurer for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af certifikater, ratings og påtegninger på flyveledercertifikater og helbredsbeviser, der er omhandlet i artikel 49, herunder regler og procedurer for ombytning af nationale flyveledercertifikater og nationale helbredsbeviser til flyveledercertifikater og helbredsbeviser som omhandlet i artikel 49
- d) regler og procedurer for flyveledere, hvad angår tjenestetidsbegrænsninger og hviletidsbestemmelser; disse regler og procedurer skal skabe et højt sikkerhedsniveau ved at beskytte mod virkningerne af træthed og giver samtidig mulighed for tilstrækkelig planlægningsfleksibilitet.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 48, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 1 til Chicagokonventionen.

Artikel 51

Flyvelederuddannelsesorganisationer og flyvemedicinske centre

1. Der kræves en godkendelse for flyvelederuddannelsesorganisationer og flyvemedicinske centre.
2. Godkendelsen, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 53, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 48.
3. Det præciseres i godkendelsen, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles organisationen. Godkendelsen kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 53, stk. 1, første afsnit, litra a).
4. Godkendelsen, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af en sådan godkendelse, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 53, stk. 1, første afsnit, litra a).

Artikel 52

Instruktører, assessorer og flyvelæger

1. Personer med ansvar for praktisk træning og bedømmelse af flyvelederes praktiske færdigheder samt flyvelæger skal være i besiddelse af et certifikat.
2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 53, og som er vedtaget for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 48.
3. Det præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke beføjelser der tildeles. Certifikatet kan ændres for at tilføje eller fjerne beføjelser, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 53, stk. 1, første afsnit, litra a).

4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder reglerne og procedurerne for udstedelse og opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 53, stk. 1, første afsnit, litra a).

Artikel 53

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår uddannelse, test, kontrol og helbredsundersøgelse

1. For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 48, vedrørende personer og organisationer, der er involveret i uddannelse, test, kontrol og helbredsundersøgelse af flyveledere, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) regler og procedurer for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de godkendelser og certifikater, der er omhandlet i artikel 51 og 52
- b) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af de godkendelser og certifikater, der er omhandlet i artikel 51 og 52.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

2. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter sikrer Kommissionen opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 48, og tager behørigt hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, navnlig de standarder og den praksis, der er fastsat i bilag 1 til Chicagokonventionen.

Artikel 54

Delegerede beføjelser

For så vidt angår flyveledere og personer og organisationer, der er involveret i uddannelse, test, kontrol eller helbredsundersøgelse af flyveledere, og syntetiske træningsanordninger tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 med henblik på at ændre bilag VIII, hvis det er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller dokumenterede sikkerhedsforhold, der vedrører uddannelsesorganisationer eller flyveledere, i det nødvendige omfang for at opfylde målene i artikel 1.

AFDELING VII

Ubemandede luftfartøjer

Artikel 55

Væsentlige krav til ubemandede luftfartøjer

Konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af luftfartøjer, jf. artikel 2, stk. 1, litra a) og b), når det drejer sig om ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer, samt det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, skal opfylde de væsentlige krav i bilag IX, og når de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57, fastsætter det, de væsentlige krav i bilag II, IV og V.

Artikel 56

Ubemandede luftfartøjers opfyldelse af kravene

1. Under hensyntagen til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, det pågældende ubemandede luftfartøjs operationelle egenskaber og forholdene i operationsområdet, kan der kræves et certifikat for konstruktionen, fremstillingen, vedligeholdelsen og operationen af ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt for det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, jf. de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57.

2. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende overholder de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57.

3. Det præciseres i certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, hvilke sikkerhedsrelaterede begrænsninger, driftsbetingelser og beføjelser der gælder. Certifikatet kan ændres for at tilføje eller fjerne begrænsninger, betingelser og beføjelser, jf. de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57.

4. Certifikatet, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan begrænses, suspenderes eller tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder betingelserne, reglerne og procedurerne for udstedelse eller opretholdelse af et sådant certifikat, jf. de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57.

5. Under hensyntagen til målene og principperne i artikel 1 og 4, navnlig den pågældende aktivitets art og den dertil knyttede risiko, det pågældende ubemandede luftfartøjs operationelle egenskaber og forholdene i operationsområdet, kan de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57, kræve en erklæring, der bekræfter overholdelse af disse delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter for så vidt angår konstruktionen, fremstillingen, vedligeholdelsen og operationen af ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt for det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter.

6. Hvis målene og principperne i artikel 1 og 4 kan opnås uden at anvende denne forordnings kapitel IV og V, kan de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 58, stk. 1, litra c), fastsætte, at disse kapitler hverken finder anvendelse på de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 55, eller på de dertil knyttede detaljerede regler, der er fastsat i henhold til artikel 58. I sådanne tilfælde udgør disse væsentlige krav og detaljerede regler »Fællesskabets harmoniseringslovgivning« som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 ⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF ⁽²⁾.

7. Medlemsstaterne sikrer, at oplysninger om registrering af ubemandede luftfartøjer og af operatører af ubemandede luftfartøjer, som er omfattet af et registreringskrav i henhold til de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57 og punkt 4 i bilag IX, lagres i digitale, harmoniserede og interoperable nationale registreringssystemer. Medlemsstaterne skal have adgang til og kunne udveksle de pågældende oplysninger via det register, der er omhandlet i artikel 74.

8. Denne afdeling berører ikke medlemsstaternes mulighed for at fastsætte nationale regler for at underkaste operation af ubemandede luftfartøjer bestemte betingelser af grunde, der ikke henhører under denne forordnings anvendelsesområde, herunder offentlig sikkerhed eller beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger i overensstemmelse med EU-retten.

Artikel 57

Gennemførelsesretsakter for så vidt angår ubemandede luftfartøjer

For at sikre ensartet gennemførelse og opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 55, vedrørende operation af luftfartøjer, jf. artikel 2, stk. 1, litra a) og b), når det drejer sig om ubemandede luftfartøjer, samt det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) specifikke regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer samt for personale, herunder fjernpiloter, og organisationer, der er involveret i disse operationer
- b) regler og procedurer for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af certifikater for eller for afgivelse af erklæringer om operation af ubemandede luftfartøjer samt det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, og for de situationer, hvor sådanne certifikater eller erklæringer skal kræves; reglerne og betingelserne for udstedelse af disse certifikater og for afgivelse af disse erklæringer kan bygge på eller bestå af de detaljerede krav, der er omhandlet i afdeling I, II og III
- c) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater og fysiske og juridiske personer, der afgiver erklæringer
- d) regler og procedurer for registrering og mærkning af ubemandede luftfartøjer og for registrering af operatører af ubemandede luftfartøjer, jf. bilag IX, afdeling 4
- e) regler og procedurer for indførelse af digitale, interoperable og harmoniserede nationale registreringssystemer, jf. artikel 56, stk. 7

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF af 9. juli 2008 om fælles rammer for markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets afgørelse 93/465/EØF (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 82).

- f) regler og procedurer for ombytning af nationale certifikater til de certifikater, der kræves i henhold til artikel 56, stk. 1.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127 stk. 3.

Artikel 58

Delegerede beføjelser

1. For så vidt angår konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af luftfartøjer, jf. artikel 2, stk. 1, litra a) og b), når det drejer sig om ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt for så vidt angår det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128, der fastsætter detaljerede regler vedrørende:

- a) specifikke betingelser for konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, som er nødvendige for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er omhandlet i artikel 55, som kan omfatte betingelser for, hvornår et ubemandet luftfartøj skal have de nødvendige egenskaber og funktioner vedrørende navnlig maksimal operationsafstand og højdebegrænsninger, positionskommunikation, begrænsning af adgang til geografiske zoner, undgåelse af kollision, flyvestabilisering og automatiseret landing
- b) betingelserne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af certifikater for eller for afgivelse af erklæringer om konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, som omhandlet i artikel 56, stk. 1 og 5, og for de situationer, hvor der skal kræves sådanne certifikater eller erklæringer; betingelserne og procedurerne for udstedelse af disse certifikater og for afgivelse af disse erklæringer kan bygge på eller bestå af de detaljerede krav, der er omhandlet i afdeling I, II og III
- c) betingelser for, hvornår kravene vedrørende konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer ikke skal være omfattet af kapitel IV og V med henblik på artikel 56, stk. 6
- d) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af certifikater og fysiske og juridiske personer, der afgiver erklæringer
- e) betingelserne for ombytning af nationale certifikater til de certifikater, der kræves i henhold til artikel 56, stk. 1.

2. For så vidt angår konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af luftfartøjer, jf. artikel 2, stk. 1, litra a) og b), når det drejer sig om ubemandede luftfartøjer, og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af disse luftfartøjer samt det personale, herunder fjernpiloter, og de organisationer, der er involveret i disse aktiviteter, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 med henblik på at ændre bilag IX og i givet fald bilag III, hvis det er nødvendigt af tekniske eller operationelle årsager eller af hensyn til den videnskabelige udvikling eller dokumenterede sikkerhedsforhold, der vedrører flyveoperationer, i det nødvendige omfang for at opfylde målene i artikel 1.

AFDELING VIII

Luftfartøjer, som en tredjelandsoperatør anvender til, i eller fra Unionen

Artikel 59

Gældende regler

De luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra c), samt deres flybesætninger og de operationer, der udføres hermed, skal overholde gældende ICAO-standarder, jf. dog bilag VIII, punkt 1, og de regler, der er vedtaget på grundlag af artikel 44, stk. 1, litra a).

Findes der ikke sådanne standarder, skal disse luftfartøjer, deres flybesætninger og de operationer, der udføres hermed, overholde:

- a) for så vidt angår andre luftfartøjer end ubemandede luftfartøjer de væsentlige krav i bilag II, IV og V

- b) for så vidt angår ubemandede luftfartøjer de væsentlige krav i bilag IX, og hvis de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 61, fastsætter det, de væsentlige krav i bilag II, IV og V.

Andet afsnit finder dog ikke anvendelse, hvis de pågældende væsentlige krav strider mod tredjelandes rettigheder i henhold til internationale konventioner.

Artikel 60

Overensstemmelse

1. Operation af et luftfartøj, jf. artikel 2, stk. 1, litra c), med henblik på erhvervsmæssig lufttransport skal certificeres, og der skal udstedes en godkendelse.

Godkendelsen udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende har kvalifikationerne og midlerne til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med operation af luftfartøjet, i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i artikel 59. I godkendelsen skal det anføres, hvilke beføjelser der tildeles operatøren, og operationernes omfang.

2. Hvis de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 61, fastsætter det, skal operation af et luftfartøj, jf. artikel 2, stk. 1, litra c), som ikke er med henblik på erhvervsmæssig lufttransport, certificeres, og der skal udstedes en godkendelse.

Godkendelsen udstedes på anmodning, når ansøgeren har godtgjort, at vedkommende har kvalifikationerne og midlerne til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med operation af luftfartøjet, i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i artikel 59.

I godkendelsen skal det anføres, hvilke beføjelser der tildeles operatøren, og operationernes omfang.

Uanset dette stykkes første afsnit kan operatører af et luftfartøj, jf. artikel 2, stk. 1, litra c), der foretager andre operationer end erhvervsmæssig lufttransport, afgive en erklæring om, at de har kvalifikationerne og midlerne til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med operation af det pågældende luftfartøj, hvis de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 61, fastsætter det, og i overensstemmelse med de krav, som er omhandlet i artikel 59.

3. De godkendelser og erklæringer, der er omhandlet i stk. 1 og 2, kræves ikke for operation af luftfartøjer, som kun overflyver det område, som traktaterne finder anvendelse på, bortset fra operation af ubemandede luftfartøjer.

Artikel 61

Delegerede beføjelser

1. For så vidt angår de luftfartøjer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra c), samt deres flybesætninger og de operationer, der udføres hermed, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128, der fastsætter detaljerede regler vedrørende:

- a) godkendelse af luftfartøjer, som der ikke findes noget ICAO-standardluftdygtighedsbevis for, eller godkendelse af piloter, som ikke har et ICAO-standardcertifikat, til at operere til, i eller fra et område, som traktaterne finder anvendelse på
- b) de specifikke betingelser for operation af luftfartøjer i overensstemmelse med artikel 59
- c) alternative betingelser for tilfælde, hvor det ikke er muligt at overholde de standarder og opfylde de krav, der er omhandlet i artikel 59, eller hvor det ville kræve en uforholdsmæssigt stor indsats fra operatørens side, idet det dog sikres, at målene for de pågældende standarder og krav opfyldes
- d) betingelserne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af de godkendelser, som er omhandlet i artikel 60, og for de situationer, hvor der med henblik på opfyldelse af målene i artikel 1 og under hensyntagen til den pågældende aktivitets art og risiko skal kræves sådanne godkendelser, eller erklæringer i givet fald skal tillades. Der skal i betingelserne tages højde for certifikater, der er udstedt af operatørens registreringsstat, hjemstat og i tilfælde af ubemandede luftfartøjer den stat, hvor udstyret til fjernkontrol af det ubemandede luftfartøj befinder sig, og betingelserne må ikke berøre forordning (EF) nr. 2111/2005 og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag deraf
- e) de beføjelser og det ansvar, der tildeles indehavere af godkendelser som omhandlet i artikel 60, stk. 1 og 2, og, hvis det er relevant, luftfartøjsoperatører, der har afgivet erklæring i henhold til artikel 60, stk. 2.

2. Kommissionen sikrer i forbindelse med vedtagelsen af de regler, der er omhandlet i stk. 1, navnlig, at:
  - a) der i relevant omfang gøres brug af ICAO's anbefalede praksis og retningslinjer
  - b) ingen krav går ud over det, der i henhold til denne forordning kræves af luftfartøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i), og af sådanne luftfartøjers flybesætninger og operatører
  - c) processen for opnåelse af de godkendelser, der er omhandlet i artikel 60, stk. 1 og 2, er enkel, forholdsmæssigt afpasset, effektiv og omkostningseffektiv og giver mulighed for at dokumentere opfyldelse af kravene på en måde, som står i et rimeligt forhold til operationens kompleksitet og den risiko, der er forbundet hermed. Kommissionen sørger navnlig for, at der tages hensyn til:
    - i) resultaterne af ICAO's program for vurdering af det almindelige sikkerhedstilsyn (Universal Safety Oversight Audit Programme)
    - ii) oplysninger indsamlet inden for rammerne af rampeinspektionsprogrammer, der er oprettet i henhold til de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 62, stk. 13, og de gennemførelsesretsakter, som er omhandlet i artikel 62, stk. 14
    - iii) andre anerkendte oplysninger om sikkerhedsaspekter i forbindelse med den pågældende operatør
    - iv) certifikater udstedt i henhold til et tredjelandets lovgivning
  - d) der tages hensyn til aspekter vedrørende ATM/ANS.

KAPITEL IV

FÆLLES SYSTEM FOR CERTIFICERING, TILSYN OG HÅNDHÆVELSE

Artikel 62

Certificering, tilsyn og håndhævelse

1. Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne samarbejder inden for rammerne af et fælles europæisk luftfartssikkerhedssystem for at sikre overholdelse af denne forordning og af de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.
2. Agenturet og de kompetente nationale myndigheder skal for at sikre overholdelse af denne forordning og af de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf:
  - a) modtage og behandle ansøgninger, som de har fået tilsendt, og, hvis det er relevant, udstede eller forny certifikater og tage imod erklæringer, der er afgivet til dem, jf. kapitel III
  - b) føre tilsyn med indehavere af certifikater, med fysiske og juridiske personer, der har afgivet erklæringer, og med materiel, dele, udstyr, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, flyvesimulatoretræningsanordninger og flyvepladser, der er omfattet af denne forordning
  - c) foretage de undersøgelser, inspektioner, herunder rampeinspektioner, revisioner og andre overvågningsaktiviteter, der er nødvendige for at afdække tilfælde, hvor juridiske eller fysiske personer, som er omfattet af denne forordning, muligvis ikke opfylder kravene i forordningen eller i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf
  - d) træffe alle de nødvendige håndhævelsesforanstaltninger, herunder ændre, begrænse, suspendere eller tilbagekalde certifikater, som de har udstedt, udstede startforbud for luftfartøjer og pålægge sanktioner med det formål at bringe manglende overholdelse til ophør
  - e) forbyde, begrænse eller fastsætte bestemte betingelser for de aktiviteter, der er omhandlet i kapitel III, af sikkerhedshensyn
  - f) sikre, at det personale, som er involveret i certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, har det rette kvalifikationsniveau, herunder ved at tilbyde det tilstrækkelig uddannelse.
3. Medlemsstaterne sikrer, at deres kompetente nationale myndigheder er uafhængige, når de træffer tekniske beslutninger om certificering, tilsyn og håndhævelse, udfører deres opgaver upartisk og gennemsigtigt og er organiseret og bemandet og ledes i overensstemmelse hermed. Medlemsstaterne sikrer også, at deres kompetente nationale myndigheder har de nødvendige ressourcer og den nødvendige kapacitet til at udføre de opgaver, som de tildeles i henhold til denne forordning, effektivt og rettidigt.
4. Ansvar for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i stk. 2, fordeles i overensstemmelse med nærværende stykke.

Agenturet er ansvarligt for de opgaver, der er tillagt det i henhold til artikel 77-82, og hvor det har fået tildelt disse opgaver i henhold til artikel 64 og 65.

I de tilfælde, hvor en medlemsstat indrømmer en dispensation i henhold til artikel 41, stk. 6, finder artikel 80, stk. 1, litra a), dog ikke længere anvendelse, og den pågældende medlemsstat er ansvarlig for tilsyn og håndhævelse vedrørende den pågældende leverandør af ATM/ANS som omhandlet i nævnte dispensation.

Den kompetente nationale myndighed i den medlemsstat, hvor flyvepladsen ligger, er ansvarlig for disse opgaver vedrørende certifikatet til flyvepladser som omhandlet i artikel 34, stk. 1, og certifikatet til flyvepladsoperatører som omhandlet i artikel 37, stk. 1.

Den pågældende nationale kompetente myndighed er også ansvarlig for tilsyns- og håndhævelsesopgaver vedrørende organisationer, der er ansvarlige for levering af groundhandlingtjenester og forpladstjenester (AMS) på den pågældende flyveplads.

I alle andre tilfælde ligger ansvaret for disse opgaver hos den kompetente nationale myndighed i den medlemsstat, hvor den fysiske eller juridiske person, som ansøger om et certifikat eller afgiver erklæring, har sit hovedforretningssted eller, hvis den pågældende person ikke har noget hovedforretningssted, hvor personen har sin bopæl eller sit hjemsted, medmindre effektiv udførelse af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaverne kræver, at den pågældende tildeles en kompetent national myndighed i en anden medlemsstat i overensstemmelse med de detaljerede regler, der er omhandlet i stk. 14, litra d).

Hvis de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i stk. 15, imidlertid fastsætter det,

- a) er flyvelæger, flyvemedicinske centre og alment praktiserende læger ansvarlige for udstedelse af helbredsbeviser til piloter som omhandlet i artikel 21, stk. 1, og helbredsbeviser til flyveledere som omhandlet i artikel 49, stk. 1
- b) er organisationer, der uddanner kabinebesætninger, og som har fået udstedt en godkendelse i henhold til artikel 24, og luftfartøjsoperatører, som har fået udstedt et certifikat i henhold til artikel 30, ansvarlige for udstedelse af beviser til kabinebesætninger som omhandlet i artikel 22.

5. Medlemsstater kan beslutte, at deres kompetente nationale myndigheder uanset stk. 4 i fællesskab er ansvarlige for udførelse af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver for så vidt angår luftfartøjsoperatører, som er involveret i erhvervsmæssig lufttransport, hvis følgende betingelser begge er opfyldt:

- a) Et sådant fælles ansvar er fastsat i en aftale, der er indgået mellem de pågældende medlemsstater inden den 1. januar 1992.
- b) De pågældende medlemsstater har sørget for, at deres kompetente nationale myndigheder udfører disse opgaver effektivt i overensstemmelse med denne forordning og med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

De berørte medlemsstater underretter senest den 12. marts 2019 Kommissionen og agenturet om denne beslutning om fælles ansvar og giver dem alle relevante oplysninger, navnlig om den aftale, der er omhandlet i litra a), og de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at disse opgaver udføres effektivt i overensstemmelse med litra b).

Hvis Kommissionen efter at have hørt agenturet mener, at betingelserne i første afsnit ikke er opfyldt, vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastsætter dens afgørelse herom. Efter at Kommissionen har givet underretning om sådanne gennemførelsesretsakter til de berørte medlemsstater, skal disse medlemsstater straks ændre eller tilbagekalde deres beslutning om fælles ansvar og underrette Kommissionen og agenturet herom.

Agenturet registrerer i det register, der er omhandlet i artikel 74, alle beslutninger og afgørelser fra Kommissionen og medlemsstaterne, som der gives underretning om i henhold til dette stykke.

6. Agenturets og de kompetente nationale myndigheders tilsyn skal ske kontinuerligt på grundlag af de prioriteter, der er fastlagt i lyset af risikoen for den civile luftfart.

7. Når agenturet foretager rampeinspektioner, jf. stk. 2, litra c), samarbejder det med den kompetente nationale myndighed i den medlemsstat, på hvis område den pågældende rampeinspektion finder sted.

8. Agenturet forvalter og anvender de værktøjer og procedurer, der er nødvendige for indsamling, udveksling og analyse af sikkerhedsrelaterede oplysninger fra rampeinspektioner, jf. stk. 2, litra c).

9. For at fremme en effektiv udførelse af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaverne udveksler Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder relevante oplysninger, herunder om mulige eller konstaterede overtrædelser.

10. Agenturet arbejder for en fælles forståelse og anvendelse af kravene i denne forordning og i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, ved bl.a. i samarbejde med de kompetente nationale myndigheder at udarbejde det vejledende materiale, der er omhandlet i artikel 76, stk. 3.

11. Enhver juridisk eller fysisk person, der er omfattet af denne forordning, har ret til at gøre agenturet opmærksomt på eventuelle forskelle i medlemsstaternes anvendelse af reglerne. Hvis sådanne forskelle udgør en alvorlig hindring for disse personers aktiviteter eller på anden måde fører til alvorlige vanskeligheder, samarbejder agenturet og de kompetente nationale myndigheder i de berørte medlemsstater om at adressere og om nødvendigt straks udligne disse forskelle. Hvis forskellene ikke kan udlignes, forelægger agenturet spørgsmålet for Kommissionen.

12. Agenturet og de kompetente nationale myndigheder træffer fornødne og effektive foranstaltninger til at skabe større opmærksomhed om den civile luftfarts sikkerhed og formidler sikkerhedsrelaterede oplysninger, der er relevante for forebyggelse af havarier og hændelser.

13. For så vidt angår agenturets certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128, der fastsætter detaljerede regler vedrørende:

- a) betingelserne for udførelse af certificering og for udførelse af de undersøgelser, inspektioner, revisioner og andre overvågningsaktiviteter, der er nødvendige for at sikre, at agenturet kan føre effektivt tilsyn med fysiske og juridiske personer, materiel, dele, udstyr, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, flyvesimulatræningsanordninger og flyvepladser, der er omfattet af denne forordning
- b) betingelserne for agenturets gennemførelse af rampeinspektioner og for udstedelse af startforbud, når et luftfartøj og dets operatør eller flybesætning ikke opfylder kravene i denne forordning eller de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag heraf
- c) de betingelser, på hvilke de aktiviteter, der er omfattet af kapitel III, kan forbydes, begrænses eller underkastes bestemte betingelser af sikkerhedshensyn
- d) betingelserne for agenturets udsendelse og formidling af obligatoriske oplysninger og henstillinger i overensstemmelse med artikel 76, stk. 6, med henblik på at sørge for sikkerhed i forbindelse med de aktiviteter, der er omfattet af kapitel III
- e) betingelserne for agenturets udsendelse og formidling af obligatoriske oplysninger i overensstemmelse med artikel 77 til sikring af den fortsatte luftdygtighed af og opfyldelse af miljøkrav for materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af luftfartøjet samt betingelserne for godkendelse af alternative måder til at opfylde kravene vedrørende disse obligatoriske oplysninger på
- f) betingelserne og procedurerne for agenturets akkreditering af et kvalificeret organ med henblik på artikel 69.

14. For at sikre ensartet gennemførelse og overholdelse af denne artikels stk. 2-9 vedrørende de kompetente nationale myndigheders certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på at nå målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) regler og procedurer for udførelse af certificering og for udførelse af de undersøgelser, inspektioner, revisioner og andre overvågningsaktiviteter, der er nødvendige for at sikre, at den kompetente nationale myndighed kan føre effektivt tilsyn med fysiske og juridiske personer, materiel, dele, udstyr, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, flyvesimulatræningsanordninger og flyvepladser, der er omfattet af denne forordning
- b) regler og procedurer for den kompetente nationale myndigheds gennemførelse af rampeinspektioner og for udstedelse af startforbud, når et luftfartøj og dets operatør eller flybesætning ikke opfylder kravene i denne forordning eller de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag heraf
- c) regler og procedurer, hvorefter de aktiviteter, der er reguleret i kapitel III, kan forbydes, begrænses eller underkastes bestemte betingelser af sikkerhedshensyn
- d) regler og procedurer for tildelingen af ansvaret mellem de kompetente nationale myndigheder, således at der sikres en effektiv udførelse af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaverne med henblik på stk. 4
- e) regler og procedurer for den kompetente nationale myndigheds akkreditering af et kvalificeret organ med henblik på artikel 69.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

15. For at sikre ensartet gennemførelse og overholdelse af denne artikels stk. 2-9 vedrørende agenturets og de kompetente nationale myndigheders certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning vedtager Kommissionen, på grundlag af principperne i artikel 4 og med henblik på at nå målene i artikel 1, gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser vedrørende:

- a) regler og procedurer for Kommissionens, agenturets og de kompetente nationale myndigheders indsamling, udveksling og formidling af relevante oplysninger med henblik på effektiv udførelse af deres certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, herunder oplysninger om mulige eller konstaterede overtrædelser

- b) regler og procedurer vedrørende kvalifikationer for det personale ved agenturet og de kompetente nationale myndigheder, der er involveret i certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, og for de organisationer, der er involveret i deres uddannelse
- c) regler og procedurer for agenturets og de kompetente nationale myndigheders forvaltnings- og styringssystemer, som anvendes til udførelse af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver
- d) med henblik på denne artikels stk. 4 regler og procedurer for tildeling af ansvaret til flyvelæger og flyvemedicinske centre med henblik på udstedelse af helbredsbeviser til piloter og flyveledere samt de betingelser, på hvilke alment praktiserende læger skal overdrages sådant ansvar, således at der sikres en effektiv udførelse af opgaverne vedrørende helbredsgodkendelse af piloter og flyveledere
- e) med henblik på denne artikels stk. 4 regler og procedurer for tildeling af ansvaret til organisationer, der uddanner kabinebesætninger, og luftfartøjsoperatører med henblik på udstedelse af beviser til kabinebesætninger, således at der sikres en effektiv udførelse af opgaverne vedrørende certificering af kabinebesætninger.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

Artikel 63

Pulje af europæiske luftfartsinspektører

1. Agenturet opretter i samarbejde med de kompetente nationale myndigheder en mekanisme for frivillig pooling og deling af inspektører og andet personale, der har relevant ekspertise med henblik på de certificerings- og tilsynsopgaver, der skal varetages i henhold til denne forordning.

Agenturet fastlægger i samarbejde med de kompetente nationale myndigheder i dette øjemed, hvilke kvalifikationer og erfaringsprofiler der kræves, og disse myndigheder og agenturet udpeger på grundlag heraf, under forudsætning af at sådanne findes, kandidater til deltagelse i pooling- og delingsmekanismen for europæiske luftfartsinspektører.

2. Agenturet og de enkelte kompetente nationale myndigheder kan anmode puljen af europæiske luftfartsinspektører om assistance til at udføre tilsyns- og certificeringsopgaver. Agenturet koordinerer svarene på disse anmodninger og udarbejder passende procedurer med henblik herpå efter høring af de kompetente nationale myndigheder.

3. De europæiske luftfartsinspektører udfører tilsyn og certificering efter instruktion fra og under agenturets kontrol og ansvar eller efter instruktion fra de kompetente nationale myndigheder, der har anmodet om assistance, og under deres kontrol og ansvar.

4. Omkostningerne i forbindelse med assistancen fra de europæiske luftfartsinspektører dækkes af den myndighed, der har anmodet om assistancen.

Myndigheden kan beslutte at finansiere denne assistance ved hjælp af gebyrer, som faktureres og opkræves på grundlag af de regler, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 6, litra c), fra den juridiske eller fysiske person, som var genstand for de europæiske luftfartsinspektørers certificering og tilsyn.

Denne myndighed overfører i så fald det opkrævede beløb til den myndighed, der har ydet assistancen.

5. Eventuelle erklæringer, redegørelser og rapporter fra europæiske luftfartsinspektører, der udfører deres aktiviteter i overensstemmelse med denne artikel, skal i alle aspekter anses for at være sidestillede med nationale inspektørers erklæringer, redegørelser og rapporter og udgør gyldige bevismidler i administrative eller retslige procedurer.

6. For så vidt angår den poolings- og delingsmekanisme, der er omhandlet i stk. 1, kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede regler vedrørende:

- a) de regler og procedurer, hvorefter agenturet og de kompetente nationale myndigheder anmoder om, modtager eller yder assistance gennem denne mekanisme
- b) regler og procedurer for godkendelse af og detaljerede regler, der gælder for europæiske luftfartsinspektører, når de yder sådan assistance
- c) regler og procedurer for fastsættelse og opkrævning af de gebyrer, der er omhandlet i stk. 4.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

Artikel 64

Omfordeling af ansvaret på anmodning af medlemsstaterne

1. En medlemsstat kan anmode agenturet om at udføre de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, vedrørende enhver/ethvert eller alle de fysiske og juridiske personer, luftfartøjer, sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, flyvesimulatortræningsanordninger og flyvepladser, som den pågældende medlemsstat er ansvarlig for i henhold til denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

Så snart agenturet accepterer en sådan anmodning, betragtes det som den kompetente myndighed, der er ansvarlig for de opgaver, som anmodningen omfatter, og den anmodende medlemsstat fritages for ansvaret for disse opgaver.

Agenturets udøvelse af dette ansvar for disse opgaver er omfattet af kapitel IV og V.

2. En medlemsstat kan anmode en anden medlemsstat om at udføre de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, vedrørende enhver/ethvert eller alle de fysiske og juridiske personer, luftfartøjer, sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, flyvesimulatortræningsanordninger og flyvepladser, som den pågældende medlemsstat er ansvarlig for i henhold til denne forordning og i henhold til de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

Så snart medlemsstaten accepterer en sådan anmodning, betragtes den som ansvarlig for de opgaver, som anmodningen omfatter, og den anmodende medlemsstat fritages for ansvaret for disse opgaver.

Udøvelsen af ansvaret for de opgaver, der er omfordelt i henhold til dette stykke, er omfattet af kapitel II og IV og artikel 131 og 132 samt de gældende bestemmelser i national ret i den accepterende medlemsstat.

3. For så vidt angår håndhævelse er den medlemsstat, der accepterede anmodningen, eller agenturet kun ansvarlig for spørgsmål, der vedrører procedurerne forud for den pågældende medlemsstats kompetente nationale myndigheds eller agenturets vedtagelse af afgørelser, og kun i det omfang spørgsmålene vedrører de certificerings- og tilsynsopgaver, som de har fået omfordelt i overensstemmelse med denne artikel, samt anvendelsen af disse afgørelser. Alle andre spørgsmål vedrørende håndhævelse berører ikke tildelingen af ansvar som fastsat i denne forordning og i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

4. Agenturet eller medlemsstaten, alt efter tilfældet, må først acceptere den anmodning, der er omhandlet i stk. 1 eller 2, når agenturet eller den kompetente nationale myndighed i den pågældende medlemsstat vurderer, at det eller den har de nødvendige ressourcer og effektivt kan udøve ansvaret for de pågældende opgaver.

5. Når en medlemsstat ønsker at anvende stk. 1 eller 2, indgår den med agenturet og den anden medlemsstat, alt efter tilfældet, detaljerede ordninger vedrørende omfordelingen af ansvaret for de pågældende opgaver. De fysiske og juridiske personer, der er berørt af omfordelingen, eller agenturet, hvis der er tale om omfordeling i henhold til stk. 2, hører om de detaljerede ordninger, før de iværksættes. De detaljerede ordninger skal som minimum tydeligt fastsætte de opgaver, som omfordeles, og indeholde de juridiske, praktiske og administrative ordninger, der er nødvendige for at sikre en regelret overdragelse, en effektiv og uafbrudt fortsættelse af udførelsen af de pågældende opgaver i overensstemmelse med denne forordning og med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, samt en ubesværet fortsættelse af de aktiviteter, som varetages af de pågældende fysiske og juridiske personer. De detaljerede ordninger skal også omfatte bestemmelser om overdragelse af relevante tekniske registreringer og dokumentation.

Agenturet og den eller i givet fald de berørte medlemsstater sikrer, at omfordelingen af ansvaret for opgaverne foregår i henhold til de detaljerede ordninger.

6. Agenturet gør en liste over de medlemsstater, der har anvendt bestemmelserne i denne artikels stk. 1 og 2, tilgængelig ved hjælp af det register, der er oprettet i henhold til artikel 74. Af listen skal tydeligt fremgå de omfordelte opgaver, og hvilken kompetent myndighed der har ansvaret for opgaverne efter omfordelingen.

Agenturet tager hensyn til omfordelingen af ansvaret for opgaverne, når det udfører inspektioner og andre overvågningsaktiviteter i henhold til artikel 85.

7. Omfordeling af ansvar i henhold til denne artikel berører ikke medlemsstaternes rettigheder og pligter i henhold til Chicagokonventionen.

Når en medlemsstat i henhold til denne artikel omfordeler ansvaret for opgaver, som den har fået tillagt i henhold til Chicagokonventionen, meddeler den ICAO den kendsgerning, at agenturet eller en anden medlemsstat på dens vegne udfører de funktioner og opgaver, som den er blevet tildelt i henhold til Chicagokonventionen.

8. En medlemsstat, som har omfordelt ansvaret for opgaverne til agenturet eller en anden medlemsstat i henhold til stk. 1 eller 2, kan når som helst beslutte at tilbagekalde omfordelingen. I så fald finder stk. 4, 5 og 6 og stk. 7, andet afsnit, tilsvarende anvendelse.

Artikel 65

Omfordeling af ansvar efter anmodning fra organisationer, der udøver virksomhed i mere end én medlemsstat

1. En organisation kan uanset artikel 62, stk. 4, anmode om, at agenturet fungerer som kompetent myndighed med ansvar for certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver vedrørende den pågældende organisation, hvis organisationen er i besiddelse af et certifikat eller er berettiget til at anmode om et certifikat i henhold til kapitel III fra den kompetente nationale myndighed i en medlemsstat, men har eller har til hensigt at have en betydelig del af de faciliteter og det personale, som er omfattet af dette certifikat, i en eller flere andre medlemsstater.

En sådan anmodning kan også fremsættes af to eller flere organisationer, der udgør en del af en virksomhedsgruppe, som hver især har sit hovedforretningssted i en forskellig medlemsstat, og som hver især er i besiddelse af et certifikat eller er berettiget til at anmode om et certifikat i henhold til kapitel III for samme type luftfartsaktivitet.

2. De berørte organisationer sender den anmodning, der er omhandlet i stk. 1, til agenturet og de kompetente nationale myndigheder i de medlemsstater, hvor de har deres hovedforretningssted.

Efter modtagelse af denne anmodning konsulterer agenturet og de kompetente nationale myndigheder hurtigst muligt hinanden og indhenter om nødvendigt supplerende synspunkter fra de organisationer, der har fremsat anmodningen. I forbindelse med disse konsultationer skal agenturet og de kompetente nationale myndigheder overveje at gøre brug af inspektører og andet personale, der står til rådighed for de berørte kompetente nationale myndigheder, i tilfælde af en aftale om omfordeling.

Hvis agenturet eller en berørt kompetent national myndighed efter disse konsultationer mener, at anmodningen vil have negativ virkning på dets eller dens egen evne til effektivt at udføre certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning og til de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, eller på anden måde vil indvirke negativt på, at myndigheden kan fungere effektivt, underretter agenturet eller myndigheden inden for en periode på højst 180 dage fra datoen for modtagelse af anmodningen de berørte organisationer om, at den eller det vurderer, at anmodningen vil have en sådan negativ indvirkning, og giver en begrundelse herfor. Denne underretning meddeles også den anden part. I så fald anses anmodningen som værende afslået.

3. Medmindre anmodningen er blevet afslået i henhold til stk. 2, indgår agenturet og de berørte kompetente nationale myndigheder detaljerede ordninger vedrørende omfordelingen af ansvaret for de pågældende opgaver. De organisationer, der har anmodet om, at agenturet fungerer som deres kompetente myndighed, hører om de detaljerede ordninger, før de iværksættes. De detaljerede ordninger skal som minimum tydeligt fastsætte de opgaver, som omfordeles, og skal indeholde de juridiske, praktiske og administrative ordninger, der er nødvendige for at sikre en regelret overdragelse, og en effektiv og uafbrudt fortsættelse af udførelsen af de pågældende opgaver i overensstemmelse med denne forordning og med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, samt en ubesværet fortsættelse af de aktiviteter, som varetages af de pågældende organisationer. De detaljerede ordninger skal også omfatte bestemmelser om overdragelse af relevante tekniske registreringer og dokumentation.

Agenturet og den eller i givet fald de berørte medlemsstater sikrer, at omfordelingen af ansvaret for opgaverne foregår i henhold til de detaljerede ordninger. Ved gennemførelsen af disse ordninger anvender agenturet så vidt muligt de inspektører og det andet personale, der er til rådighed i medlemsstaterne.

4. Efter indgåelse af de detaljerede ordninger i henhold til stk. 3 betragtes agenturet som den kompetente myndighed, der er ansvarlig for de opgaver, som anmodningen omfatter, og den eller de berørte medlemsstater fritages for ansvaret for disse opgaver. Agenturets udøvelse af ansvaret for de omfordelte opgaver er omfattet af kapitel IV og V.

5. Artikel 64, stk. 3, 6 og 7, finder tilsvarende anvendelse på enhver omfordeling af ansvaret for opgaverne i henhold til nærværende artikel.

6. Organisationer, for hvilke agenturet fungerer som kompetent myndighed i medfør af denne artikel, kan anmode om, at de medlemsstater, hvor disse organisationer har deres hovedforretningssted, påtager sig ansvaret for de pågældende certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver for så vidt angår disse organisationer. I så fald finder artikel 64, stk. 4-7, tilsvarende anvendelse.

Artikel 66

Støttemekanisme for tilsyn

1. Hvis følgende betingelser alle er opfyldt:

- a) resultaterne af inspektioner og andre overvågningsaktiviteter, som agenturet har udført i overensstemmelse med artikel 85, viser at en medlemsstat har alvorlige og vedvarende problemer med på effektiv vis at udføre nogle af eller alle sine certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning
- b) Kommissionen har anmodet den pågældende medlemsstat om at afhjælpe de mangler, der er konstateret i overensstemmelse med litra a)
- c) medlemsstaten har ikke afhjulpet manglerne på en tilfredsstillende måde, og situationen som følge heraf undergraver den civile luftfarts sikkerhed,

opretter den berørte medlemsstat og agenturet på Kommissionens anmodning i fællesskab et midlertidigt program for teknisk bistand med henblik på at afhjælpe de konstaterede mangler og bistå den berørte medlemsstat med at genoprette sin evne til at udføre de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omfattet af denne forordning, inden udgangen af støttefasen. Dette program for teknisk bistand skal navnlig omfatte en tidsplan for programmet, planlægning og udførelse af certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i tilfælde, hvor der er konstateret mangler, uddannelse af og kvalifikationer for relevante inspektører og relevant personale samt tilrettelæggelse af arbejdet for den kompetente nationale myndighed i den berørte medlemsstat, hvis den har direkte indflydelse på de konstaterede mangler.

2. Den berørte medlemsstat er ansvarlig for gennemførelsen af programmet for teknisk bistand til at afhjælpe de konstaterede mangler. Med henblik herpå samarbejder den berørte medlemsstat med agenturet i forbindelse med gennemførelsen af programmet for teknisk bistand, blandt andet ved at give den kompetente nationale myndighed alle nødvendige instruktioner og tilvejebringe alle materielle faciliteter, der er nødvendige for, at bistandsprogrammet kan gennemføres på tilfredsstillende vis.

Under gennemførelsen af programmet for teknisk bistand er den berørte medlemsstat fortsat ansvarlig for certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaverne, jf. artikel 62, stk. 2. Agenturet afholder sine egne omkostninger ved ydelse af bistand til den berørte medlemsstat.

Når den berørte medlemsstat gennemfører programmet for teknisk bistand, skal den, hvis det er hensigtsmæssigt i betragtning af arten af mangler, gøre brug af puljen af europæiske luftfartsinspektører, der er oprettet i henhold til artikel 63, af de kvalificerede organer, jf. artikel 69, og af de uddannelsesmuligheder, der er omhandlet i artikel 92.

3. Agenturet holder Kommissionen og de øvrige medlemsstater orienteret om fremskridtene med gennemførelsen af programmet for teknisk bistand.

4. Den berørte medlemsstat skal gøre alt, hvad der er muligt, for at genoprette sin evne til at udføre certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaverne i henhold til denne forordning. Hvis den berørte medlemsstat erkender, at programmet for teknisk bistand ikke kan gennemføres som planlagt, underretter den Kommissionen herom og omfordeler enten sit ansvar for certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver til agenturet eller en anden medlemsstat i overensstemmelse med artikel 64 eller træffer andre foranstaltninger for at afhjælpe manglerne. Omfanget af omfordelingen begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt for at adressere de konstaterede mangler. Agenturet registrerer oplysninger om, hvilke opgaver der er blevet omfordelt, i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74, og offentliggør disse oplysninger.

5. Denne artikel berører ikke anvendelsen af andre foranstaltninger, herunder denne forordnings artikel 67 og forordning (EF) nr. 2111/2005.

Artikel 67

Gyldighed og anerkendelse af certifikater og erklæringer

1. Certifikater, der udstedes af agenturet eller de kompetente nationale myndigheder, og erklæringer, der afgives af fysiske og juridiske personer i henhold til denne forordning og til de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, er udelukkende underlagt de regler, betingelser og procedurer, der er fastsat i denne forordning, og nationale administrative krav og er gyldige og anerkendes i alle medlemsstaterne uden yderligere krav eller vurderinger.

2. Hvis Kommissionen finder, at en juridisk eller fysisk person, som har fået udstedt et certifikat, eller som har afgivet en erklæring, ikke længere opfylder de gældende krav i denne forordning eller i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, pålægger Kommissionen efter henstilling fra agenturet den medlemsstat, der er ansvarlig for tilsynet med den pågældende person, at træffe passende korrigerende foranstaltninger og beskyttelsesforanstaltninger, bl.a. at begrænse eller suspendere certifikatet. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der indeholder denne afgørelse. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 127, stk. 2. I behørigt begrundede særligt hastende tilfælde vedrørende luftfartssikkerheden vedtager Kommissionen umiddelbart gældende gennemførelsesretsakter efter proceduren i artikel 127, stk. 4.

Fra den dato, hvor gennemførelsesretsakten får virkning, har det pågældende certifikat eller den pågældende erklæring uanset stk. 1 ikke længere gyldighed og anerkendes ikke længere i alle medlemsstaterne.

3. Når Kommissionen konstaterer, at den i stk. 2 omhandlede medlemsstat har truffet passende korrigerende foranstaltninger og beskyttelsesforanstaltninger, træffer den efter henstilling fra agenturet afgørelse om, at det pågældende certifikat eller den pågældende erklæring igen har gyldighed og anerkendes i alle medlemsstaterne, jf. stk. 1.

Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der indeholder denne afgørelse. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 127, stk. 2. I behørigt begrundede særligt hastende tilfælde vedrørende luftfartssikkerheden vedtager Kommissionen umiddelbart gældende gennemførelsesretsakter efter proceduren i artikel 127, stk. 4.

4. Denne artikel berører ikke forordning (EF) nr. 2111/2005.

Artikel 68

Anerkendelse af tredjelandes certificering

1. Agenturet og de kompetente nationale myndigheder kan enten udstede de certifikater, der er fastsat bestemmelser om i denne forordning og i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag heraf, på grundlag af certifikater, der er udstedt i overensstemmelse med et tredjelandes lovgivning, eller anerkende certifikater og anden relevant dokumentation, der viser, at reglerne for civil luftfart overholdes, og som er udstedt i overensstemmelse med et tredjelandes lovgivning, hvis denne mulighed er tilladt i henhold til:

a) internationale aftaler vedrørende anerkendelse af certifikater, som Unionen har indgået med et tredjeland,

b) de delegerede retsakter, der vedtages på grundlag af stk. 3, eller

c) i mangel af en international aftale og relevante delegerede retsakter, jf. henholdsvis dette stykkes litra a) og b), og med forbehold af denne forordnings artikel 140, stk. 6, en aftale om anerkendelse af certifikater, der er indgået mellem en medlemsstat og et tredjeland inden ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1592/2002, og som er meddelt Kommissionen og de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, litra a), i forordning (EF) nr. 1592/2002 eller artikel 12, stk. 2, litra a), i forordning (EF) nr. 216/2008.

2. For at opnå og fastholde tillid til tredjelandes reguleringssystemer tillægges agenturet beføjelse til at udføre nødvendige tekniske undersøgelser og evalueringer af tredjelandes og udenlandske luftfartmyndigheders lovgivning. Agenturet kan med henblik på at udføre sådanne undersøgelser og evalueringer indgå samarbejdsordninger i overensstemmelse med artikel 90, stk. 2.

3. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i henhold til artikel 128 med henblik på at fastsætte detaljerede regler om accept af certifikater og anden dokumentation, der viser, at reglerne for civil luftfart overholdes, og som udstedes i overensstemmelse med et tredjelandes lovgivning, og sikrer samme sikkerhedsniveau som det, der er fastsat i denne forordning, herunder betingelserne og procedurerne for at opnå og fastholde den nødvendige tillid til tredjelandes reguleringssystemer.

Artikel 69

Kvalificerede organer

1. Agenturet og de kompetente nationale myndigheder kan tildele deres certificerings- og tilsynsopgaver i henhold til denne forordning til kvalificerede organer, der er akkrediteret i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 62, stk. 13, litra f), eller de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 62, stk. 14, første afsnit, litra e), og som sådan anses for at opfylde kriterierne i bilag VI.

Agenturet og de kompetente nationale myndigheder, som gør brug af kvalificerede organer, opretter en ordning for akkreditering af kvalificerede organer og for vurdering af deres opfyldelse af disse kriterier, både på akkrediteringstidspunktet og kontinuerligt derefter, jf. dog stk. 4.

Et kvalificeret organ akkrediteres enten individuelt af agenturet eller en kompetent national myndighed eller af to eller flere kompetente nationale myndigheder i fællesskab eller af agenturet og en eller flere kompetente nationale myndigheder.

2. Agenturet eller den eller i givet fald de kompetente nationale myndigheder skal ændre, begrænse, suspendere eller tilbagekalde deres akkreditering af det kvalificerede organ, når organet ikke længere opfylder kriterierne i bilag VI.

3. Agenturet eller den eller de kompetente nationale myndigheder, der akkrediterer et kvalificeret organ, kan give det beføjelse til at udstede, forny, ændre, begrænse, suspendere og tilbagekalde certifikater eller til at modtage erklæringer på vegne af agenturet eller den kompetente nationale myndighed. Denne beføjelse er omfattet af anvendelsesområdet for akkrediteringen.

4. Agenturet og de kompetente nationale myndigheder anerkender uden yderligere tekniske krav eller vurderinger akkrediteringer af kvalificerede organer, som agenturet og andre kompetente nationale myndigheder har givet i henhold til stk. 1.

Agenturet og de kompetente nationale myndigheder er dog hverken forpligtet til at anvende det fulde omfang af den akkreditering, som en anden kompetent national myndighed eller agenturet har givet, eller til at anvende det fulde omfang af de beføjelser, som en anden kompetent national myndighed eller agenturet har tildelt et kvalificeret organ i henhold til stk. 3.

5. Agenturet og de kompetente nationale myndigheder udveksler oplysninger om de akkrediteringer, der er givet, begrænset, suspenderet, og tilbagekaldt, herunder oplysninger om omfanget af de givne akkrediteringer og tildelte beføjelser. Agenturet gør oplysningerne tilgængelige ved hjælp af det register, der er omhandlet i artikel 74.

Artikel 70

Beskyttelsesbestemmelser

1. Denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, er ikke til hinder for, at en medlemsstat omgående reagerer på et problem, der vedrører den civile luftfarts sikkerhed, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) Problemet indebærer en alvorlig risiko for luftfartssikkerheden, og der kræves omgående handling fra medlemsstatens side for at adressere det.
- b) Det er ikke muligt for medlemsstaten at adressere problemet tilfredsstillende i overensstemmelse med denne forordning og med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.
- c) De foranstaltninger, der træffes, står i et rimeligt forhold til problemets alvor.

I så fald underretter den pågældende medlemsstat straks Kommissionen, agenturet og de øvrige medlemsstater ved hjælp af det register, der er oprettet i henhold til artikel 74, om de foranstaltninger, der er truffet, deres varighed og begrundelsen herfor.

2. Så snart agenturet modtager den underretning, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, vurderer det hurtigst muligt, om betingelserne i denne artikels stk. 1 er opfyldt. Resultaterne af denne vurdering registreres af agenturet i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74.

Hvis agenturet mener, at disse betingelser er opfyldt, vurderer det hurtigst muligt, om det er i stand til at adressere det problem, som medlemsstaten har påvist, ved at træffe de afgørelser, der er omhandlet i artikel 76, stk. 4, første afsnit, hvorved behovet for de foranstaltninger, som medlemsstaten har truffet, overflødiggøres. Mener agenturet, at det kan adressere problemet på denne måde, træffer det en relevant afgørelse med henblik herpå og underretter medlemsstaterne herom via det register, der er oprettet i henhold til artikel 74. Hvis det mener, at problemet ikke kan adresseres på denne måde, henstiller det til Kommissionen, at den ændrer eventuelle delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, der er vedtaget på grundlag af denne forordning, på den måde, som det anser som nødvendig i lyset af anvendelsen af nærværende artikels stk. 1.

Mener agenturet, at disse betingelser ikke er opfyldt, fremsætter det hurtigst muligt en henstilling til Kommissionen for så vidt angår resultatet af denne vurdering. Agenturet registrerer henstillingen i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74.

3. Kommissionen vurderer under hensyntagen til agenturets henstilling, jf. stk. 2, tredje afsnit, om betingelserne i stk. 1 er opfyldt.

4. Finder Kommissionen, at betingelserne ikke er opfyldt, eller er den uenig i resultaterne af agenturets vurdering, vedtager Kommissionen hurtigst muligt gennemførelsesretsakter, der indeholder dens afgørelse og vurdering herom. Disse gennemførelsesretsakter offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og registreres af agenturet i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74.

Ved underretning om en gennemførelsesretsakten, der bekræfter, at disse betingelser ikke er opfyldt, tilbagekalder den berørte medlemsstat straks den foranstaltning, der er truffet i henhold til stk. 1.

Artikel 71

Fleksibilitetsbestemmelser

1. Medlemsstaterne kan indrømme enhver fysisk eller juridisk person, der er omfattet af denne forordning, dispensation fra de krav, der gælder for den pågældende person i henhold til kapitel III, bortset fra de væsentlige krav, der er fastsat i nævnte kapitel, eller som gælder for den pågældende person i henhold til de delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag af nævnte kapitel, i tilfælde hvor disse personer er berørt af hastende uforudseelige omstændigheder eller har hastende operationelle behov, når alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) det er ikke muligt at adressere de pågældende omstændigheder eller behov på tilfredsstillende vis i overensstemmelse med de gældende krav
- b) sikkerhed, miljøbeskyttelse og opfyldelse af de gældende væsentlige krav er sikret, om nødvendigt ved hjælp af risikobegrænsende foranstaltninger
- c) den berørte medlemsstat har truffet foranstaltninger til at begrænse en eventuel markedsforvridning som følge af dispensationen mest muligt, og
- d) dispensationen er begrænset til det omfang og den varighed, der er strengt nødvendig, og anvendes på en ikkediskriminerende måde.

I så fald underretter den berørte medlemsstat straks Kommissionen, agenturet og de øvrige medlemsstater ved hjælp af det register, der er oprettet i henhold til artikel 74, om den dispensation, der er indrømmet, dens varighed, begrundelsen for at indrømme den og, hvis det er relevant, de fornødne risikobegrænsende foranstaltninger, der er truffet.

2. Hvis den dispensation, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, er indrømmet for en varighed, som overstiger otte på hinanden følgende måneder, eller hvis en medlemsstat har indrømmet samme dispensation flere gange, og dens samlede varighed overstiger otte måneder, skal agenturet vurdere, om betingelserne fastsat i denne artikels stk. 1 er opfyldt, og skal senest tre måneder efter datoen for modtagelse af den seneste underretning, jf. denne artikels stk. 1, fremsætte en henstilling til Kommissionen for så vidt angår resultatet af vurderingen. Agenturet registrerer henstillingen i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74.

I så fald vurderer Kommissionen under hensyn til henstillingen, om betingelserne er opfyldt. Hvis den finder, at betingelserne ikke er opfyldt, eller hvis den er uenig i resultaterne af agenturets vurdering, vedtager Kommissionen senest tre måneder efter datoen for modtagelse af henstillingen en gennemførelsesretsakt, der indeholder dens afgørelse herom. Disse gennemførelsesretsakter offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og registreres af agenturet i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74.

Ved underretning om en gennemførelsesretsakten, der bekræfter, at disse betingelser ikke er opfyldt, tilbagekalder den berørte medlemsstat straks den dispensation, som den har indrømmet i henhold til denne artikels stk. 1.

3. Finder en medlemsstat, at opfyldelse af de gældende væsentlige krav, der er fastsat i bilagene, kan dokumenteres på andre måder end dem, der er fastsat i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag af denne forordning, og at disse måder resulterer i væsentlige fordele med hensyn til sikkerhed for den civile luftfart eller effektivitet for de personer, der er omfattet af denne forordning, eller for de berørte myndigheder, kan den ved hjælp af det register, der er oprettet i henhold til artikel 74, forelægge Kommissionen og agenturet en begrundet anmodning om ændring af de pågældende delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter med henblik på at give mulighed for at anvende disse andre måder.

I så fald fremsætter agenturet hurtigst muligt en henstilling til Kommissionen om, hvorvidt medlemsstatens anmodning opfylder betingelserne i første afsnit. Hvis det er nødvendigt som følge af anvendelsen af dette stykke, overvejer Kommissionen straks og under hensyntagen til agenturets henstilling, om der skal foretages ændringer i de pågældende delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter.

Artikel 72

Indsamling, udveksling og analyse af oplysninger

1. Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder udveksler enhver oplysning, de er i besiddelse af vedrørende anvendelsen af denne forordning og af de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, hvis oplysningen er relevant for andre parter varetage af deres opgaver i henhold til forordningen. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne, som har fået til opgave at undersøge havarier og hændelser i den civile luftfart eller at analysere begivenheder, har ligeledes ret til indsigt i disse oplysninger med henblik på udførelsen af deres opgaver. Oplysningerne kan også formidles til interessenter i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i stk. 5.

2. Uden at dette berører forordning (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014, koordinerer agenturet på EU-niveau indsamling, udveksling og analyse af oplysninger om spørgsmål henhørende under denne forordnings anvendelsesområde, herunder operationelle flyvedata. Agenturet kan med henblik herpå indgå aftaler om indsamling, udveksling og analyse af oplysninger med fysiske og juridiske personer, der er omfattet af denne forordning, eller med sammenslutninger af sådanne personer. Ved indsamling, udveksling og analyse af oplysninger samt indgåelse og gennemførelse af sådanne aftaler, begrænser agenturet i videst muligt omfang den administrative byrde for de berørte personer og sikrer en passende beskyttelse af oplysningerne, herunder eventuelle indeholdte personoplysninger, i overensstemmelse med denne artikels stk. 6, og med denne forordnings artikel 73, stk. 1, artikel 123 og 132.

3. Agenturet bistår efter anmodning Kommissionen med forvaltningen af den europæiske centrale database som omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) nr. 376/2014.

4. Agenturet analyserer efter anmodning fra Kommissionen hastespørgsmål eller vigtige spørgsmål henhørende under denne forordnings anvendelsesområde. Hvis det er relevant, samarbejder de kompetente nationale myndigheder med agenturet med henblik på gennemførelsen af sådanne analyser.

5. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger de nærmere bestemmelser om vilkårene for udveksling af de i denne artikels stk. 1 omhandlede oplysninger mellem Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder og for formidling af sådanne oplysninger til interessenter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

Der tages i forbindelse med de nærmere bestemmelser, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit, hensyn til behovet for:

a) at give de fysiske og juridiske personer, der er omfattet af denne forordning, de oplysninger, de har brug for til at sikre opfyldelse og fremme af målene i artikel 1

b) at begrænse formidlingen og anvendelsen af oplysninger til det strengt nødvendige for opfyldelsen af målene i artikel 1

c) at hindre, at oplysningerne gøres tilgængelige, og at de bruges til at placere skyld og ansvar, med forbehold af gældende national strafferet.

6. Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder samt de fysiske og juridiske personer og sammenslutninger af sådanne personer, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, træffer i overensstemmelse med EU-retten og national ret de nødvendige foranstaltninger til at sikre en behørigt fortrolig behandling af de oplysninger, de modtager i henhold til denne artikel. Dette stykke berører ikke eventuelle strengere fortrolighedskrav i forordning (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 eller anden EU-lovgivning.

7. Agenturet offentliggør hvert år, og hvis særlige omstændigheder gør sig gældende, en sikkerhedsoversigt for at informere offentligheden om det overordnede sikkerhedsniveau for den civile luftfart i Unionen. Sikkerhedsoversigten skal indeholde en analyse af den overordnede sikkerhedssituation, der er affattet i et enkelt og forståeligt sprog, og det skal angives, om sikkerhedsrisiciene er øget.

Artikel 73

Beskyttelse af informationskilden

1. Når oplysningerne i artikel 72, stk. 1 og 2, er blevet meddelt en kompetent national myndighed, beskyttes kilden til disse oplysninger i overensstemmelse med gældende EU-ret og national ret om beskyttelse af kilden til oplysninger om den civile luftfarts sikkerhed. Hvis en fysisk person meddeler Kommissionen eller agenturet sådanne oplysninger, afsløres informationskilden ikke, og vedkommendes personoplysninger registreres ikke sammen med de meddelte oplysninger.

2. Med forbehold af gældende national strafferet afstår medlemsstaterne fra at retsforfølge uforsætlige eller uagtsomme lovovertrædelser, som de kun får kendskab til, fordi oplysningerne herom indberettes i henhold til denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

Første afsnit anvendes ikke i tilfælde af forsætlig forsømmelse eller i tilfælde, hvor der har været en tydelig, alvorlig og grov tilsidesættelse af en åbenbar risiko og dyb mangel på det professionelle ansvar, der tydeligvis er påkrævet under de pågældende omstændigheder, hvilket forårsager forudsigelig skade på en person eller ejendom, eller hvilket i alvorlig grad bringer den civile luftfarts sikkerhed i fare.

3. Medlemsstaterne kan opretholde eller vedtage foranstaltninger, der tager sigte på at øge beskyttelsen af informationskilder som omhandlet i stk. 1.

4. Ansatte eller kontraktansatte, der indberetter oplysninger i henhold til denne forordning eller de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, må ikke udsættes for nogen form for sanktioner fra arbejdsgiverens side eller fra den organisation, som de leverer tjenester for, på grundlag af de oplysninger, der er indberettet.

Første afsnit anvendes ikke i tilfælde af forsætlig forsømmelse eller i tilfælde, hvor der har været en tydelig, alvorlig og grov tilsidesættelse af en åbenbar risiko og dyb mangel på det professionelle ansvar, der tydeligvis er påkrævet under de pågældende omstændigheder, hvilket forårsager forudsigelig skade på en person eller ejendom, eller hvilket i alvorlig grad bringer luftfartssikkerheden i fare.

5. Denne artikel er ikke til hinder for, at Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til opretholdelse eller forbedring af den civile luftfarts sikkerhed.

6. Denne artikel berører ikke bestemmelserne om beskyttelse af informationskilden i forordning (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014.

Artikel 74

Register over oplysninger

1. Agenturet opretter i samarbejde med Kommissionen og de kompetente nationale myndigheder et register, som det forvalter, over de oplysninger, der er nødvendige for at sikre et effektivt samarbejde mellem agenturet og de kompetente nationale myndigheder vedrørende udøvelsen af deres certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning.

Registret skal indeholde oplysninger om:

- a) certifikater udstedt og erklæringer modtaget af agenturet og de kompetente nationale myndigheder i henhold til kapitel III og artikel 64 og 65 og artikel 77-82
- b) certifikater udstedt og erklæringer modtaget af kvalificerede organer på vegne af agenturet og de kompetente nationale myndigheder i henhold til artikel 69, stk. 3
- c) akkrediteringer, som agenturet og de kompetente nationale myndigheder har udstedt til kvalificerede organer i henhold til artikel 69, herunder oplysninger om akkrediteringens og beføjelsernes omfang
- d) foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet i henhold til artikel 2, stk. 6 og 7, samt Kommissionens afgørelser herom
- e) beslutninger truffet af medlemsstaterne i henhold til artikel 2, stk. 8
- f) beslutninger truffet af medlemsstaterne i henhold til artikel 41, stk. 5
- g) medlemsstaternes omfordeling af ansvaret for opgaver til agenturet eller til en anden medlemsstat i henhold til artikel 64 og 65, herunder de nærmere oplysninger om de omfordelte opgaver
- h) afgørelser, som Kommissionen har truffet i henhold til artikel 67
- i) de kompetente nationale myndigheders meddelelser om individuelle specifikationssystemer for flyvetid, der er forelagt agenturet på grundlag af de delegerede retsakter, der vedtages i overensstemmelse med artikel 32, stk. 1, litra b), og de dertil hørende udtalelser, som agenturet har afgivet i henhold til artikel 76, stk. 7
- j) medlemsstaternes meddelelser vedrørende foranstaltninger, der er truffet som omgående reaktion på problemer, der har indvirkning på den civile luftfarts sikkerhed, og vedrørende dispensationer samt agenturets henstillinger og Kommissionens afgørelser herom, jf. artikel 70, stk. 1, og artikel 71, stk. 1
- k) medlemsstaternes anmodninger vedrørende andre fremgangsmåder til at opfylde de væsentlige krav og agenturets henstillinger herom, jf. artikel 71, stk. 3
- l) agenturets meddelelser og Kommissionens afgørelser herom, jf. artikel 76, stk. 4
- m) oplysninger, som er til rådighed for de kompetente nationale myndigheder, og som vedrører aktiviteter ved luftfartøjer, der er involveret i andre operationer end erhvervmæssig lufttransport
- n) oplysninger om gennemførelse af internationale standarder og international anbefalet praksis, jf. artikel 90, stk. 4
- o) afgørelser, som er blevet meddelt af medlemsstaterne og Kommissionen, jf. artikel 62, stk. 5, herunder oplysninger om de opgaver, som udføres i fællesskab
- p) dispensationer, som medlemsstaterne har indrømmet i henhold til artikel 41, stk. 6, og Kommissionens afgørelser herom
- q) foranstaltninger truffet af agenturet vedrørende flyvninger over konfliktområder anvendt i overensstemmelse med artikel 88, stk. 3;
- r) andre oplysninger, der kan være nødvendige for at sikre et effektivt samarbejde mellem agenturet og de kompetente nationale myndigheder vedrørende udførelsen af deres certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til denne forordning.

2. De kompetente nationale myndigheder, flyvelægerne og de flyvemedicinske centre udveksler også via registret oplysninger om piloters helbredsmæssige egnethed. Når sådanne oplysninger udgør personoplysninger, herunder sundhedsoplysninger, begrænses de til det, der er strengt nødvendigt for at sikre effektiv certificering af og tilsyn med piloter som fastsat i artikel 21.

3. Personoplysninger, herunder sundhedsoplysninger, der er opført i registret, lagres kun, så længe det er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil personoplysningerne blev indsamlet, eller de formål, hvortil de senere behandles.

4. Medlemsstaterne og agenturet sørger for, at den registrerede, hvis personoplysninger behandles i registret, informeres herom i forvejen.

5. Medlemsstaterne og agenturet kan, i det omfang det er strengt nødvendigt for at beskytte den civile luftfarts sikkerhed, begrænse den registreredes ret til indsigt i og berigtigelse eller sletning af personoplysninger i registret, jf. artikel 23 i forordning (EU) 2016/679 og artikel 20 i forordning (EF) nr. 45/2001.

6. Kommissionen, agenturet, de kompetente nationale myndigheder og enhver anden kompetent myndighed i medlemsstaterne, som har fået til opgave at undersøge havarier og hændelser i den civile luftfart, har, jf. dog stk. 7, sikker onlineadgang til alle oplysninger i registret med henblik på udførelsen af deres opgaver.

Hvis det er relevant, kan Kommissionen og agenturet formidle visse oplysninger i registret, dog ikke dem, der er omhandlet i stk. 2, til interessenter eller gøre dem offentligt tilgængelige.

Agenturet gør under alle omstændigheder følgende oplysninger offentligt tilgængelige:

- a) om eventuelle certifikater udstedt og om eventuelle erklæringer modtaget i henhold til artikel 2, stk. 4
- b) om eventuelle afgørelser truffet af Kommissionen eller af en medlemsstat, der er meddelt agenturet i medfør af artikel 2, stk. 6 og 7
- c) vedrørende eventuelle afgørelser truffet af medlemsstaterne, der er meddelt agenturet i medfør af artikel 2, stk. 11, andet afsnit.
7. Oplysningerne i registret beskyttes mod uautoriseret adgang ved hjælp af passende værktøjer og protokoller. Kun de personer, der er ansvarlige for certificering af og tilsyn med piloters helbredsmæssige egnethed, har adgang til og må videregive de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2, med henblik på udførelsen af deres opgaver i henhold til denne forordning. Andre bemyndigede personer kan også gives begrænset adgang til oplysningerne med henblik på at sikre, at registret fungerer korrekt, navnlig med henblik på den tekniske vedligeholdelse. Personer, der er bemyndiget til at have adgang til oplysninger, der indeholder personoplysninger, skal først sættes ind i lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger og relaterede beskyttelsesbestemmelser.
8. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger de fornødne bestemmelser med henblik på registrets funktion og forvaltning og de detaljerede krav vedrørende:
  - a) de tekniske aspekter af registrets oprettelse og forvaltning
  - b) klassificeringen af de oplysninger, som Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder skal fremsende med henblik på registrering i registret, herunder bestemmelser om formatet og metoden for fremsendelse af disse oplysninger
  - c) regelmæssig og standardiseret ajourføring af oplysningerne i registret
  - d) de detaljerede ordninger vedrørende formidling og offentliggørelse af visse oplysninger i registret, jf. denne artikels stk. 6
  - e) klassificeringen af oplysninger vedrørende piloters helbredsmæssige egnethed, som de kompetente nationale myndigheder, flyvelægerne og de flyvemedicinske centre skal sende med henblik på registrering i registret, herunder formatet og metoden for fremsendelse af disse oplysninger
  - f) de detaljerede ordninger vedrørende beskyttelse af oplysningerne i registret mod uautoriseret adgang, begrænsning af adgangen til oplysninger og beskyttelse af personoplysninger, der er registreret i registret, i henhold til gældende EU-ret om beskyttelse af personoplysninger, navnlig mod utilsigtet eller ulovlig tilintetgørelse, tab, ændring eller videregivelse
  - g) den maksimale lagringsperiode, der er tilladt, når der er tale om personoplysninger i registret, herunder oplysningerne om piloters helbredsmæssige egnethed, som udgør personoplysninger
  - h) de nærmere betingelser med henblik på denne artikels stk. 5 for medlemsstaternes og agenturets begrænsning af den registreredes ret til indsigt i, berigtigelse og sletning af personoplysninger i registret.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

KAPITEL V

DEN EUROPÆISKE UNIONS LUFTFARTSSIKKERHEDSAGENTUR

AFDELING I

Opgaver

Artikel 75

Agenturets oprettelse og virksomhed

1. Herved oprettes Den Europæiske Unions luftfartssikkerhedsagentur.
2. For at sikre, at den civile luftfart i Unionen fungerer og udvikler sig tilfredsstillende i overensstemmelse med målene i artikel 1, skal agenturet:
  - a) påtage sig de opgaver og afgive udtalelser om de forhold, der er omfattet af denne forordning
  - b) bistå Kommissionen ved at udarbejde foranstaltninger, der skal træffes i henhold til denne forordning. Omfatter sådanne foranstaltninger tekniske bestemmelser, må Kommissionen ikke ændre indholdet af dem uden forudgående koordinering med agenturet
  - c) yde Kommissionen den tekniske, videnskabelige og administrative bistand, den har behov for til at kunne løse sine opgaver
  - d) træffe de nødvendige foranstaltninger inden for de beføjelser, som denne forordning eller anden EU-lovgivning tillægger det
  - e) udføre de inspektioner, andre overvågningsopgaver og undersøgelser, der er nødvendige for, at det kan varetage sine opgaver i henhold til denne forordning, eller som Kommissionen anmoder det om at udføre
  - f) inden for sit ansvarsområde på medlemsstaternes vegne varetage funktioner og opgaver, som er pålagt dem ved gældende internationale konventioner, navnlig Chicagokonventionen
  - g) bistå de kompetente nationale myndigheder med varetagelsen af deres opgaver, navnlig ved at skabe et forum for udveksling af information og ekspertise
  - h) for så vidt angår spørgsmål, der er omfattet af denne forordning, på Kommissionens anmodning bidrage til fastlæggelse, måling, rapportering og analyse af performanceindikatorer, hvor EU-retten fastsætter performanceordninger vedrørende civil luftfart
  - i) fremme Unionens luftfartsstandarder og -regler på internationalt plan ved at etablere et passende samarbejde med tredjelandes kompetente myndigheder og internationale organisationer
  - j) samarbejde med andre EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenter på områder, hvor deres virke har relation til tekniske aspekter af den civile luftfart.

Artikel 76

Agenturets foranstaltninger

1. Agenturet bistår efter anmodning Kommissionen med forberedelsen af forslag til ændring af denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der skal vedtages på grundlag af denne forordning, i overensstemmelse med de principper, som er fastsat i artikel 4. Det forelægger sine bidrag til Kommissionen i form af udtalelser.
2. Agenturet udarbejder henstillinger rettet til Kommissionen med henblik på anvendelsen af artikel 70 og 71.
3. Agenturet udsteder i overensstemmelse med artikel 115 og de relevante delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag af denne forordning, certificeringsspecifikationer og andre detaljerede specifikationer, acceptable fremgangsmåder til at opfylde kravene og vejledende materiale med henblik på anvendelsen af denne forordning og af de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.
4. Agenturet træffer de relevante afgørelser om anvendelsen af denne artikels stk. 6, artikel 77-83, 85 og 126 og i tilfælde, hvor det har fået tildelt opgaver i henhold til artikel 64 og 65.

Agenturet kan indrømme dispensation til juridiske eller fysiske personer, som det har udstedt certifikat til, i de situationer og på de betingelser, der er fastsat i artikel 71, stk. 1.

I så fald underretter agenturet straks Kommissionen og medlemsstaterne ved hjælp af det register, der er oprettet i henhold til artikel 74, om sådanne dispensationer, begrundelsen for at indrømme dem og, hvis det er relevant, om de fornødne risikobegrænsende foranstaltninger, der er truffet.

Hvis der er indrømmet en dispensation med en varighed på over otte på hinanden følgende måneder, eller hvis agenturet har indrømmet samme dispensation flere gange, og dens samlede varighed overstiger otte måneder, vurderer Kommissionen, om betingelserne fastsat i artikel 71, stk. 1, er opfyldt. Finder den, at dette ikke er tilfældet, vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der indeholder dens afgørelse herom. Disse gennemførelsesretsakter offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende, og registreres af agenturet i det register, der er oprettet i henhold til artikel 74.

Agenturet tilbagekalder dispensationen, så snart det modtager underretning om denne gennemførelsesretsakt.

5. Agenturet udarbejder rapporter om de inspektioner og andre overvågningsaktiviteter, der udføres i henhold til artikel 85.

6. Agenturet skal hurtigst muligt gribe ind i tilfælde af et hastende sikkerhedsproblem, som henhører under denne forordnings anvendelsesområde, ved:

- a) at fastlægge de korrigerende foranstaltninger, som skal træffes af de fysiske og juridiske personer, for hvilke det fungerer som kompetent myndighed, og ved at sende relevante oplysninger til disse personer, herunder instrukser og henstillinger, hvis dette er nødvendigt for at sikre opfyldelsen af målene i artikel 1; agenturet kan også udsende sikkerhedsbulletiner indeholdende ikkebindende oplysninger eller henstillinger henvendt til andre fysiske og juridiske personer, der er involveret i luftfartsaktiviteter
- b) at fastlægge sikkerhedsmål, der skal opfyldes, og anbefale korrigerende foranstaltninger, som skal træffes af de kompetente nationale myndigheder, og ved at sende relevante oplysninger til de kompetente nationale myndigheder, hvis dette er nødvendigt for at sikre opfyldelsen af målene i artikel 1.

De kompetente nationale myndigheder orienterer med hensyn til litra b) hurtigst muligt agenturet om de foranstaltninger, der er truffet for at opfylde de af agenturet fastlagte sikkerhedsmål. Såfremt problemet vedrører mere end en medlemsstat, samarbejder de kompetente nationale myndigheder derudover med agenturet om at sikre, at de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde sikkerhedsmålene, træffes på en samordnet måde.

7. Agenturet afgiver udtalelser om individuelle specifikationssystemer for flyvetid, som medlemsstaterne foreslår i overensstemmelse med de delegerede retsakter, der vedtages i henhold til artikel 32, stk. 1, litra b), hvis disse afviger fra de certificeringsspecifikationer, som agenturet har vedtaget.

Artikel 77

Luftdygtigheds- og miljøcertificering

1. Med hensyn til materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a), og litra b), nr. i), skal agenturet, hvis det er relevant, i overensstemmelse med Chicagokonventionen eller bilagene dertil varetage konstruktions-, fremstillings- eller registreringsstatens funktioner og opgaver på medlemsstaternes vegne i de tilfælde, hvor disse funktioner og opgaver vedrører certificering af konstruktioner og obligatoriske oplysninger om fortsat luftdygtighed. Med henblik herpå skal det navnlig:

- a) for konstruktion af materiel og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, for hvilket der i henhold til artikel 11 eller artikel 56, stk. 1, er ansøgt om et typecertifikat, et begrænset typecertifikat, en ændring af et typecertifikat eller af et begrænset typecertifikat, herunder et supplerende typecertifikat, en konstruktionsreparationsgodkendelse eller en godkendelse af data om materiellets operationelle egnethed, fastlægge certificeringsgrundlaget og underrette ansøgeren herom
- b) for konstruktion af en del eller ikkefastmonteret udstyr, som der er ansøgt om et certifikat for i henhold til artikel 12, 13 eller artikel 56, stk. 1, fastlægge certificeringsgrundlaget og underrette ansøgeren herom
- c) for luftfartøjer, som der er ansøgt om flyvetilladelse til i henhold til artikel 18, stk. 2, første afsnit, litra b), eller artikel 56, stk. 1, udstede godkendelse af de flyvebetingelser, der er knyttet til konstruktionen
- d) fastlægge de gældende luftdygtigheds- og miljøgodkendelsesspecifikationer for konstruktionen af materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, som der skal indgives en erklæring om, jf. artikel 18, stk. 1, litra a), eller artikel 56, stk. 5, og gøre disse tilgængelige
- e) være ansvarlig for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører typecertifikater, begrænsede typecertifikater, ændrede certifikater, herunder supplerende typecertifikater, konstruktionsreparationsgodkendelser og godkendelser af data om operationel egnethed for konstruktion af materiel som omhandlet i artikel 11, artikel 18, stk. 1, litra b), eller artikel 56, stk. 1

- f) være ansvarlig for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører certifikater til konstruktionen af dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer som omhandlet i artikel 12, 13 og artikel 56, stk. 1
  - g) udstede de relevante miljødatablade vedrørende konstruktionen af materiel, som det har certificeret i henhold til artikel 11 og artikel 56, stk. 1
  - h) sikre fortsat luftdygtighedsfunktion for konstruktion af materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, som det har certificeret, og som det fører tilsyn med, og i denne forbindelse gribe hurtigst muligt ind i tilfælde af problemer med flyvesikkerhed eller luftfartssikkerhed (security) og udsende og formidle relevante obligatoriske oplysninger.
2. Agenturet er ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører:
- a) godkendelse af og erklæringer fra de organisationer, der er ansvarlige for konstruktionen af materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, jf. artikel 15, stk. 1, artikel 19, stk. 1, litra g), og artikel 56, stk. 1 og 5
  - b) godkendelse af og erklæringer fra de organisationer, der er ansvarlige for fremstilling, vedligeholdelse og sikring af fortsat luftdygtighed for materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer, og fra de organisationer, der er involveret i uddannelse af personale med ansvar for godkendelse af materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr eller udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjer efter vedligeholdelse, jf. artikel 15, artikel 19, stk. 1, litra g), og artikel 56, stk. 1 og 5, hvis disse organisationer har deres hovedforretningssted uden for de områder, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen
3. Agenturet er ansvarligt for de tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører erklæringer fra organisationer, i henhold til artikel 18, stk. 1, litra a), og artikel 56, stk. 5, og vedrørende konstruktionen af materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af ubemandede luftfartøjers opfyldelse af detaljerede tekniske specifikationer.

Artikel 78

Certificering af flybesætning

1. Agenturet er ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører godkendelse af og erklæringer fra organisationer, der uddanner piloter, og organisationer, der uddanner flybesætninger, samt flyvemedicinske centre som omhandlet i artikel 24 og artikel 56, stk. 1 og 5, hvis disse organisationer og centre har deres hovedforretningssted uden for de områder, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen.
2. Agenturet er i hvert af følgende tilfælde ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører certifikater for og erklæringer vedrørende flyvesimulatoretræningsanordninger som omhandlet i artikel 25 og artikel 56, stk. 1 og 5:
- a) anordningen benyttes af en organisation, som har hovedforretningssted uden for de områder, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen
  - b) anordningen er beliggende uden for de områder, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen.

Artikel 79

Certificering af sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr

Med hensyn til det sikkerhedsrelaterede flyvepladsudstyr, der er omhandlet i artikel 35, skal agenturet:

- a) fastlægge og underrette ansøgeren om detaljerede specifikationer, der gælder for sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, som skal certificeres i henhold til artikel 35
- b) fastlægge de detaljerede specifikationer for sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, som der skal afgives erklæring om, jf. artikel 35, og gøre disse tilgængelige
- c) være ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører certifikater for og de erklæringer, der er afgivet med hensyn til sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr som omhandlet i artikel 35.

Artikel 80

ATM/ANS

1. Agenturet er ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører:
  - a) certifikater til de leverandører af ATM/ANS, der er omhandlet i artikel 41, hvis disse leverandører har deres hovedforretningssted uden for et område, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen, og de er ansvarlige for at levere ATM/ANS i luftrummet over det område, som traktaterne finder anvendelse på
  - b) certifikater til de leverandører af ATM/ANS, der er omhandlet i artikel 41, hvis disse leverer ATM/ANS i hele Europa
  - c) certifikater til og erklæringer fra de organisationer, der er omhandlet i artikel 42, hvis disse organisationer er involveret i konstruktion, fremstilling eller vedligeholdelse af ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, der anvendes til levering af de tjenester, der er omhandlet i dette stykkes litra b), herunder såfremt de pågældende systemer og komponenter bidrager til gennemførelsen af ATM-forskning i det fælles europæiske luftrum (SESAR)
  - d) erklæringer fra de leverandører af ATM/ANS, som agenturet har udstedt certifikat til i henhold til dette stykkes litra a) og b) vedrørende ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, som sættes i drift af disse leverandører, jf. artikel 45, stk. 1.
2. Med hensyn til de ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, der er omhandlet i artikel 45, skal agenturet, hvis der er fastsat krav herom i de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 47, herunder såfremt de pågældende systemer og komponenter bidrager til gennemførelsen af SESAR:
  - a) fastlægge og underrette ansøgeren om de detaljerede specifikationer for ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, som skal certificeres i henhold til artikel 45, stk. 2
  - b) fastlægge de detaljerede specifikationer, der gælder for ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, som der skal afgives erklæring om, jf. artikel 45, stk. 2, og gøre disse tilgængelige
  - c) være ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører udstedelse af certifikater til og afgivelse af erklæringer om ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, jf. artikel 45, stk. 2.

Artikel 81

Certificering af flyvelederuddannelsesorganisationer

Agenturet er ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører udstedelse af certifikater til flyvelederuddannelsesorganisationer som omhandlet i artikel 51, hvis disse organisationer har deres hovedforretningssted uden for de områder, som medlemsstaterne er ansvarlige for i henhold til Chicagokonventionen, og, når det er relevant, deres personale.

Artikel 82

Tredjelandes luftfartøjsoperatører og internationalt sikkerhedstilsyn

1. Agenturet er ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører godkendelser og erklæringer for operationer af luftfartøjer og for luftfartøjsoperatører som omhandlet i artikel 60, medmindre en medlemsstat varetager de funktioner og opgaver for de pågældende operatører, der hører under luftfartøjsoperatørens hjemstat.
2. Agenturet er ansvarligt for de certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver, der er omhandlet i artikel 62, stk. 2, og som vedrører godkendelse af luftfartøjer og piloter som omhandlet i artikel 61, stk. 1, litra a).
3. Agenturet bistår på anmodning Kommissionen med gennemførelsen af forordning (EF) nr. 2011/2005 ved at foretage alle de fornødne sikkerhedsvurderinger, herunder ved hjælp af besøg på stedet, af tredjelandsoperatører og de myndigheder, der er ansvarlige for tilsynet med dem. Det forelægger resultaterne af disse vurderinger for Kommissionen ledsaget af passende henstillinger.

Artikel 83

Agenturets undersøgelser

1. Agenturet foretager enten selv eller via de kompetente nationale myndigheder eller kvalificerede organer de undersøgelser, der er nødvendige for udførelsen af dets certificerings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver i henhold til artikel 62, stk. 2.

2. Agenturet bemyndiges med henblik på udførelsen af de undersøgelser, der er omhandlet i stk. 1, til at:
  - a) pålægge fysiske og juridiske personer, som det har udstedt et certifikat til, eller som har afgivet erklæring til agenturet, at forelægge alle nødvendige oplysninger
  - b) pålægge disse personer at afgive mundtlige redegørelser om de kendsgerninger, dokumenter, genstande, procedurer eller andre spørgsmål, der er relevante for vurderingen af, om personen overholder denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf
  - c) få adgang til disse personers relevante lokaler, arealer og transportmidler
  - d) undersøge, tage kopier eller udskrifter af ethvert relevant dokument eller enhver form for relevante optegnelser eller data, som disse personer er i besiddelse af eller har adgang til, uanset hvilket medium oplysningerne er lagret på.

Hvis det er nødvendigt for at vurdere, om en person, som agenturet har udstedt et certifikat til, eller som har afgivet en erklæring til agenturet, overholder denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, bemyndiges agenturet også til at udøve de beføjelser, der er omhandlet i første afsnit, over for enhver anden juridisk eller fysisk person, som med rimelighed kan forventes at være i besiddelse af eller at have adgang til oplysninger, der er relevante med henblik herpå. Beføjelserne i dette stykke udøves i overensstemmelse med national ret i den medlemsstat eller det tredjeland, som undersøgelsen foretages i, under behørig hensyntagen til de berørte personers rettigheder og legitime interesser og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Hvis der i henhold til gældende national ret kræves en forhåndstilladelse fra medlemsstatens eller tredjelandets judicielle eller administrative myndigheder til at få adgang til relevante lokaler, arealer og transportmidler som omhandlet i første afsnit, litra c), udøves beføjelserne først, når der er indhentet en sådan forhåndstilladelse.

3. Agenturet sikrer, at dets medarbejdere og i givet fald enhver anden ekspert, der deltager i undersøgelsen, er tilstrækkeligt kvalificerede, har modtaget de fornødne instrukser og er behørigt bemyndigede. Disse personer udøver deres beføjelser efter fremlæggelse af en skriftlig fuldmagt.

4. De ansatte hos de kompetente myndigheder i den medlemsstat, på hvis område undersøgelsen skal foretages, bistår efter anmodning fra agenturet med undersøgelsen. Hvis en sådan bistand kræves, underretter agenturet i god tid før undersøgelsen indledes, den medlemsstat, på hvis område undersøgelsen skal foretages, om den forestående undersøgelse og den bistand, der er påkrævet.

Artikel 84

Bøder og tvangsbøder

1. Kommissionen kan i henhold til denne forordning på agenturets anmodning pålægge en juridisk eller fysisk person, som agenturet har udstedt et certifikat til, eller som har afgivet en erklæring til det, den ene eller begge af følgende:

- a) en bøde, hvis den pågældende person forsætligt eller uagtsomt har overtrådt en af bestemmelserne i denne forordning eller i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf
- b) en tvangsbøde, hvis den pågældende person fortsætter med at overtræde en af disse bestemmelser, med det formål at tvinge personen til at overholde bestemmelserne.

2. Bøderne og tvangsbøderne i stk. 1 skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning. De skal fastsættes under hensyntagen til, hvor alvorlig overtrædelsen er, navnlig i hvor høj grad sikkerheden eller miljøbeskyttelsen er blevet svækket, den aktivitet, overtrædelsen vedrører, og til den berørte juridiske eller fysiske persons økonomiske formåen.

En bøde må ikke overstige 4 % af den berørte juridiske eller fysiske persons årlige indkomst eller omsætning. En tvangsbøde må ikke overstige 2,5 % af den berørte juridiske eller fysiske persons gennemsnitlige daglige indkomst eller omsætning.

3. Kommissionen pålægger kun bøder og tvangsbøder i henhold til stk. 1, hvis de øvrige foranstaltninger i denne forordning og i delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget på grundlag heraf for at adressere sådanne overtrædelser er utilstrækkelige eller ikke står i et rimeligt forhold til overtrædelsen.

4. For så vidt angår pålæggelse af bøder og tvangsbøder i henhold til denne artikel vedtager Kommissionen delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128, der fastsætter:

- a) de nærmere kriterier og metoder for fastlæggelse af bødernes og tvangsbødernes størrelse

- b) de nærmere bestemmelser vedrørende undersøgelser, dertil knyttede foranstaltninger og rapportering samt beslutningstagning, herunder bestemmelser om ret til forsvar, adgang til sagsakter, juridisk repræsentation, fortrolighed og midlertidige bestemmelser, og
  - c) procedurerne for opkrævning af bøder og tvangsbøder.
5. Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til afgørelser truffet af Kommissionen i henhold til stk. 1. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pålagte bøde eller tvangsbøde.
6. Afgørelser, som Kommissionen træffer i henhold til stk. 1, er ikke af strafferetlig karakter.

Artikel 85

Overvågning af medlemsstaterne

1. Agenturet bistår Kommissionen med at overvåge medlemsstaternes anvendelse af denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, ved at udføre inspektioner og andre overvågningsaktiviteter. Inspektionerne og de andre overvågningsaktiviteter skal også have til formål at hjælpe medlemsstaterne med at sikre en ensartet anvendelse af denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, og de bedste praksis.

Agenturet aflægger rapport til Kommissionen om de inspektioner og andre overvågningsaktiviteter, der udføres i henhold til dette stykke.

2. Agenturet bemyndiges med henblik på udførelsen af de inspektioner og andre overvågningsaktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, til at:

- a) pålægge enhver kompetent national myndighed og enhver fysisk eller juridisk person, der er omfattet af denne forordning, at forelægge agenturet alle nødvendige oplysninger
- b) pålægge disse myndigheder og personer at afgive mundtlige redegørelser om de kendsgerninger, dokumenter, genstande, procedurer eller andre spørgsmål, der er relevante for vurderingen af, om medlemsstaten overholder denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf
- c) få adgang til disse myndigheders og personers relevante lokaler, arealer og transportmidler
- d) undersøge, tage kopier eller udskrifter af ethvert relevant dokument eller enhver form for optegnelser eller data, som disse myndigheder og personer er i besiddelse af eller har adgang til, uanset hvilket medium oplysningerne er lagret på.

Hvis det er nødvendigt for at vurdere, om en medlemsstat overholder denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, bemyndiges agenturet også til at udøve de beføjelser, der er omhandlet i første afsnit, over for enhver anden juridisk eller fysisk person, som med rimelighed kan forventes at være i besiddelse af eller have adgang til oplysninger, der er relevante med henblik herpå.

Beføjelserne i dette stykke udøves i overensstemmelse med national ret i den medlemsstat, som inspektionen eller de andre overvågningsaktiviteter foretages i, under behørig hensyntagen til de berørte myndigheders og personers rettigheder og legitime interesser og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Hvis der i henhold til gældende national ret kræves en forhåndstilladelse fra medlemsstatens judicielle eller administrative myndigheder til at få adgang til relevante lokaler, arealer og transportmidler som omhandlet i første afsnit, litra c), udøves beføjelserne først, når der er indhentet en sådan forhåndstilladelse.

3. Agenturet sikrer, at dets medarbejdere og i givet fald enhver anden ekspert, der deltager i inspektioner eller andre overvågningsaktiviteter, er tilstrækkeligt kvalificerede og har modtaget de fornødne instrukser. I forbindelse med inspektioner udøver disse personer deres beføjelser efter fremlæggelse af en skriftlig fuldmagt.

Agenturet underretter i god tid før inspektionen den pågældende medlemsstat om genstanden for og formålet med aktiviteten, datoen for aktivitetens påbegyndelse, og hvilke af agenturets ansatte eller andre eksperter der udfører aktiviteten.

4. Den berørte medlemsstat skal lette inspektionen og de andre overvågningsaktiviteter. Den påser, at de berørte myndigheder og personer samarbejder med agenturet.

Hvis en juridisk eller fysisk person ikke samarbejder med agenturet, sørger den berørte medlemsstats kompetente myndigheder for at yde den fornødne assistance til agenturet, således at det kan udføre inspektionen eller de andre overvågningsaktiviteter.

5. Hvis en inspektion eller anden overvågningsaktivitet, der udføres i overensstemmelse med denne artikel, indebærer inspektion eller anden overvågningsaktivitet vedrørende en juridisk eller fysisk person, der er omfattet af denne forordning, anvendes artikel 83, stk. 2, 3 og 4.

6. Rapporter, som agenturet har udarbejdet i henhold til stk. 1, gøres på medlemsstatens anmodning tilgængelige for den på det eller de officielle EU-sprog i den medlemsstat, hvor inspektionen fandt sted.
7. Agenturet offentliggør et sammendrag af oplysningerne om hver medlemsstats anvendelse af denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf. Sammendraget skal indgå i den årlige sikkerhedsoversigt, der er omhandlet i artikel 72, stk. 7.
8. Agenturet bidrager til vurderingen af, hvilken virkning gennemførelsen af denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, har, jf. dog Kommissionens vurdering i henhold til artikel 124, under hensyntagen til målene i artikel 1.
9. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger de nærmere bestemmelser for agenturets arbejdsmetoder med henblik på varetagelsen af de opgaver, der er omhandlet i denne artikel. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

Artikel 86

Forskning og innovation

1. Agenturet bistår Kommissionen og medlemsstaterne med at udpege de vigtigste forskningsemner inden for området civil luftfart med henblik på at bidrage til at sikre overensstemmelse og koordination mellem offentligt finansieret forskning og udvikling og politikker, der henhører under denne forordnings anvendelsesområde.
  2. Agenturet yder støtte til Kommissionen i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af de relevante EU-rammeprogrammer for forskning og udvikling og de årlige og flerårige arbejdsprogrammer, herunder gennemførelsen af evalueringsprocedurer, gennemgangen af finansierede projekter og udnyttelsen af resultaterne af forsknings- og innovationsprojekter.
- Agenturet gennemfører de dele af rammeprogrammet for forskning og innovation, der vedrører civil luftfart, hvis Kommissionen har tillagt agenturet de relevante beføjelser hertil.
3. Agenturet kan udarbejde og finansiere forskningsprojekter, hvis dette udelukkende har til formål at forbedre aktiviteterne på dets kompetenceområde. Agenturets forskningsbehov og aktiviteter skal indgå i dets årlige arbejdsprogram.
  4. Resultaterne af forskning, der er finansieret af agenturet, offentliggøres, medmindre gældende bestemmelser om intellektuel ejendomsret eller agenturets sikkerhedsregler som omhandlet i artikel 123 udelukker en sådan offentliggørelse.
  5. Agenturet må i tillæg til de opgaver, der er fastsat i denne artikels stk. 1-4 og i artikel 75, også deltage i ad hoc-forskningsaktiviteter, forudsat at aktiviteterne er forenelige med agenturets opgaver og målene i denne forordning.

Artikel 87

Miljøbeskyttelse

1. De foranstaltninger vedrørende emissioner og støj, som agenturet træffer med henblik på certificering af konstruktionen af materiel i henhold til artikel 11, skal tage sigte på at beskytte klimaet, miljøet og menneskers sundhed mod betydelige skadevirkninger som følge af det pågældende civile luftfartsmateriel, idet der i behørigt omfang tages hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, miljøfordele, teknologisk gennemførlighed og økonomisk virkning.
2. Kommissionen, agenturet, andre EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer og medlemsstaterne samarbejder inden for deres respektive kompetenceområder om miljøspørgsmål, herunder dem, der er omhandlet i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2003/87/EF⁽¹⁾ og i forordning (EF) nr. 1907/2006 med henblik på at sikre, at der tages højde for den indbyrdes sammenhæng mellem klima, miljøbeskyttelse, menneskers sundhed og andre tekniske aspekter af den civile luftfart, idet der i behørigt omfang tages hensyn til internationale standarder og international anbefalet praksis, miljøfordele, teknologisk gennemførlighed og økonomisk virkning.
3. På områder, hvor agenturet har den relevante ekspertise, bistår det Kommissionen med udarbejdelse og koordinering af miljøbeskyttelsespolitikker og -tiltag inden for civil luftfart, bl.a. ved at foretage analyser og simuleringer og yde teknisk rådgivning, idet det tager hensyn til sammenhængen mellem klima, miljøbeskyttelse, menneskers sundhed og andre tekniske aspekter af den civile luftfart.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32).

4. For at kunne informere interessenter og den brede offentlighed offentliggør agenturet mindst hvert tredje år en miljøgennemgang, som skal indeholde en objektiv redegørelse for miljøbeskyttelsestiltag inden for den civile luftfart i Unionen.

Når agenturet udarbejder denne gennemgang, skal det først og fremmest anvende oplysninger, der allerede er til rådighed for EU- institutioner og -organer, samt offentligt tilgængelige oplysninger.

Agenturet inddrager medlemsstaterne og hører relevante interessenter og organisationer i forbindelse med udarbejdelsen af denne gennemgang.

Gennemgangen skal også indeholde henstillinger med henblik på at forbedre miljøbeskyttelsesniveauet inden for den civile luftfart i Unionen.

Artikel 88

Indbyrdes sammenhæng mellem flyvesikkerhed og luftfartssikkerhed (security) inden for civil luftfart

1. Kommissionen, agenturet og medlemsstaterne samarbejder om sikkerhedsspørgsmål (security), der vedrører civil luftfart, herunder cybersikkerhed, hvor der findes en indbyrdes sammenhæng mellem flyvesikkerhed og luftfartssikkerhed (security) inden for civil luftfart.

2. Hvor der findes en indbyrdes sammenhæng mellem flyvesikkerhed og luftfartssikkerhed (security), og agenturet har den relevante sikkerhedsekspertise, yder agenturet på anmodning teknisk bistand til Kommissionen til gennemførelse af Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EF) nr. 300/2008 ⁽¹⁾ og andre relevante bestemmelser i EU-lovgivningen.

3. For at bidrage til beskyttelsen af civil luftfart mod ulovlige handlinger, hvor der findes en indbyrdes sammenhæng mellem flyvesikkerhed og luftfartssikkerhed (security), griber agenturet om nødvendigt hurtigst muligt ind i tilfælde af et hastende problem, der er en fælles bekymring for medlemsstaterne, og hvor problemet henhører under denne forordnings anvendelsesområde, ved at:

- a) træffe foranstaltninger i henhold til artikel 77, stk. 1, litra h), til at adressere sårbarheder i luftfartøjskonstruktion
- b) anbefale korrigerende foranstaltninger, der skal træffes af de kompetente nationale myndigheder eller de fysiske og juridiske personer, der er omfattet af denne forordning, og/eller videreformidle relevante oplysninger til disse myndigheder og personer, i tilfælde hvor problemet berører luftfartøjsoperationer, herunder risici for den civile luftfart i konfliktområder.

Agenturet indhenter Kommissionens samtykke og hører medlemsstaterne, før det træffer de foranstaltninger, der er omhandlet i første afsnit, litra a) og b). Agenturet baserer, hvor det er muligt, disse foranstaltninger på fælles EU-risikovurderinger og tager højde for nødvendigheden af hurtig reaktion i nødsituationer.

Artikel 89

Indbyrdes sammenhæng mellem den civile luftfarts sikkerhed og socioøkonomiske faktorer

1. Kommissionen, agenturet, andre EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer og medlemsstaterne samarbejder inden for deres respektive kompetenceområder om at sikre, at der tages hensyn til den indbyrdes sammenhæng mellem den civile luftfarts sikkerhed og hermed forbundne socioøkonomiske faktorer, bl.a. som led i forskriftsprocedurer samt tilsyn og gennemførelse af en åben rapporteringskultur som defineret i artikel 2 i forordning (EU) nr. 376/2014 med henblik på at adressere de socioøkonomiske risici for luftfartssikkerheden.

2. Agenturet konsulterer relevante interessenter, når det adresserer sådanne indbyrdes sammenhænge.

3. Agenturet offentliggør hvert tredje år en oversigt, der giver en objektiv fremstilling af de aktioner og foranstaltninger, der er iværksat, navnlig dem, der tager sigte på at adressere de indbyrdes sammenhænge mellem den civile luftfarts sikkerhed og socioøkonomiske faktorer.

Artikel 90

Internationalt samarbejde

1. Agenturet bistår på anmodning Kommissionen med varetagelsen af forbindelserne med tredjelande og internationale organisationer vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne forordning. Sådant bistand tager navnlig sigte på at bidrage til en harmonisering af reglerne og gensidig anerkendelse af certifikater til gavn for europæisk industri og fremme af europæiske luftfartssikkerhedsstandarder.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 300/2008 af 11. marts 2008 om fælles bestemmelser om sikkerhed (security) inden for civil luftfart og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2320/2002 (EUT L 97 af 9.4.2008, s. 72).

2. Agenturet kan samarbejde med de kompetente myndigheder i tredjelande og med internationale organisationer med kompetencer på områder, der er omfattet af denne forordning. Agenturet kan efter forudgående samråd med Kommissionen etablere samarbejdsordninger med disse myndigheder og internationale organisationer med henblik herpå. Disse samarbejdsordninger må ikke skabe retlige forpligtelser for Unionen og dens medlemsstater.

3. Agenturet bistår medlemsstaterne med at udøve deres rettigheder og opfylde deres forpligtelser i henhold til internationale aftaler om spørgsmål, der er omfattet af denne forordning, navnlig deres rettigheder og forpligtelser i henhold til Chicagokonventionen.

Agenturet kan fungere som regional organisation for sikkerhedstilsyn inden for rammerne af ICAO.

4. Agenturet medtager og ajourfører i samarbejde med Kommissionen og medlemsstaterne, når det er nødvendigt, følgende oplysninger i det register, der er omhandlet i artikel 74:

- a) oplysninger om, hvorvidt denne forordning, de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, og de foranstaltninger, som agenturet træffer i henhold til denne forordning, er i overensstemmelse med de internationale standarder og den internationale anbefalede praksis
- b) andre oplysninger vedrørende gennemførelsen af denne forordning, som er fælles for alle medlemsstaterne, og som er relevante for ICAO's overvågning af medlemsstaternes overholdelse af Chicagokonventionen og internationale standarder og international anbefalet praksis.

Medlemsstaterne anvender disse oplysninger i forbindelse med opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til artikel 38 i Chicagokonventionen, og når de fremsender oplysninger til ICAO inden for rammerne af ICAO's program for vurdering af det almindelige sikkerhedstilsyn.

5. Uden at dette berører de relevante bestemmelser i traktaten, samarbejder Kommissionen, agenturet og de kompetente nationale myndigheder, som er involveret i ICAO's aktiviteter, via et ekspertnetværk om de tekniske spørgsmål, der henhører under denne forordnings anvendelsesområde, og som vedrører ICAO's arbejde. Agenturet yder dette netværk den fornødne administrative støtte, herunder assistance til forberedelse og tilrettelæggelse af netværkets møder.

6. Agenturet må i tillæg til de opgaver, der er fastsat i denne artikels stk. 1-5 og i artikel 75, også deltage i teknisk samarbejde på ad hoc-basis og i forsknings- og bistandsprojekter med tredjelande og internationale organisationer, forudsat at disse aktiviteter er forenelige med agenturets opgaver og målene i artikel 1.

Artikel 91

Luftfartskrisestyring

1. Agenturet bidrager på sit kompetenceområde til en rettidig respons på og foranstaltninger til at modvirke luftfartskriser i koordination med andre relevante interessenter.

2. Agenturet deltager i krisekoordineringscellen for europæisk luftfart (EACCC), som er oprettet i henhold til artikel 18 i Kommissionens forordning (EU) nr. 677/2011⁽¹⁾.

Artikel 92

Flyveuddannelse

1. For at fremme bedste praksis og en ensartet gennemførelse af denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, kan agenturet på anmodning af en leverandør af flyveuddannelse vurdere den pågældende leverandør og dennes uddannelseskursers opfyldelse af de krav, som er fastsat af agenturet og offentliggjort i dets officielle tidende. Når det er fastslået, at betingelserne er opfyldt, skal leverandøren have tilladelse til at udbyde uddannelseskurser, der er godkendt af agenturet.

2. Agenturet kan tilbyde uddannelse primært henvendt til personale hos agenturet og de kompetente nationale myndigheder, men også til tredjelandes kompetente myndigheder, internationale organisationer, fysiske og juridiske personer, som er omfattet af denne forordning, og andre interessenter, enten gennem sine egne uddannelsesressourcer eller, hvor der er nødvendigt, ved at anvende eksterne leverandører af uddannelse.

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 677/2011 af 7. juli 2011 om detaljerede bestemmelser for gennemførelsen af netfunktioner for lufttrafikstyring (ATM) og om ændring af forordning (EU) nr. 691/2010 (EUT L 185 af 15.7.2011, s. 1).

*Artikel 93***Gennemførelse af det fælles europæiske luftrum**

På områder, hvor agenturet har den relevante ekspertise, yder det på anmodning Kommissionen teknisk bistand i forbindelse med gennemførelsen af det fælles europæiske luftrum, navnlig ved at:

- a) foretage tekniske inspektioner, undersøgelser og analyser
- b) bidrage til gennemførelsen af en performanceordning for luftfartstjenester og netfunktioner for sikkerhedsmæssige og andre tekniske forhold i samarbejde med det præstationsvurderingsorgan, der er omhandlet i artikel 11 i forordning (EF) nr. 549/2004, på områder, der er omfattet af denne forordning
- c) bidrage til gennemførelsen af ATM-masterplanen, herunder udvikling og iværksættelse af SESAR-programmet.

*AFDELING II***Intern struktur***Artikel 94***Retlig status, hjemsted og lokale kontorer**

1. Agenturet er et EU-organ. Det har status som juridisk person.
2. Agenturet har i hver medlemsstat den mest vidtgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer. Det kan i særdeleshed erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre og optræde som part i retssager.
3. Agenturet har hjemsted i Köln i Forbundsrepublikken Tyskland.
4. Agenturet kan oprette lokale kontorer i medlemsstaterne eller anbringe personale under samme tag som Unionens delegationer i tredjelande, jf. artikel 104, stk. 4.
5. Agenturet repræsenteres retligt af sin administrerende direktør.

*Artikel 95***Personale**

1. Agenturets personale er omfattet af vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union, ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Den Europæiske Union ⁽¹⁾ og de bestemmelser, som Unionens institutioner i fællesskab har vedtaget med henblik på anvendelse af denne vedtægt og disse ansættelsesvilkår.
2. Agenturet kan gøre brug af udstationerede nationale eksperter og andet personale, der ikke er ansat af agenturet. Bestyrelsen vedtager en afgørelse, der fastsætter reglerne for udstationering af nationale eksperter til agenturet.

*Artikel 96***Privilegier og immuniteter**

Protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, gælder for agenturet og dets personale.

*Artikel 97***Ansvar**

1. Agenturets ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.
2. Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse i en kontrakt, som agenturet har indgået.
3. For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold skal agenturet i overensstemmelse med de almindelige principper, der er fælles for medlemsstaternes lovgivning, erstatte skader, som det eller dets ansatte forvolder under udførelsen af deres hverv.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 af 29. februar 1968 om vedtægten for tjenestemænd i De europæiske Fællesskaber og om ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i disse Fællesskaber samt om særlige midlertidige foranstaltninger for tjenestemænd i Kommissionen (EFT L 56 af 4.3.1968, s. 1).

4. Domstolen har kompetence til at afgøre tvister vedrørende erstatning for de i stk. 3 omhandlede skader.
5. De ansattes personlige ansvar over for agenturet bestemmes efter den vedtægt eller de ansættelsesvilkår, der gælder for de ansatte.

Artikel 98

Bestyrelsens opgaver

1. Agenturet har en bestyrelse.
2. Bestyrelsen:
  - a) udnævner den administrerende direktør og forlænger, hvis det er relevant, direktørens ansættelsesperiode eller afskediger den pågældende i overensstemmelse med artikel 103
  - b) vedtager en konsolideret årsberetning om agenturets virksomhed og sender den senest den 1. juli hvert år til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten. Den konsoliderede årsberetning offentliggøres
  - c) vedtager hvert år agenturets programmeringsdokument med to tredjedeles flertal af de stemmeberettigede medlemmer og i overensstemmelse med artikel 117
  - d) vedtager agenturets årlige budget med to tredjedeles flertal af de stemmeberettigede medlemmer og i overensstemmelse med artikel 120, stk. 11
  - e) udarbejder de procedurer, som den administrerende direktør skal træffe sine afgørelser efter, jf. artikel 115 og 116
  - f) varetager sine opgaver i forbindelse med agenturets budget i overensstemmelse med artikel 120, 121 og 125
  - g) udnævner klagenævnets medlemmer i overensstemmelse med artikel 106
  - h) udøver disciplinærmyndighed over den administrerende direktør
  - i) afgiver udtalelse om regler vedrørende gebyrer og afgifter, jf. artikel 126
  - j) vedtager sin forretningsorden
  - k) træffer afgørelse om agenturets sprogordning
  - l) træffe beslutninger vedrørende etablering af agenturets interne strukturer på direktørniveau og om nødvendigt ændringer heraf
  - m) udøver i overensstemmelse med stk. 6 og med hensyn til agenturets personale de beføjelser, som vedtægten tillægger ansættelsesmyndigheden, og som ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte tillægger den myndighed, der har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter (»ansættelsesmyndighedsbeføjelser«)
  - n) vedtager passende gennemførelsesbestemmelser til vedtægten og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i overensstemmelse med vedtægtens artikel 110
  - o) vedtager regler for forebyggelse og håndtering af interessekonflikter blandt sine egne medlemmer og blandt medlemmerne af klagenævnet
  - p) sikrer passende opfølgning på konklusionerne og henstillingerne i de interne eller eksterne revisionsberetninger og evalueringer samt fra undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (»OLAF«) ⁽¹⁾
  - q) vedtager de finansielle bestemmelser for agenturet i overensstemmelse med artikel 125
  - r) udpeger en regnskabsfører, som skal være fuldstændig uafhængig i udøvelsen af sit hverv, og som vedtægten og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte skal finde anvendelse på
  - s) vedtager en strategi til bekæmpelse af svig, som står i et rimeligt forhold til risikoen for svig under hensyntagen til en cost-benefit-analyse af de foranstaltninger, der skal iværksættes
  - t) afgiver udtalelse om udkastet til det europæiske program for luftfartssikkerhed, jf. artikel 5
  - u) vedtager den europæiske plan for luftfartssikkerhed, jf. artikel 6;
  - v) træffer behørigt begrundede afgørelser vedrørende ophævelse af immunitet i overensstemmelse med artikel 17 i protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF
  - w) etablerer procedurer for agenturets hensigtsmæssige samarbejde med nationale judicielle myndigheder, jf. dog forordning (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

3. Bestyrelsen kan rådgive den administrerende direktør i alle spørgsmål, der vedrører de områder, der er omfattet af denne forordning.
4. Bestyrelsen opretter et rådgivende organ, som er repræsentant for alle interessenter, der berøres af agenturets arbejde, og som den hører, inden den træffer afgørelser på de områder, der er omhandlet i stk. 2, litra c), e), f) og i). Bestyrelsen kan også beslutte at høre det rådgivende organ om andre spørgsmål, som er omhandlet i stk. 2 og 3. Den er under ingen omstændigheder bundet af det rådgivende organs udtalelser.
5. Bestyrelsen kan nedsætte arbejdsgrupper til at bistå den i udførelsen af sine opgaver, herunder udarbejdelse af dens afgørelser og overvågning af gennemførelsen deraf.
6. I overensstemmelse med vedtægtens artikel 110 vedtager bestyrelsen i medfør af artikel 2, stk. 1, i vedtægten og artikel 6 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte en afgørelse om at delegere de relevante ansættelsesmyndighedsbeføjelser til den administrerende direktør og fastlægger betingelserne for at suspendere denne delegation af beføjelser. Den administrerende direktør bemyndiges til at videredelegere disse beføjelser.

Under helt særlige omstændigheder kan bestyrelsen ved en afgørelse midlertidigt suspendere de ansættelsesmyndighedsbeføjelser, der er delegeret til den administrerende direktør, og de beføjelser, denne har videredelegeret, og selv udøve dem eller delegerer dem til et af sine medlemmer eller en anden ansat end den administrerende direktør.

Artikel 99

Bestyrelsens sammensætning

1. Bestyrelsen skal bestå af repræsentanter fra medlemsstaterne og fra Kommissionen, der alle har stemmeret. Hver medlemsstat udpeger et medlem til bestyrelsen og to suppleanter. En suppleant må kun repræsentere medlemmet, når dette ikke er til stede. Kommissionen udpeger to repræsentanter og to suppleanter. Medlemmer og deres suppleanter udpeges for fire år ad gangen. Perioden kan forlænges.
2. Medlemmerne af bestyrelsen og deres suppleanter udpeges på grundlag af deres viden, anerkendte erfaring og engagement inden for civil luftfart under hensyntagen til deres regnskabsrelevante ledelses-, administrations- og budgetkompetencer, som skal anvendes til at fremme målsætningerne i denne forordning. Medlemmerne har som minimum det overordnede ansvar for sikkerhedspolitikken for civil luftfart i deres respektive medlemsstater.
3. Alle parter, der er repræsenteret i bestyrelsen, bestræber sig på at begrænse udskiftningen af deres repræsentanter med henblik på at sikre kontinuitet i bestyrelsens arbejde. Alle parter tilstræber at opnå en ligelig repræsentation af mænd og kvinder i bestyrelsen.
4. Deltagelse af repræsentanter for europæiske tredjelande med observatørstatus i bestyrelsen og betingelserne herfor fastsættes efter behov i de ordninger, der er omhandlet i artikel 129.
5. Det rådgivende organ, der er omhandlet i artikel 98, stk. 4, udpeger fire af sine medlemmer til at deltage med observatørstatus i bestyrelsen. De skal i så høj grad som muligt repræsentere de forskellige synspunkter, der er repræsenteret i det rådgivende organ. Den indledende mandatperiode er 48 måneder og kan forlænges.

Artikel 100

Bestyrelsens formand

1. Bestyrelsen vælger blandt sine stemmeberettigede medlemmer en formand og en næstformand. Næstformanden afløser uden videre formanden, hvis denne er ude af stand til at udføre sit hverv.
2. Formandens og næstformandens mandatperiode er fire år og kan forlænges én gang med yderligere fire år. Hvis de ophører med at være medlem af bestyrelsen under mandatperioden, ophører mandatperioden automatisk samtidig.

Artikel 101

Bestyrelsesmøder

1. Møder i bestyrelsen indkaldes af formanden.
2. Bestyrelsen afholder mindst to ordinære møder om året. Den træder desuden sammen på anmodning af formanden, Kommissionen eller mindst en tredjedel af sine medlemmer.

3. Den administrerende direktør deltager i drøftelserne, men har ikke stemmeret.
4. Bestyrelsens medlemmer kan i overensstemmelse med dens forretningsorden bistås af deres rådgivere eller eksperter.
5. Bestyrelsen kan indbyde enhver, hvis synspunkt kan være af interesse, til at overvære sine møder som observatør.
6. Agenturet varetager sekretariatsopgaverne for bestyrelsen.

Artikel 102

Bestyrelsens afstemningsregler

1. Med forbehold af artikel 98, stk. 2, litra c) og d), og artikel 103, stk. 7, træffer bestyrelsen afgørelser med flertal blandt sine stemmeberettigede medlemmer. På anmodning af et medlem af bestyrelsen træffes den i artikel 98, stk. 2, litra k), omhandlede afgørelse med enstemmighed.
2. Hvert medlem, som udpeges i henhold til artikel 99, stk. 1, har én stemme. Hvis et medlem ikke er til stede, har suppleanten stemmeret. Hverken observatørerne eller agenturets administrerende direktør har ret til at deltage i afstemningen.
3. Bestyrelsens forretningsorden fastlægger de nærmere afstemningsregler, især betingelserne for, hvornår et medlem kan handle på et andet medlems vegne, og eventuelle krav om beslutningsdygtighed, hvor dette er relevant.
4. Afgørelser vedrørende budgetmæssige eller personaleressourcemæssige forhold, navnlig forhold omhandlet i artikel 98, stk. 2, litra d), f), h), m), n), o) og q), vedtages kun, hvis Kommissionen stemmer for dem.

Artikel 103

Den administrerende direktør

1. Den administrerende direktør ansættes i en stilling som midlertidigt ansat ved agenturet i henhold til artikel 2, litra a), i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte.
2. Den administrerende direktør udnævnes på grundlag af kvalifikationer, dokumenteret kompetence og erfaring af relevans for civil luftfart af bestyrelsen på grundlag af en kandidatliste, der udarbejdes af Kommissionen efter en åben og gennemsigtig udvælgelsesprocedure.

Ved indgåelsen af kontrakten med den administrerende direktør repræsenteres agenturet af formanden for bestyrelsen.

Før udnævnelsen opfordres den kandidat, som bestyrelsen har valgt, til at afgive en udtalelse til det kompetente udvalg i Europa-Parlamentet og besvare spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.

3. Den administrerende direktørs ansættelsesperiode er fem år. Ved udgangen af denne periode foretager Kommissionen en vurdering, der tager evalueringen af den administrerende direktørs arbejde og agenturets fremtidige opgaver og udfordringer i betragtning. Midtvejs i perioden kan den administrerende direktør opfordres til at afgive en erklæring for Europa-Parlamentets kompetente udvalg og besvare spørgsmål fra dets medlemmer om den administrerende direktørs resultater.
4. Bestyrelsen kan forlænge den administrerende direktørs ansættelsesperiode én gang efter forslag fra Kommissionen, der tager udgangspunkt i den i stk. 3 omhandlede evaluering, dog højst for en periode på fem år. Inden den administrerende direktørs ansættelsesperiode forlænges, underretter bestyrelsen Europa-Parlamentet om, at den har til hensigt at forlænge den administrerende direktørs ansættelsesperiode. I måneden inden en sådan forlængelse kan den administrerende direktør opfordres til at afgive en udtalelse til det kompetente udvalg i Europa-Parlamentet og besvare spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.
5. En administrerende direktør, hvis ansættelsesperiode er blevet forlænget, kan ikke deltage i endnu en udvælgelsesprocedure til samme stilling ved udløbet af den samlede periode.
6. Den administrerende direktør kan kun afskediges ved en afgørelse truffet af bestyrelsen på forslag af Kommissionen.
7. Afgørelser om udnævnelse af den administrerende direktør, forlængelse af dennes ansættelsesperiode eller afskedigelse træffes af bestyrelsen med et flertal på to tredjedele af de stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer.
8. Den administrerende direktør kan bistås af en eller flere direktører. Hvis den administrerende direktør er fraværende eller forhindret, træder en af direktørerne i dennes sted.

Artikel 104

Den administrerende direktørs ansvarsområder

1. Den administrerende direktør forestår ledelsen af agenturet. Den administrerende direktør står til ansvar over for bestyrelsen. Med forbehold af Kommissionens og bestyrelsens beføjelser er den administrerende direktør uafhængig i udførelsen af sit hverv og må hverken søge eller modtage instruktioner fra regeringer eller andre organer.
2. Den administrerende direktør aflægger rapport til Europa-Parlamentet om udførelsen af sit hverv, når vedkommende anmodes herom. Rådet kan anmode den administrerende direktør om at aflægge rapport om udførelsen af dette hverv.
3. Den administrerende direktør er ansvarlig for udførelsen af de opgaver, der pålægges agenturet ved denne forordning og andre EU-retsakter. Den administrerende direktør er navnlig ansvarlig for:
  - a) at godkende agenturets foranstaltninger, jf. artikel 76, inden for rammerne af denne forordning og af de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf
  - b) at træffe afgørelse om undersøgelser, inspektioner og andre overvågningsaktiviteter, jf. artikel 83 og 85
  - c) at træffe afgørelse om tildeling af opgaver til kvalificerede organer i overensstemmelse med artikel 69, stk. 1, og om kompetente nationale myndigheders eller kvalificerede organers gennemførelse af undersøgelser på agenturets vegne, jf. artikel 83, stk. 1
  - d) at træffe de nødvendige foranstaltninger vedrørende agenturets aktiviteter i forbindelse med internationalt samarbejde, jf. artikel 90
  - e) at tage alle nødvendige skridt, herunder vedtagelse af interne administrative instruktioner og offentliggørelse af meddelelser, for at sikre, at agenturet fungerer korrekt i overensstemmelse med denne forordning
  - f) at gennemføre bestyrelsens afgørelser
  - g) at udarbejde en konsolideret årsberetning om agenturets virksomhed og forelægge den for bestyrelsen til godkendelse
  - h) at udarbejde agenturets udkast til overslag over indtægter og udgifter i henhold til artikel 120 og gennemføre agenturets budget i henhold til artikel 121
  - i) at delegere den administrerende direktørs beføjelser til andre medlemmer af agenturets personale. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger reglerne gældende for en sådan delegation. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 127, stk. 2
  - j) at udarbejde det programmeringsdokument, der er omhandlet i artikel 117, stk. 1, og forelægge det for bestyrelsen til godkendelse efter indhentning af Kommissionens udtalelse
  - k) at gennemføre det programmeringsdokument, der er omhandlet i artikel 117, stk. 1, og aflægge rapport til bestyrelsen om gennemførelsen heraf
  - l) at udarbejde en handlingsplan som opfølgning på konklusionerne i de interne eller eksterne revisions- og evalueringsrapporter og undersøgelser fra OLAF og aflægge en statusrapport to gange om året til Kommissionen og regelmæssigt til bestyrelsen
  - m) at beskytte Unionens finansielle interesser ved hjælp af foranstaltninger til forebyggelse af svig, korruption og andre ulovlige aktiviteter gennem effektiv kontrol og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb og efter omstændighederne gennem administrative og finansielle sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning
  - n) at udarbejde agenturets strategi til bekæmpelse af svig og forelægge den for bestyrelsen til godkendelse
  - o) at udarbejde udkast til finansielle bestemmelser for agenturet
  - p) at udarbejde den europæiske plan for luftfartssikkerhed og dens efterfølgende ajourføringer og forelægge den for bestyrelsen til godkendelse
  - q) at aflægge rapport til bestyrelsen om gennemførelsen af den europæiske plan for luftfartssikkerhed
  - r) at besvare anmodninger om bistand fra Kommissionen fremsat i overensstemmelse med denne forordning
  - s) at godkende omfordelingen af ansvarsområder til agenturet i overensstemmelse med artikel 64 og 65
  - t) at forestå den daglige administration af agenturet.

- u) at træffe alle beslutninger vedrørende etablering af agenturets interne strukturer og om nødvendigt om ændringer heraf, undtagen beslutninger på direktorniveau, som skal godkendes af bestyrelsen
- v) vedtage regler for forebyggelse og håndtering af interessekonflikter blandt deltagere i arbejds- og ekspertgrupper og andre personalemedlemmer, der ikke er omfattet af vedtægten, herunder bestemmelser om interesseerklæringer og eventuelt om erhvervsmæssige aktiviteter efter ansættelsesophør

4. Den administrerende direktør er også ansvarlig for at beslutte, om det er nødvendigt at etablere et eller flere lokale kontorer i en eller flere medlemsstater eller anbringe personale under samme tag som Unionens delegationer i tredjelande i henhold til passende aftaler med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil med henblik på at udføre agenturets opgaver på en sikker og effektiv måde. Denne beslutning kræver forudgående samtykke fra Kommissionen, bestyrelsen og eventuelt den medlemsstat, hvor det lokale kontor skal oprettes. Beslutningen fastsætter omfanget af de aktiviteter, der skal udføres af det lokale kontor eller det samplacerede personale, således at unødige omkostninger og overlapning af agenturets administrative funktioner undgås.

Artikel 105

Klagenævnets beføjelser

1. Der nedsættes et klagenævn, som indgår i agenturets administrative struktur. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 for at fastlægge klagenævnets organisation og sammensætning.
2. Klagenævnet tager stilling til klager over de afgørelser, der er omhandlet i artikel 108. Klagenævnet træder sammen efter behov.

Artikel 106

Klagenævnets medlemmer

1. Medlemmerne og deres suppleanter udnævnes af bestyrelsen på grundlag af en liste over kvalificerede ansøgere, som Kommissionen har opstillet.
2. Mandatperioden for medlemmerne af klagenævnet, herunder formanden og suppleanterne, er fem år og kan forlænges med yderligere fem år.
3. Klagenævnets medlemmer er uafhængige. Når de træffer afgørelse, må de hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ.
4. Medlemmerne af klagenævnet må ikke udføre andre opgaver i agenturet. Medlemmerne af klagenævnet kan være deltidsansatte.
5. Medlemmerne af klagenævnet må ikke fratages deres hverv eller fjernes fra listen over kvalificerede kandidater i mandatperioden, medmindre der er vægtige grunde dertil, og Kommissionen har truffet en afgørelse herom efter udtalelse fra bestyrelsen.
6. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 128 for at fastlægge de kvalifikationer, som medlemmerne af klagenævnet skal være i besiddelse af, deres status og kontraktlige forhold til agenturet, de enkelte medlemmers beføjelser i afgørelsernes forberedelsesfase og afstemningsregler og -procedurer.

Artikel 107

Inhabilitet

1. Klagenævnets medlemmer deltager ikke i klagesager, hvis de har en personlig interesse i disse sager, hvis de tidligere har optrådt som repræsentanter for en af sagens parter, eller hvis de har været med til at træffe den påklagede afgørelse.
2. Hvis et medlem af klagenævnet finder, at vedkommende af en af de i stk. 1 omhandlede eller andre grunde ikke bør deltage i en klagesag, underretter vedkommende klagenævnet herom.
3. Enhver part i en klagesag kan gøre indsigelse mod et hvilket som helst medlem af klagenævnet med henvisning til en hvilken som helst af de i stk. 1 omhandlede grunde, eller hvis medlemmet mistænkes for partiskhed. En sådan indsigelse tages ikke til følge, hvis den pågældende part i klagesagen har indledt proceduren vel vidende, at der forelå en indsigelsesgrund. Der kan ikke gøres indsigelse med henvisning til medlemmernes nationalitet.

4. Klagenævnet afgør uden det pågældende medlems medvirken, hvad der skal ske i de i stk. 2 og 3 omhandlede tilfælde. Når denne afgørelse træffes, afløses det pågældende medlem af sin suppleant i klagenævnet.

Artikel 108

Afgørelser, der kan påklages

1. Afgørelser, som agenturet har truffet i henhold til artikel 64, 65, artikel 76, stk. 6, artikel 77-83, 85 eller 126, kan påklages.
2. Klager, der indgives i henhold til stk. 1, har ikke opsættende virkning. Skønner den administrerende direktør, at omstændighederne tillader det, kan vedkommende udsætte gennemførelsen af den påklagede afgørelse.
3. En afgørelse, som ikke afslutter sagsbehandlingen i forhold til en af parterne, kan kun påklages sammen med den endelige afgørelse, medmindre der i afgørelsen gives adgang til særskilt klage.

Artikel 109

Klageberettigede personer

Enhver fysisk eller juridisk person kan indbringe klage over en afgørelse, der er rettet til vedkommende, eller som, selv om den har form af en afgørelse rettet til en anden person, berører førstnævnte person umiddelbart og individuelt. Sagens parter kan være parter i klagesagen.

Artikel 110

Klagefrist og formkrav

Klagen, som skal begrundes, indgives skriftligt til klagenævnets sekretariat inden to måneder efter, at foranstaltningen er meddelt den pågældende eller, hvis dette ikke er sket, inden to måneder efter, at den pågældende har fået kendskab til den.

Artikel 111

Berigtigelse af afgørelser

1. Inden klagen behandles, giver klagenævnet agenturet mulighed for at revidere sin afgørelse. Hvis den administrerende direktør mener, at klagen er begrundet, berigtiger vedkommende afgørelsen inden to måneder efter at have modtaget underretning herom fra klagenævnet. Dette gælder dog ikke, hvis den klagende part har en modpart i klagesagen.
2. Hvis afgørelsen ikke berigtiges, afgør agenturet straks, om det vil udsætte gennemførelsen af afgørelsen, jf. artikel 108, stk. 2.

Artikel 112

Behandling af klager

1. Klagenævnet vurderer, om klagen kan behandles, og om den er begrundet.
2. Klagenævnet skal ved behandlingen af klagen, jf. stk. 1, handle hurtigt. Det skal, så ofte det er påkrævet, opfordre klagesagens parter til inden for en fastsat frist at fremsætte deres skriftlige bemærkninger til de meddelelser, det selv har fremsat, eller til meddelelser fra de øvrige parter i klagesagen. Klagenævnet kan beslutte at afholde mundtlig høring, enten på eget initiativ eller efter begrundet anmodning fra en af klagesagens parter.

Artikel 113

Afgørelse af klagen

Finder klagenævnet, at klagen ikke kan behandles, eller at klagen ikke er begrundet, afviser det klagen. Finder klagenævnet, at klagen kan behandles, og at klagen er begrundet, henviser det sagen til agenturet. Agenturet træffer en ny begrundet afgørelse under hensyntagen til klagenævnets afgørelse.

Artikel 114

Indbringelse af klager for Domstolen

1. Der kan indbringes klager for Domstolen med henblik på annullation af retsakter vedtaget af agenturet, der skal have retsvirkning over for tredjemand, på grund af passivitet og, jf. artikel 97, på grund af agenturets ansvar uden for kontraktforhold samt i henhold til en voldgiftsbestemmelse på grund af agenturets ansvar i kontraktforhold for skader, det har forvoldt.
2. Klager med henblik på annullation af afgørelser, som agenturet har truffet i henhold til artikel 64 og 65, artikel 76, stk. 6, artikel 77-83, 85 eller 126, kan først indbringes for Domstolen, efter at alle agenturets interne klagemuligheder er udtømt.
3. EU-institutionerne og medlemsstaterne kan påklage agenturets afgørelser direkte for Domstolen uden først at skulle udtømme agenturets interne klagemuligheder.
4. Agenturet træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme Domstolens afgørelse.

AFDELING III

Arbejdsmetoder

Artikel 115

Procedurer for udarbejdelse af udtalelser, certificeringsspecifikationer og andre detaljerede specifikationer, acceptable fremgangsmåder til at opfylde kravene og vejledende materiale

1. Bestyrelsen fastlægger gennemsigtige procedurer for afgivelse af de udtalelser og udstedelse af de certificeringsspecifikationer og andre detaljerede specifikationer, de acceptable fremgangsmåder til at opfylde kravene og det vejledende materiale, der er omhandlet i artikel 76, stk. 1 og 3. Disse procedurer skal:
  - a) trække på den ekspertise, som medlemsstaternes civile og eventuelt militære luftfartsmyndigheder råder over
  - b) om nødvendigt inddrage eksperter fra de relevante interessenter eller trække på ekspertise fra de relevante europæiske standardiseringsorganer eller andre specialiserede organer
  - c) sikre, at agenturet offentliggør dokumenter og foretager en bred høring af interessenterne efter en tidsplan og en procedure, som forpligter det til at reagere skriftligt i forbindelse med samrådsprocessen.
2. Når agenturet i henhold til artikel 76, stk. 1 og 3, udarbejder udtalelser, certificeringsspecifikationer og andre detaljerede specifikationer, acceptable fremgangsmåder til at opfylde kravene og vejledende materiale, skal det fastlægge en procedure for forudgående høring af medlemsstaterne. Med henblik herpå kan det oprette en arbejdsgruppe, hvortil hver medlemsstat har ret til at udpege en ekspert. Hvis der er behov for høring vedrørende militære aspekter, skal agenturet foruden medlemsstaterne høre Det Europæiske Forsvarsagentur og andre kompetente militære eksperter udpeget af medlemsstaterne. Hvis der er behov for høring om eventuelle sociale og arbejdsmarkedsmæssige virkninger af agenturets foranstaltninger, inddrager det Unionens arbejdsmarkedsparter og andre relevante interessenter.
3. Agenturet offentliggør udtalelser, certificeringsspecifikationer og andre detaljerede specifikationer, acceptable fremgangsmåder til at opfylde kravene og vejledende materiale, som er udarbejdet i henhold til artikel 76, stk. 1 og 3, og de procedurer, der er fastsat i nærværende artikels stk. 1, i agenturets officielle publikation.

Artikel 116

Afgørelsesprocedurer

1. Bestyrelsen fastlægger gennemsigtige procedurer for, hvorledes de enkelte afgørelser i henhold til artikel 76, stk. 4, træffes.
- Disse procedurer skal navnlig:
- a) sikre høring af de fysiske eller juridiske personer, der berøres af afgørelsen, og af eventuelle andre parter, som er umiddelbart og individuelt berørt heraf
  - b) sikre, at afgørelsen meddeles til de fysiske eller juridiske personer, og at den offentliggøres, jf. kravene i artikel 123 og artikel 132, stk. 2
  - c) sikre, at den fysiske eller juridiske person, som en afgørelse er rettet til, og eventuelle andre parter i sagen underrettes om de retsmidler, som de pågældende har adgang til i henhold til denne forordning
  - d) sikre, at afgørelsen er begrundet.

2. Bestyrelsen indfører procedurer for, hvorledes afgørelserne meddeles til de pågældende personer, herunder oplysninger om tilgængelige appelprocedurer i henhold til denne forordning.

Artikel 117

Årlig og flerårig programmering

1. Senest den 31. december hvert år vedtager bestyrelsen i henhold til artikel 98, stk. 2, litra c), et programmeringsdokument med flerårig og årlig programmering på grundlag af et udkast fremlagt af den administrerende direktør seks uger inden dets vedtagelse, idet der tages hensyn til Kommissionens udtalelse og efter at have hørt Europa-Parlamentet i forbindelse med den flerårige programmering. Bestyrelsen fremsender det til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Programmeringsdokumentet bliver endeligt efter den endelige vedtagelse af det almindelige budget, og om nødvendigt justeres det i overensstemmelse hermed.

2. Det årlige arbejdsprogram skal indeholde detaljerede mål og forventede resultater, herunder resultatindikatorer, og tage højde for målene i den europæiske plan for luftfartssikkerhed. Det skal også indeholde en beskrivelse af de foranstaltninger, der skal finansieres, og oplysninger om de finansielle ressourcer og personaleressourcer, der tildeles til hver foranstaltning, i overensstemmelse med principperne om aktivitetsbaseret budgetlægning og forvaltning, med angivelse af, hvilke aktiviteter der skal finansieres via budgettet for reguleringsaktiviteter, og hvilke aktiviteter der skal finansieres via afgifter og gebyrer, som agenturet modtager. Det årlige arbejdsprogram skal være i overensstemmelse med det i denne artikels stk. 4 omhandlede flerårige arbejdsprogram. Det skal klart anføres i programmet, hvilke opgaver der er blevet tilføjet, ændret eller slettet i forhold til det foregående regnskabsår. Den årlige programmering omfatter agenturets strategi for de af dets aktiviteter, som har forbindelse til internationalt samarbejde i overensstemmelse med artikel 90, og agenturets foranstaltninger som følge af dets strategi.

3. Bestyrelsen ændrer det vedtagne årlige arbejdsprogram, hvis agenturet tillægges en ny opgave. Væsentlige ændringer af det årlige arbejdsprogram vedtages efter samme procedure som det oprindelige årlige arbejdsprogram. Bestyrelsen kan delegere beføjelsen til at foretage ikkevæsentlige ændringer i det årlige arbejdsprogram til den administrerende direktør.

4. Det flerårige arbejdsprogram skal indeholde den overordnede strategiske programmering, herunder mål, forventede resultater og resultatindikatorer. Det skal også indeholde programmeringen af ressourcer, herunder det flerårige budget og personale.

Programmeringen af ressourcer ajourføres årligt. Den strategiske programmering ajourføres efter behov, særlig med henblik på at adressere resultatet af den evaluering, der er omhandlet i artikel 124.

Artikel 118

Konsolideret årsberetning

1. I den konsoliderede årsberetning beskrives det, hvorledes agenturet har gennemført sit årlige arbejdsprogram og forvaltet sit budget og sine personaleressourcer. Den skal indeholde klare oplysninger om, hvilke af agenturets mandater og opgaver der er blevet tilføjet, ændret eller slettet i forhold til året før.

2. Årsrapporten indeholder en redegørelse for agenturets aktiviteter og en evaluering af resultaterne heraf i forhold til målene, resultatindikatorerne og tidsplanen, risiciene ved de udførte aktiviteter, anvendelsen af ressourcerne og agenturets generelle drift samt de interne kontrolsystemers effektivitet og produktivitet. Den beskriver også, hvilke aktiviteter der er finansieret via budgettet for reguleringsaktiviteter, og hvilke aktiviteter der er finansieret via afgifter og gebyrer, som agenturet modtager.

Artikel 119

Åbenhed og kommunikation

1. Forordning (EF) nr. 1049/2001 finder anvendelse på agenturets dokumenter. Dette gælder med forbehold af reglerne om adgang til data og oplysninger, der er fastsat i forordning (EU) nr. 376/2014 og i de gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag af nærværende forordnings artikel 72, stk. 5, og artikel 74, stk. 8.

2. Agenturet kan tage initiativ til kommunikationsaktiviteter på eget initiativ inden for sit kompetenceområde. Det sikrer navnlig, at den brede offentlighed og alle interessenter ud over den publikation, der er omhandlet i artikel 115, stk. 3, hurtigt får objektive, pålidelige og letforståelige oplysninger om agenturets arbejde. Agenturet sikrer, at tildelingen af ressourcer til kommunikationsaktiviteter ikke er til skade for en effektiv udførelse af de opgaver, der er omhandlet i artikel 75.

3. Agenturet oversætter om nødvendigt materiale til fremme af sikkerheden til Unionens officielle sprog.
4. De kompetente nationale myndigheder bistår agenturet med effektivt at kommunikere relevante sikkerhedsoplysninger inden for deres respektive kompetenceområder.
5. Alle fysiske eller juridiske personer har ret til at henvende sig skriftligt til agenturet på alle Unionens officielle sprog, og de har ret til at modtage et svar på samme sprog.
6. De oversættelsesopgaver, der er påkrævet i forbindelse med agenturets virksomhed, udføres af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer.

AFDELING IV

Finansielle bestemmelser

Artikel 120

Budget

1. Med forbehold af andre indtægter, omfatter agenturets indtægter:
    - a) et bidrag fra Unionen
    - b) et bidrag fra ethvert europæisk tredjeland, som Unionen har indgået de i artikel 129 omhandlede aftaler med
    - c) gebyrer, der betales af dem, der ansøger om og indehaver certifikater udstedt af agenturet, og af de personer, som har registreret erklæringer hos agenturet
    - d) betaling for publikationer, uddannelse og andre tjenester og behandling af klager, som foretages af agenturet
    - e) eventuelle frivillige finansielle bidrag fra medlemsstaterne, tredjelande eller andre organer, under forudsætning af at sådanne bidrag ikke bringer agenturets uafhængighed og uvildighed i fare
    - f) tilskud.
  2. Agenturets udgifter omfatter udgifter til personale, administration, infrastruktur og driftsudgifter. For så vidt angår driftsudgifter kan budgetmæssige forpligtelser for foranstaltninger, der løber over mere end ét regnskabsår, om nødvendigt opdeles på flere år i årlige trancher.
  3. Indtægter og udgifter skal balancere.
  4. Budgetterne for reguleringsaktiviteter og de afgifter, der pålægges og opkræves for certificeringsaktiviteter, og gebyrer, der opkræves af agenturet, behandles separat i agenturets regnskab.
  5. Agenturet skal i løbet af regnskabsåret tilpasse sin personaleplanlægning og sin forvaltning af aktiviteter, der finansieres af ressourcer knyttet til afgifter og gebyrer, således at det er i stand til hurtigt at reagere på arbejdsbyrden og ændringer i indtægterne.
  6. Hvert år udarbejder den administrerende direktør et udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår, der skal omfatte et udkast til stillingsfortegnelse, og sender det til bestyrelsen sammen med forklarende materiale om budgetsituationen. Udkastet til stillingsfortegnelse skal for regnskabsposter, der finansieres via afgifter og gebyrer, være baseret på et begrænset antal indikatorer, der er godkendt af Kommissionen til at måle agenturets arbejdsbyrde og effektivitet, og heri fastsættes de ressourcer, der er behov for med henblik på rettidigt og effektivt at efterkomme efterspørgslen efter certificering og andre af agenturets aktiviteter, herunder de aktiviteter, der hidrører fra omfordelinger af ansvarsområder i overensstemmelse med artikel 64 og 65.
- Bestyrelsen vedtager på grundlag af udkastet et foreløbigt udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår. Det foreløbige udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter sendes senest den 31. januar hvert år til Kommissionen.
7. Bestyrelsen sender senest den 31. marts det endelige udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter, som indeholder udkastet til stillingsfortegnelse samt det foreløbige arbejdsprogram, til Kommissionen og de europæiske tredjelande, som Unionen har indgået internationale aftaler med, jf. artikel 129.
  8. Kommissionen sender overslaget til Europa-Parlamentet og Rådet sammen med forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget.
  9. På grundlag af overslaget opfører Kommissionen de beløb, som den anser for nødvendige på baggrund af stillingsfortegnelsen, og det tilskud, der skal ydes over det almindelige budget, i forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget, som forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til artikel 313 og 314 i TEUF.

10. Europa-Parlamentet og Rådet godkender bevillingerne til bidrag til agenturet og vedtager agenturets stillingsfortegnelse, idet der tages hensyn til de indikatorer, der vedrører agenturets arbejdsbyrde og effektivitet som omhandlet i stk. 6.

11. Budgettet vedtages af bestyrelsen. Budgettet bliver definitivt efter den endelige vedtagelse af Den Europæiske Unions almindelige budget. Det justeres i givet fald i overensstemmelse hermed.

12. Bestyrelsen underretter hurtigst muligt Europa-Parlamentet og Rådet om alle påtænkte projekter, som kan få betydelige finansielle følger for finansieringen af budgettet, navnlig projekter vedrørende fast ejendom såsom leje eller erhvervelse af ejendomme, og den underretter Kommissionen herom. Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1271/2013 ⁽¹⁾ finder anvendelse på ethvert ejendomsprojekt, for hvilket det er sandsynligt, at det har en væsentlig virkning på agenturets budget.

Når Europa-Parlamentet eller Rådet har meddelt, at den agter at afgive udtalelse, sender den bestyrelsen denne inden seks uger regnet fra datoen for underretningen om projektet.

Artikel 121

Gennemførelse af og kontrol med budgettet

1. Den administrerende direktør gennemfører agenturets budget.
2. Agenturets regnskabsfører sender senest den 1. marts efter det afsluttede regnskabsår det foreløbige årsregnskab til Kommissionens regnskabsfører og Revisionsretten. Agenturets regnskabsfører sender også en beretning om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning for det pågældende regnskabsår til Kommissionens regnskabsfører senest den 1. marts i det efterfølgende regnskabsår. Kommissionens regnskabsfører konsoliderer de foreløbige årsregnskaber for institutionerne og de decentraliserede organer i overensstemmelse med artikel 147 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 ⁽²⁾.
3. Senest den 31. marts efter hvert regnskabsår videresender den administrerende direktør beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning for det pågældende regnskabsår til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten.
4. I henhold til artikel 148 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 opstiller regnskabsføreren ved modtagelsen af Revisionsrettens bemærkninger om agenturets foreløbige årsregnskab på eget ansvar agenturets endelige årsregnskab, og den administrerende direktør sender det til bestyrelsen med henblik på udtalelse.
5. Bestyrelsen afgiver udtalelse om agenturets endelige årsregnskab.
6. Agenturets regnskabsfører sender senest den 1. juli efter det afsluttede regnskabsår det endelige årsregnskab ledsaget af bestyrelsens udtalelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten.
7. Det endelige regnskab offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* senest den 15. november efter det afsluttede regnskabsår.
8. Den administrerende direktør sender senest den 30. september efter det afsluttede regnskabsår Revisionsretten et svar på dennes bemærkninger. Den administrerende direktør sender desuden en kopi af svaret til bestyrelsen og Kommissionen.
9. Hvis Europa-Parlamentet anmoder om det, forelægger den administrerende direktør det alle de oplysninger, der er nødvendige for, at dechargeproceduren vedrørende det pågældende regnskabsår kan forløbe tilfredsstillende, jf. artikel 165, stk. 3, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.
10. Efter henstilling fra Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, træffer Europa-Parlamentet inden den 15. maj i år $n + 2$ afgørelse om decharge til den administrerende direktør for gennemførelsen af budgettet for regnskabsår n .

⁽¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1271/2013 af 30. september 2013 om rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i artikel 208 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 328 af 7.12.2013, s. 42).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

Artikel 122

Bekæmpelse af svig

1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 ⁽¹⁾ finder ubegrænset anvendelse med henblik på bekæmpelse af svig, korruption og andre strafbare handlinger.
2. Agenturet tiltræder den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber om de interne undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) ⁽²⁾, inden for seks måneder efter den 11. september 2018 og vedtager de tilsvarende bestemmelser, som finder anvendelse på agenturets personale, ved hjælp af skabelonen i bilag til aftalen.
3. Revisionsretten har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at kontrollere alle tilskudsmodtagere, kontrahenter og underkontrahenter, der har modtaget EU-midler gennem agenturet.
4. OLAF kan foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, i overensstemmelse med bestemmelserne og procedurerne i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 ⁽³⁾ for at klarlægge, om der er begået svig, bestikkelse eller andre ulovlige aktiviteter, der berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse med tilskud eller kontrakter, der finansieres af agenturet.
5. Med forbehold af stk. 1-4 skal samarbejdsaftaler med tredjelande og internationale organisationer, kontrakter, aftaler om tilskud og afgørelser om tilskud indeholde bestemmelser, som udtrykkeligt giver Revisionsretten og OLAF beføjelse til at gennemføre sådanne revisioner og undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.

Artikel 123

Sikkerhedsregler for beskyttelse af klassificerede oplysninger og ikkeklassificerede følsomme oplysninger

Agenturet vedtager egne sikkerhedsregler, der svarer til Kommissionens sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af EU-klassificerede oplysninger (EUCI) og følsomme ikkeklassificerede oplysninger, som fastsat i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 ⁽⁴⁾ og (EU, Euratom) 2015/444 ⁽⁵⁾. Agenturets sikkerhedsregler omfatter blandt andet bestemmelser om udveksling, behandling og opbevaring af sådanne oplysninger.

Artikel 124

Evaluerings

1. Senest den 12. september 2023 og hvert femte år herefter foretager Kommissionen en evaluering i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer for at vurdere agenturets resultater i forhold til dets mål, mandat og opgaver. Evalueringen skal indeholde en vurdering af, hvorvidt denne forordning, agenturet og dets arbejdsgang har bidraget til at tilvejebringe et højt sikkerhedsniveau for den civile luftfart. Evalueringen skal også adressere et eventuelt behov for at ændre agenturets mandat og de finansielle følger af en sådan ændring. I evalueringen tages der hensyn til bestyrelsens og interessenternes synspunkter både på EU-plan og nationalt plan.
2. Hvis Kommissionen finder, at der ikke længere er grund til at videreføre agenturet med de mål, det mandat og de opgaver, det er tillagt, kan den foreslå, at denne forordning ændres i overensstemmelse hermed eller ophæves.
3. Kommissionen sender resultaterne af evalueringen og dens konklusioner til Europa-Parlamentet, Rådet og bestyrelsen. Hvis det er hensigtsmæssigt, indgår der heri en handlingsplan med en tidsplan. Resultaterne af evalueringen og henstillingerne offentliggøres.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 15.

⁽³⁾ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

⁽⁴⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 41).

⁽⁵⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

*Artikel 125***Finansielle bestemmelser**

De finansielle bestemmelser for agenturet vedtages af bestyrelsen efter høring af Kommissionen. De må ikke afvige fra delegeret forordning (EU) nr. 1271/2013, medmindre dette er strengt nødvendigt for agenturets drift, og Kommissionen på forhånd har givet sit samtykke.

*Artikel 126***Gebyrer og afgifter**

1. Der opkræves gebyrer og afgifter for:
  - a) agenturets udstedelse og fornyelse af certifikater og registrering af erklæringer i henhold til denne forordning samt dets tilsynsaktiviteter vedrørende de aktiviteter, som vedrører disse certifikater og erklæringer
  - b) publikationer, uddannelse og levering af enhver anden af agenturets tjenester, som skal afspejle de faktiske omkostninger for hver enkelt af de forskellige tjenester, og
  - c) behandling af klager.

Alle gebyrer og afgifter angives og betales i euro.

2. Afgifter og gebyrer fastsættes på et niveau, som sikrer, at den dermed forbundne indtægt dækker alle omkostninger i forbindelse med de leverede tjenester, og at der ikke genereres et betydeligt overskud. Alle agenturets udgifter i forbindelse med personale, som er involveret i opgaverne i stk. 1, herunder arbejdsgiverens pro rata-indbetaling til pensionsordninger, skal være afspejlet i disse omkostninger. Afgifter og gebyrer er formålsbestemte indtægter for agenturet for aktiviteter, der vedrører tjenester, for hvilke der betales gebyrer og afgifter.

3. Budgetoverskud, der genereres gennem afgifter og gebyrer, skal finansiere fremtidige aktiviteter, der vedrører afgifter og gebyrer, eller opveje tab. Hvis der gentagne gange opstår et betydeligt positivt eller negativt budgetresultat, revideres afgifternes og gebyrernes niveau.

4. Efter høring af agenturet i overensstemmelse med 98, stk. 2, litra i), vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastlægger detaljerede regler vedrørende de gebyrer og afgifter, som opkræves af agenturet, og som navnlig specificerer, i hvilke tilfælde der i henhold til artikel 120, stk. 1, litra c) og d), skal opkræves gebyrer og afgifter, og gebyrernes og afgifternes størrelse samt betalingsmåden. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 127, stk. 3.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 127***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
4. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 8 i forordning (EU) nr. 182/2011 sammenholdt med dennes artikel 4 anvendelse.

*Artikel 128***Udøvelse af de delegerede beføjelser**

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 19, 28, 32, 39, 47, 54, 58, 61, artikel 62, stk. 13, artikel 68, stk. 3, artikel 84, stk. 4, artikel 105 og 106, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 11. september 2018. Kommissionen udarbejder en rapport om delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 19, 28, 32, 39, 47, 54, 58, 61, artikel 62, stk. 13, artikel 68, stk. 3, artikel 84, stk. 4, artikel 105 og 106 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 19, 28, 32, 39, 47, 54, 58, 61, artikel 62, stk. 13, artikel 68, stk. 3, artikel 84, stk. 4, artikel 105 og 106 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 129

Europæiske tredjelandes deltagelse

Europæiske tredjelande, som er kontraherende parter i Chicagokonventionen og har indgået internationale aftaler med Den Europæiske Union, som indebærer, at de har indført og anvender EU-retten på de områder, der er omfattet af denne forordning, kan deltage i agenturet.

Disse internationale aftaler kan omfatte bestemmelser, der navnlig præciserer arten og omfanget af det pågældende europæiske tredjelandes deltagelse i agenturets arbejde, herunder bestemmelser om finansielle bidrag og personale. Agenturet kan i overensstemmelse med artikel 90, stk. 2, indføre samarbejdsordninger med den kompetente myndighed i det pågældende europæiske tredjeland med henblik på at give disse bestemmelser virkning.

Artikel 130

Hjemstedsaftale og driftsvilkår

1. De nødvendige dispositioner vedrørende de lokaler, der skal stilles til rådighed for agenturet i værtsmedlemsstaten, og de faciliteter, som den pågældende medlemsstat skal stille til rådighed, samt de særlige regler, der skal gælde i værtsmedlemsstaten for den administrerende direktør, bestyrelsesmedlemmerne, agenturets personale og deres familiemedlemmer, fastlægges i en hjemstedsaftale mellem agenturet og den medlemsstat, hvor hjemstedet er beliggende.
2. Agenturets værtsmedlemsstat sørger for de nødvendige vilkår for at sikre, at agenturet kan fungere problemfrit, herunder tilbud om passende skoleundervisning på flere sprog og hensigtsmæssige transportforbindelser.

Artikel 131

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af bestemmelserne i denne forordning og i delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Artikel 132

Behandling af personoplysninger

1. For så vidt angår medlemsstaternes behandling af personoplysninger inden for rammerne af denne forordning skal medlemsstaterne udføre deres opgaver efter denne forordning i overensstemmelse med national lovgivning eller administrative bestemmelser i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679.
2. For så vidt angår medlemsstaternes behandling af personoplysninger inden for rammerne af denne forordning skal Kommissionen og agenturet udføre deres opgaver efter denne forordning i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 45/2001.

Artikel 133

Ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005

Artikel 15, stk. 1-3, i forordning (EF) nr. 2111/2005, affattes således:

- »1. Kommissionen består af et udvalg (»EU-Udvalget for Luftfartsikkerhed«). Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.«.

Artikel 134

Ændringer af forordning (EF) nr. 1008/2008

I forordning (EF) nr. 1008/2008 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 4, litra b), affattes således:

- »b) det er indehaver af et gyldigt AOC udstedt i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 (*) enten af en medlemsstats nationale myndighed, af flere medlemsstaters nationale myndigheder, der handler i fællesskab i overensstemmelse med artikel 62, stk. 5, i nævnte forordning, eller af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).«

2) Artikel 6 affattes således:

»Artikel 6

Air operator certificate (AOC)

1. Det er en betingelse for udstedelse af en licens og for dennes gyldighed, at det pågældende foretagende er i besiddelse af et gyldigt AOC, der dækker den virksomhed, som licensen omfatter.

2. Enhver ændring af et EF-luftfartsselskabs AOC skal, hvor det er relevant, angives i dets licens.

Den myndighed, der har ansvaret for AOC'et, informerer den kompetente licensudstedende myndighed så hurtigt som muligt om alle relevante foreslåede ændringer af AOC'et.

3. Den myndighed, der har ansvaret for AOC'et, og den kompetente licensudstedende myndighed når til enighed om foranstaltninger for proaktivt at udveksle oplysninger, der er relevante for vurderingen og besiddelsen af et AOC og en licens.

Denne udveksling af oplysninger kan omfatte, uden at være begrænset til, oplysninger om EF-luftfartsselskabets finansielle, ejerskabsmæssige eller organisatoriske ordninger, som kan påvirke dets operationers sikkerhed eller solvens, eller som kan bistå den myndighed, der har ansvaret for AOC'et i forbindelse med dens sikkerhedsrelaterede tilsynsaktiviteter. Hvis oplysningerne gives i fortrolighed, træffes der foranstaltninger til at sikre, at oplysningerne beskyttes på passende vis.

3a. Hvis det er sandsynligt, at det er nødvendigt at træffe håndhævelsesforanstaltninger, hører den myndighed, der har ansvaret for AOC'et, og den kompetente licensudstedende myndighed hinanden snarest muligt, inden de træffer en sådan foranstaltning, og arbejder sammen med henblik på at afhjælpe problemerne, inden foranstaltningen træffes. Hvis der træffes en foranstaltning, underretter den myndighed, der har ansvaret for AOC'et, og den kompetente licensudstedende myndighed hinanden snarest muligt om, at foranstaltningen er blevet truffet.«

3) Artikel 12, stk. 1, affattes således:

- »1. Den medlemsstat, hvis kompetente myndighed udsteder licensen, har valget mellem enten at lade et EF-luftfartsselskabs luftfartøjer registrere i sit eget nationale register eller i en anden medlemsstats nationale register. Når sådanne luftfartøjer anvendes inden for rammerne af en dry lease-aftale eller en wet lease-aftale i overensstemmelse med artikel 13, kan de enten registreres i det nationale register i en af medlemsstaterne eller i et tredjeland.«

Artikel 135

Ændring af forordning (EU) nr. 996/2010

Artikel 5 i forordning (EU) nr. 996/2010 affattes således:

»Artikel 5

Undersøgelsespligt

»1. Ethvert havari eller enhver alvorlig hændelse, der involverer luftfartøjer, som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 (*) finder anvendelse på, skal gøres til genstand for en sikkerhedsundersøgelse i den medlemsstat, hvor havariet eller den alvorlige hændelse fandt sted.

2. Hvis et luftfartøj, som forordning (EU) 2018/1139 finder anvendelse på, og som er registreret i en medlemsstat, er involveret i et havari eller en alvorlig hændelse på et sted, som ikke kan fastslås definitivt som værende på nogen stats område, gennemføres en sikkerhedsundersøgelse af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden i registreringsmedlemsstaten.

3. Omfanget af de i stk. 1, 2 og 4 omhandlede sikkerhedsundersøgelser og den procedure, som følges under udførelsen af sådanne sikkerhedsundersøgelser, fastlægges af sikkerhedsundersøgelsesmyndigheden under hensyntagen til virkningerne af havariet eller den alvorlige hændelse og de erfaringer, den forventer at høste af disse undersøgelser med henblik på at forbedre luftfartssikkerheden.

4. I overensstemmelse med medlemsstaternes nationale lovgivning kan sikkerhedsundersøgelsesmyndigheder beslutte at undersøge andre hændelser end dem, der er omhandlet i stk. 1 og 2, og havarier eller alvorlige hændelser, hvori andre luftfartøjstyper er involveret, hvis myndighederne forventer at kunne uddrage af sikkerhedsmæssige erfaringer af disse.

5. Uanset denne artikels stk. 1 og 2 kan den ansvarlige sikkerhedsundersøgelsesmyndighed under hensyntagen til de forventede erfaringer, der kan drages til forbedring af luftfartssikkerheden, beslutte ikke at igangsætte en sikkerhedsundersøgelse, hvis et havari eller en alvorlig hændelse vedrører et ubemandet luftfartøj, til hvilket der ikke kræves et certifikat eller en erklæring i henhold til artikel 56, stk. 1 og 5, i forordning (EU) 2018/1139, eller hvis havariet eller den alvorlige hændelse vedrører et bemannet luftfartøj med en maksimalt tilladt startmasse på 2 250 kg eller derunder, og ingen personer er blevet dødeligt eller alvorligt kvæstet.

6. Sikkerhedsundersøgelser efter stk. 1, 2 og 4 tager under ingen omstændigheder sigte på at placere skyld eller ansvar. De skal være uafhængige af, adskilt fra og må ikke foregribe eventuelle retlige eller administrative procedurer med henblik på at placere skyld eller ansvar.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).«

Artikel 136

Ændring af forordning (EU) nr. 376/2014

Artikel 3, stk. 2, i forordning (EU) nr. 376/2014 affattes således:

»2. Denne forordning finder anvendelse på begivenheder og andre sikkerhedsrelaterede oplysninger, der involverer civile luftfartøjer, som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 (*) finder anvendelse på.

Denne forordning finder imidlertid ikke anvendelse på begivenheder og andre sikkerhedsrelaterede oplysninger, der involverer ubemandede luftfartøjer, til hvilke der ikke kræves et certifikat eller en erklæring i henhold til artikel 56, stk. 1 og 5, i forordning (EU) 2018/1139, medmindre begivenheden eller den sikkerhedsrelaterede oplysning, der involverer sådanne ubemandede luftfartøjer, resulterede i, at en person blev dødeligt eller alvorligt kvæstet, eller den involverede andre luftfartøjer end ubemandede luftfartøjer.

Medlemsstaterne kan beslutte også at anvende denne forordning på begivenheder og andre sikkerhedsrelaterede oplysninger, der involverer et luftfartøj, som forordning (EU) 2018/1139 ikke finder anvendelse på.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).«

Artikel 137

Ændring af direktiv 2014/30/EU

Artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2014/30/EU affattes således:

- »b) følgende luftfartsudstyr, såfremt det pågældende udstyr er omfattet af anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 (*) og udelukkende er bestemt til brug i luften:
  - i) andre luftfartøjer end ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr
  - ii) ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, hvis konstruktion er certificeret i henhold til artikel 56, stk. 1, i nævnte forordning, og som kun er beregnet til operation ved frekvenser, der er tildelt i Den Internationale Telekommunikationsunions radioreglement for beskyttet luftfart-s anvendelse.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).«

Artikel 138

Ændringer til direktiv 2014/53/EU

I bilag I til direktiv 2014/53/EU affattes punkt 3 således:

- »3. følgende luftfartsudstyr, såfremt det pågældende udstyr er omfattet af anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 (*) og udelukkende er bestemt til brug i luften:
  - a) andre luftfartøjer end ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr
  - b) ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, hvis konstruktion er certificeret i henhold til artikel 56, stk. 1, i nævnte forordning, og som kun er beregnet til operation ved frekvenser, der er tildelt i Den Internationale Telekommunikationsunions radioreglement for beskyttet luftfart-s anvendelse.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).«

Artikel 139

Ophævelse

1. Forordning (EF) nr. 216/2008 ophæves med virkning fra den 11. september 2018.
2. Forordning (EF) nr. 552/2004 ophæves med virkning fra den 11. september 2018. Dog finder artikel, 4, 5, 6, 6a og 7 i nævnte forordning samt dennes bilag III og IV fortsat anvendelse frem til anvendelsesdatoen for de delegerede retsakter, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 47, i det omfang disse retsakter omfatter genstanden for de relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 552/2004, og under ingen omstændigheder senere end den 12. september 2023.
3. Forordning (EØF) nr. 3922/91 ophæves fra datoen for anvendelsen af de detaljerede regler vedtaget i henhold til artikel 32, stk. 1, litra a), om flyve- og tjenestetidsbegrænsninger samt hviletidsbestemmelser for så vidt angår taxaflyvninger, ambulanceflyvninger og erhvervsmæssige lufttransportoperationer med flyvemaskiner med én pilot.

4. Henvisninger til de ophævede forordninger, jf. stk. 1, 2 og 3, gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses, hvor det er relevant, efter sammenligningstabellen i bilag X.

Artikel 140

Overgangsbestemmelser

1. De certifikater og specifikke luftdygtighedsspecifikationer, der er udstedt eller anerkendt, og de erklæringer, der er afgivet eller anerkendt i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 216/2008 og de tilhørende gennemførelsesbestemmelser, er fortsat gyldige og anses for at være udstedt, afgivet og anerkendt i henhold til de tilsvarende bestemmelser i nærværende forordning, herunder med henblik på anvendelsen af artikel 67.

2. Senest den 12. september 2023 skal gennemførelsesbestemmelser vedtaget på grundlag af forordning (EF) nr. 216/2008 og (EF) nr. 552/2004 tilpasses nærværende forordning. Indtil tilpasningen har fundet sted, forstås enhver henvisning i gennemførelsesbestemmelserne til

- a) »erhvervsmæssig operation« som en henvisning til artikel 3, litra i), i forordning (EF) nr. 216/2008
- b) »komplekst motordrevet luftfartøj« som en henvisning til artikel 3, litra j), i forordning (EF) nr. 216/2008
- c) »apparat« som en henvisning til artikel 3, nr. 29), i nærværende forordning
- d) »certifikater til piloter, der udfører fritidsflyvning« som en henvisning til artikel 7, stk. 7, i forordning (EF) nr. 216/2008.

3. Agenturet afgiver, jf. nærværende forordnings artikel 76, stk. 1 og 3, senest to år efter den 11. september 2018 udtalelser om forslag til ændringer af Kommissionens forordning (EU) nr. 748/2012 ⁽¹⁾, (EU) nr. 1321/2014 ⁽²⁾, (EU) nr. 1178/2011 ⁽³⁾ og (EU) nr. 965/2012 ⁽⁴⁾ og de gældende certificeringsspecifikationer for at tilpasse disse for så vidt angår luftfartøjer, der primært anvendes til sports- og fritidsflyvning, til nærværende forordning.

4. Senest den 12. september 2021 udsender Agenturet vejledende materiale til frivillig brug for medlemsstaterne for at understøtte udarbejdelsen af forholdsmæssige nationale regler vedrørende konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af luftfartøjer indeholdt i bilag I.

5. Uanset artikel 55 og 56 finder de relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 216/2008 fortsat anvendelse, indtil de delegerede retsakter, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 57, træder i kraft.

6. Medlemsstaterne opsiges eller tilpasser eksisterende bilaterale aftaler, som de har indgået med tredjelande, på de områder, der er omfattet af denne forordning, hurtigst muligt efter ikrafttrædelsen af nærværende forordning og i alle tilfælde før den 12. september 2021.

Artikel 141

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 748/2012 af 3. august 2012 om gennemførelsesbestemmelser for luftdygtigheds- og miljøcertificering af luftfartøjer og hermed forbundet materiel, dele og apparatur og for certificering af konstruktions- og produktionsorganisationer (EUT L 224 af 21.8.2012, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1321/2014 af 26. november 2014 om vedvarende luftdygtighed af luftfartøjer og luftfartøjsmateriel, -dele og -apparatur og om godkendelse af organisationer og personale, der deltager i disse opgaver (EUT L 362 af 17.12.2014, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 af 3. november 2011 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyvebesætninger i civil luftfart i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 311 af 25.11.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 965/2012 af 5. oktober 2012 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveoperationer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 296 af 25.10.2012, s. 1).

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 4. juli 2018.

På Europa-Parlamentets vegne

A. TAJANI

Formand

På Rådets vegne

K. EDTSTADLER

Formand

_____

BILAG I

Luftfartøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 3, litra d)

1. Kategorier af bemandede luftfartøjer, som denne forordning ikke finder anvendelse på:

- a) historiske luftfartøjer, som opfylder følgende kriterier:
  - i) luftfartøjer,
    - hvis oprindelige konstruktion er udformet før den 1. januar 1955, og
    - hvis produktion ophørte før den 1. januar 1975
 eller
  - ii) luftfartøjer med en klar historisk relevans, der knytter sig til:
    - deltagelse i en betydningsfuld historisk begivenhed,
    - et vigtigt skridt i udviklingen inden for luftfarten, eller
    - en vigtig rolle i en medlemsstats væbnede styrker
 eller
- b) luftfartøjer, der er specifikt konstrueret eller ændret til forsknings-, forsøgs- eller videnskabelige formål, og som kun ventes fremstillet i meget begrænset antal
- c) luftfartøjer, herunder luftfartøjer, der leveres som samlesæt, hvor mindst 51 % af fabrikations- og samlearbejdet er udført af en amatør eller en nonprofitsammenslutning af amatører til eget formål og uden kommercielt sigte
- d) luftfartøjer, der har tilhørt de væbnede styrker, medmindre luftfartøjet er af en type, for hvilken agenturet har fastlagt en konstruktionsstandard
- e) flyvemaskiner med en målbar stallingshastighed eller en mindste stabil flyvehastighed i landingskonfiguration på højst 35 knob kalibreret lufthastighed (CAS), helikoptere, motordrevne faldskærme, svævefly og motorsvævefly med højst to sæder og en maksimal startmasse (MTOM), jf. indberetning fra medlemsstaterne, som ikke overstiger:

	Flyvemaskine/helikopter/motordrevet faldskærm/motorsvævefly	Svævefly	Amfibieflyvemaskine eller pontonflyvemaskine/	»Total Recovery Parachute System« monteret på skroget
Ensædet	MTOM på 300 kg	MTOM på 250 kg	Yderligere MTOM på 30 kg	Yderligere MTOM på 15 kg
Tosædet	MTOM på 450 kg	MTOM på 400 kg	Yderligere MTOM på 45 kg	Yderligere MTOM på 25 kg

Hvis en amfibieflyvemaskine eller en pontonflyvemaskine/helikopter anvendes som både pontonflyvemaskine/helikopter og landflyvemaskine/helikopter, skal den være under den gældende MTOM-grænse.

- f) en- eller tosædede gyroplaner med en højst tilladt startmasse, der ikke overstiger 600 kg
- g) efterligninger af luftfartøjer, der opfylder kriterierne i litra a) eller d) ovenfor, og hvis strukturelle konstruktion svarer til det originale luftfartøjs
- h) balloner og luftskibe til én eller to personer konstrueret til et maksimalt løftevolumen på højst 1 200 m³ for varm luft og højst 400 m³ for andre løftegasser
- i) alle andre bemandede luftfartøjer med en maksimal tommasse, inklusive brændstof, på højst 70 kg.

2. Derudover finder forordningen ikke anvendelse på:

- a) fortøjede luftfartøjer uden fremdriftssystem, hvis fortøjningen er højst 50 m lang, og hvis:
    - i) luftfartøjets maksimale startmasse, inklusive dettes nyttelast, udgør mindre end 25 kg, eller
    - ii) luftfartøjet er konstrueret til et maksimalt løftevolumen på mindre end 40 m³ for luftfartøjer, der er lettere end luft
  - b) fortøjede luftfartøjer med en maksimal startmasse på højst 1 kg.
-

BILAG II

Væsentlige krav til luftdygtighed**1. MATERIELINTEGRITET**

Materielintegritet, herunder beskyttelse imod trusler mod informationssikkerheden, skal sikres under alle forventede flyvebetingelser i luftfartøjets operationelle levetid. Det skal godtgøres ved vurdering eller analyse, om nødvendigt underbygget ved test, at alle krav er opfyldt.

1.1. Strukturer og materiale

1.1.1. Struktureel integritet skal sikres inden for og tilstrækkelig langt ud over de operationelle begrænsninger for luftfartøjet, herunder dets fremdriftssystem, og opretholdes i luftfartøjets operationelle levetid.

1.1.2. Alle dele af luftfartøjet, som i tilfælde af svigt vil kunne formindske den strukturelle integritet, skal opfylde nedenstående betingelser uden skadelig deformation eller svigt. Dette omfatter alle dele med en betydelig masse og deres fastholdelsesanordninger.

a) Alle belastningskombinationer, der med rimelighed kan forventes at forekomme inden for og tilstrækkelig langt ud over luftfartøjets vægt, tyngdepunktsinterval, operationelle begrænsninger og operationelle levetid, skal tages i betragtning. Dette omfatter belastninger, som skyldes vindstød, manøvrer, overtryk, bevægelige flader samt kontrol- og fremdriftssystemer både under flyvning og på jorden.

b) Der skal tages hensyn til belastninger og sandsynlige svigt i tilfælde af nødlanding enten på land eller vand.

c) De dynamiske virkninger skal indgå i strukturens reaktion på disse belastninger under hensyntagen til luftfartøjets størrelse og konfiguration, svarende til den pågældende type operation.

1.1.3. Luftfartøjet skal være fri for aeroelastisk ustabilitet og usædvanlig kraftig vibration.

1.1.4. De fremstillingsprocesser og materialer, der er brugt ved konstruktionen af luftfartøjet, skal omsættes til kendte og reproducerbare strukturelle egenskaber. Der skal redegøres for alle ændringer i den materielle ydeevne i forbindelse med operationelle forhold.

1.1.5. Så vidt det er praktisk muligt, skal det sikres, at virkningerne af periodisk belastning, miljøforringelse og skade forårsaget ved uheld og af andre forhold ikke formindsker den strukturelle integritet til et resterende styrkeniveau, der ligger under et acceptabelt niveau. Der skal udsendes alle nødvendige instruktioner til sikring af fortsat luftdygtighed i denne henseende.

1.2. Fremdrift

1.2.1. Fremdriftssystemets integritet (dvs. motorer og i givet fald propeller) skal påvises inden for og tilstrækkelig langt ud over fremdriftssystemets operationelle begrænsninger og skal opretholdes i dets operationelle levetid, under hensyntagen til fremdriftssystemets rolle i luftfartøjets samlede sikkerhedskoncept.

1.2.2. Fremdriftssystemet skal inden for de fastsatte grænser producere det tryk eller den effekt, der kræves af det under alle påkrævede flyvebetingelser, under hensyntagen til miljøvirkninger og -forhold.

1.2.3. De fremstillingsprocesser og materialer, der er brugt ved konstruktionen af fremdriftssystemet, skal omsættes til kendt og reproducerbar strukturel adfærd. Der skal redegøres for alle ændringer i den materielle ydeevne i forbindelse med operationelle forhold.

1.2.4. Virkningerne af periodisk belastning, miljø- og driftsforringelse og sandsynlige efterfølgende svigt af dele må ikke formindske fremdriftssystemets integritet til niveauer, der ligger under det acceptable. Der skal udsendes alle nødvendige instruktioner til sikring af fortsat luftdygtighed i denne henseende.

1.2.5. Der skal udsendes alle nødvendige instruktioner og oplysninger samt krav til en sikker og korrekt grænseflade mellem fremdriftssystemet og luftfartøjet.

1.3. Systemer og udstyr (andet end ikkefastmonteret udstyr):

1.3.1. Luftfartøjet må ikke frembyde konstruktionskarakteristika eller -detaljer, som erfaringen har vist er farlige.

- 1.3.2. Luftfartøjet, herunder de systemer og det udstyr, der kræves til vurderingen af konstruktionstypen eller ifølge de operationelle regler, skal fungere efter hensigten under alle forudseelige driftsbetingelser inden for og tilstrækkelig langt ud over luftfartøjets operationelle begrænsninger under behørig hensyntagen til driftsforholdene for systemet eller udstyret. Andre systemer eller andet udstyr, der ikke kræves til typecertificering eller ifølge driftsreglerne, må, uanset om systemerne eller udstyret fungerer korrekt eller ikke korrekt, ikke mindske sikkerheden og må ikke have nogen negativ indvirkning på noget andet systems eller udstyrs korrekte funktion. Systemer og udstyr skal kunne opereres, uden at det kræver usædvanlige færdigheder eller fysisk kraft.
- 1.3.3. Luftfartøjets systemer og udstyr skal hver for sig og i forhold til hinanden være konstrueret således, at en eventuel katastrofal svigtsituation ikke skyldes et enkelt svigt, der ikke forekommer at være yderst usandsynligt, og der skal være et omvendt forhold mellem sandsynligheden for en svigtsituation og omfanget af dennes virkning på luftfartøjet og de ombordværende. Med hensyn til kriteriet om et enkelt svigt som omhandlet ovenfor accepteres det, at der må tages skyldigt hensyn til luftfartøjets størrelse og generelle konfiguration, og at kriteriet om et enkelt svigt derfor muligvis ikke er opfyldt for nogle dele og nogle systemer i helikoptere og mindre flyvemaskiner.
- 1.3.4. Besætningen eller i givet fald vedligeholdelsespersonalet skal på en klar, sammenhængende og utvetydig måde gives de oplysninger, der er nødvendige for sikker gennemførelse af flyvningen, samt oplysninger om usikre forhold. Systemer, udstyr og manøvreorganer, herunder skilte og meddelelser, skal være udformet og placeret således, at fejl, som kunne forårsage en farlig situation, reduceres til et minimum.
- 1.3.5. Der skal tages forholdsregler med hensyn til konstruktion for at begrænse farerne for luftfartøjet og de ombordværende i form af rimeligt sandsynlige interne og eksterne risici for luftfartøjet, herunder trusler mod oplysningers sikkerhed, til et minimum, herunder beskyttelse mod muligheden for et betydeligt svigt eller sammenbrud i ikkefastmonteret udstyr.
- 1.4. Ikkefastmonteret udstyr
  - 1.4.1. Ikkefastmonteret udstyr skal udføre sin sikkerhedsfunktion eller funktion med relevans for sikkerheden efter hensigten under alle forudseelige driftsbetingelser, medmindre den pågældende funktion også kan udføres med andre midler.
  - 1.4.2. Ikkefastmonteret udstyr skal kunne opereres, uden at det kræver usædvanlige færdigheder eller fysisk kraft.
  - 1.4.3. Ikkefastmonteret udstyr må, uanset om det fungerer korrekt eller ikke korrekt, ikke mindske sikkerheden og må ikke have nogen negativ indvirkning på noget andet udstyrs, systems eller apparaturs korrekte funktion.
- 1.5. Fortsat luftdygtighed
  - 1.5.1. Alle nødvendige dokumenter, herunder instruktioner for fortsat luftdygtighed, skal udarbejdes og gøres tilgængelige for at sikre, at den standard for luftdygtighed, der gælder for luftfartøjstypen og alle tilknyttede dele, opretholdes i hele luftfartøjets operationelle levetid.
  - 1.5.2. Der skal være midler til rådighed til inspektion, tilpasning, smøring, afmontering eller udskiftning af dele og ikkefastmonteret udstyr, hvis det er nødvendigt for fortsat luftdygtighed.
  - 1.5.3. Instruktioner for fortsat luftdygtighed skal forefindes i form af en manual eller manualer, alt efter hvor stor oplysningsmængden er. Manualerne skal omfatte vedligeholdelses- og reparationsinstruktioner, oplysninger om service samt fejlfindings- og inspektionsprocedurer i et format, der gør dem praktiske at anvende.
  - 1.5.4. Instruktionerne for fortsat luftdygtighed skal indeholde begrænsninger i luftdygtigheden, der opstiller de obligatoriske udskiftningstidspunkter, inspektionsintervaller og tilknyttede inspektionsprocedurer.
2. LUFTDYGTIGHEDSASPEKTER I FORBINDELSE MED OPERATION AF MATERIEL
  - 2.1. Det skal godtgøres, at følgende er adresseret for at sørge for sikkerheden for personer om bord eller på jorden under operation af materiellet:
    - a) Det skal fastsættes, hvilke former for operation luftfartøjet er godkendt til, og de begrænsninger og oplysninger, der er nødvendige for sikker operation, herunder miljømæssige begrænsninger og ydeevne, skal fastsættes.

- b) Luftfartøjet skal kunne styres og manøvreres på en sikker måde under alle forventede driftsbetingelser, herunder efter svigt i et eller i givet fald flere fremdriftssystemer under hensyntagen til luftfartøjets størrelse og konfiguration. Der skal tages behørigt hensyn til pilotens fysiske styrke, cockpitforhold, pilotarbejdsbyrden og andre menneskelige faktorer samt til flyvefasen og dens varighed.
  - c) Det skal være muligt at foretage en jævn overgang fra en flyvefase til en anden, uden at det kræver usædvanlig færdighed, årvågenhed, fysisk styrke eller en usædvanlig arbejdsindsats fra pilotens side under alle sandsynlige driftsbetingelser.
  - d) Luftfartøjet skal have en sådan stabilitet, at kravene til piloten ikke bliver urimeligt store under hensyntagen til flyvefasen og dens varighed.
  - e) Der skal fastlægges procedurer for normale operations-, svigt- og nødsituationer.
  - f) Der skal forefindes advarsler eller andre præventive midler, således at normale operationelle begrænsninger i forhold til luftfartøjstypen ikke overskrides.
  - g) Luftfartøjets og dets systemers karakteristika skal gøre det muligt sikkert at vende tilbage til normale flyveforhold efter eventuelt ekstreme operationelle forhold.
- 2.2. Driftsbegrænsninger og andre oplysninger, der er nødvendige for sikker operation, skal stilles til rådighed for besætningen.
- 2.3. Luftfartøjet skal beskyttes mod fare under sine operationer som følge af dårlige eksterne og interne omgivende forhold, herunder miljøforhold.
- a) Især må der, hvis det er relevant for den pågældende type operation, ikke opstå en usikker situation på grund af fænomener som f.eks., men ikke udelukkende, dårlige vejrforhold, lyn, sammenstød med fugle, højfrekvensstrålingsfelter og ozon, der med rimelighed kan forventes at forekomme under operation af materiellet, under hensyntagen til luftfartøjets størrelse og konfiguration.
  - b) Kabineafdelingerne skal, svarende til den pågældende type operation, være indrettet således, at passagererne har passende befordringsforhold og på passende måde er beskyttet mod forventede farer som følge af flyveoperationer eller nødsituationer, herunder farer i forbindelse med ild, røg, giftige luftarter og hurtig dekompression, under hensyntagen til luftfartøjets størrelse og konfiguration. Der skal træffes forholdsregler for at give de ombordværende alle rimelige chancer for at undgå alvorlig legemsbeskadigelse og rømme luftfartøjet hurtigt og for at beskytte dem mod følgerne af decelerationskræfter i tilfælde af nødlanding på land eller vand. Der skal efter behov være klare og utvetydige skilte eller meddelelser, der oplyser de ombordværende om hensigtsmæssig sikker adfærd og sikkerhedsudstyrets placering og korrekt brug heraf. Det fornødne sikkerhedsudstyr skal være lettilgængeligt.
  - c) Besætningsafdelingerne skal, svarende til den pågældende type operation, være indrettet med henblik på at lette arbejdet under flyveoperationer, herunder med midler, der skaber situationsbevidsthed, og håndtering af alle forventede situationer og nødsituationer. Miljøet i besætningsafdelingerne må ikke have nogen negativ virkning på besætningens evne til at udføre sine opgaver, og det skal konstrueres således, at der undgås forstyrrelser under operationer og forkert brug af manøvreorganerne.
3. ORGANISATIONER (HERUNDER FYSISKE PERSONER, DER BESKÆFTIGER SIG MED KONSTRUKTION, FREMSTILLING, SIKRING AF FORTSAT LUFTDYGTIGHED ELLER VEDLIGEHOLDELSE)
- 3.1. Der udstedes godkendelser til organisationer, svarende til aktivitetstype, når følgende betingelser er opfyldt:
- a) Organisationen skal have alle de nødvendige midler til at udføre arbejdet. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: faciliteter, personale, udstyr, værktøj og materiel, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer, adgang til relevante data samt optegnelser.
  - b) Organisationen skal indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af dette system, i overensstemmelse med aktivitetstypen og organisationens størrelse.
  - c) Organisationen skal om nødvendigt indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at de væsentlige luftdygtighedskrav, der er fastsat i dette bilag, fortsat vil være opfyldt.

- d) Organisationen skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrationssystemet i litra b) og ordningerne i litra c) for at bidrage til den tilstræbte fortsatte forbedring af sikkerheden. Systemet for indberetning af begivenheder skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret.
- 3.2. For vedligeholdelsesuddannelsesorganisationer gælder betingelserne i punkt 3.1, litra c), og 3.1, litra d), ikke.
- 3.3. Fysiske personer, der beskæftiger sig med vedligeholdelse, skal tilegne sig teoretisk viden, praktiske færdigheder og erfaring på et niveau, der svarer til aktivitetstypen, og skal holde deres viden ved lige.
-

BILAG III

Væsentlige krav til materiellets miljøgodkendelse

1. Materiellet skal være konstrueret til at minimere støj mest muligt, under hensyntagen til punkt 4.
2. Materiellet skal være konstrueret til at minimere emissioner mest muligt, under hensyntagen til punkt 4.
3. Materiellet skal være konstrueret til at minimere emissioner, der opstår som følge af fordampning eller udslip af væsker, under hensyntagen til punkt 4.
4. Der skal tages hensyn til eventuelle kompromisser mellem konstruktionsrelaterede foranstaltninger, som har til formål at minimere støj, forskellige former for emissioner og udslip af væsker.
5. Alle normale driftsbetingelser og geografiske områder, hvor støj og emissioner fra luftfartøjer giver anledning til bekymring, skal tages i betragtning i forbindelse med mindskelsen af støj og emissioner.
6. De systemer og det udstyr om bord på luftfartøjet, der er nødvendige af hensyn til miljøbeskyttelse, skal konstrueres, fremstilles og vedligeholdes således, at de fungerer efter hensigten under alle forudseelige driftsbetingelser. De skal være tilstrækkeligt pålidelige i forhold til deres tilsigtede virkning på materiellets miljøgodkendelse.
7. Alle instruktioner, procedurer, midler, manualer, begrænsninger og inspektioner, der er nødvendige for at sikre, at et stykke luftfartøjsmateriel til stadighed opfylder de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, skal udarbejdes og stilles til rådighed for de tilsigtede brugere på en klar måde.
8. De organisationer, der er involveret i konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af luftfartøjsmateriel, skal
  - a) råde over alle de midler, der er nødvendige for at sikre, at et stykke luftfartøjsmateriel opfylder de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, og
  - b) om nødvendigt indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at et stykke luftfartøjsmateriel opfylder de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag.

BILAG IV

Væsentlige krav til flybesætninger

1. UDDANNELSE AF PILOTER

1.1. Generelt

En person, der er under uddannelse med henblik på at føre et luftfartøj, skal være tilstrækkeligt uddannelsesmæssigt funderet og moden både fysisk og mentalt til at kunne tilegne sig, fastholde og demonstrere den relevante teoretiske viden og de relevante praktiske færdigheder.

1.2. Teoretisk viden

En pilot skal tilegne sig viden på et niveau, der svarer til de funktioner, der udføres på luftfartøjet, og til de risici, der er forbundet med den pågældende type aktivitet, og skal holde sin viden ved lige. Denne viden skal mindst omfatte følgende:

- a) luftfartsret
- b) generel viden om luftfartøjer
- c) teknisk viden om luftfartøjskategorien
- d) flyvepræstation og planlægning
- e) menneskelig ydeevne og menneskelige begrænsninger
- f) meteorologi
- g) navigation
- h) operationelle procedurer, herunder ressourceforvaltning
- i) flyveprincipper
- j) kommunikation og
- k) ikke-tekniske færdigheder, herunder identificering og håndtering af risici og fejl.

1.3. Demonstration og vedligeholdelse af teoretisk viden

1.3.1. Tilegnelse og fastholdelse af teoretisk viden skal demonstreres ved løbende bedømmelse under uddannelsen og i givet fald aflæggelse af eksaminer.

1.3.2. Det fornødne kompetenceniveau inden for teoretisk viden skal holdes ved lige. Opfyldelse heraf skal demonstreres ved regelmæssige bedømmelser, eksaminer, prøver eller kontroller. Hyppigheden af eksaminer, prøver eller kontroller skal stå i rimeligt forhold til det risikoniveau, der er forbundet med den pågældende aktivitet.

1.4. Praktiske færdigheder

En pilot skal tilegne sig de praktiske færdigheder, der kræves til de funktioner, den pågældende skal udføre på luftfartøjet, og holde disse færdigheder ved lige. Færdighederne skal være afpasset efter de risici, der er forbundet med den pågældende type aktivitet, og skal, i det omfang det er relevant for de funktioner, der udføres på luftfartøjet, omfatte følgende:

- a) aktiviteter før og under flyvning, herunder bestemmelse af luftfartøjets præstationer, masse og balance, inspektion af luftfartøjet og servicering, brændstof-/energiplanlægning, vurdering af vejrforhold, ruteplanlægning, vurdering af luftrumsrestriktioner og baneforhold
- b) operationer i tilknytning til flyvepladsen og trafikmønstre
- c) forholdsregler og procedurer for at undgå kollisioner
- d) styring af luftfartøjet ved hjælp af ydre visuel reference
- e) flyvemanøvrer, herunder i kritiske situationer, og dertil knyttede genopretningsmanøvrer i det omfang, det er teknisk muligt
- f) normale starter og landinger samt starter og landinger i sidevind
- g) flyvning udelukkende på instrumenter svarende til aktivitetstype

- h) operationelle procedurer, herunder evne til teamwork og ressourceforvaltning, svarende til den pågældende type operation (med et eller flere besætningsmedlemmer)
- i) navigation og gennemførelse af lufttrafikregler og dertil hørende procedurer, i givet fald med anvendelse af visuel reference eller navigationshjælpemidler
- j) unormale operationer og nødoperationer, herunder simulerede funktionsfejl i luftfartøjets udstyr
- k) overholdelse af procedurer for lufttrafiktjenester og kommunikationsprocedurer
- l) luftfartøjstype- eller klassespecifikke aspekter
- m) eventuel yderligere træning inden for praktiske færdigheder for at minimere risiciene i forbindelse med specifikke aktiviteter og
- n) ikke-tekniske færdigheder, herunder identificering og håndtering af risici og fejl under anvendelse af passende vurderingsmetoder sammen med vurderingen af de tekniske færdigheder.

1.5. Demonstration og vedligeholdelse af praktiske færdigheder

1.5.1. En pilot skal demonstrere evne til at udføre procedurer og manøvrer med den fornødne kompetence i forhold til de funktioner, der skal udføres på luftfartøjet, dvs.:

- a) operere luftfartøjet inden for dets begrænsninger
- b) udvise god dømmekraft og adfærd (airmanship)
- c) anvende flyvefaglig viden
- d) opretholde kontrollen med luftfartøjet til enhver tid på en sådan måde, at der sikres korrekt udførelse af procedurer eller manøvrer, og
- e) ikke-tekniske færdigheder, herunder identificering og håndtering af risici og fejl under anvendelse af passende vurderingsmetoder sammen med vurderingen af de tekniske færdigheder.

1.5.2. De praktiske færdigheder skal holdes ved lige på et passende niveau. Opfyldelse heraf skal demonstreres ved regelmæssige bedømmelser, eksaminer, prøver eller kontroller. Hyppigheden af eksaminer, prøver eller kontroller skal stå i rimeligt forhold til det risikoniveau, der er forbundet med den pågældende aktivitet.

1.6. Sprogkundskaber

En pilot skal være i besiddelse af sprogkundskaber, der er passende i forhold til de funktioner, der skal udøves på luftfartøjet. Sådanne kundskaber skal bl.a. vise, at den pågældende

- a) kan forstå dokumenter med oplysninger om vejrforhold
- b) kan bruge aeronautiske en route-, afgang- og indflyvningskort og dertil hørende dokumenter med flyveinformation og
- c) kan kommunikere med andre flybesætninger og luftfartstjenester på det sprog, der anvendes til radiokommunikation i forbindelse med flyvningen, i alle faser af en flyvning, herunder forberedelse til flyvning.

1.7. Flyvesimulatortræningsanordninger

Når der anvendes flyvesimulatortræningsanordninger (FSTD) til træning eller til demonstration af, at de praktiske færdigheder er erhvervet eller holdt ved lige, skal disse FSTD'er svare til et givet præstationsniveau på de områder, der er relevante for udførelsen af den pågældende opgave. Navnlig skal gengivelsen af konfiguration, flyveegenskaber, luftfartøjets præstationer og systemernes funktion gengive luftfartøjet tilstrækkeligt nøjagtigt.

1.8. Uddannelseskursus

1.8.1. Uddannelse skal gives i form af uddannelseskurser.

1.8.2. Et uddannelseskursus skal opfylde følgende betingelser:

- a) Der skal udarbejdes et pensum for hver enkelt type kursus, og
- b) kurset skal i fornødent omfang omfatte både teoriundervisning og praktisk flyveinstruktion (herunder syntetisk træning).

1.9. Instruktører

1.9.1. Teoriundervisning

Teoriundervisningen skal gives af tilstrækkeligt kvalificerede instruktører. De skal:

- a) have den fornødne viden om de emner, som der undervises i, og
- b) kunne anvende egnede undervisningsmetoder.

1.9.2. Flyveinstruktion og flyvesimulatorinstruktion

Flyveinstruktion og flyvesimulatorinstruktion skal gives af tilstrækkeligt kvalificerede instruktører, der har følgende kvalifikationer:

- a) opfylder de fornødne krav til teoretisk viden og praktisk erfaring i relation til den instruktion, der gives
- b) kan anvende egnede instruktionsteknikker
- c) har praktiseret instruktionsteknikkerne inden for de flyvemanøvrer og procedurer, hvor der skal gives flyveinstruktion
- d) har demonstreret evne til at give instruktion på de områder, hvor der skal gives flyveinstruktion, herunder instruktion før flyvning, efter flyvning og på jorden, og
- e) gennemgår jævnligt genopfriskningskurser for at sikre, at instruktionsstandarderne holdes ved lige.

Flyveinstruktører, der forestår uddannelse om bord på et luftfartøj, skal også være kompetente til at fungere som luftfartøjschef på det luftfartøj, hvortil instruktionen gives, medmindre der er tale om uddannelse i nye typer luftfartøjer.

1.10. Eksaminatorer

Personer med ansvar for bedømmelsen af piloters færdigheder skal:

- a) opfylde kravene som flyveinstruktør eller flyvesimulatorinstruktør og
- b) være i stand til at bedømme piloternes præstationer og gennemføre flyvetest og -tjek.

2. KRAV TIL PRAKTISK ERFARING — PILOTER

En person, der fungerer som flybesætningsmedlem, instruktør eller eksaminator, skal tilegne sig erfaring, der er tilstrækkelig til de funktioner, der udføres, og skal holde den ved lige, medmindre gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag af denne forordning, fastsætter, at kompetence skal dokumenteres i overensstemmelse med punkt 1.5.

3. HELBREDSMÆSSIG EGNETHED — PILOTER

3.1. Helbredskrav

- 3.1.1. Alle piloter skal med regelmæssige mellemrum påvise, at de er helbredsmæssigt egnede til at udføre deres funktioner tilfredsstillende under hensyn til den pågældende type aktivitet. Opfyldelsen af helbredskravene skal fremgå af en vurdering baseret på bedste flyvemedicinske praksis under hensyn til den pågældende type aktivitet og den mulige aldersbetingede mentale og fysiske svækkelse.

Helbredsmæssig egnethed, der omfatter både fysisk og mental egnethed, vil sige, at piloten ikke lider af nogen sygdom eller noget handicap, der gør vedkommende ude af stand til at

- a) udføre de opgaver, der er nødvendige for at operere et luftfartøj
- b) udføre pålagte opgaver på et hvilket som helst tidspunkt eller
- c) se og opfatte sine omgivelser korrekt.

- 3.1.2. Hvis der ikke påvises fuld helbredsmæssig egnethed, kan der eventuelt iværksættes afhjælpende foranstaltninger, der giver flyvesikkerhed på samme niveau.

3.2. Flyvelæger

En flyvelæge skal

- a) være uddannet og autoriseret til at udøve lægegering
- b) have modtaget undervisning i flyvemedicin og med regelmæssige mellemrum have gennemgået genopfriskningskurser i flyvemedicin for at sikre, at vurderingsstandarderne holdes ajour, og
- c) have praktisk viden om og erfaring med hensyn til de forhold, under hvilke piloter udfører deres opgaver.

3.3. Flyvemedicinske centre

Flyvemedicinske centre skal opfylde følgende betingelser:

- a) have alle de nødvendige midler til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med deres beføjelser. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: faciliteter, personale, udstyr, værktøjer og materiel, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer, adgang til relevante data samt optegnelser
- b) indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet, svarende til den type aktivitet, der udføres, og organisationens størrelse, og
- c) om nødvendigt indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at ovenstående krav fortsat er opfyldt.

4. KABINEBESÆTNINGSMEDLEMMER

4.1. Generelt

Kabinebesætningsmedlemmer skal

- a) være uddannede og med regelmæssige mellemrum testes for at opnå og vedligeholde den fornødne kompetence til at varetage de sikkerhedsmæssige opgaver, de har fået pålagt, og
- b) jævnligt undersøges med henblik på en vurdering af deres helbredsmæssige egnethed til på sikker vis at varetage de sikkerhedsmæssige opgaver, de har fået pålagt. Dette dokumenteres ved en passende vurdering baseret på bedste flyvemedicinske praksis.

4.2. Uddannelseskursus

4.2.1. Når det er relevant for typen af operation eller beføjelser, skal uddannelsen gives i form af uddannelseskurser.

4.2.2. Et uddannelseskursus skal opfylde følgende betingelser:

- a) Der skal udarbejdes et pensum for hver enkelt type kursus, og
- b) uddannelseskurset skal i fornødent omfang omfatte både teoriundervisning og praktisk instruktion (herunder syntetisk træning).

4.3. Kabinebesætningsinstruktører

Undervisningen skal gives af tilstrækkeligt kvalificerede instruktører. Instruktørerne skal

- a) have den fornødne viden om de emner, som der undervises i
- b) kunne anvende egnede instruktionsteknikker og
- c) jævnligt gennemgå genopfriskningskurser for at sikre, at instruktionsstandarderne holdes ved lige.

4.4. Kabinebesætningseksaminatorer

Personer med ansvar for eksamination af kabinebesætninger skal

- a) opfylde kravene til kabinebesætningsinstruktører og
- b) være i stand til at bedømme kabinebesætningers præstationer og gennemføre eksaminer.

5. UDDANNELSESORGANISATIONER

Uddannelsesorganisationer, der udbyder pilotuddannelse eller uddannelse af kabinebesætninger, skal opfylde følgende krav:

- a) have alle de nødvendige midler til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med denne virksomhed. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: faciliteter, personale, udstyr, værktøjer og materiel, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer, adgang til relevante data samt optegnelser
  - b) indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici, herunder risici i forbindelse med forringelse af uddannelsesstandard, og tilstræbe løbende forbedringer af systemet svarende til den uddannelse, der gives, og til organisationens størrelse og
  - c) om nødvendigt indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at disse krav fortsat er opfyldt.
-

BILAG V

Væsentlige krav til flyveoperationer

1. GENERELT

- 1.1. En flyvning må ikke foretages, medmindre besætningsmedlemmerne og i givet fald alt andet operativt personale, der er involveret i forberedelse og gennemførelse af flyvningen, er fortrolige med de love, bestemmelser og procedurer, som er relevante for udførelsen af deres opgaver og gældende for de områder, der skal gennemflyves, de flyvepladser, der påtænkes benyttet, og de dertil hørende luftfartsnavigationshjælpemidler.
- 1.2. En flyvning skal udføres i overensstemmelse med de driftsprocedurer for forberedelse og gennemførelse af flyvningen, der er fastsat i flyvehåndbogen eller i givet fald driftshåndbogen.
- 1.3. De enkelte besætningsmedlemmers funktioner og opgaver skal være fastlagt før hver flyvning. Luftfartøjschefen har ansvaret for luftfartøjets operation og sikkerhed og for alle besætningsmedlemmers og passagerers samt ombordværende fragts sikkerhed.
- 1.4. Genstande eller stoffer, der kan indebære en væsentlig risiko for helbred, sikkerhed, ejendom eller miljøet, såsom farligt gods, våben og ammunition, må ikke transporteres af et luftfartøj, medmindre der følges særlige sikkerhedsprocedurer og -instruktioner for at minimere de dermed forbundne risici.
- 1.5. Alle nødvendige data, dokumenter, registreringer og oplysninger, der skal vise, at de betingelser, der er anført i punkt 5.3, er opfyldt, skal opbevares for hver flyvning og være tilgængelige og beskyttet mod uautoriseret ændring i en minimumsperiode, der svarer til den pågældende type operation.

2. FORBEREDELSE TIL FLYVNING

En flyvning må ikke påbegyndes, før der med rimelige midler er skabt vished for, at alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) Tilstrækkelige faciliteter, der er direkte nødvendige for flyvningen og for sikker operation af luftfartøjet, herunder kommunikationsfaciliteter og navigationshjælpemidler, skal være tilgængelige for gennemførelsen af flyvningen under hensyn til tilgængelig dokumentation fra luftfartsinformationstjenester.
- b) Besætningen skal være fortrolig med og passagererne informeret om placering og brug af relevant nødudstyr. Besætning og passagerer skal have adgang til fyldestgørende information, der vedrører operationen og er specifik for det installerede udstyr, om nødprocedurer og brugen af sikkerhedsudstyr i kabinen.
- c) Luftfartøjschefen skal forvisse sig om, at
  - i) luftfartøjet er luftdygtigt som omhandlet i punkt 6
  - ii) luftfartøjet i givet fald er behørigt registreret, og at de fornødne dertil hørende certifikater forefindes om bord på luftfartøjet
  - iii) de instrumenter og det udstyr, der er omhandlet i punkt 5, og som er nødvendige for gennemførelsen af flyvningen, er installeret i luftfartøjet og er funktionsdygtige, medmindre det ikke er påkrævet i henhold til den gældende minimumsudstysliste (MEL) eller et tilsvarende dokument
  - iv) luftfartøjets masse og tyngdepunkt er sådan, at flyvningen kan gennemføres inden for de grænser, der er foreskrevet i luftdygtighedsdokumentationen
  - v) al kabinebagage, indskrevet bagage og fragt er forsvarligt anbragt og surret, og
  - vi) luftfartøjets driftsbegrænsninger som omhandlet i punkt 4 ikke overskrides på noget tidspunkt under flyvningen.
- d) Flybesætningen skal have adgang til information om vejrforhold på afgangs- og destinationsflyvepladsen og i givet fald alternative flyvepladser samt om en route-forhold. Man skal være særligt opmærksom på potentielt farlige atmosfæriske forhold.

- e) Passende afbødende foranstaltninger eller beredskabsplaner skal forefindes for at håndtere potentielt farlige atmosfæriske forhold, der forventes at opstå under flyvningen.
- f) For en flyvning baseret på visuelle flyveregler skal vejrforholdene på den rute, der skal flyves, være sådan, at disse flyveregler kan overholdes. For en flyvning baseret på instrumentflyveregler skal der vælges en destinationsflyveplads og i givet fald en eller flere alternative flyvepladser, hvor luftfartøjet kan lande, under hensyn til navnlig vejrmeldinger, tilgængelige luftfartstjenester, tilgængelige faciliteter på jorden og de instrumentflyveprocedurer, der er godkendt af den stat, hvori destinationsflyvepladsen og/eller den alternative flyveplads er beliggende.
- g) Mængden af brændstof/fremdriftsenergi og hjælpematerialer om bord skal være tilstrækkelig til, at den påtænkte flyvning kan gennemføres sikkert under hensyn til vejrforholdene, alle andre forhold, der påvirker luftfartøjets præstationer, og eventuelle forsinkelser, der forventes under flyvningen. Der skal desuden medbringes en brændstof-/energireserve med henblik på uforudsete situationer. Der skal i givet fald være fastlagt procedurer for brændstof-/energistyning under flyvning.

3. FLYVEOPERATIONER

I forbindelse med flyveoperationer skal følgende betingelser være opfyldt:

- a) Når det er relevant for luftfartøjstypen, skal alle besætningsmedlemmer under start og landing, og når det i øvrigt af luftfartøjschefen skønnes nødvendigt af hensyn til sikkerheden, sidde på deres sæde og benytte de fastgørelsessystemer, der forefindes.
- b) Når det er relevant for luftfartøjstypen, skal alle flybesætningsmedlemmer, hvis tilstedeværelse i cockpittet er påkrævet, sidde og forblive siddende på deres plads med sikkerhedsbæltet fastspændt, bortset fra de situationer en route, hvor fysiologiske eller operationelle behov umuliggør dette.
- c) Når det er relevant for luftfartøjstypen og operationstypen, skal luftfartøjschefen sikre sig før start og landing, under taxiing, og når det i øvrigt skønnes nødvendigt af hensyn til sikkerheden, at alle passagerer sidder forsvarligt fastspændt.
- d) En flyvning skal udføres på en sådan måde, at der altid holdes korrekt afstand til andre luftfartøjer, og den fornødne hindringsfrihed sikres, i alle faser af flyvningen. Afstanden skal som minimum svare til, hvad der kræves i henhold til gældende lufttrafikregler, svarende til den pågældende type operation.
- e) En flyvning må ikke fortsættes, medmindre de kendte forhold til stadighed mindst svarer til de i punkt 2 anførte. For en flyvning baseret på instrumentflyveregler må indflyvningen til en flyveplads desuden ikke fortsættes under en nærmere fastsat højde eller forbi en bestemt position, hvis de foreskrevne sigtbarhedskriterier ikke er opfyldt.
- f) I en nødsituation skal luftfartøjschefen sikre sig, at alle passagerer er instrueret i de nødforanstaltninger, der er relevante efter omstændighederne.
- g) Luftfartøjschefen skal træffe alle nødvendige forholdsregler for at minimere forstyrrende passageradfærds indvirkning på flyvningen.
- h) Et luftfartøj må ikke taxies på en flyveplads' trafikområde, og dets rotor må ikke være tilsluttet strømforsyningen, medmindre personen ved instrumentpanelet har den fornødne kompetence.
- i) De brændstof-/energistyngsprocedurer, der gælder under flyvning, skal i givet fald anvendes.

4. LUFTFARTØJETS PRÆSTATION OG DRIFTSBEGRÆNSNINGER

- 4.1. Et luftfartøj skal opereres i overensstemmelse med luftdygtighedsdokumentationen og alle dertil hørende driftsprocedurer og -begrænsninger, som er anført i den godkendte flyvehåndbog eller eventuel tilsvarende dokumentation. Flyvehåndbogen eller den tilsvarende dokumentation skal være tilgængelig for besætningen og holdes opdateret for hvert luftfartøj.
- 4.2. Uanset punkt 4.1. kan flyvning med helikoptere af nogle øjeblikkes varighed gennem det skyggede område af højdehastighedsdiagrammet tillades, forudsat at der er sørget for sikkerhed.
- 4.3. Luftfartøjet skal opereres i overensstemmelse med den gældende miljødokumentation.

- 4.4. En flyvning må ikke påbegyndes eller fortsættes, medmindre luftfartøjets beregnede præstation under hensyn til alle faktorer, der indvirker i væsentlig grad på dets præstation, gør det muligt at gennemføre alle faser af flyvningen inden for de gældende afstande/områder og den gældende hindringsfrihed med den planlagte operationelle masse. Præstationsfaktorer, som i væsentlig grad indvirker på start, en route og indflyvning/landing, er især
- a) driftsprocedurer
  - b) flyvepladsens trykhøjde
  - c) vejrforhold (temperatur, vind, nedbør og sigtbarhed)
  - d) start- og landingsområdets størrelse, hældning og tilstand og
  - e) skrogets, strømanlæggets eller systemernes tilstand under hensyn til eventuel forringelse.
- 4.5. Sådanne faktorer skal tages direkte i betragtning som operationelle parametre eller indirekte i form af tilladte afvigelser eller margener, som kan fastlægges ved beregningen af præstationsdata, svarende til den pågældende type operation.
5. INSTRUMENTER, DATA OG UDSTYR
- 5.1. Et luftfartøj skal være forsynet med det navigations-, kommunikations- og andet udstyr, der er nødvendigt for den påtænkte flyvning under hensyn til de gældende luftfartsbestemmelser og lufttrafikregler i samtlige faser af flyvningen.
- 5.2. Et luftfartøj skal i givet fald være forsynet med alt nødvendigt sikkerheds-, læge-, evakuerings- og overlevelsesudstyr under hensyn til de risici, der er forbundet med operationsområderne, de ruter, der skal flyves, flyvehøjden og flyvningens varighed.
- 5.3. Alle data, der er nødvendige for, at besætningen kan gennemføre flyvningen, skal være opdaterede og tilgængelige om bord på luftfartøjet under hensyn til gældende luftfartsbestemmelser, lufttrafikregler, flyvehøjder og operationsområder.
6. FORTSAT LUFTDYGTIGHED OG MATERIELLETS MILJØGODKENDELSE
- 6.1. En flyveoperation må ikke foretages, medmindre
- a) luftfartøjet er luftdygtigt og kan opereres sikkert og i overensstemmelse med miljølovgivningen
  - b) det operationelle udstyr og nødudstyr, der er nødvendigt for den påtænkte flyvning, er tjenligt
  - c) luftfartøjets luftdygtighedsbevis og i givet fald støjcertifikat er gyldigt, og
  - d) vedligeholdelsen af luftfartøjet er udført i overensstemmelse med gældende krav.
- 6.2. Luftfartøjet skal forud for hver flyvning eller serie af på hinanden følgende flyvninger inspiceres ved et tjek før flyvning for at afgøre, om det er tjenligt til den påtænkte flyvning.
- 6.3. Luftfartøjet må ikke opereres, medmindre det er frigivet til brug af kvalificerede personer eller organisationer efter vedligeholdelse. Den underskrevne frigivelsesattest skal bl.a. indeholde basisoplysninger om den udførte vedligeholdelse.
- 6.4. Dokumentation for status for luftfartøjets luftdygtighed og miljøgodkendelse skal opbevares og beskyttes mod uautoriseret ændring i en periode svarende til den, der er fastsat i de gældende krav til fortsat luftdygtighed, indtil oplysningerne i dokumentationen er erstattet af nye lige så omfattende og detaljerede oplysninger, dog under ingen omstændigheder mindre end 24 måneder.
- 6.5. Alle ændringer og reparationer skal opfylde de væsentlige krav til luftdygtighed og i givet fald til materiellets miljøgodkendelse. De data, der dokumenterer, at kravene til luftdygtighed og til materiellets miljøgodkendelse er opfyldt, skal gemmes og beskyttes mod uautoriseret ændring.
- 6.6. Det er luftfartøjsoperatørens ansvar at sikre, at en tredjepart, der udfører vedligeholdelse, opfylder operatørens krav til flyvesikkerhed og luftfartssikkerhed (security).

7. BESÆTNINGSMEDLEMMER

- 7.1. Antallet af besætningsmedlemmer og besætningens sammensætning skal fastlægges under hensyn til
- a) begrænsninger i luftfartøjets certificering, herunder i givet fald den relevante demonstration af nødevakuering
  - b) luftfartøjets konfiguration og
  - c) typen af operationer samt deres varighed.
- 7.2. Luftfartøjschefen skal have myndighed til at give alle ordrer og træffe alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre luftfartøjets operation og sikkerhed samt sikkerheden for personer og/eller ejendom, der befordres i luftfartøjet.
- 7.3. I en nødsituation, som bringer luftfartøjets operation og sikkerhed og/eller sikkerheden for personer om bord i fare, skal luftfartøjschefen træffe de forholdsregler, vedkommende skønner nødvendige af hensyn til sikkerheden. Hvis en sådan forholdsregel indebærer en overtrædelse af lokale bestemmelser eller procedurer, bærer luftfartøjschefen ansvaret for omgående at underrette den relevante lokale myndighed.
- 7.4. Når andre personer befordres, må der kun simuleres nødsituationer eller unormale situationer, hvis de pågældende personer er blevet behørigt underrettet og er bekendt med de hermed forbundne risici, før de går om bord på flyet, jf. dog punkt 8.12.
- 7.5. Intet besætningsmedlem må lade sin udførelse af opgaver/beslutningstagning svækkes i en sådan grad, at flyvesikkerheden bringes i fare på grund af virkningerne af træthed, idet der blandt andet tages hensyn til overanstrengelse, søvnmangel, antal gennemfløjne sektorer, nattjeneste eller passage af tidszoner. Hvileperioder skal være tilstrækkeligt lange til, at besætningsmedlemmerne kan overvinde virkningerne af udførte arbejdsopgaver i den forudgående tjenesteperiode og være veludhvilede ved starten af den efterfølgende flyvetjenesteperiode.
- 7.6. Et besætningsmedlem må ikke varetage tildelte opgaver om bord på et luftfartøj, hvis vedkommende er påvirket af psykoaktive stoffer eller alkohol eller er uegnet på grund af fysiske skader, træthed, medicinering, sygdom eller lignende.
8. YDERLIGERE KRAV TIL ERHVERVSMÆSSIG LUFTTRANSPORT OG ANDRE OPERATIONER, SOM ER OMFATTET AF KRAV OM CERTIFICERING ELLER ERKLÆRINGER OG UDFØRES MED FLYVEMASKINER, HELIKOPTERE ELLER LUFTFARTØJER MED KIPBAR ROTOR
- 8.1. Operationen må kun foretages, når følgende betingelser er opfyldt:
- a) Luftfartøjsoperatøren skal direkte eller via aftaler med tredjeparter råde over de nødvendige midler i forhold til operationernes omfang og rækkevidde. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: luftfartøjer, faciliteter, forvaltningsstruktur, personale, udstyr, dokumentation af opgaver, ansvar og procedurer, adgang til relevante data samt optegnelser.
  - b) Luftfartøjsoperatøren må kun benytte uddannet personale med passende kvalifikationer og skal gennemføre og ajourføre uddannelses- og kontrolprogrammer for besætningsmedlemmer og andet relevant personale, som er nødvendige for at sikre, at deres certifikater, ratings og kvalifikationer er gangbare.
  - c) Luftfartøjsoperatøren skal indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet i overensstemmelse med aktivitetstypen og organisationens størrelse.
  - d) Luftfartøjsoperatøren skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrationssystemet i litra c) for at bidrage til den tilstræbte løbende forbedring af sikkerheden. Systemet for indberetning af begivenheder skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret.
- 8.2. Operationen må kun foretages i overensstemmelse med en luftfartøjsoperatørs driftshåndbog. Denne håndbog skal indeholde alle nødvendige instruktioner, informationer og procedurer for alle de luftfartøjer, der opereres, og for det operative personales opgaver. Gældende begrænsninger for flyvetid, flyvetjenesteperioder og hvileperioder for besætningsmedlemmer skal angives. Driftshåndbogen og revisioner heraf skal være i overensstemmelse med den godkendte flyvehåndbog og ændres i nødvendigt omfang.
- 8.3. Luftfartøjsoperatøren skal fastlægge de nødvendige procedurer for at minimere forstyrrende passageradfærds indvirkning på sikre flyveoperationer.

- 8.4. Luftfartøjsoperatøren skal udarbejde og vedligeholde programmer for sikkerhed (security), der er tilpasset luftfartøjet og den pågældende type operation, herunder navnlig:
- a) sikkerheden (security) i forbindelse med flybesætningens afdeling i luftfartøjet
  - b) tjekliste for luftfartøjets eftersøgningsprocedure
  - c) uddannelsesprogrammer og
  - d) beskyttelse af elektroniske systemer og computersystemer for at forhindre bevidst og ubevidst systeminterferens og -ødelæggelse.
- 8.5. Hvis sikkerhedsforanstaltninger kan påvirke sikkerheden ved operationerne negativt, skal risiciene vurderes, og der skal udarbejdes de fornødne procedurer for at mindske sikkerhedsrisiciene, hvilket kan kræve brug af specialudstyr.
- 8.6. Luftfartøjsoperatøren skal udpege en af piloterne i flybesætningen til luftfartøjschef.
- 8.7. Forebyggelse af træthed skal styres ved hjælp af et system til forvaltning af træthed. I forbindelse med en flyvning eller en serie flyvninger skal et sådant system adressere flyvetid, flyvetjenesteperioder, arbejdsopgaver og afpassede hvileperioder. Ved fastsættelse af begrænsninger inden for træthedsforvaltningssystemet skal der tages hensyn til alle relevante faktorer, der medvirker til træthed, f.eks. antallet af gennemfløjne sektorer, passage af tidszoner, søvmangel, forstyrrelse af døgnrytmen, nattjeneste, positionering, kumuleret tjenestetid i bestemte perioder, fordelingen af tildelte opgaver mellem besætningsmedlemmerne samt indsættelse af flere besætningsmedlemmer.
- 8.8. Luftfartøjsoperatøren skal sikre, at de i punkt 6.1, 6.4 og 6.5 omhandlede opgaver kontrolleres af en organisation med ansvar for sikring af fortsat luftdygtighed, som skal opfylde betingelserne i bilag II, punkt 3.1, og bilag III, punkt 7 og 8.
- 8.9. Luftfartøjsoperatøren skal sikre, at den i punkt 6.3 omhandlede frigivelsesattest er udstedt af en organisation, der er kvalificeret til at vedligeholde materiel, dele og ikkefastmonteret udstyr. Organisationen skal opfylde kravene i bilag II, punkt 3.1.
- 8.10. Den i punkt 8.8 omhandlede organisation skal udarbejde en organisationshåndbog, der til brug og vejledning for det berørte personale indeholder en beskrivelse af alle organisationens procedurer for fortsat luftdygtighed.
- 8.11. Der skal forefindes et tjeklistesystem, som besætningsmedlemmerne kan anvende efter behov i alle faser af operationen af luftfartøjet under normale og unormale forhold og i nødsituationer. Der skal være fastsat procedurer for alle nødsituationer, der med rimelighed kan forudses.
- 8.12. Der må ikke simuleres nødsituationer eller unormale situationer, når der befordres passagerer eller fragt.
-

BILAG VI

Væsentlige krav til kvalificerede organer

1. Det kvalificerede organ, dets direktør og det personale, som skal udføre certificerings- og tilsynsopgaverne, må hverken direkte eller som bemyndigede repræsentanter være involveret i konstruktion, fremstilling, markedsføring eller vedligeholdelse af materiel, dele, ikkefastmonteret udstyr, komponenter eller systemer; de må heller ikke medvirke i deres operation, tjenestelevering eller anvendelse. Dette udelukker ikke, at der kan udveksles tekniske oplysninger mellem de involverede organisationer og det kvalificerede organ.

Første afsnit er ikke til hinder for, at en organisation, der er oprettet med det formål at fremme sports- eller fritidsflyvning, kan akkrediteres som kvalificeret organ, på betingelse af at organisationen godtgør over for den myndighed, der udsteder akkrediteringen, at organisationen har truffet passende foranstaltninger til at forebygge interessekonflikter.

2. Det kvalificerede organ og det personale, der varetager certificerings- og tilsynsopgaverne, skal udføre deres opgaver med den størst mulige faglige integritet og den størst mulige tekniske kompetence og må ikke være udsat for pression eller incitament af nogen art, navnlig af økonomisk art, som kan få indvirkning på deres vurdering og beslutninger eller på resultaterne af deres certificerings- og tilsynsopgaver, især fra personer eller grupper af personer, der har interesse i disse resultater.
3. Det kvalificerede organ skal råde over det nødvendige personale og besidde de nødvendige midler til på fyldestgørende måde at udføre de tekniske og administrative opgaver i forbindelse med certificerings- og tilsynsprocessen; det skal også have adgang til det udstyr, der er nødvendigt for at gennemføre ekstraordinær kontrol.
4. Det kvalificerede organ og dets personale, som skal udføre undersøgelser, skal have:
  - a) en solid teknisk og faglig uddannelse eller tilstrækkelig ekspertise opnået ved erfaring med relevante aktiviteter
  - b) tilfredsstillende kendskab til forskrifterne for de certificerings- og tilsynsopgaver, de udfører, og tilstrækkelig erfaring med denne form for opgaver
  - c) den nødvendige færdighed i at udarbejde de erklæringer, redegørelser og rapporter, som dokumenterer, at certificerings- og tilsynsopgaverne er blevet udført.
5. Der skal være sikkerhed for certificerings- og tilsynspersonalets uvildighed. Personalets aflønning må ikke være afhængig af, hvor mange undersøgelser der gennemføres, eller af resultaterne af disse undersøgelser.
6. Det kvalificerede organ skal tegne en ansvarsforsikring, medmindre dets ansvar ifølge national ret dækkes af medlemsstaten.
7. Det kvalificerede organs personale har tavshedspligt om alle oplysninger, det får kendskab til under udførelsen af sine opgaver i henhold til denne forordning.

BILAG VII

Væsentlige krav til flyvepladser

1. FYSISKE KENDETEGN, INFRASTRUKTUR OG Udstyr
- 1.1. Trafikområde
- 1.1.1. En flyveplads skal have et område, der er udpeget til luftfartøjernes landing og start, og som opfylder følgende betingelser:
  - a) landings- og startområdet skal have passende dimensioner og egenskaber til de luftfartøjer, der efter planen skal benytte flyvepladsen
  - b) landings- og startområdet skal i givet fald have tilstrækkelig bæreevne til at kunne klare gentagne operationer med de planlagte luftfartøjer. Områder, der ikke er beregnet til gentagne operationer, skal blot kunne bære luftfartøjerne
  - c) landings- og startområdet skal være udformet med henblik på at bortdræne vand og undgå, at stillestående vand kan udgøre en uacceptabel risiko for flyveoperationerne
  - d) landings- og startområdets hældning og ændringer i hældningen må ikke skabe en uacceptabel risiko for flyveoperationerne
  - e) overfladens beskaffenhed på landings- og startområdet skal være velegnet til brug af de planlagte luftfartøjer, og
  - f) landings- og startområdet skal være fri for genstande, der kan udgøre en uacceptabel risiko for flyveoperationerne.
- 1.1.2. Når der forefindes flere udpegede landings- og startområder, skal de være udformet på en sådan måde, at de ikke skaber en uacceptabel risiko for flyveoperationerne.
- 1.1.3. Det udpegede landings- og startområde skal være omgivet af klart definerede områder. Disse områder har til formål at beskytte luftfartøjer, der flyver hen over dem i forbindelse med start- eller landingsoperationer, eller at begrænse følgerne af for lav indflyvning eller af, at luftfartøjerne kører ud over siden eller enden af start- og landingsområdet, og skal opfylde følgende betingelser:
  - a) disse områder skal have dimensioner, der egner sig til de forventede flyveoperationer
  - b) disse områders hældning og ændringer i hældningen må ikke skabe en uacceptabel risiko for flyveoperationerne
  - c) disse områder skal være fri for genstande, der kan udgøre en uacceptabel risiko for flyveoperationerne. Det er dog tilladt at opstille skrøbeligt udstyr i disse områder, hvis det er nødvendigt af hensyn til flyveoperationerne, og
  - d) hvert af disse områder skal have en tilstrækkelig bæreevne til den planlagte anvendelse.
- 1.1.4. De områder af en flyveplads, der med deres tilknyttede umiddelbare omgivelser skal benyttes til taxiing eller parkering af luftfartøjer, skal være udformet således, at de giver mulighed for sikker operation af de luftfartøjer, der forventes at benytte den bestemte facilitet under alle de planlagte forhold, og skal opfylde følgende betingelser:
  - a) disse områder skal have en bæreevne, der er tilstrækkelig til at klare gentagne operationer med de planlagte luftfartøjer, undtagen områder, der kun lejlighedsvis forventes benyttet, og som blot skal kunne bære luftfartøjerne
  - b) disse områder skal være udformet med henblik på at bortdræne vand og undgå, at stillestående vand kan udgøre en uacceptabel risiko for flyveoperationerne
  - c) disse områders hældning og ændringer i hældningen må ikke skabe en uacceptabel risiko for flyveoperationerne
  - d) overfladens beskaffenhed skal være velegnet til brug af de planlagte luftfartøjer, og
  - e) disse områder skal være fri for genstande, der kan udgøre en uacceptabel risiko for luftfartøjerne. Dette udelukker ikke parkeringsudstyr, der er nødvendigt for det pågældende område, i særligt afmærkede positioner eller zoner.

- 1.1.5. Anden infrastruktur, som er beregnet til luftfartøjerne, skal udformes således, at brugen af den pågældende infrastruktur ikke skaber en uacceptabel risiko for de luftfartøjer, der benytter den.
- 1.1.6. Konstruktioner, bygninger, udstyr eller opbevaringsområder skal placeres og udformes således, at de ikke udgør en uacceptabel risiko for flyveoperationerne.
- 1.1.7. Der skal tages passende forholdsregler for at forhindre, at uautoriserede personer, uautoriserede køretøjer eller dyr af en sådan størrelse, at de udgør en uacceptabel risiko for flyveoperationerne, kan få adgang til trafikområdet, dog med forbehold af nationale og internationale bestemmelser om dyrebeskyttelse.

1.2. Hindringsfrihed

- 1.2.1. For at beskytte et luftfartøj, der nærmer sig en flyveplads med henblik på at lande, eller ved start fra en flyveplads skal der etableres indflyvnings- og udflyvningsruter eller -områder. Sådanne ruter eller områder skal give luftfartøjerne tilstrækkelig afstand til hindringer, der er beliggende i et område omkring flyvepladsen, under passende hensyntagen til de lokale fysiske forhold.
- 1.2.2. Afstanden til sådanne hindringer skal være tilstrækkelig til den fase af flyvningen og den type operation, der foretages. Der skal også tages hensyn til udstyr, der bruges til at bestemme luftfartøjets position.

1.3. Sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, herunder visuelle og ikkevisuelle hjælpemidler

- 1.3.1. Hjælpemidler skal være formålstjenlige og genkendelige og forsyne brugerne med utvetydig information under alle tilsigtede operationelle betingelser.
- 1.3.2. Sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr skal fungere efter hensigten under de forventede driftsbetingelser. Sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr må under driftsbetingelser eller i tilfælde af svigt ikke medføre en uacceptabel risiko for luftfartssikkerheden.
- 1.3.3. Hjælpemidlerne og elforsyningssystemet skal udformes på en sådan måde, at svigt ikke medfører, at brugerne gives uhensigtsmæssige, misvisende eller utilstrækkelige oplysninger, eller at væsentlige tjenester afbrydes.
- 1.3.4. Egnede beskyttelsesmetoder skal stilles til rådighed for at undgå skader eller forstyrrelser af sådanne hjælpemidler.
- 1.3.5. Strålingskilder eller mobile eller faste genstande må ikke interferere med eller have negativ indvirkning på luftfartøjers kommunikations-, navigations- og overvågningssystemer.
- 1.3.6. Det relevante personale skal have adgang til oplysninger om operation og anvendelse af sikkerhedsrelateret flyvepladsudstyr, herunder klare anvisninger om forhold, der kan medføre uacceptable risici for luftfartssikkerheden.

1.4. Flyvepladsdata

- 1.4.1. Der skal udarbejdes relevante data om flyvepladsen og de tjenester, der tilbydes, og dataene skal opdateres.
- 1.4.2. Dataene skal være nøjagtige, læsbare, fuldstændige og entydige. Der skal sikres autenticitet og den fornødne integritet.
- 1.4.3. Dataene skal stilles til rådighed for brugerne og de relevante ANS-leverandører rettidigt ved hjælp af en tilstrækkeligt sikker og hurtig kommunikationsmetode.

2. OPERATION OG ADMINISTRATION

2.1. Flyvepladsoperatørens ansvarsområder

Flyvepladsoperatøren er ansvarlig for flyvepladsens drift. Flyvepladsoperatøren har følgende ansvarsområder:

- a) flyvepladsoperatøren skal direkte eller via ordninger med tredjeparter råde over alle de midler, der er nødvendige for, at luftfartøjer kan operere sikkert på flyvepladsen. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: faciliteter, personale, udstyr og materiel, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer, adgang til relevante data samt optagelser

- b) flyvepladsoperatøren skal kontrollere, at kravene i punkt 1 til enhver tid er opfyldt, eller træffe passende foranstaltninger for at begrænse risici ved manglende opfyldelse. Der skal udarbejdes og iværksættes procedurer for at orientere alle brugere rettidigt om sådanne foranstaltninger
- c) flyvepladsoperatøren skal direkte eller via ordninger med tredjeparter udarbejde og gennemføre et egnet program til håndtering af risici i forbindelse med vilde dyr på flyvepladsen
- d) flyvepladsoperatøren skal direkte eller via ordninger med tredjeparter sikre, at køretøjers og personers bevægelser på trafikområdet og andre operationelle områder koordineres med luftfartøjernes bevægelser for at undgå kollisioner og skader på luftfartøjer
- e) flyvepladsoperatøren skal sikre, at der er udarbejdet og gennemført procedurer for at begrænse risici i forbindelse med flyvepladsoperationer om vinteren, under dårlige vejrforhold, ved nedsat sigtbarhed eller om natten, hvis dette er relevant
- f) flyvepladsoperatøren skal indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at de væsentlige krav til flyvepladser, der er fastsat i dette bilag, fortsat er opfyldt. Disse organisationer omfatter, men er ikke begrænset til, luftfartøjsoperatører, ANS-leverandører, leverandører af groundhandlingtjenester, leverandører af forpladstjenester (AMS) og andre organisationer, hvis aktiviteter eller materiel kan påvirke flyvesikkerheden
- g) flyvepladsoperatøren skal kontrollere, at organisationer, som er involveret i opbevaring og påfyldning af brændstof/fremdriftsenergi på luftfartøjer, har procedurer, der sikrer, at luftfartøjerne forsynes med rent brændstof/ren fremdriftsenergi af den rette type
- h) der skal foreligge håndbøger om operation og vedligeholdelse af flyvepladsudstyr, og disse skal anvendes i praksis og indeholde vedligeholdelses- og reparationsinstruktioner, oplysninger om service og fejlfindings- og inspektionsprocedurer
- i) flyvepladsoperatøren skal direkte eller via ordninger med tredjeparter udarbejde og gennemføre en beredskabsplan for flyvepladsen, som omfatter de nødsituationer, der måtte opstå på flyvepladsen eller i dens umiddelbare nærhed. Denne plan skal i givet fald koordineres med lokalsamfundets beredskabsplan
- j) flyvepladsoperatøren skal direkte eller via ordninger med tredjeparter sikre, at der forefindes passende rednings- og brandslukningstjenester. Disse tjenester skal reagere hurtigt på en hændelse eller ulykke og som minimum råde over udstyr, brandslukningsmidler og tilstrækkeligt personale
- k) flyvepladsoperatøren må kun benytte uddannet og kvalificeret personale til drift og vedligeholdelse af flyvepladsen og skal direkte eller via ordninger med tredjeparter gennemføre og ajourføre uddannelses- og kontrolprogrammer for at sikre det relevante personales vedvarende kompetence
- l) flyvepladsoperatøren skal sikre, at enhver, der får tilladelse til uledsaget adgang til trafikområdet eller andre operationelle områder, er tilstrækkeligt uddannet og kvalificeret til en sådan adgang
- m) rednings- og brandslukningsmandskabet skal være tilstrækkeligt uddannet og kvalificeret til at arbejde på flyvepladser. Flyvepladsoperatøren skal direkte eller via ordninger med tredjeparter gennemføre og ajourføre uddannelses- og kontrolprogrammer for at sikre mandskabets vedvarende kompetence, og
- n) alle i rednings- og brandslukningsmandskabet, der kan blive indsat i forbindelse med nødsituationer med luftfartøjer, skal med regelmæssige mellemrum påvise, at de er helbredsmæssigt egnede til at udføre deres funktioner tilfredsstillende under hensyn til den pågældende type aktivitet. Helbredsmæssig egnethed, der omfatter både fysisk og mental egnethed, vil i denne sammenhæng sige, at den pågældende ikke lider af nogen sygdom eller noget handicap, der gør vedkommende ude af stand til at
  - udføre de opgaver, der er nødvendige for at arbejde i nødsituationer med luftfartøjer
  - udføre pålagte opgaver på et hvilket som helst tidspunkt eller
  - se og opfatte sine omgivelser korrekt.

2.2. Administrationssystem

- 2.2.1. Flyvepladsoperatøren skal indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet, i overensstemmelse med aktivitetstypen og organisationens størrelse.
- 2.2.2. Flyvepladsoperatøren skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrationssystemet i punkt 2.2.1 for at bidrage til den tilstræbte fortsatte forbedring af sikkerheden. De parter, der er anført i punkt 2.1, litra f), skal i givet fald inddrages i analysen af oplysningerne i systemet for indberetning af begivenheder. Systemet for indberetning af begivenheder skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret.
- 2.2.3. Flyvepladsoperatøren skal udarbejde en flyvepladshåndbog og drive flyvepladsen i overensstemmelse med denne håndbog. En sådan håndbog skal indeholde alle nødvendige instruktioner, oplysninger og procedurer for flyvepladsen og styringssystemet, således at drifts- og vedligeholdelsespersonalet kan udføre sine opgaver.

3. FLYVEPLADSENS OMGIVELSER

- 3.1.1. Luftrummet omkring flyvepladsens trafikområder skal holdes fri for hindringer, således at de planlagte flyveoperationer på flyvepladsen kan gennemføres, uden at der skabes en uacceptabel risiko på grund af hindringer, der opstår omkring flyvepladsen. Der skal derfor defineres områder, hvor der føres kontrol med hindringer, og disse områder skal etableres og løbende overvåges for at identificere forstyrrende elementer.
- 3.1.2. En overskridelse af grænserne til disse områder vil kræve en vurdering for at identificere, hvorvidt den pågældende genstand udgør en uacceptabel risiko eller ej. Enhver genstand, der udgør en uacceptabel risiko, skal fjernes, eller der skal træffes passende foranstaltninger til begrænsning heraf med henblik på at beskytte luftfartøjer, der bruger flyvepladsen.
- 3.1.3. Der skal informeres om eventuelle resterende hindringer, og disse skal efter behov markeres og om nødvendigt gøres synlige ved brug af lys.
- 3.2. Risici vedrørende menneskelige aktiviteter og fysisk planlægning som dem, der er opført på nedenstående ikkeudtømmende liste, skal overvåges. Den risiko, de medfører, skal vurderes og i givet fald begrænses:
  - a) udvikling i eller ændring af den fysiske planlægning i flyvepladsens lokalområde
  - b) mulighed for hindringsfremkaldt turbulens
  - c) brug af farlige, forvirrende og misvisende lys
  - d) blanding fra store og meget reflekterende flader
  - e) oprettelse af områder, der kan forårsage aktivitet fra vilde dyr i nærheden af flyvepladsens trafikområde, eller
  - f) kilder til usynlig stråling eller mobile eller faste genstande, der kan interferere med eller have en negativ indvirkning på luftfartøjers kommunikations-, navigations- og overvågningssystemer.
- 3.3. Medlemsstaterne sikrer, at der udarbejdes en beredskabsplan til brug i nødsituationer med luftfartøjer, der opstår i flyvepladsens lokalområde.

4. GROUNDHANDLINGTJENESTER

4.1. Ansvarsområder for leverandøren af groundhandlingtjenester

Leverandøren af groundhandlingtjenester er ansvarlig for at udføre sine aktiviteter på flyvepladsen på sikker vis. Leverandøren har følgende ansvarsområder:

- a) Leverandøren skal råde over alle de midler, der er nødvendige for at sikre, at tjenester leveres på flyvepladsen på sikker vis. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, faciliteter, personale, udstyr og materiel.
- b) Leverandøren skal overholde procedurerne i flyvepladshåndbogen, herunder procedurerne for køretøjers, udstyrs og personales bevægelser og risici i forbindelse med flyvepladsoperationer om vinteren, om natten og under dårlige vejrforhold.

- c) Leverandøren skal ved levering af groundhandlingtjenester til luftfartøjsoperatøren følge dennes procedurer og instruktioner.
- d) Leverandøren skal sikre, at der foreligger håndbøger om operation og vedligeholdelse af groundhandlingudstyr, at de anvendes i praksis, og at de indeholder operations-, vedligeholdelses- og reparationsinstruktioner, oplysninger om service og fejlfindings- og inspektionsprocedurer.
- e) Leverandøren må kun benytte tilstrækkeligt uddannet og kvalificeret personale og skal sikre, at uddannelses- og kontrolprogrammer gennemføres og ajourføres for at sikre det relevante personales vedvarende kompetence.
- f) Leverandøren sikrer, at vedkommendes personale er fysisk og psykisk i stand til at udføre sine opgaver tilfredsstillende under hensyntagen til aktivitetstypen og navnlig dens potentielle sikkerhedsindvirkning og sikkerhedsrelaterede indvirkning.

4.2. Administrationssystem

- 4.2.1. Leverandøren skal indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet i overensstemmelse med aktivitetstypen og organisationens størrelse. Et sådant system skal koordineres med flyvepladsoperatørens administrationssystem.
- 4.2.2. Leverandøren skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrationssystemet i punkt 4.2.1 for at bidrage til den tilstræbte fortsatte forbedring af sikkerheden. Med forbehold af andre indberetningsforpligtelser skal leverandøren indberette alle begivenheder til flyvepladsoperatørens, luftfartøjsoperatørens og, hvis det er relevant, lufttrafiktjenesteleverandørens indberetningssystem. Systemet for indberetning af begivenheder skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret.
- 4.2.3. Leverandøren skal udarbejde en håndbog for groundhandlingtjenester og operere i overensstemmelse med denne håndbog. Håndbogen skal indeholde alle nødvendige instruktioner, oplysninger og procedurer for tjenesterne og administrationssystemet, således at servicepersonalet kan udføre sine opgaver.

5. FORPLADSTJENESTER (AMS)

- 5.1. Leverandøren af forpladstjenester (AMS) skal levere sine tjenester i overensstemmelse med flyvepladshåndbogens driftsprocedurer.
- 5.2. Leverandøren af forpladstjenester (AMS) skal i overensstemmelse med aktivitetstypen og organisationens størrelse indføre og vedligeholde et administrationssystem, herunder til sikkerhedsstyring, for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag.
- 5.3. Leverandøren af forpladstjenester (AMS) skal indgå formelle ordninger med flyvepladsoperatøren og lufttrafiktjenesteleverandøren, der beskriver omfanget af de tjenester, der skal leveres.
- 5.4. Leverandøren af forpladstjenester (AMS) skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrationssystemet i punkt 5.2 for at bidrage til den tilstræbte fortsatte forbedring af sikkerheden. Med forbehold af andre indberetningsforpligtelser skal leverandøren indberette alle begivenheder til flyvepladsoperatørens og, hvis det er relevant, lufttrafiktjenesteleverandørens indberetningssystem.
- 5.5. Leverandøren af forpladstjenester (AMS) skal deltage i de sikkerhedsprogrammer, som flyvepladsoperatøren har udarbejdet.

6. ANDET

Med forbehold af luftfartøjsoperatørens ansvarsområder skal flyvepladsoperatøren sikre, at en flyveplads eller dele af denne ikke benyttes af luftfartøjer, som flyvepladsens udformning og driftsprocedurer normalt ikke er beregnet til, undtagen i nødsituationer med luftfartøjer, hvor de omdirigeres til en anden flyveplads, eller under andre særlige forhold, der angives i de enkelte tilfælde.

BILAG VIII

Væsentlige krav til ATM/ANS og flyveledere

1. BRUG AF LUFTRUMMET
  - 1.1. Alle luftfartøjer — undtagen dem, der deltager i de i artikel 2, stk. 3, litra a), omhandlede aktiviteter — i alle faser af en flyvning, eller som befinder sig på flyvepladsens trafikområde, skal opereres i overensstemmelse med fælles generelle driftsregler og enhver gældende procedure, der er fastsat for brugen af luftrummet.
  - 1.2. Alle luftfartøjer — undtagen dem, der deltager i de i artikel 2, stk. 3, litra a), omhandlede aktiviteter — skal være udstyret med de påkrævede komponenter og opereres i overensstemmelse hermed. Komponenter, der anvendes i ATM/ANS-systemet, skal også opfylde kravene i punkt 3.
2. TJENESTER
  - 2.1. Luftfartsinformationer og data til luftrumsbrugere med henblik på luftfart
    - 2.1.1. De data, der anvendes som kildedata til luftfartsinformationer, skal være af tilstrækkelig god kvalitet, fyldestgørende og aktuelle og leveres rettidigt.
    - 2.1.2. Luftfartsinformationer skal være nøjagtige, fyldestgørende, aktuelle, entydige, fra en legitim kilde og med en tilstrækkelig grad af integritet samt i et format, der er passende for brugerne.
    - 2.1.3. Videregivelsen af disse luftfartsinformationer til luftrumsbrugere skal foregå rettidigt og under anvendelse af tilstrækkeligt pålidelige og hurtige kommunikationsmidler, som er beskyttet mod bevidst og ubevidst interferens og dataforurening.
  - 2.2. Meteorologiske oplysninger
    - 2.2.1. De data, der anvendes som kildedata til meteorologiske oplysninger for luftfarten, skal være af tilstrækkelig god kvalitet, fyldestgørende og aktuelle.
    - 2.2.2. I så vid udstrækning som muligt skal meteorologiske oplysninger være nøjagtige, fyldestgørende, aktuelle, med en tilstrækkelig grad af integritet og entydige, så de kan opfylde luftrumsbrugernes behov. Meteorologiske oplysninger for luftfarten skal være fra en legitim kilde.
    - 2.2.3. Videregivelse af disse meteorologiske oplysninger for luftfarten til luftrumsbrugere skal foregå rettidigt og under anvendelse af tilstrækkeligt pålidelige og hurtige kommunikationsmidler, som er beskyttet mod interferens og dataforurening.
  - 2.3. Lufttrafiktjenester
    - 2.3.1. De data, der anvendes som kildedata i forbindelse med levering af lufttrafiktjenester, skal være korrekte, fyldestgørende og aktuelle.
    - 2.3.2. Leveringen af lufttrafiktjenester skal være tilstrækkeligt nøjagtig, fyldestgørende, aktuel og entydig til, at den kan opfylde luftrumsbrugernes sikkerhedsmæssige behov.
    - 2.3.3. Automatiserede værktøjer, der giver oplysninger eller råd til brugerne, skal udformes, fremstilles og vedligeholdes på en sådan måde, at de er velegnede til deres tilsigtede formål.
    - 2.3.4. Flyvekontrolltjenester og de dermed forbundne processer skal sikre passende afstand mellem luftfartøjer og — på flyvepladsens manøvreområde — forebygge kollision mellem luftfartøjer og hindringer og i givet fald hjælpe med at beskytte mod andre luftbårne risici og skal sikre en hurtig og rettidig koordination med alle relevante brugere og tilstødende dele af luftrummet.
    - 2.3.5. Kommunikation mellem lufttrafiktjenester og luftfartøjer og mellem de relevante lufttrafiktjenesteenheder skal foregå rettidigt, være klar, korrekt, entydig og beskyttet mod interferens, og den skal kunne forstås og i givet fald anerkendes af alle involverede parter.
    - 2.3.6. Der skal indføres midler til at spore mulige nødsituationer og til, når det er nødvendigt, at iværksætte en effektiv eftersøgnings- og redningsaktion. Disse midler skal som minimum bestå af passende varslingsmekanismer, koordineringsforanstaltninger og procedurer samt midler og personale nok til på effektiv vis at dække ansvarsområdet.

2.4. Kommunikationstjenester

Kommunikationstjenester skal opnå og vedligeholde et tilstrækkeligt præstationsniveau for så vidt angår deres tilgængelighed, integritet, kontinuitet og rettidighed. Tjenesterne skal være hurtige og beskyttet mod dataforurening og interferens.

2.5. Navigationstjenester

Navigationstjenester skal opnå og vedligeholde et tilstrækkeligt præstationsniveau for så vidt angår vejledning og oplysninger om position og, når dette er oplyst, tid. Kriterierne for præstationen omfatter tjenestens nøjagtighed, integritet, kildens legitimitet, tilgængelighed og kontinuitet.

2.6. Overvågningstjenester

Overvågningstjenester skal fastlægge luftfartøjers respektive position i luften og andre luftfartøjers og køretøjers position på flyvepladsens areal med et tilstrækkeligt præstationsniveau for så vidt angår nøjagtighed, integritet, kildens legitimitet, kontinuitet og sandsynlighed for sporing.

2.7. Lufttrafikregulering

I forbindelse med den taktiske regulering af lufttrafikstrømme på EU-plan skal der bruges og leveres tilstrækkeligt præcise og aktuelle oplysninger om omfanget og arten af den planlagte lufttrafik, der påvirker leveringen af tjenester, og omdirigeringer eller udsættelse af trafikstrømme skal koordineres og forhandles for at reducere risikoen for situationer med spidsbelastninger i at opstå i luften eller på flyvepladsen. Lufttrafikregulering skal udføres med henblik på at optimere den disponible kapacitet i forbindelse med udnyttelsen af luftrummet og forbedre processerne til lufttrafikregulering. Den skal bygge på sikkerhed, gennemsigtighed og effektivitet, idet det sikres, at kapaciteten stilles til rådighed på en fleksibel måde og i rette tid, i overensstemmelse med den europæiske »Air Navigation Plan«.

De i artikel 43 omhandlede foranstaltninger til lufttrafikregulering skal understøtte de operationelle afgørelser, som træffes af leverandører af luftfartstjenester, flyvepladsoperatører og luftrumsbrugere, og de skal omfatte følgende områder:

- a) flyveplanlægning
- b) udnyttelse af disponibel luftrumskapacitet under alle faser af en flyvning, herunder slottildeling en route
- c) den almene lufttrafiks anvendelse af ruteføringer, herunder
  - udarbejdelse af en enkelt publikation vedrørende rute- og trafikpolitik
  - muligheder for at omdirigere den almene lufttrafik fra overbelastede områder og
  - prioriteringsregler for den almene lufttrafiks adgang til luftrummet, navnlig i overbelastede perioder og kriseperioder, og
- d) overensstemmelse mellem flyveplaner og slots i lufthavne og den nødvendige koordinering mellem naboregioner, når det er relevant.

2.8. Luftrumsstyring

Udpegelsen af særlige dele af luftrummet til en bestemt udnyttelse skal overvåges, koordineres og videreformidles rettidigt for at reducere risikoen for manglende afstand mellem luftfartøjer under alle omstændigheder. Under hensyntagen til organisationen af de militære aktiviteter og dermed forbundne aspekter, der henhører under medlemsstaternes ansvarsområde, skal luftrumsstyring også støtte en ensartet anvendelse af konceptet fleksibel udnyttelse af luftrummet som beskrevet af ICAO og gennemført i medfør af forordning (EF) nr. 551/2004 med henblik på at lette luftrumsstyringen og lufttrafikstyringen som led i den fælles transportpolitik.

2.9. Udformning af flyveprocedurer

Flyveprocedurer skal være udformet, inspiceret og valideret på passende vis, inden de kan frigives og anvendes af luftfartøjer.

3. SYSTEMER OG KOMPONENTER

3.1. Generelt

ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter, som leverer relaterede oplysninger til og fra luftfartøjer og på jorden, skal konstrueres, fremstilles, monteres, vedligeholdes, beskyttes mod uautoriseret adgang og betjenes på en sådan måde, at de er velegnede til deres tilsigtede formål.

Systemerne og procedurerne skal navnlig omfatte dem, der kræves for at støtte følgende funktioner og tjenester:

- a) luftrumsstyring
- b) lufttrafikregulering
- c) lufttrafiktjenester, navnlig systemer til behandling af flyvedata, systemer til behandling af overvågningsdata og menneske/maskine-grænsefladesystemer
- d) kommunikation, herunder jord-til-jord/luftrum, luft-til-jord og luft-til-luft/luftrum
- e) navigation
- f) overvågning
- g) luftfartsinformationstjenester, og
- h) meteorologiske tjenester.

3.2. System- og komponentintegritet, -ydeevne og -pålidelighed

Hvad enten systemer og komponenter er installeret i luftfartøjer, på jorden eller i luftrummet, skal de være velegnede til deres tilsigtede formål for så vidt angår deres integritets- og sikkerhedsrelaterede ydeevne. De skal opfylde det påkrævede niveau for operationel ydeevne under alle forudseelige driftsbetingelser og i hele deres levetid.

ATM/ANS-systemer og ATM/ANS-komponenter skal konstrueres, fremstilles, vedligeholdes og opereres under anvendelse af de relevante og validerede procedurer på en sådan måde, at der sikres homogen drift af det europæiske lufttrafikstyringsnet (EATMN) til enhver tid og i alle faser af en flyvning. Homogen drift viser sig navnlig ved informationsudveksling, herunder udveksling af relevante informationer om driftsstatus, ensartet forståelse af informationer, sammenlignelige behandlingspræstationer og tilhørende procedurer, der muliggør fælles niveauer for operationel ydeevne, som er aftalt for hele eller dele af EATMN.

EATMN, dets systemer og disses komponenter skal på samordnet måde understøtte nye aftalte og validerede driftskoncepter, der forbedrer luftfartstjenesternes kvalitet, bæredygtighed og effektivitet, navnlig med hensyn til sikkerhed og kapacitet.

EATMN, dets systemer og disses komponenter skal understøtte en gradvis indførelse af en samordning af civil og militær drift, i det omfang det er nødvendigt for effektiv luftrumsstyring og lufttrafikregulering, og en sikker og effektiv udnyttelse af luftrummet for alle brugerne under anvendelse af konceptet fleksibel udnyttelse af luftrummet.

For at nå disse mål skal EATMN, dets systemer og disses komponenter understøtte rettidig udveksling af korrekte, samstemmende informationer mellem civile og militære parter vedrørende alle faser af en flyvning, uden at dette berører sikkerheds- eller forsvarspolitiske interesser, herunder krav om fortrolighed.

3.3. Udformning af systemer og komponenter

3.3.1. Systemer og komponenter skal være udformet, så de opfylder gældende krav til flyvesikkerhed og luftfarts-sikkerhed (security).

3.3.2. Systemer og komponenter skal, hvad enten de betragtes samlet, hver for sig eller i forhold til hinanden, være udformet på en sådan måde, at sandsynligheden for, at et eventuelt svigt medfører et fuldstændigt systemnedbrud, skal være omvendt proportional med dets konsekvenser for tjenestens sikkerhed.

3.3.3. Udformningen af systemer og komponenter, enten betragtet individuelt eller i kombination med hinanden, skal tage højde for begrænsninger i den menneskelige kapacitet og ydeevne.

3.3.4. Systemer og komponenter skal udformes på en sådan måde, at disse og de data, som de formidler, er beskyttet mod skadelig interaktion med interne og eksterne elementer.

3.3.5. Oplysninger, der er nødvendige til fremstilling, montering, betjening og vedligeholdelse af systemer og komponenter, samt oplysninger vedrørende usikre forhold skal formidles til personalet på en klar, sammenhængende og utvetydig måde.

3.4. Regelmæssig kontrol af serviceniveau

Sikkerhedsniveauet for systemer og komponenter skal opretholdes under tjeneste og eventuelle ændringer i tjenesten.

4. FLYVELEDERES KVALIFIKATIONER

4.1. Generelt

En person, der er under uddannelse som flyveleder eller som flyvelederelev, skal være tilstrækkelig uddannelsesmæssigt funderet og moden både fysisk og mentalt til at kunne tilegne sig, fastholde og demonstrere den relevante teoretiske viden og de relevante praktiske færdigheder.

4.2. Teoretisk viden

4.2.1. En flyveleder skal tilegne sig viden på et niveau, der svarer til de funktioner, der udøves, og til de risici, der er forbundet med denne form for tjeneste, og skal holde sin viden ved lige

4.2.2. Tilegnelse og fastholdelse af teoretisk viden demonstreres ved løbende bedømmelse under uddannelsen eller ved relevante eksaminer.

4.2.3. Det fornødne kompetenceniveau inden for teoretisk viden skal holdes ved lige. Det sikres ved regelmæssige bedømmelser eller eksaminer. Eksaminernes hyppighed skal stå i rimeligt forhold til det risikoniveau, der er forbundet med den pågældende tjeneste.

4.3. Praktiske færdigheder

4.3.1. En flyveleder skal tilegne sig og vedligeholde de praktiske færdigheder, der er nødvendige for at udøve sine funktioner. Disse færdigheder skal stå i rimeligt forhold til de risici, der er forbundet med den pågældende tjeneste, og skal som minimum, og hvis det er relevant for de funktioner, der udøves, omfatte følgende punkter:

- a) operationelle procedurer
- b) opgavespecifikke aspekter
- c) unormale situationer og nødsituationer og
- d) menneskelige faktorer.

4.3.2. En flyveleder skal være i stand til at udføre de tilknyttede procedurer og opgaver med et kompetenceniveau, der svarer til de funktioner, der skal udøves.

4.3.3. De praktiske færdigheder skal holdes ved lige på et passende niveau. Det kontrolleres ved regelmæssige bedømmelser. Bedømmelsernes hyppighed skal stå i rimeligt forhold til kompleksiteten og det risikoniveau, der er forbundet med den pågældende tjeneste og de opgaver, der udføres.

4.4. Sprogfærdigheder

4.4.1. En flyveleder skal dokumentere færdigheder i at tale og forstå engelsk, der er tilstrækkelige til at kunne kommunikere effektivt via telefoni og radiotelefoni samt ansigt til ansigt om konkrete og arbejdsrelaterede emner, herunder i nødsituationer.

4.4.2. En flyveleder skal ligeledes have færdigheder i at tale og forstå det/de nationale sprog som beskrevet ovenfor, hvis det er nødvendigt i forbindelse med ydelse af lufttrafiktjenester i en bestemt del af luftrummet.

4.5. Syntetiske træningsanordninger (STD)

Når en STD anvendes til praktisk træning i situationsbevidsthed og menneskelige faktorer eller til at påvise, at visse færdigheder er erhvervet eller vedligeholdt, skal den have et præstationsniveau, der muliggør en tilfredsstillende simulation af det arbejdsmiljø og de operationelle situationer, der svarer til den uddannelse, der gives.

4.6. Uddannelseskursus

4.6.1. Uddannelsen skal foregå via et uddannelseskursus, som kan omfatte teoretisk og praktisk undervisning, herunder træning i en STD, hvis det er relevant.

4.6.2. Der skal udarbejdes og godkendes en uddannelsesplan for de enkelte kurser.

4.7. Instruktorer

4.7.1. Den teoretiske undervisning skal gives af tilstrækkeligt kvalificerede instruktører. De skal:

- a) have den fornødne viden om de emner, som der undervises i og
- b) kunne dokumentere sin evne til at anvende passende undervisningsteknikker.

4.7.2. Undervisning i praktiske færdigheder skal gives af tilstrækkeligt kvalificerede instruktører, der har følgende kvalifikationer:

- a) opfylder de fornødne krav til teoretisk viden og praktisk erfaring, der svarer til den undervisning, der gives
- b) kan dokumentere sin evne til at undervise og anvende passende undervisningsteknikker
- c) har praktiseret undervisningsteknikkerne inden for de procedurer, der skal undervises i, og
- d) gennemgår jævnligt genopfriskningskurser for at sikre, at undervisningskompetencerne holdes ajour.

4.7.3. Instruktorer i praktiske færdigheder skal være eller have været kompetente til at fungere som flyveleder.

4.8. Assessorer

4.8.1. Personer med ansvar for bedømmelsen af flyvelederes færdigheder skal:

- a) kunne dokumentere sin evne til at bedømme flyvelederes præstationer og gennemføre test og kontroller og
- b) deltage i regelmæssige genopfriskningskurser for at sikre, at bedømmelsesstandarderne holdes ajour.

4.8.2. Assessorer, der skal bedømme praktiske færdigheder, skal være eller have været kompetente til at fungere som flyveleder på de områder, inden for hvilke bedømmelsen skal foretages.

4.9. Flyvelederes helbredsmæssige egnethed

4.9.1. Alle flyveledere skal med jævne mellemrum påvise, at de er helbredsmæssigt egnede til at udøve deres funktioner tilfredsstillende. Dette skal kontrolleres via relevante vurderinger, der tager højde for en eventuel aldersbetinget mental og fysisk svækkelse.

4.9.2. Det skal i forbindelse med kontrollen af den helbredsmæssige egnethed, herunder den fysiske og mentale egnethed, påvises, at personer, der udfører tjenester vedrørende lufttrafikkontrol (ATC), ikke lider af sygdom eller handicap, som gør vedkommende uegnet til at:

- a) udføre de opgaver, der er nødvendige for at levere ATC-tjenester, eller
- b) udføre de pålagte forpligtelser, når som helst det er påkrævet, eller
- c) se og opfatte sine omgivelser korrekt.

4.9.3. Hvis der ikke påvises fuld helbredsmæssig egnethed, kan der gennemføres afhjælpende foranstaltninger, som sikrer et tilsvarende sikkerhedsniveau.

5. TJENESTELEVERANDØRER OG UDDANNELSESGRUPPER

5.1. Tjenester må kun leveres, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) tjenesteleverandøren skal enten direkte eller via aftaler med tredjeparter råde over de midler, der er nødvendige i betragtning af tjenestens omfang og anvendelsesområde. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: systemer, faciliteter, herunder strømforsyning, forvaltningsstruktur, personale, udstyr og vedligeholdelse heraf, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer samt adgang til relevante data samt optegnelser
- b) tjenesteleverandøren skal udarbejde og ajourføre forvaltnings- og driftsmanualer vedrørende leveringen af de pågældende tjenester og operere ud fra disse manualer. Manualerne skal indeholde alle de instruktioner, oplysninger og procedurer vedrørende operationer og administrationssystemet, som er nødvendige for, at det operative personale kan udføre sine arbejdsopgaver
- c) tjenesteleverandøren skal indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet, i overensstemmelse med den type aktivitet, der udføres, og organisationens størrelse
- d) tjenesteleverandøren må kun benytte uddannet personale med passende kvalifikationer og skal gennemføre og ajourføre uddannelses- og kontrolprogrammer for personalet

- e) tjenesteleverandøren skal etablere formelle grænseflader med alle interessenter, som direkte kan påvirke deres tjenesters sikkerhed, for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag,
- f) tjenesteleverandøren skal udarbejde og gennemføre en nødplan, der dækker nødsituationer og unormale situationer, som kan opstå i forbindelse med tjenesterne, herunder i tilfælde af begivenheder, der medfører betydelig forringelse eller afbrydelse af vedkommendes operationer
- g) tjenesteleverandøren skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrations-systemet i litra c) for at bidrage til den tilstræbte fortsatte forbedring af sikkerheden. Systemet for indberetning af begivenheder skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret, og
- h) tjenesteleverandøren skal sørge for at kontrollere, at de systemer og komponenter, der betjenes, til hver en tid opfylder kravene til sikkerhedsresultater.

5.2. ATC-tjenester må kun leveres, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) der skal indføres en vagtordning for at forhindre træthed og udmattelse blandt det personale, der yder ATC-tjenester. Denne vagtordning skal adressere tjenesteperioder, tjenestetider og hvileperioder. Begrænsninger i vagtordningen skal tage højde for relevante faktorer, der bidrager til træthed, såsom især søvnunderskud, forstyrrelser af døgnrytmen, natarbejde, periodevis ophobning af arbejde samt personalets deling af tildelte opgaver
- b) stress blandt ATC-personalet skal forebygges ved hjælp af uddannelses- og forebyggelsesprogrammer
- c) ATC-tjenesteleverandøren skal indføre procedurer til at kontrollere, at det personale, der leverer ATC-tjenester, har tilfredsstillende kognitive evner og er helbredsmæssigt egnet, og
- d) ATC-tjenesteleverandøren skal i forbindelse med planlægning og operationer tage højde for operationelle og tekniske hindringer samt menneskelige faktorer.

5.3. Kommunikations-, navigations- og/eller overvågningstjenester må kun udøves, når følgende betingelse er opfyldt:

Tjenesteleverandøren skal holde de relevante luftrumsbrugere og ATS-enheder underrettet rettidigt om den operationelle status (og ændringer heraf) for de lufttrafiktjenester, der ydes.

5.4. Uddannelsesorganisationer

Uddannelsesorganisationer, der tilbyder undervisning af personale, der yder ATC-tjenester, skal:

- a) have alle de nødvendige midler til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med denne virksomhed. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: faciliteter, personale, udstyr, metoder, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer samt adgang til relevante data samt optegnelser
- b) indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici, herunder risici i forbindelse med forringelse af uddannelsesstandarden, og tilstræbe løbende forbedringer af systemet, svarende til den uddannelse, der gives, og til organisationens størrelse og
- c) om nødvendigt indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, fortsat er opfyldt.

6. FLYVELÆGER OG FLYVEMEDICINSKE CENTRE

6.1. Flyvelæger

En flyvelæge skal

- a) være uddannet og autoriseret til at udøve lægegerning
- b) have modtaget undervisning i flyvemedicin og med regelmæssige mellemrum have gennemgået genopfriskningskurser i flyvemedicin for at sikre, at vurderingsstandarderne holdes ajour, og
- c) have tilegnet sig praktisk viden om og erfaring med hensyn til de forhold, under hvilke flyveledere udfører deres opgaver.

6.2. Flyvemedicinske centre

Flyvemedicinske centre skal opfylde følgende betingelser:

- a) have alle de nødvendige midler til at påtage sig det ansvar, der er forbundet med deres beføjelser. Disse midler omfatter, men er ikke begrænset til, følgende: faciliteter, personale, udstyr, værktøjer og materiel, dokumentation af opgaver, ansvarsområder og procedurer, adgang til relevante data samt optegnelser
  - b) indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, der er fastsat i dette bilag, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet, svarende til den type aktivitet, der udføres, og organisationens størrelse og
  - c) om nødvendigt indgå ordninger med andre relevante organisationer for at sikre, at de krav, der er fastsat i dette bilag, fortsat er opfyldt.
-

BILAG IX

Væsentlige krav til ubemandede luftfartøjer

1. VÆSENTLIGE KRAV TIL KONSTRUKTION, FREMSTILLING, VEDLIGEHOLDELSE OG OPERATION AF UBEMANDEDE LUFTFARTØJER
  - 1.1. Operatøren af og fjernpiloten for et ubemandet luftfartøj skal være bekendt med gældende EU-regler og nationale regler vedrørende de planlagte operationer, navnlig for så vidt angår sikkerhed, privatlivets fred, databeskyttelse, erstatningsansvar, forsikring, sikkerhed (security) og miljøbeskyttelse. Operatøren og fjernpiloten skal kunne sørge for sikkerheden ved operationen og sikker afstand mellem det ubemandede luftfartøj og personer på jorden samt mellem det ubemandede luftfartøj og andre luftrumsbrugere. Dette omfatter et godt kendskab til den af producenten leverede brugsanvisning, til sikker og miljøvenlig brug af ubemandede luftfartøjer i luftrummet samt til alle det ubemandede luftfartøjs relevante funktioner og gældende lufttrafikregler og ATM/ANS-procedurer.
  - 1.2. Et ubemandet luftfartøj skal være konstrueret og fremstillet således, at det er velegnet til sin tilsigtede funktion og kan betjenes, indstilles og vedligeholdes, uden at personer udsættes for risiko.
  - 1.3. Hvis det er nødvendigt for at minimere risici vedrørende sikkerhed, privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger, sikkerhed (security) eller miljøet i forbindelse med operationen, skal det ubemandede luftfartøj have tilsvarende særlige egenskaber og funktioner, som tager hensyn til principperne om privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger, indbygget og gennem indstillinger. I overensstemmelse med behovene skal disse egenskaber og funktioner sikre, at luftfartøjet og operationens karakter og formål let kan identificeres, og sikre, at gældende begrænsninger, forbud eller betingelser overholdes, navnlig når det drejer sig om en operation i visse geografiske zoner, ud over visse afstande fra operatøren eller i visse højder.
  - 1.4. Den organisation, der er ansvarlig for at fremstille eller markedsføre det ubemandede luftfartøj, skal levere oplysninger til operatøren af det ubemandede luftfartøj og, hvor det er relevant, til den organisation, der vedligeholder det, om den type operationer, som det ubemandede luftfartøj er konstrueret til, sammen med de begrænsninger og informationer, der er nødvendige for sikker operation af det ubemandede luftfartøj, herunder operationel og miljømæssig ydeevne, begrænsninger i luftdygtigheden og nødprocedurer. Disse oplysninger skal gives på en klar, sammenhængende og utvetydig måde. Den operationelle kapacitet af et ubemandet luftfartøj, der kan anvendes i operationer, som ikke kræver et certifikat eller en erklæring, skal muliggøre begrænsninger, som overholder de luftrumsregler, der gælder for sådanne operationer.
2. YDERLIGERE VÆSENTLIGE KRAV TIL KONSTRUKTION, FREMSTILLING, VEDLIGEHOLDELSE OG OPERATION AF UBEMANDEDE LUFTFARTØJER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 56, STK. 1 OG 5

Under hensyntagen til målene i artikel 1 skal følgende krav være opfyldt for at sørge for sikkerhed for personer på jorden og andre luftrumsbrugere, når det ubemandede luftfartøj opereres, i givet fald under hensyntagen til operationens risikoniveau:

- 2.1. Luftdygtighed
  - 2.1.1. Ubemandede luftfartøjer skal konstrueres på en måde eller have karakteristika eller detaljer, som på tilfredsstillende vis kan dokumentere sikkerheden for den person, der opererer det ubemandede luftfartøj, eller tredjeparter i luften eller på jorden, herunder ejendom.
  - 2.1.2. Ubemandede luftfartøjer skal levere materielintegritet, der står i et rimeligt forhold til risikoen under alle forventede flyvebetingelser.
  - 2.1.3. Ubemandede luftfartøjer skal kunne styres og manøvreres på en sikker måde, om nødvendigt under alle forventede driftsbetingelser, herunder efter svigt i et eller i givet fald flere systemer. Der skal tages behørigt hensyn til menneskelige faktorer, navnlig tilgængelig viden om faktorer, der bidrager til, at personer kan operere teknologisk sikkert.
  - 2.1.4. Ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af de ubemandede luftfartøjer skal fungere efter hensigten under alle forudseelige driftsbetingelser under og tilstrækkelig langt ud over den operation, som luftfartøjerne er konstrueret til.

- 2.1.5. Ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele, ikkefastmonteret udstyr og udstyr til fjernkontrol af de ubemandede luftfartøjer skal hver for sig og i forhold til hinanden være konstrueret således, at sandsynligheden for en svigtsituation og omfanget af dennes virkning på personer på jorden og andre luftrumsbrugere begrænses på grundlag af principperne i artikel 4, stk. 2.
- 2.1.6. Alt udstyr til fjernkontrol af det ubemandede luftfartøj, som er forbundet med operationen, skal være indrettet med henblik på at lette flyveoperationerne, herunder midler, der skaber situationsbevidsthed, og håndtering af alle forventede situationer og nødsituationer.
- 2.1.7. Organisationer, der er involveret i konstruktion af ubemandede luftfartøjer, motorer og propeller, skal træffe forholdsregler for at reducere farer i forbindelse med både interne og eksterne betingelser for det ubemandede luftfartøj, som erfaringen har vist har en indvirkning på sikkerheden. Dette omfatter beskyttelse mod forstyrrelse med elektroniske midler.
- 2.1.8. De fremstillingsprocesser, -materialer og -komponenter, der er brugt til at fremstille det ubemandede luftfartøj, skal omsættes til tilstrækkelige og reproducerbare egenskaber og præstationer, som er i overensstemmelse med konstruktionsegenskaberne.

2.2. Organisationer

Organisationer, der er involveret i konstruktion, fremstilling, vedligeholdelse og operation af ubemandede luftfartøjer samt tjenester og uddannelse i tilknytning hertil, skal opfylde følgende betingelser:

- a) Organisationen skal have alle de nødvendige midler til at udføre sit arbejde og sikre opfyldelse af de væsentlige krav og overholdelse af den delegerede retsakt, der er omhandlet i artikel 58, og de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57, og som er relevante for dens aktiviteter.
- b) Organisationen skal indføre og vedligeholde et administrationssystem for at sikre opfyldelse af de væsentlige krav, styre sikkerhedsrisici og tilstræbe løbende forbedringer af systemet. Administrationssystemet skal stå i passende forhold til organisationens aktivitetstype og størrelse.
- c) Organisationen skal indføre et system for indberetning af begivenheder som en del af administrationssystemet for at bidrage til den løbende forbedring af sikkerheden. Indberetningssystemet skal stå i passende forhold til organisationens aktivitetstype og størrelse.
- d) Organisationen skal, hvis det er relevant, indføre ordninger med andre organisationer for at sikre, at de relevante væsentlige krav fortsat er opfyldt.

2.3. Personer, der er involveret i operation af et ubemandet luftfartøj

Enhver person, der er involveret i operation af et ubemandet luftfartøj, herunder fjernpiloten, skal være i besiddelse af den påkrævede viden og de færdigheder, der er nødvendige for at sikre sikkerheden i forbindelse med operationen, og som står i et rimeligt forhold til den risiko, der er forbundet med den pågældende type operation. Hvis det er nødvendigt for at minimere de risici, der er forbundet med den pågældende operation, skal personen også kunne påvise at være helbredsmæssigt egnet.

2.4. Operation

- 2.4.1. Operatøren af et ubemandet luftfartøj er ansvarlig for operationen og skal træffe alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre sikkerheden i forbindelse med operationen.
- 2.4.2. En flyvning skal foretages i overensstemmelse med gældende love, bestemmelser og procedurer, som er relevante for udførelsen af deres opgaver og gældende for det område, det luftrum, de flyvepladser eller de steder, der påtænkes benyttet, og i givet fald de dertil hørende ATM-/ANS-systemer.
- 2.4.3. Operationer med ubemandede luftfartøjer skal sikre sikkerheden for tredjeparter på jorden og andre luftrumsbrugere og minimere de risici, der følger af dårlige eksterne og interne omgivende forhold, herunder miljøforhold, ved at opretholde en passende adskillelsesafstand i alle faser af flyvningen.
- 2.4.4. Ubemandede luftfartøjer må kun opereres, hvis de er luftdygtige, og hvis udstyret og de øvrige komponenter og tjenester, der er nødvendige for at udføre den planlagte operation, er tilgængelige og anvendelige.
- 2.4.5. Ubemandede luftfartøjer og operationer med ubemandede luftfartøjer skal respektere de relevante rettigheder, der er garanteret i EU-retten.

- 2.4.6. Operatøren af et ubemandet luftfartøj skal sikre, at luftfartøjet har det nødvendige navigations-, kommunikations-, overvågnings-, detektions- og undvigedstyr såvel som enhver anden form for udstyr, der skønnes nødvendig af hensyn til sikkerheden i forbindelse med den planlagte flyvning, under hensyntagen til operationens karakter og de gældende luftfartsbestemmelser og lufttrafikregler i alle faser af flyvningen.
- 2.5. Væsentlige krav vedrørende elektromagnetisk kompatibilitet og radiofrekvenser til ubemandede luftfartøjer og tilhørende motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr, hvis konstruktion er certificeret i henhold til artikel 56, stk. 1, og som kun er beregnet til operation ved frekvenser, der er tildelt i Den Internationale Telekommunikationsunions radioreglement for beskyttet luftfartsanvendelse
- 2.5.1. Sådanne ubemandede luftfartøjer samt motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr skal under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau konstrueres og fremstilles på en sådan måde, at det sikres, at:
- a) de elektromagnetiske forstyrrelser, som de frembringer, ikke er kraftigere, end at radio- og telekommunikationsudstyr eller andet udstyr kan fungere efter hensigten, og
  - b) de har en grad af immunitet over for elektromagnetiske forstyrrelser, som gør operation af dem mulig uden uacceptabel forringelse af deres tilsigtede anvendelse.
- 2.5.2. Sådanne ubemandede luftfartøjer samt motorer, propeller, dele og ikkefastmonteret udstyr skal under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau konstrueres og fremstilles på en sådan måde, at det sikres, at de anvender radiofrekvenser på en effektiv måde og understøtter en effektiv radiofrekvensanvendelse, med henblik på at undgå skadelig interferens.
3. VÆSENTLIGE MILJØKRAV TIL UBEMANDEDE LUFTFARTØJER
- Ubemandede luftfartøjer skal opfylde de krav til miljøresultater, der er fastsat i bilag III.
4. VÆSENTLIGE KRAV VEDRØRENDE REGISTRERING AF UBEMANDEDE LUFTFARTØJER OG DERES OPERATØRER SAMT MÆRKNING AF UBEMANDEDE LUFTFARTØJER
- 4.1. Uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser i henhold til Chicagokonventionen, skal ubemandede luftfartøjer, hvis konstruktion i medfør af artikel 56, stk. 1, skal certificeres, registreres i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57.
- 4.2. Operatører af ubemandede luftfartøjer skal registreres i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57, hvis de opererer følgende:
- a) ubemandede luftfartøjer, som i tilfælde af sammenstød kan overføre over 80 joule kinetisk energi til et menneske
  - b) ubemandede luftfartøjer, hvis operation udgør risici for privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger, sikkerheden (security) eller miljøet
  - c) ubemandede luftfartøjer, hvis konstruktion i medfør af artikel 56, stk. 1, skal certificeres.
- 4.3. Hvis et krav om registrering finder anvendelse i medfør af punkt 4.1 eller 4.2, skal hvert af de pågældende ubemandede luftfartøjer mærkes og identificeres i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 57.
-

BILAG X

Sammenligningstabel

Forordning (EF) nr. 216/2008	Nærværende forordning
Artikel 1, stk. 1	Artikel 2, stk. 1 og 2
Artikel 1, stk. 2	Artikel 2, stk. 3
Artikel 1, stk. 3	Artikel 2, stk. 5
Artikel 2	Artikel 1
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4, stk. 1, litra a)	Artikel 2, stk. 1, litra a)
Artikel 4, stk. 1, litra b)	Artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i)
Artikel 4, stk. 1, litra c)	Artikel 2, stk. 1, litra b), nr. ii)
—	Artikel 2, stk. 1, litra b), nr. iii)
Artikel 4, stk. 1, litra d)	Artikel 2, stk. 1, litra c)
Artikel 4, stk. 2	Artikel 2, stk. 2
Artikel 4, stk. 3	Artikel 2, stk. 1, litra b) og c)
Artikel 4, stk. 3a	Artikel 2, stk. 1, litra d) og e), og stk. 2
—	Artikel 2, stk. 4
—	Artikel 2, stk. 6
Artikel 4, stk. 3b	Artikel 2, stk. 7
Artikel 4, stk. 3c	Artikel 2, stk. 1, litra g), og stk. 2
Artikel 4, stk. 4 og 5	Artikel 2, stk. 3, litra d)
Artikel 4, stk. 6	—
—	Artikel 2, stk. 8-11
—	Artikel 4
—	Artikel 5
—	Artikel 6
—	Artikel 7
—	Artikel 8
Artikel 5, stk. 1, 2 og 3	Artikel 9-16
Artikel 5, stk. 4, litra a) og b)	Artikel 18, stk. 2
Artikel 5, stk. 4, litra c)	Artikel 18, stk. 1, litra b)
—	Artikel 18, stk. 1, litra a)
Artikel 5, stk. 5	Artikel 17 og 19
Artikel 5, stk. 6	Artikel 4
Artikel 6	Artikel 9, stk. 2, og artikel 19, stk. 3
Artikel 7, stk. 1 og 2	Artikel 20 og 21
Artikel 8, stk. 4	Artikel 22
Artikel 7, stk. 3-7	Artikel 23-28
Artikel 8, stk. 1-3	Artikel 29 og artikel 30, stk. 1-3
—	Artikel 30, stk. 4-7
Artikel 8, stk. 5	Artikel 31 og 32

Forordning (EF) nr. 216/2008	Nærværende forordning
Artikel 8, stk. 6	Artikel 4
Artikel 8a, stk. 1-5	Artikel 33-39
Artikel 8a, stk. 6	Artikel 4
Artikel 8b, stk. 1-6	Artikel 40-47
Artikel 8b, stk. 7	Artikel 4
Artikel 8c, stk. 1-10	Artikel 48-54
Artikel 8c, stk. 11	Artikel 4
—	Artikel 55-58
Artikel 9	Artikel 59-61
Artikel 10, stk. 1-3	Artikel 62, stk. 1 og 2
—	Artikel 62, stk. 3-8
Artikel 10, stk. 4	Artikel 62, stk. 9
—	Artikel 62, stk. 10-12
Artikel 10, stk. 5	Artikel 62, stk. 13-15
—	Artikel 63
—	Artikel 64
—	Artikel 65
—	Artikel 66
Artikel 11, stk. 1-3	Artikel 67, stk. 1-3
Artikel 11, stk. 4-5b	—
Artikel 11, stk. 6	Artikel 67, stk. 4
Artikel 12	Artikel 68
Artikel 13	Artikel 69
Artikel 14, stk. 1-3	Artikel 70
Artikel 14, stk. 4-7	Artikel 71
Artikel 15	Artikel 72
Artikel 16	Artikel 73
—	Artikel 74
Artikel 17	Artikel 75
Artikel 18	Artikel 76, stk. 1-5
Artikel 19	Artikel 76, stk. 1-5
Artikel 20	Artikel 77
Artikel 21	Artikel 78
Artikel 22, stk. 1	Artikel 76, stk. 6
Artikel 22, stk. 2	Artikel 76, stk. 7
—	Artikel 79
Artikel 22a	Artikel 80
Artikel 22b	Artikel 81
Artikel 23	Artikel 82, stk. 1 og 2
—	Artikel 82, stk. 3

Forordning (EF) nr. 216/2008	Nærværende forordning
Artikel 24 og 54	Artikel 85
Artikel 25	Artikel 84
Artikel 26	Artikel 86, stk. 1-4
—	Artikel 86, stk. 5
—	Artikel 87
—	Artikel 88
—	Artikel 89
Artikel 27	Artikel 90, stk. 1-3
—	Artikel 90, stk. 4-6
—	Artikel 91
—	Artikel 92
—	Artikel 93
Artikel 28, stk. 1 og 2	Artikel 94, stk. 1 og 2
—	Artikel 94, stk. 3
Artikel 28, stk. 3 og 4	Artikel 94, stk. 4 og 5
Artikel 29, stk. 1	Artikel 95, stk. 1
Artikel 29, stk. 2	Artikel 98, stk. 2, litra m), og stk. 6
Artikel 29, stk. 3	—
—	Artikel 95, stk. 2
Artikel 30	Artikel 96
Artikel 31	Artikel 97
Artikel 32, stk. 1	Artikel 119, stk. 3
Artikel 32, stk. 2	Artikel 119, stk. 6
Artikel 33	Artikel 98, stk. 1-5
Artikel 34, stk. 1	Artikel 99, stk. 1 og 2
—	Artikel 99, stk. 3
Artikel 34, stk. 2 og 3	Artikel 99, stk. 4 og 5
Artikel 35	Artikel 100
Artikel 36	Artikel 101
Artikel 37, stk. 1-3	Artikel 102, stk. 1-3
—	Artikel 102, stk. 4
Artikel 38, stk. 1-3	Artikel 104, stk. 1-3
—	Artikel 104, stk. 4
Artikel 39	—
—	Artikel 103
Artikel 40	Artikel 105
Artikel 41, stk. 1	—
Artikel 41, stk. 2 og 3	Artikel 106, stk. 1
Artikel 41, stk. 4	—
Artikel 41, stk. 5	Artikel 106, stk. 6
Artikel 42	Artikel 106, stk. 2-5

Forordning (EF) nr. 216/2008	Nærværende forordning
Artikel 43	Artikel 107
Artikel 44	Artikel 108
Artikel 45	Artikel 109
Artikel 46	Artikel 110
Artikel 47	Artikel 111
Artikel 48	Artikel 112
Artikel 49	Artikel 113
Artikel 50	Artikel 114, stk. 1, 2 og 4
Artikel 51	Artikel 114, stk. 3
Artikel 52, stk. 1-3	Artikel 115
Artikel 52, stk. 4	Artikel 76, stk. 6
Artikel 53, stk. 1 og 2	Artikel 116
Artikel 53, stk. 3	Artikel 76, stk. 6
Artikel 54	Artikel 85
Artikel 55	Artikel 83
Artikel 56	Artikel 117
Artikel 57	Artikel 118
Artikel 58, stk. 1 og 2	Artikel 119, stk. 1 og 2
—	Artikel 119, stk. 4
Artikel 58, stk. 3	Artikel 119, stk. 5
Artikel 58, stk. 4	Artikel 132, stk. 2
Artikel 59, stk. 1-4	Artikel 120, stk. 1-4
—	Artikel 120, stk. 5
Artikel 59, stk. 5-11	Artikel 120, stk. 6-12
Artikel 60	Artikel 121
Artikel 61	Artikel 122
—	Artikel 123
Artikel 62	Artikel 124
Artikel 63	Artikel 125
Artikel 64, stk. 1 og 3	Artikel 126, stk. 4
Artikel 64, stk. 2	—
Artikel 64, stk. 4	Artikel 126, stk. 1
Artikel 64, stk. 5	Artikel 126, stk. 2
—	Artikel 126, stk. 3
Artikel 65	Artikel 127
Artikel 65a	—
—	Artikel 128
Artikel 66	Artikel 129
—	Artikel 130
Artikel 67	—

Forordning (EF) nr. 216/2008	Nærværende forordning
Artikel 68	Artikel 131
—	Artikel 132, stk. 1
Artikel 58, stk. 4	Artikel 132, stk. 2
Artikel 69	—
—	Artikel 133
—	Artikel 134
—	Artikel 135
—	Artikel 136
—	Artikel 137
—	Artikel 138
—	Artikel 139
—	Artikel 140
Artikel 70	Artikel 141

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA